PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXI — No. 1—2 **IANUARIE - FEBRUARIE 1942**

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASOCIAȚIUNII"
SIBIIU

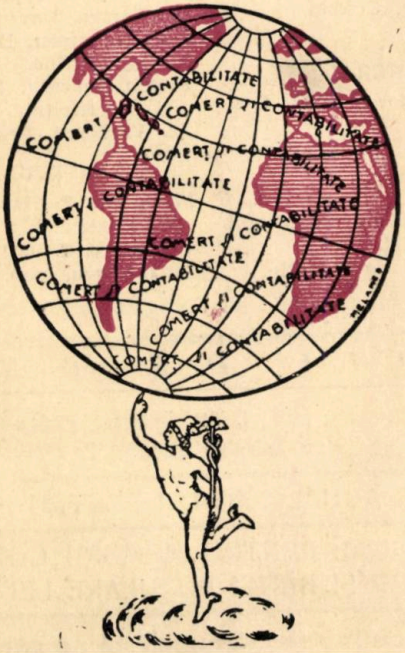

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

39247

Tip. Românesc. Impr. Indep. Str. R. Poincaré, 17

FUNDATORII REVISTEI ÎN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contabililor.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedinte Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 360

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 40 LEI

Anul XXXI. — No. 1—2 Ianuarie-Februarie 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Dr. Vlm.: In pragul unui nou An 1
Comitetul: Apel . . . . . —
Dr. V. M. Ioachim: Legea sabotajului economic și prețurile . . 4
Aureliu Marinescu: Un caracter: Grigore L. Trancu-Iași . . . 16
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Pro Domo Sua 18
August Em. Dorwagen: Contabilitatea agricolă 23
Lucilica Sp. Iacobescu: Transporturile aeriene în genere cu aplicații la România 25
Dr. C. Mitru: Redevență, excedent sau beneficiu? 32
Lămuriri juridice 38
Recenzii. — Colegiale 40

In pragul unui nou An

S'a încheiat un an, în care — strâns uniți în jurul M. S. Regelui Mihai I și al Conducătorului Statului, cu brava noastră armată — am înfăptuit un început de Dreptate pentru Neamul nostru.

A fost dat însă acestui Neam, ca traiul lui la olaltă ale celor ce gândesc și vorbesc la fel să nu fie posibil decât cu prețul unor mari sacrificii.

Așa a fost în vechime, așa este azi și așa va fi mâine, când înfruntând orice piedici vom fi iarăși împreună.

Această credință și hotărâre ne dă putere să privim cu încredere în noul An cu toate greutățile și lipsurile, ce le-ar putea aduce, cu toate sacrificiile noui, ce ni s'ar cere.

In vâltoarea luptei ce ne-a adus întregirea dela Est — profesiunea noastră — ca toate celelalte profesiuni — și-a dat contribuția de sânge.

In Cartea de Aur a Neamului vor figura la loc de cinste membrii Corpului nostru — cari au pierit în Bucovina, pe câmpiile Basarabiei și Transnistriei, etc.

Ne închinăm în fața mormintelor lor, cari trebue să fie un legământ pentru generațiile ce vor veni că vor lucra

cu cuget curat, într'un spirit luminat, mai luminat decât în trecut, la ridicarea Neamului românesc pentru totdeauna.

Anul 1941 a fost și pentru profesiunea noastră un an greu; cei mai mulți împărțindu-și timpul între datoria de ostaș și de profesionist n'au precupețit timpul și truda pentru a fi cât mai de folos și pe câmpul de luptă și în activitatea economică, care merge mână în mână cu acțiunea de război. Anul ce vine va cere sacrificii și mai mari. Ele vor fi făcute cu siguranța că din aceste sforțări comune va ieși Lumina și Dreptatea pentru Țară și Neam.

In această credință, pășim în Noul An cu hotărâre și nădejde.

Și acum un cuvânt pentru colegi, în legătură cu revista noastră, care intră în al 31-lea an de existență.

Cu toate greutățile ce am avut în anul trecut, am reușit să facem să apară Revista aproape în aceleași condițiuni technice și redacționale.

Pentru anul ce vine, va trebui să ținem seamă de restricțiile ce se impun și în ce privește hârtia; vom căuta însă ca materialul redacțional să fie astfel ales ca cititorii noștri să găsească în coloanele revistei aceea ce i-ar putea interesa mai de aproape.

Ca să putem apărea în aceste vremuri grele, în condițiuni bune avem nevoie mai mult ca oricând de concursul tuturor colegilor noștri, cari, suntem convinși, că vor considera ca o datorie, să țină vie această Tribună, ce de 30 ani constitue singurul organ de știință și technică Contabilă în România.

In această speranță, pășim cu încredere în anul 1942.

Dr. VIM.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI «REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE», ORGAN CARE VĂ APĂRĂ INTERESELE.

Apel

După cum am arătat în precedentul număr al revistei, deși întâmpinăm mari greutăți, totuși, întru cât socotim că o suspendare a apariției, în aceste vremuri grele, ar dăuna cauzei profesionale, vom continua, bine înțeles cu sprijinul colegilor și abonaților noștri, să continuăm lupta.

Scumpirea hârtiei și dificultățile ce am întâmpinat pentru a ne asigura o rezervă, imprimatul, impozitele mereu crescânde — deși activitatea noastră nu se poate încadra ca o afacere comercială — precum și celelalte cheltueli inerente (salarii, luminat, încălzit, porto, etc.) prezentându-se în proporții cari depășesc veniturile, am fost nevoiți — după cum am mai arătat — ca să ridicăm costul abonamentului la lei 360 anual, deci un sacrificiu bănesc de lei 30 lunar.

Suntem una din revistele cele mai vechi din țară — am intrat în al 31-lea an — și numai grație luptei conducătorilor și muncii colegilor s'au putut cuceri situațiuni bine meritate.

Mai sunt încă multe de făcut, datorită schimbărilor ce au survenit în ultimii ani; uniți însă în păreri cu scopul de a servi țara și interesele profesiunei noastre, va trebui să activăm pentru ca ritmul nou să nu ne găsească neuniți și nepregătiți.

Avem un Corp vechi cu reputația câștigată, pe care trebue să-l menținem.

Cei de altă dată trebue să înțeleagă și să susțină interesele tineretului, iar tineretul să privească cu recunoștință creștinească pe îndrumătorii lor.

Avem nevoe de un zid cu compoziție omogenă.

Numai cu acest gând curat facem din nou apel la toți colegii din întreaga țară să susțină cu entuziasm singura lor revistă cu caracter contabil.

Spre buna regulă abonații cari au început abonamentul în cursul anului 1941 va trebui să plătească și diferențele pentru intervalul de timp din acest an.

COMITETUL

Legea sabotajului economic şi preţurile

Legea sabotajului economic pedepseşte cu sancţiuni foarte severe, între alte infracţiunea, şi pe aceea a depâşirii preţurilor, ş. a. fie a preţurilor fixate sau aprobate de autorităţi, fie a preţurilor calculate pe baza Deciziei din Martie 1941 cu caracter de lege, fie a preţurilor zise „înghetate" din Septembrie 1941.

Pe baza acsetei legi, o serie întreagă de procese sunt în faţa instanţelor judecătoreşti.

Noţiunile de „preţ de cost", „preţ de vânzare", „beneficiu brut", „beneficiu net", „regie" etc., care înainte preocupau numai pe întreprinzători, economişti şi contabl, preocupă azi în cel mai înalt grad cercurile juridice.

De felul cum aceste noţiuni sunt prezentate şi interpretate depinde condamnarea sau achitarea celor daţi în judecată, căci, după cum spuneam, comentând Decizia din Martie 1941.

„Noţiunea preţului de cost, noţiunea beneficiului net, repartizarea regiei etc. formează încă obiectul discuţiunilor atât în teoria cât şi în technica contabilă şi comercială, aşa încât nu se poate vorbi de un preţ de cost cu caracter absolut şi de o repartizare ideală a regiei". (Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate No. 5/1941).

Aceasta cu atât mai mult la noi, unde abia în ultimii 2-3 ani problema costurilor a fost tratată în literatură economică şi contabilă, iar în mod practic a fost pusă în discuţiuni după sugestia noastră, abia la al VII-lea Congres al Corpului Experţilor Contabili ţinut la Braşov în 1935.

Atunci nu s'a putut ajunge la un punct de vedere unitar, chiar principial şi abia mai târziu, după discuţiunile urmate la Consiliul Superior al Corpului, s'a ajuns la Congresul dela Galaţi din 1937 la următoarea formulare a „costului de fabricaţie" (cost industrial): *„Costul materiilor prime, salariile directe, cheltuelile speciale şi cota parte din cheltuelile generale de fabricaţie, în care intră şi amortismentul industrial".*

„Orice adaus de cheltueli generale de administraţie, vânzare, dobânzi etc. nu se recomandă, pentrucă se umflă rezul-

tatele cu sume, care numai în momentul vânzării știm dacă sunt realizabile". *Acestea fac parte din costul total".*

Această formulare a noțiunii „costului de producție" n'a fost împărtășită de toți, căci o parte a membrilor Corpului a fost de părere că intră în „costul industrial" și cota parte din cheltuelile de administrație și din cheltuelile financiare.

Această formulare a costului industrial o găsim și în ordonanța germană cu privire la soc. pe acțiuni din 1931 ș. a. „La socotirea cheltuelilor de fabricație se poate adăoga în măsura potrivită: amortismentul părți din cheltueli de administrație, nu însă și cheltueli de desfacere".

Organele fiscale din America pretind asemenea că și cheltuelile de administrație fac parte din costul de fabricație, nu însă și cheltuelile de vânzare.

Asemenea la noi ultimele Instrucțiuni la legea contribuțiunilor directe consideră că face parte din costul de producție cota parte din cheltuelile administrative, ceeace nu era în vechile instrucțiuni.

Ministerul Economiei Naționale, prin schema zisă obligatorie de calcul de preț de cost pentru industriași, nu cuprinde în prețul de fabricație „cheltuelile generale administrative, sarcinele sociale, fiscale și finaciare, cari se adaogă numai la stabilirea *„costului total"* (preț de cost comercial) — ceeace corespunde cu punctul de vedere al Corpului Experților Contabili.

Insă, în opoziție completă cu punctul de vedere al Corpului și cu aproape întreaga doctrină, în schema Ministerului Economiei Naționale, *„amortizările"* nu fac parte din costul de fabricație, ci fac parte din grupa II intitulată: „Cheltueli generale administrative", cari împreună cu *„costul de fabricație"* dau *„costul total".*

Se va răspunde că din moment ce toate aceste elemente intră în calculul costului total, nu are importanță dacă unele cheltueli intră în costul de fabricație sau în costul total.

Absolut greșit, pentru că sunt cazuri când este de stabilit numai costul de producție — de exemplu la evaluarea stocurilor la inventar. In acest caz prețul de evaluare va fi mai mare sau mai mic după cum se aplică una sau alta din teorii.

Dar chiar *„Costul total"* nu este același, dacă în costul de

fabricației intră sau nu anumtie elemente, căci cheltuelile cari intră în costul de fabricație trebue raportate la cantitatea produsă, iar cele cari intră în costul total peste costul de fabricație, trebue raportate la cantitatea vândută.

Diferențele între un mod sau altul de calcul sunt cu atât mai mari cu cât sunt mai mari deosebirile între cantitățile produse și cele vândute.

Să luăm cazul unei industrii, care a produs 10.000.— tone și a vândut 5000.— tone, având: Lei 300.000.— consum de materii prime și mâna de lucru (a) 300.000.— lei regie de fabricație propriu zisă (b) și lei 200.000.— (c) cheltueli de administrație, de vânzare, dobânzi.

Vom face calculație în cele două moduri ș. a.

A) Considerând că în costul de producție nu intră cheltueli de administrație, vânzare, dobânzi, cari fac parte numai din costul total.

B) Considerând „Costul de producție" sinonim cu costul total deci cuprinzând și grupa (c) de cheltueli.

Iată cum s'ar prezenta „Costul total" pentru tona marfă vândută.

A) Producție 10000 tone cu următorul cost de producție:

300.000	(a)
300.000	(b)
600.000	

Costul de producție (fabricație) pentru cantitatea vândută:

(5000 tone) va fi pe jumătate, adică	300.000
se adaugă totalul cheltuelilor deia c.	200.000
Total cost al cantității vândute . .	500.000

deci pe tonă 100 lei.

B). Producție 10.000.— tone cu următorul „cost total" incluzând în costul producției și cheltuelile administrative, dobânzi etc.:

300.000 (a) + 300.000 (b) + 200.000 (c) = 800.000

Deci *cost total pe tonă produsă* 80 sau pentru 5000 tone vândute Lei 400.000.

In cazul A tona vândută a avut drept cost total 100, în cazul B numai 80.

După primul calcul, adăugând 10% la costul total, se poate vinde tona cu 110, după al doilea mod de calcul numai cu 88.

Ne întrebăm. *Cine vinde tona cu un preţ cuprins între 88 şi 110 comite delictul de sabotaj econmic sau nu?*

După părerea noastră „*nu*", pentrucă calculaţia după formula A este în concordanţă cu deciziunea Consiliului Superior al Corpului Experţilor Contabili şi chiar cu schema de calcul de preţ de cost a Ministerului Economiei Naţionale, care a separat cheltuelile de fabricaţie de cheltuelile generale administrative.

Dar chestiunea se complică şi mai mult, când intrăm în analiza fiecărui element al preţului de cost, căci o serie întreagă de probleme se pun, cari cel puţin la noi n'au dobândit nici măcar un început de clarificare, necum o soluţionare practică, teoretică ori juridică.

Astfel: *La materii prime,* lăsând la o parte cantitatea ce intră în fabricaţie pe unitate, respectiv randamentul cantitativ, deşeurile utilizabile şi contabilizabile, asupra cărora mai ales azi nu poate exista procente absolute, se pune greaua problemă a costului acestor materii prime.

Se socotete în costul de producţie materia primă cu preţul, când s'a cumpărat fiecare cantitate, (costul contabil), ori se face un preţ mediu şi în acest caz între ce date, sau se socoteşte preţul pieţei din momentul când produsul a *fost* gata? (costul de calculaţie după Prof. Schmalenbach *).

Acelaşi lucru cu mâna de lucru, cu combustibilul etc.

Dar partea cea mai grea şi asupra căreia nici o autoritate nu poate da o soluţie generală şi unanim admisă este aceia privitoare la compunerea şi repartizarea cheltuelilor generale (regiei) fie de fabricaţie, fie administrativă, financiare şi de desfacere.

Să luăm numai câteva din asemenea cheltueli.

Amortismentul. — Se ştie că în afară de metodele diferite de calcul al amortismentelor avem amortisment technic,

---

1) In principiu se poate spune că trebue trecute valorile zilnice pentru bunurile de cost, preţurile de procurare şi preţurile medii nu corespund principiului conservării capitalului. „Prof. C. Bungeţianu — Intreprinderile particulare", pag. 43.

perfect valabil din punct de vedere comercial, un amortisment fiscal cu cote maximale, amortisment uzual, amortisment economic asupra valorii de înlocuire susținut în literatura românească de Prof. I. Evian. (A se vedea Referatul la teza de doctorat: (Costurile industriale și calculația lor de Dr. I. V. Tarția pag. VI) fiecare reprezintând cifre diferite.

Care din aceste amortismente se vor lua în considerație la calculul costului; nici o lege nu interzice întreprinzătorului să aplice procente de amortizare mai mari decât cele fixate prin Legea Contribuțiunilor Directe, cari nu privesc de cât impunerea fiscală.

Dobânzi. Se socotesc numai dobânzile efectiv plătite sau și cele prezumate la sume datorate fără obliagție de dobândă, se poate socoti dobânda la Capitalul propriu, așa cum se prevede în unele scheme oficiale de calculația prețului de cost?. cum se cere și la noi de unii autori. „Nu este drept spune Prof. Bungețeanu ca să socotim în prețul de cost numai dobânda capitalului împrumutat" (pag. 48 op. citat).

Dacă o întreprindere primește dobânzi și plătește dobânzi, se socotește în calculație, soldul dacă dobânzile debitoare sunt mai mari, ori se ia totalul dobânzilor debitoare, fără a scade pe cele creditoare? Iată întrebări, de al căror răspuns depinde cota de cheltueli generale.

Salarii, tantieme, speze de reprezentare etc. Se socotesc toate aceste sume în cost în măsura, în care au fost plătite sau tantiemele, respectiv îndemnizațiile administratorilor și cenzorilor se consideră ca părți de beneficiu.

Se poate socoti în calcul un salariu pentru patron așa cum de exemplu: prevede în Germania „Instrucțiunile Comisarului prețurilor din 5 Martie 1941 și principiile generale pentru calcularea costurilor după schema lui Beichskuratsrium für Wirtschaftlichkeit.

Impozite. Intră toate impozitele în calculul costului sau impozitul comercial se consideră ca în legea fiscală ca un element al beneficiului. D. I. Tarția în opul citat este de părere că impozitul comercial nu este un element al costului — în contrazicere cu opinia curentă în această chestiune.

Ofrandele, amenzile, bacșișurile sunt sau nu un element

al costului sau se admit numai acelea, pe care și fiscul le admite la scădere.

Pierderi la Debitori. Se poate socoti în cost pierderile efective la Debitori, ori numai cota admisă de legea contribuțiunilor directe sau un procent uzual după natura întreprinderii?

Ne oprim aci, pentrucă altfel ar fi să ne ocupăm de fiecare cheltuială în parte.

Și acum venim la partea cea mai grea ș. a. la colectarea, gruparea și repartizarea cheltuelilor generale, cari nu pot fi socotite în prețul de cost de cât *prin repartiție.*

Intr'o industrie cu un singur produs de aceiași valoare chestiunea este simplă, aci rămânând numai în discuțiune chestiunea pusă de noi la începutul acestui articol ș. a. modul de repartizare al cheltuelilor de fabricație pe deoparte și al cheltuelilor administrative, financiare și de desfacere pe de altă parte.

Insă într'o industrie cu mai multe feluri de produse, cu produse intermediare, cu diferite secțiuni, etc. repartizarea cheltuelilor generale zise „cheltueli comune" este o chestiune, care oricum s'ar soluționa, nu poate atutoriza pe nimeni să spună că prețul calculat este exact și că având la dispoziție aceleași cifre, nu s'ar putea ajunge la alt preț adoptând altă repartiție a cheltuelilor generale.

„ In materie de preț de cost este bine să se amintească adevărul că o socoteală matematică este imposibilă", spune Profesor Bungețianu (Intreprinderile particulare pag. 88).

In ce privește criteriu de repartiție sau cheia de repartiție, cum se spune în literatura germană, nu există și nici nu poate să existe o singură cheie de repartiție pentru toate felurile de întreprinderi și chiar în aceiași întreprindere pentru toate produsele și pentru toate cheltuelile, căci a repartiza logic o cheltuială înseamnă a da în sarcina fiecărui produs sau fiecărei etapă de fabricațiune cheltuelile numai în măsura în care au folosit la producerea fabricatului respectiv.

Ori, pentru aceasta se cer studii technice, observațiuni îndelungate și o organizare ideală technică, administrativă și contabilă, fără a putea totuși ajunge la repartizarea ideală nediscutabilă.

Din cauza acestor greutăți, în practică repartizarea se face

în general după una din următoarele metode, adaptând o cheie unică pentru toate cheltuelile.

1) în raport cu materia primă consumată.

2) în raport cu mâna de lucru.

3) în raport cu materia primă + mâna de lucru.

4) în raport cu cantitatea produsă, dacă sunt produse asemănătoare ca valoare.

5) în raport cu valoarea de comercializare.

Adoptând una sau alta din metode, se ajunge la un cost total de producție diferit, iar pentru „costul total" am văzut că diferențe importante rezultă din modul cum sunt tratate cele două categorii de cheltueli, respectiv regii (regia de fabricație și regia comercială).

Vom lua un exemplul la care vom aplica primele trei metode mai des folosite în practică.

O industrie are două produse A și B cu următoarea situație:

	A. Producție	Materii prime Valoare	Mâna de lucru	Regia de fabric. în total
	1200 tone	200.000	300.000	600.000
B.	1000	200.000	200.000	
	2200	400.000	500.000	

Costul de producție va fi diferit, după cum se face repartiția cheltuelilor generale (regiei).

1) *Repartiția cheltuelilor (regiei) în raport cu materia primă:*

$$\frac{600.000}{400.000} \quad \begin{matrix} \text{Regie} \\ \text{Total materii prime} \end{matrix}$$

Costul de producție inclusiv regie revine la:

A. Producție	Materia primă	Mâna de lucru	Regia	Total
1200	200.000	300.000	300.000	800.000
	Sau pe tonă $\frac{800.000}{1200} = 666{,}66$			
B. 1000	200.000	200.000	300.000	700.000
	Sau pe tonă $\frac{700.000}{1000} = 700$			

2) *Repartizarea cheltuelilor în raport cu mâna de lucru.*

$$\frac{\text{00.000 Regia}}{\text{500.000 Total mâna de lucru}} = 1{,}20$$ adică la un leu mâna de lucru, avem 1,20 regie.

Costul de producție inclusiv regia revine la:

A. Prooucția	Materia primă	Mâna de lucru	1,20 regia as. mânei de lucru	Total
1200 tone	200.000	300.000	360.000	860.000
	Sau pe tonă $\frac{860.000}{1200} = 716$			
B. 1000	200.000	200.000	240.000	640.000
	Sau pe tonă $\frac{640.000}{7000} = 640$			

3) *Repartizarea cheltuelilor (regiei) în raport cu materia primă + mâna de lucru.*

$$\frac{\text{600.000 Regia}}{\text{900.000 Total materia primă + mâna de lucru}} = 0{,}66$$

Costul de producție, inclusiv regia revine la:

A. Materia primă	Mâna de lucru	Regia 0,66 as./ mat. prime + mâna de lucru	Total
200.000	300.000	330.000	830.000
	Sau pe tonă $\frac{830.000}{1200} = 692$		
B. 200.000	200.000	270.000	670.000

Prin urmare, costul de producție revine la:

	A.	B.
După metoda 1)	666,66	700
„ „ 2)	716,—	640
„ „ 3)	692,—	670

După metoda 1) produsul A revine mai eftin decât produsul B iar după metoda 2) produsul A revine mai scump decât produsul B iar diferențele de prețuri sunt între 10—15%.

Dacă la aceasta mai adăugăm și diferențele provenite din aplicarea uneia sau alteia din metode în ce privește regia co-

mercială spre a stabili costul total, rezultă că ajungem la deosebiri de 20 — 30% între diferitele costuri ce am stabili.

Dar aceste calcule sunt departe de a corespunde unei metode raționale, căci după cum se spune în „Principii Generale pentru calculația costurilor" norme întocmite de Ministerul Economiei Naționale în Germania în Ianuarie 1939.

„La repartizarea cheltuelilor trebue să se țină seamă în mod proporțional de toți factorii cari concură la folosirea cheltuelilor".

„Nu este o repartizare logică, atunci când se întrebuințează o cheie unică pentru repartizarea tuturor felurilor de cheltueli asupra produselor, fără a se ținea seamă de natura cheltuelilor, de locul unde s'au produs și de origina lor, dacă acestea sunt diferite.

In asemenea cazuri este necesar să se întrebuințeze „chei diferite".

Cari sunt aceste „chei diferite" și cum trebue folosite, aceasta se alsă în sarcina teoriei și technicei, legea pentru calculația prețurilor pentru furnituri publice din 15 Noembrie 1938 prevăzând numai următoarea dispoziție de principiu. (Art. 23).

„Pentru rapartizarea cheltuelilor se va întrebuința chei de distribuire, care să nu fie susceptibile de obiecțiuni. Se consideră ca nefiind susceptibile de obiecțiuni acele chei de repartiție, cari corespund procesului technic și în special cari încarcă fiecare centru din întreprindere („zone de costur") și în cele din urmă fiecare produs numai cu atâta cheltuială cât a fost de folos produsului respectiv *).

Oricât s'a străduit autorul legii din 15 Noembrie 1938 să dea o definiție expresiunei vagi din art. 23 „chei de distribuție" nesusceptibile de obiecțiuni, trebue să recunoaștem că n'a reușit să dea nici o precizare concretă și că numai dela caz la caz și cu multă aproximație se poate stabili dacă s'a aplicat bine cheile de distribuție alese.

In literatura și technica calculațiunii, în planurile de Contabilitate tip și în schemele de calculații întocmite în străinătate de diferite orgnizațiuni oficiale, oficioase sau pro-

1) Dr. G. Krüger: Die Kalkulation, 1939, pag. 133—143.

fesionale sunt indicate o serie de asemenea chei de distribuţie precum:

Valoarea materiilor prime pentru cheltuelile generale în legătură apropiată cu administrarea, manipularea materialelor, materiale accesorii etc., *mâna de lucru* pentru sarcinele sociale, cheltueli de asistenţă, de pregătirea ucenicilor, salarii accesorii etc., *spaţiul* pentru chirii, amortizări mobile, cheltueli întreţinere, *valoarea maşinelor şi instalaţiunilor* pentru amortismente, întreţinere şi reparaţii.

Capitalul pentru sarcini financiare.
Tona kilometrică pentru transporturi.
Numărul Kilowaţilor pentru lumină, forţă motrică etc.

Folosirea acestor chei diferite necesită colectarea, analiza şi gruparea cheltuelilor după locul, unde au luat naştere şi unde au folosit şi deci trebue să le suporte; unele fiind cheltueli directe cari se atribuie în totalitatea lor locului respectiv, alte indirecte, (comune) care trebue repartizate, după una din cheile de mai sus. Această repartizare a cheltuelilor — singura de altfel, care ţine mai mult seamă de realitate — este atât de complicată că şi în Germania în „Principiile Generale de calculaţie" nu se pune ca o condiţie esenţială colectarea cheltuelilor, după locul une au luat naştere.

După felul cum au fost colectate şi grupate cheltuelile generale (comune) şi după felul cum au fost repartizate între diferitele centre (secţii) ale fabricaţiunei, rezultă costuri de fabricaţie şi costuri totale diferite.

La toate aceste elemente, cari fac să se ajungă pentru acelaşi produs în aceiaşi întreprindere, în aceiaşi epocă la costuri diferite se adaugă încă un element de mare importanţă în vremuri anormale ş. a. *gradul de ocupaţie al întreprinderii.*

O întreprindere are o anumită capacitate de lucru maximă de producţie, o activitate normală, care este de obicei 75—80% din capacitatea maximă şi o activitate de fapt, care poate fi normală sau supra normală ori sub normală, ceiace constitue gradul de ocupaţie.

Cota de cheltueli de regie este direct influenţată de gradul de activitate efectivă, întrucât în cheltuelile comune (generale) intră o serie de cheltueli zise „fixe", cari rămân a-

proape aceleași la o anumită ridicare ori scoborâre a gradului de ocupație, altele sunt proporționale cu gradul de activitate și altele, sunt variabile după gradul de activitate însă nu proporțional.

Dat fiind această diversitate în natrua cheltuelilor în legătură cu oscilațiile lor după gradul de ocupație al întreprinderii, există în întepriderile mari coeficienți diferiți de repartiț e a cheltuelilor generale corespunzând la diferite grade de activitate ale întreprinderii.

In „Normele generale pentru calculația costurilor" după care am vorbit mai sus se vorbește într'un capitol special (F) despre:

„Considerarea gradului de ocupație în calculație", făcându-se unele recomandări precum: separarea cheltuelilor în: *fixe și variabile,* adoptarea de „adausuri normale" pentru o activitate normală, cu notarea influenței ce o are schimbarea gradului de ocupație asupra acestor adausuri etc" [1]).

Toate acestea sunt numai recomandări, nu dispoziții obligatorii, așa că sunt libere întreprinderilor să țină ori să nu țină seamă de aceste element în calculația lor. De unde iarăși deosebiri în costurile stabilite, dacă gradul de ocupație al întreprinderii nu este cel normal prevăzut, ceiace se întâmplă în majoritatea cazurilor într'o economie de război, când gradul de producție al unei întreprinderi nu mai depinde în primul rând de voința întreprinzătoruiul ci de o serie de împrejurări din afară și de o serie de dispoziț uni legislative și administrative.

Și acum, când am arătat cât de complicată este problema calculației, cât de aproximative și de relative sunt costurile ce se trabilesc, cât de variate sunt metodele de calculație și în special de raprtizare a regiei (cheltueli comune) ne întrebăm.

Se poate aplica sancțiunile severe ale legii sabotajului economic, pentrucă pe baza unei calculații rezultă de exemplu un cost de 100 lei iar pe baza unei alte calculații rezultă un cost de 120, ambele calculații plecând dela aceleași cifre?

De aceea, deși în Germania literatura și technica Contabilă și orgenele de specialitate precum și autoritățile admin-

1) W. T. Jahrbuch, Leipzig 1941, pag. 704.

strative s'au ocupat de aproape cu calculația prețurilor dând norme, instrucțiun', dispoziții și lămuriri, totuși Comisarul prețurilor prin circulara din 5 Martie 1941 face atent organele chemate să aplice legea că: *„verificarea, prețurilor de vânzare și a beneficiilor nu trebue să se facă cu rigiditate".*

Dacă în Germania, unde cu mult înainte de război s'a dezbătut pe larg această problemă și s'a ajuns la unele puncte normative, se recomandă multă *comprehensiune* în cercetarea în verificările *ce se* fac, în stabilirea și judecarea contravenienților și în general în aplicarea legii contra sabotajului economic, apoi cu atât mai mult este necesară o asemenea recomandare la noi.

Dr. V. M. IOACHIM

Intru cât mulți colegi, care apreciază valoarea revistei ne cer, unii numere ce le lipsesc, alții chiar colecții întregi, (cazul D-lui Nedelia Corneliu de la Arad care are nevoe de colecțiile pe anii 1932/36) pentru complectarea bibliotecii, rugăm pe acei cari au numere răslețe sau chiar colecții cari nu le mai pot folosi să le trimită pe adresa noastră pentru ca să putem satisface atât pe cei cari ne fac cereri cât și bibliotecile Școlilor Comerciale.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Un caracter :

Grigore L. Trancu-Iaşi

S'au împlinit în după amiaza zilei de 7 Ianuarie a. c. doi ani dela încetarea din viaţă a lui Gr. Trancu Iaşi. Cine n'a cunoscut acest mare suflet care de la catedră, de la bară, de la tribună, din pagina unui ziar sau dela o masă colegială, răspândea chiar în cel mai grele clipe, un optimism fără seamăn.

In spitale, în fabrici ,în azile, între funcţionarii comerciali, între negustori, între văduvele de războiu, între invalizi, între copii părăsiţi, între cerşetori şi între vagabonzi, veşnic cu surâsul pe buze, împărţea din belşug sfaturi părinteşti, încurajare şi consolare.

Ori unde intra Trancu cu o garoafă la butonieră sau cu câteva violete în mână — numai câteva fire — pe cari le însoţea fie de un vers, fie de o notă muzicală, fie de-o şoaptă discretă, atmofera era plină de viaţă.

Spicuim din ziare ceeace s'a scris la moartea sa.

D-l Al. Gregorian în „Universul" :

„Ultima oară l'am văzut pe Trancu Iaşi în redacţia noas-
„tră înainte de Anul Nou. Era jovial şi bun ca întotdeauna.
„Ne-am încrucişat ca de obicei floretele unor polemici epigra-
„matice depe baricadele celor două generaţii din care veneam
„fiecare şi am făcut apoi cerc în jurul vervei lui spumoase.
„Un om cult. Un poet senin, romanţios. O splendidă figură a
„epocii sale cu idei şi cu direcţii plurale. Şi un umanist. In
„după amiaza aceea pe care nu o presimţeam ultima, am în-
„târziat mai mult lângă el. Ne-a recitit din ultimele lui ca-
„trene, ne-a povestit cu acel humor, care erea un dar al său,
„anecdote şi ne-a încântat cu o uimitoare cunoaştere a lui
„Beethoven, căci acel spirit vast, întocmai ca Aagidius Aucu-
„pius, alhimistul lui Anatole France, studia numerile, muzica
„şi îi respira armoniile. La urmă a cerut să-i se dea două
„agende noui şi a plecat. Două agende în care spiritul lui or-
„donat n'avea să mai gloseze decât câteva întâmplări, din cari
„ultima, moartea această stupidă care ne lasă cu ochii în gol.

„Aşa dar muri şi Trancu...

„Râsul lui revărsat în cascade, va fi de azi încolo doar o
„amintire melancolică între prietenii din această redacţie.

„Ne vom aduna câte odată în acest biurou și vom mai „vorbi despre aceleași lucruri pe cari le discutam odinioară, „vom gusta din fagurii vorbelor sale, dar el va lipsi dintre „noi.

„Trancu-Iași rămâne un medalion de epocă".

D-l Tudor Teodorescu-Branișteа scris în „Jurnalul":

„...Iubia oamenii. Avea oroarea suferinții semenului său „și în măsura în care putea, căuta s'o atenueze.

„In politică, după încercarea de a întemeia partidul mun- „cii, la Iași, în 1917, — încercare care va rămâne în istoria „politicii românești, — a rămas, neclintit lângă mareșalul „Averescu. Intr'o țară în care „aviatorii politici" sunt atât de „numeroși și în care trădarea partidelor, oamenilor și credin- „țelor este atât de frecventă, — Trancu Iași a fost un minunat „caracter și a rămas pe linia credințelor lui de totdeauna : n'a „propovăduit ura și n'a sprijinit nebunia

„Plecând din viață, — Trancu Iași lasă numai regrete, „numai prieteni și — adevărat record — *nici un dușman*".

D-l Pamfil Șeicaru a scris în „Curentul":

„Nu știu să fi trecut prin viață un om mai refractar sen- „timentului de ură ca Trancu Iași. Se risipea în zâmbete, în „gesturi de prietenie, în râvna săritoare a omului gata de a „veni în ajutorul celui strâmtorat: și vorba lui domoală, mol- „dovenească, părea făcută pentru a împăca printr'o sinceră în- „țelegere a suferinții altuia.

„Niciodată n'am mai întâlnit un camarad așa de expan- „siv, așa de sincer ca Grigore Trancu-Iași pentru care anii, cu „toată asprimile lor, treceau fără să lase urme. Râmânea „veșnic tânăr și generos, trecând peste răutatea oamenilor, „peste ingratitudini, peste tot ce este urât în viață, cu acelaș „zâmbet de nesfârșită bunătate. Omul acesta cu prodigioasă „memorie, erea un uituc al nedreptăților ce i se făcuseră; „toată răutatea omenească rămânea neputincioasă în asaltu- „rile pe care le da optimismul invincibil al lui Trancu-Iași.

„Conul Grigore zâmbea mereu, cu bunătate ertătoare. „Putea să fie altfel, un om care iubea cu aceaș exuberanță o „carte, o operă de artă, un concert ?!..

Nenumărate au fost articolele de ziare și de reviste cari

i-au cinstit memoria, toate au văzut în Trancu pe omul rar, neîntâlnit.

Și noi dela această revistă am închinat numărul pe Ianuarie 1940 memoriei fostului Președinte de onoare al Corpului Contabililor.

Insă, pentru eternizarea memoriei lui Grigore Trancu-Iași, primul Ministru al Muncii în țara noastră, după urma căruia se trăește, se lucrează și continuă să se construiască, s'a făcut prea puțin.

Monumentul se găsește ridicat în sufletele foștilor lui elevi și studenți precum și ale tuturor acelora ce l-au cunoscut.

Unde este spitalul, unde este azilul, unde este școala de ucenici, unde este ateneul popular, unde este piața, unde este strada care-i poartă numele ?

AURELIU MARINESCU

Pro Domo Sua

INTRODUCERE

Cicerone, la înapoerea lui din exil, a fost nevoit să-și pledeze cauza proprie în potriva patricianului Clodius care-i confiscase bunurile.

Pentru restabilirea adevărului sunt nevoit să dau câte-va lămuriri spre a se ști în ce împrejurări a luat ființă Corpul Contabililor din România.

SERBAREA A DOUA DECENII

Cu ocazia sărbătorirei a două decenii dela înființarea Corpului Contabililor în noua casă a secțiunei Ilfov a acestui Corp, după sfințirea localului și o creștinească alocuțiune a Preotului Parohiei, Președintele Secțiunei Ilfov, dl Vasile Dumitriu, Director Financiar la Soc. Reșița, a adus elogii întemeetorilor Corpului, a salutat prezența d-lui Nicolae Butculescu, Decan de Onoare al Corpului, și a relevat greutățile întâmpinate și

înlăturate pentru achiziţionarea noului local în care sălăşlueşte Corpul Contabililor.

Domnul George Badea, Director General al Direcţiunei Alcoolului, Decan al Consiliului Superior al Corpului care a prezidat şedinţa a dat cuvântul d-lui Avocat Victor Dimitriu, Secretar General al Ministerului Muncei, care într'o înaripată cuvântare a subliniat rolul de auxiliari ai Justiţiei pe care îl îndeplinesc Experţii Contabili alături de Avocaţi, — şi poate mai mult chiar de cât ei — şi a încheiat exprimând dorinţa că acest Corp, curăţit de impurităţile de origină semită, să contribue într'o largă măsură la românizarea vieţii economice a ţării noastre.

Cuvântul a fost dat apoi d-lui Profesor universitar Spiridon Iacobescu. Acesta a vorbit în lipsa d-lui Rector Eftimie Antonescu în numele Academiei de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti şi în numele său personal.

D-sa a arătat rolul Corpului Contabililor din România şi a relevat necesitatea ca membrii acestui Corp să fie puşi la lucru fiecare la locul lui „Suum cuique tribuere" cum spuneau strămoşii noştri Romani.

Domnul Profesor universitar şi Avocat D. R. Ioaniţescu, fost Ministru, într'o caldă cuvântare, a arătat partea pe care D-sa a avut-o în legiferarea profesiunei de Contabil în România, şi a propus titlul de inginer economic pentru alacişti.

Domnul Nicolae Butculescu, salutat cu aplauze ovaţionale, a mărturisit bucuria ce simte ca vechi luptător de peste 50 ani pentru legiferarea acestei profesiuni, că poate să ia parte la sărbătorirea a 20 ani de existenţă din ce în ce mai accentuată şi bine apreciată a Corpului Contabililor din România, a lăudat noua generaţie aflată la conducerea Corpului care a răuşit să mărească rezervele realizate de predecesori învestindule într'un local mai încăpător şi mai adequat pentru acest Corp, ceiace dovedeşte că înlăuntrul Corpului nostru sunt elemente de progres.

IDEIA PROFESIONALA

Absolvenţii Şcoalelor Comerciale Superioare din ţară şi străinătate, cari erau grupaţi în Corpul Absolvenţilor Şcolilor Superioare de Comerţ ale cărui începuturi datează depe la

1889, luând diferite forme de asociație până să poată obține personalitatea juridică în 1915 datorită străduințelor D-lui Nicolae Butculescu, Ulpiu Hodoș, defunctul Ioan St. Rasidescu, Dumitrescu Bârlad și alții, urmărea de mult ideia creerii unui Corp profesional, pentru absolvenții școlilor de comerț. Prin 1916 s'a alcătuit o grupare profesională Contabilă ca breaslă, din inițiativa câtor-va colegi în urma unei dezidențe între membrii corpului absolvenților. Cei trei ani de lipsă de acțiune din timpul războiului din 1916—1919 a scăzut mult din importanța acestei organizații profesionale.

REALIZAREA

In 1919, imediat după terminarea războiului mondial, colegii noștri au început a se întruni și au constituit un cerc de studii comerciale din inițiativa colegului Prof. Al. Sorescu sub președinția D-lui Prof. univ. Spiridon Iacobescu, în scop de a cerceta prin conferințe și studii problemele în legătură cu viața economică a țării și cu manifestarea lor profesională.

Prima conferință a fost ținută de subsemnatul în Octomvrie 1919 cu subiectul „Experții contabili în România" și cu propuneri de înființarea unui corp profesional în țara noastră în felul cum văzusem în Germania, Anglia, Elveția etc.

Au urmat alte conferințe, dar am căutat să țin trează ideia alcătuirii unei organizațiuni profesionale, simțind lipsa unei calificări sau unei specialități bine recunoscute între celelalte profesiuni ceiace constituia un gol sufletesc și o situație nesigură, dacă nu chiar injositoare, aceea de a ști că nu poți face altceva decât a aspira la o slujbă. Aveam o licență de studii academice într'o specialitate fără ca această specialitate să fie în vre'un fel oarecare recunoscută ca atare.

Numai în anumite împrejurări poate omul să-și dea seama cât valoarează reazămul moral de a te ști un specialist.

Am adunat material despre orgnizațiunile similare din alte țări și am alcătuit personal un anteproect de lege pentru crearea nui Corp de Contabili în România — dovadă am un dosar voluminos de note și mai multe forme ale acestui anteproect.

Am chemat la consfătuire la Camera de Comerț și Industrie din București în mai multe rânduri pe colegii mai mari și mai mici spre a-i consulta înainte de a-i da o formă pe care să

o putem prezenta Parlamentului, dar colegii s'au prezentat în număr din ce în ce mai mic, până când într'o seară, m'am găsit numai cu colegul V. M. Ioachim cu care am stat mai multe ore și i-am adus oarecari modificări, găsindu-i și titulatura pe care o poartă azi — cam lungă dar alta mai bună nu am găsit. Subsemnatul am preconizat și introdus în proiect Consiliul Superior al Corpului ca organ centralizator și diguitor, iar după legea Corpului Contabililor a organizat rep. C. Naumescu Uniunea Barourilor de avocați.

In câteva alte ședințe la Domnul Nicolae Butculescu acasă, noi aceștia trei, am dat antreproectului forma pe care o are în întreg me astăzi.

In expunerea de motive pe care tot noi am alcătuit-o, ne-am rezemat pe reforma fiscală ce era pe cale să fie introdusă, în aplicarea căreia am subliniat că membrii Corpului nostru aveau să-și găsească un rol însemnat.

Intâmplarea face ca într'o zi să întâlnesc pe Ministrul Muncii Grigore Trancu Iași care, foarte comunicativ, mă întreabă, — fiindcă aflase de studiile noastre — „Ce faceți cu proectul Corpului Contabililor?". „Este gata", îi răspunsei, „Adu-l la Minister" spune Domnul Ministru.

Prezentându-i anteproectul de lege cu expunerea de motive, Domnul Ministru după o consfătuire cu Directorul Muncii, a găsit că nu este cazul să fie însușit și depus în Parlament de Ministerul Muncii. Am explicat că este vorba de reglementarea unei munci profesionale, dar, în zadar.

Am căutat atunci împreună cu ceilalți colegi printre cunoscuți și am găsit șapte deputați în frunte cu fostul Rector al Academiei Comerciale Profesor Dr. I. N. Angelescu, care au semnat proectul și astfel a fost depus în Parlament din inițiativă parlamentară în toamna anului 1920.

Lunile treceau și anteproectul nostru nu mai venea în discuție. Sfătuindu-ne cu Domnul Butculescu, colegul Ioachim și cu întreg comitetul Corpului absolvenților Școlilor Com. Superioare am hotărât să dăm un bal în saloanele Camerei de Comerț în Februarie 1921, la care am invitat și pe Ministrul Trancu Iași.

Cu această ocazie ne-am plâns Domnului Ministru că proectul nostru stă în cartoane.

Domnia Sa a rugat pe Domnul Chestor deputat Virgil Slăvescu, care se află de față, să cerceteze ce este cu anteproectul. A doua zi subsemnatul și colegul Ioachim ne-am prezentat la Domnul Virgil Slăvescu și am găsit anteproectul prăfuit într'un dulap. Domnul Chestor Virgil Slăvescu, l-a prezentat Domnului Președinte al Camerii cu rugămintea de a-l repartiza la o comisiune, lucru care s'a și aprobat.

Tot Domnul Virgil Slăvescu l'a pus pe rol spre a fi discutat chiar a doua zi, când am fost și noi invitați la acea comisie. Înăuntrul comisiunei am găsit un cald apărător pe Domnul deputat D. R. Ioanițescu, Domnul Prof. Răducanu și alții, iar oponenți pe Grigore Iunian și Maestrul Istrate Micescu.

La obiecțiunea lui Grigore Iunian că nu vor fi membrii suficienți cu gradul de expert contabil care să fie cenzori în Societățile anonime, așa cum prevedea anteproectul, s'a modificat, adăogându-se și gradul de contabil atutorizat pentru această îndeletnicire.

Odată raportul comisiunii întocmit favorabil anteproectul a fost votat de Camera Deputaților cu mici modificări grație concursului d-lui deputat profesor D. R. Ioanițescu.

La Senat proectul a trecut cu ajutorul Ministrului Trancu-Iași și astfel a fost sancționat și publicat în M. Of. din 15 Iulie 1921.

* * *

Etiamsi omnibus tecum viventibus silentium livor indixerit, venient qui sine offensa sine gratia judicent.[1])

Dr. PETRU DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

1) Trad,: Chiar dacă tuturor contimporanilor tăi, invidia le impune tăcerea, vin alții cari judecă fără ură și fără părtinire.

Subscriți la Împrumutul de reconstrucția Țării.

Contabilitatea agricolă

CONTUL AMELIORAȚIUNI

Lucrările executate pentru îmbunătățirea pământului, se numesc în general ameliorațiuni. Cele mai importante ameliorațiuni sunt: drenajele, irigațiunile și indigiuirile.

Prin drenare se înțelege lucrarea de canalizare, captare și de scurgerea apei de prisos, ce se găsește adesea pe terenuri agricole și care-i împiedică folosința în acest scop. Drenarea se face prin șanțuri deschise, sau prin șanțuri umplute cu fascine sau cu bolovani. cu lespezi de piatră, sau prin canalizare cu olane.

Irigațiunile sunt dimpotrivă lucrări pentru conducerea apei prin canale din râuri, din pârae, lacuri, torenți captați, din iazuri etc. pe un teren care are lipsă de apă și fără de care n'ar avea umiditatea necesară desvoltării normale a plantelor.

Indiguirile sunt lucrări cari apără de inundații locurile joase, așa zisele lunci. Digurile se contruesc din pământ, din pământ fixat cu piloți de lemn, din beton armat, din piatră de râu sau din piatră de carieră.

Asemenea lucrări se fac de către specialiști, după studii preliminare serioase și după anumite planuri de executare.

Curățirea terenurilor de piatră, scoaterea rădăcinilor de copaci, rectificarea scurgerei apelor, nivelarea terenurilor etc. se socotesc asemenea lucrări de ameliorare.

Motivele ce duc la lucrări de ameliorațiuni sunt însă de diferite naturi. Unele sunt făcute în scop de sporirea fertilității pământului, iar altele în scop de a apăra și menține fertilitatea existentă. Cele dintâi de regulă urcă valoarea moșiei, cele din urmă nu urcă și nici nu coboară valoarea moșiei, Aceste sunt considerate drept cheltueli, cari, dacă au o valoare relativ mică, se operează la finele anului agricol prin contul de Profit și Pierderi; din contră, valorile mari se amortizează într'o perioadă de mai mulți ani.

Scopul acestui cont este de a ține socotelile diferitelor ameliorațiuni, cari împărțite pe categorii după importanța lor, se repartizează pe un anumit număr de ani spre amortizare.

Lucrările de ameliorare se împart principial în următoarele categorii:

1) Acele de mică importanță, indiferent de felul și de durata influenței lor, cari se contabilizează în acelaș an la contul care s'a folosit de aceste îmbunătățiri, fie chiar și la acela de cheltueli generale dacă privește exploatația în genere, fără vreo repartizare pe mai mulți ani.

2) Acele de o importanță mai mare, ale căror influențe sunt de durată mai lungă. Costul acestora se împarte pe anii corespunzători cu folosința lor.

Debitul contului în cazul de față se compune din cheltuelile acestor ameliorațiuni, dimpreună cu valoarea muncilor cu forțe proprii și a materialelor din moșie.

Creditul contului cuprinde cotele corespunzătoare anuale, cu car. se debitează acele conturi cari s'au folosit de aceste ameliorațiuni, sau contul de Profit și Pierderi.

Sumele rămase neamortizate, rămân ca activ la încheierea fiecărui an, până la complecta amortizare.

3) Acele de importanță mare, ale căror influențe sunt și rămân permanente și deci necesită un cont deosebit.

Debitul acestui cont cuprinde toate cheltuelile de ameliorare, până la definitiva terminare.

Cred tul contului cuprinde întreaga sumă dela debit, care se trece la contul Moșia, întrucât valoarea ei a sporit cu acea a ameliorărilor efectuate.

Valorile îmbunătățirilor aduse pământului prin îngrășăminte (naturale sau chimicale), sunt considerate ca inventar de câmp și se amortizează în termen relativ scurt.

Amestecurile pământului, cu scop de a-i modifica starea fizicală, întrucât aceste amestecuri sunt de o influență permanentă, privesc contul Moșia, căci asemenea cehltueli mențin valoarea pământului.

Cheltuelile ce se fac cu ocazia lucrărilor de ameliorare, vor fi bineînțeles în raport cu sporul de feritilitate dinainte calculat, căci nimeni nu va fi volnic să cheltuiască bani cu asemenea lucrări, ce nu i-ar produce îmbunătățiri, cari să depășească valoarea cheltulilor făcute.

AUGUST EM. DORWAGEN
Membru Coresp. al Academiei Regale
a Contab. din Bologna (Italia)

Transporturile aeriene în genere cu aplicații în România*)

(Urmare)

SERVICIILE AVIAȚIEI DE COMERȚ

Avioanele Civile. — Aviația comercială s'a putut înfățișa la început în 1919, prin întrebuințarea avioanelor de războiu, transformate, cele de transport, pentru transporturile comerciale.

Această întrebuințare apărută după încetarea războiului la 1918, — a dat aviației comerciale aparate uzate, de un material fragil și de o construcție grăbită ca aceea din vremea războiului.

Asemenea aparate nu puteau de cât să provoace accidente destul de frecvente.

Construcții noi. — Cu toate acestea, rapiditatea transporturilor și celelalte avantaje ale aviației civile, impunându-se prin serviciul său, a încurajat technica aeronautică, pentru construire de aparate noi, speciale, solide, comode și cu viteză mare.

In felul acesta redându-se încrederea voiajorului aerian, au sporit transporturile aviatice umane, cum și transportul de bagaje, mărfuri și corespondență.

Aviația comunică în regiuni noi. — Ceva mai mult, în ținuturile unde căile de comunicație se pot face anevoie, — avionul a intrat în folosința localnicilor, ca ceva indispensabil pentru viața lor.

Astfel se citează în Revista Aeronautică Italiană, cum exploatări miniere, din regiunile pădurоase ale Americii Centrale, — duc la mine și aduc seara la casele lor lucrătorii minieri, utilați în acele regiuni.

Aviație fără subvenții. — S'a ajuns astfel că unele Societăți de transporturi aeriene, mai cu seamă cele americane să poată trăi fără subvențiile Statului.

Asemenea servicii așteptate de locuitori, — fac să se populeze aerodromurile, atât pentru plecare, cât și pentru sosire.

XII. — CONSTRUCȚIILE AEROPORTURILOR

Transport la și de la aeroport. — In scopul utilării lor perfecte, *Aeroporturile*, care trebue să ocupe mari suprafețe de teren, în afara orașelor, vor avea atașate servicii auxiliare de transport, tramvae, căi ferate, autobuze, trăsuri.

Asemenea mijloace continuă transportul până în inima localităților unde vor să ajungă voiajorii, corespondența și mărfurile respective.

---

*) A se vedea și N-rile 7—12, 1941.

Aprovizionare. — De altă parte, aprovizionarea, decolarea, aterizarea, semnalizarea etc., etc., serviciul Aeroporturilor în genere, nu trebue să lase nimic de dorit.

Marcarea terenului de aterizare. — Pentru aceleași motive Aeroporturile trebue să fie suficient vizibile, — să-și aibă marcat și bine întărit terenul pentru decolare și aterizare.

In cazul când aeroportul servește pentru avioane militare grele, de bombardament, etc., atunci pentru a se înlesni decolarea (desfacerea de pe teren cu grutatea lor), — precum și aterizarea (scoborârea pe pământ), — *aeroporturile,* — când nu mai pot fi ascunse, sau camuflate, prin tot felul de aparențe, — atunci se recurge la aeroporturi subterane.

Hangare. — *Hangarele aeroporturilor* se construesc de obicei pe tipuri de 50-50 m., cu 10-15 m., înălțime.

Se evită în genere hangare de construcții prea mari, ca să se economisească cheltuelile respective.

Pentru aceleași motive se recomandă ca să se poată plia sau demonta aripile avioanelor, pentru ca să poată fi adăpostite mai multe aparate în acelaș hangar.

Inventar aeronautic. — După ce s'au rînduit toate aceste dispoziții de *Inventar aeronautic* (aparatele, hangarele, aeroporturile etc.), urmează *întreținerea și exploatarea transporturilor aeriene.*

Pentru aviația militară am văzut că nu se menajează nici o cheltuială; — aceasta însă numai pe timpul războiului. — Altfel se fac atâtea economii păgubitoare la aviația militară în timp de pace, în cât suferă serios serviciul aviatic. — Aceasta nu împiedică însă acuzațiile de răspunderile persoanelor care se presupun vinovate de insuficienta aprovizionare cu material aviatic din timp de pace pentru vremea de războiu.

XIII. — AVIAȚIA CIVILA IN ROMANIA

Dacă însă ne referim la *aviația civilă,* aceasta mai pretutindeni o găsim ajutată de Statele de a căror naționalitate țin.

Lares. — Pentru România, Ministerul Aerului și Marinei, are pe Societatea L. A. R. E. S. (Liniile Aeriene Române Exploatate de Stat), denumire dată acesteia la Ianuarie 1933.

Liniile aeriene române, avea de la 1930, — dar funcțiunea lor reală se marchează ceva mai serios, numai din anul 1932.

In 1930 abia se parcursese 77.400 de Km. — iar;

In 1932 se ajunsese la 198.360 de km. — cu 1.231 pasageri și 8.048 kgr. de mărfuri.

Sarta. — La 1935 se înființează *Societatea Anonimă Română de Transporturi Aeriene,* (S. A. R. T. A.), — căreia s'au încredințat o parte din liniile Societății L. A. R. E. S.

Lares noua 21 Iul. 1937. — La 20 Iulie 1937 aceste două Societăți de transporturi: Lares și Sarta, s'au desființat, — rămânând să

funcționeze cu organizație nouă deosebită, de la 21 Iulie 1937, Societatea L. A. R. E. S.

Capital de Stat. — Această Societate, creiată anonimă, ca să aibă mai multă libertate în acțiunea sa, este, putem spune proprietatea Ministerului Aerului și Marinei, fiindcă din capitalul de:

	Lei 337.000.000
Statul are suma de	Lei 335.670.000
rămânând restul capital particular	Lei 1.330.000

Avantagii pentru L. A. R. E. S. — Această Societate ca să poată lucra în bune condițiuni se bucură de toate avantajele posibile:

1. Prime pentru kilometrajul efectuat;
2. Scutiri de taxe, impozite, garanții, etc. etc.

Din punctul de vedere al exactității transporturilor vom vedea că Serviciile Societății L. A. R. E. S. s'au executat în condițiuni ireproșabile.

XIV. — SITUAȚIA AVIAȚIEI COMERCIALE ROMANE

la 10 Iunie 1940.

Societatea L. A. R. E. S., care după cum am văzut s'a înființat pe seama Ministerului Aerului și Marinei, la 21 Iulie 1937, a exploatat următoarele linii aeriene:

Linii externe: Constanța - București - Belgrad - Zagreb - Veneția-Milano; București - Arad - Budapesta - Wiena - Berlin; București - Cernăuți - Lwow - Varșovia; București - Istambul.

Linii interne: Cetatea Albă - Ismail - Galați - București; Chișinău - Galați - București; Arad - Timișoara - T.-Severin - Craiova - T.-Măgurele - București; București - Călărași - Bazargic - Balcic; Cernăuți - Iași - Galați - Constanța; Cernăuți - Cluj - Arad; București - Cluj - Satu-Mare; Constanța - Balcic (sezonieră).

Linii actuale, Martie 1941, au rămas următoarele, indicate în tabloul alăturat. In vremurile în care ne găsim e cam greu să precizăm ce linii aeriene avem, — când văzduhul României e plin de avioane astăzi.

Linii extraeuropene n'a servit Societatea L. A. R. E. S., — mulțumindu-se ca să introducă acest serviciu, mai cu seamă în uzul transporturilor interne, din țara noastră.

Intenția conducătorilor acestei Societăți era să creeze și o linie București - Atena - Telaviv, — dorință, care cum era firesc în vremurile care au urmat, a rămas neglijată.

Activitatea acestei Societăți se rezumă la serviciile menționate în tabelul alăturat:

Tabloul transporturilor 1937—39

Anii	Lungimea rețelei km.	Kilometri parcurși	Pasageri transportați	Bagaje + Mărfuri + Bagaje kg.	Ore de sbor
1937	6.122	732.061	5.434	19.912	4.224
1938	7.165	1.170.793	12.072	50.406	5.406
1939	8.353	1.224.950	15.348	80.092	5.482
Total	—	3.127.804	32.854	156.410	15.062

Toate aceste transporturi s'au făcut fără nici un accident, grație personalului, materialului volant și întreținerii aparatelor și a motoarelor lor.

Aceste rezultate au stabilit prestigiul liniilor noastre, — și încrederea clientelei sale.

Față de asemenea rezultate Ministerul Aerului și Marinei, a încredințat Societății sale L. A. R. E. S., pe candidații care urmează ca să fie pregătiți la pilotaj pentru serviciile armatei.

Acestor piloți pregătiți de Societatea L. A. R. E. S., urma ca să li se facă și instrucția *sborului fără vizibilitate*, precum și *navigabilitatea radioelectrică*.

Reclamă Insuficientă. — Societatea găsește însă că, cu toate serviciile făcute de ea, în condiții excelente, totuși L. A. R. E. S. are multă nevoie de reclamă, pentru a detrmina lumea a se folosi de serviciile transporturilor sale.

Reclama obișnuită însă, costă mulți bani; iar reclama ce ar voi s'o facă L. A. R. E. S. singură, n'ar fi destul de producătoare.

Este nevoie de întrebuințarea altor mijloace.

Administrația anonimă. — Aceasta este încă unul din motivele pentru care s'a lăsat Societății L. A. R. E. S. toată mobilitatea administrativă, alegându-se forma de Societate anonimă pentru această Intreprindere.

Astfel fiind, i se dă Societății L. A. R. E. S. mai multă libertate pentru exploatarea serviciilor sale, fără formalismul biurocrației publice.

XV. — SUBVENȚII PENTRU L. A. R. E. S.

Dacă ne referim la Contul de Profit & Pierdere, comparativ pe acești 3 ani din urmă de funcțiune, vom observa că Societatea L. A. R. E. S. a fost ajutată în deosebi de subvențiile Statului.

In sensul acesta se menționează:

Subvențiile Statului din anii	1937	Lei	43.311.737
	1938	„	80 000.000
	1939	„	72.000.000
Plus materialele		„	21.956.371
		Lei	217.268.108

L. A. R. E. S. încasări comerciale. — Pe lângă totalul de subvenții de 217.268.108, lei.

Societatea arată că încasările sale, venituri comerciale pe 1937-1940-III-31, s'au ridicat la 33.004.331 lei.

Disproporția dintre aceste două sume este destul de mare; — dar totuși justificată pentru începuturile și putem adăoga pentru susținerea funcțiunii normale, care se întreține la aceste Societăți totdeauna prin sprijinul autorităților publice.

Rezervele Soc. L. A. R. E. S. — De altă parte se mai constată că Societatea L. A. R. E. S., n'a cheltuit toate sumele primite (subvenție și alte venituri), ci și-a rezervat o parte din ele, pe care le păstrează realmente pentru înviorarea materialului său de sbor.

In sensul acesta se găsesc sumele de:

Lei 67.160.964, — pentru amortizări
Lei 17.462.397, — pentru auto-asigurări și altele.
Blocate la Bănci, până le va veni rîndul la întrebuințare.

Cheltueli technice. — Conducătorii acestei Societăți, buni gospodari, au redus cât au putut cheltuelile generale, satisfăcând *cheltuelile technice*, destinate ca să asigure serviciile ireproșabile ale acestei Societăți.

XVI. — CONTUL DE PROFIT & PIERDERE

pe 1937-1938-1939-1940/III/31.

Debit — în mii de lei — Credit

Cheltueli pentru:	1937/38	1938/39	1939/40	Venituri de la:	1937/38	1938/39	1939/40
Administrația Centrală .	8.328	10.384	11 544	Prime kilometraj. (Subvenții)	43.312	80.188	72.110
Cheltueli de exploatare .	19.698	41.637	43.486	Subvenții materiale . . .	21.956	—	—
Amortizări .	31.346	24.760	24.118	Transporturi .	4.070	11.722	22.212
Alte fonduri .	5.821	18.811	21.675	Diverse . . .	347	1.605	5.092
Pagube div. .	—	3 183	—	Raportul pe 1937/38 . .	—	4.478	—
	65.193	98.775	100.823				
Benef. net .	4.492	143	493				
	69.685	98.918	101.316		69.685	98.918	101.316

Din continuarea examinării acestui Cont de Profit & Pierdere comparativ, se vede progresul sumei de la transporturi, care pe acești ani 1937-1939-40-III, a mers continuu crescând, de la 4.070.000 — 11.722.000 — 22.212.000.

Din același Cont de Profit & Pierdere se mai observă că sporul de *venituri comerciale* crește de la 1 la 6.

Totuși se mai constată cât de reduse sunt veniturile din exploatare, față de totalul serviciilor exploatării, care în Debitul Contului de Profit & Pierdere, se arată în continuă creștere, de la 65.193.000 — 98.775.000 — 100.823.000.

Se justifică astfel încă odată, că oricât de ideală ar fi fost conducerea acestei Societăți, — fără sprijinul efectiv al Statului nostru, n'ar fi putut ajunge la faima atât de îmbucurătoare, atras de exactitatea și promptitudinea serviciului, — lipsa accidenelor și — last, bert not least — (în definitiv) punctualitatea aviației românești, prin Societatea L. A. R. E. S.

XVII. — ALTE AVANTAJE RECUNOSCUTE SOC. L. A. R. E. S.

Printre diferitele înlesniri care s'au considerat necesare de făcut acestei Societăți de interes public și național, se mai citează următoarele:

Avantaje neînregistrate. — 1. *Folosirea fără plată* a tuturor: terenurilor, hangarelor, instalațiilor, protecției aeriene, proprietatea Statului. 2. Avantajele Legii de încurajarea Industriei Naționale. 3. Scutiri de taxe, timbru, înregistrare, și orice impozite către Stat, județ și comună. 4. Scutire de garanție pentru furniturile publice.

Asemenea scutiri dacă ar fi fost înregistrate, ne-ar fi dat ocazie ca să constatăm adevăratul cuantum de sacrificii, pe care Statul îl face pentruca să funcționeze în bune condițiuni, acest serviciu public românesc, de transporturi aeriene, încredințat Societății L. A. R. E. S.

XVIII. — SUBVENȚIILE SOCIETAȚILOR AVIATICE STREINE

Pentruca să nu se creadă că, subvențiile acordate de România, Societății sale de Navigație aeriană, L. A. R. E. S., ar fi ceva specific țării noastre, vom reproduce o parte din tabelul subvențiunilor streine, sume înserate în lucrările și Revistele de specialitate.

Noi ne servim pentru această problemă de teza de Doctorat a d-lui G. I. Vasilescu, de la Academia Comercială din București.

In privința aceasta se menționează următoarele subvenții:
Germania subvenționează anual pe Societatea D. L. H.

(Deutsche Luft Hansa), cu circa.	Lei 800.000.000
Franța dă „Air Union" anual circa	„ 725.000.000
Italia dă pentru diverse Societăți, circa anual	„ 450.000.000
Anglia dă circa anual	„ 200.000.000
România dă în medie circa anual	„ 65.000.000

Se vede astfel că cu toate înaintările pe care le-a putut prezenta *aviația civilă*, în menționatele țări europene, — totuși destule sacrificii din partea Autorităților publice au fost făcute pentru subvenționarea Societăților de transporturi aeriene. (Date din 1932).

Sporirea subvențiilor.— In scara de mai sus, care desigur ulterior va fi fost considerabil depășită, vedem că Germania este țara care se arată a fi fost cea mai atentă față de aviația ei.

Piloți civili pentru Armată.— Poate că și această grijă a sa, a putut să-i formeze personal aviatic suficient, și materiale bine selecționate, — pentruca acum în vremea războiului să aibă mai puțin de făcut în această direcțiune.

Astfel Germania cu mulțimea piloților săi civili, sufidient antrenați, a putut lesne să-i echipe militărește, pentruca aceștia să execute imediat tot felul de servicii militare: pilotaj, observație, luptă, bombardări, — ba chiar și parașutiști pentru impresie și luptă înapoia fronturilor de pe teritoriile inamice.

Un asemenea simț de prevedere, înzestrat cu toate mijloacele realizării lui, nu se poate spune că nu a făcut servicii neprețuite Germaniei, în războiul actual.

Incheere.— Intrucât privește țara noastră, față de preocupările și silința pe care o vedem desfășurându-se în toate direcțiunile vieții publice și particulare, economice și culturale de la noi, — avem motive să nădăjduim în înflorirea patriei noastre.

Totul în România noastră scumpă, trebue să fie ridicat la nivelul capacității tuturor fiilor săi.

In felul acesta toate ramurele de progres și de adevărată viață național-economică, sporncă și mândră, trebue să se desvolte în România noastră de mâine, reintegrată în hotarele sale firești.

LUCILICA SP. IACOBESCU

Studentă anul IV Academia Comercială
(rezumat). Lucrare la Seminarul
d-lui Prof. Longhin

Pentru susținerea revistei rugăm pe abonații noștri să recomande tuturor colegilor, contabili și comercianți, să se aboneze la revistă.

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

Redevență, excedent sau beneficiu ?

Inu bugetele instituțiilor autonome de Stat cu carecter economic sau nu, la articole separate, se găsesc trecute sume cu destinația de vărsat la Stat ca „redevențe" sau „excedente".

In conturile de gestiune respective se găsesc trecute sumele efectiv vărsate la Stat ca „redevențe" sau „excedente".

Ce legătură are redevența cu excedentul? Sau sunt două noțiuni cu totul distincte una de cealaltă?

Este vorba de redevență în sens de contribuție sau în sens de excedenturi de beneficiu?

Este vorba de excedent de casă, de excedent bugetar sau de excedenturi de beneficiu?

Dacă e vorba de beneficiu, adică de excedent bilanțier ce legătură au cele două noțiuni cu noțiunea de beneficiu?

Pentruca să putem răspunde la chestiunile de mai sus, vom examina legislatura referitoare, apoi parcurgând bugetele instituțiilor autonome și bugetul general al statului începând din 1930, vom examina cum s'au aplicat normele legilor.

Ce norme conțin legile în această materie?

Prima lege de caracter general, legea pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuți lor publice, pentru cazul când întreprinderile au fost excedentare, în art. 32 al. 3 stabilește norma că în bugetul statului „va figura numai execedentul", iar pentru cazul când întreprinderile ar fi deficitare, în același articol și aliniat stabilește norma că în bugetul statului "va figura deficitul, eventual subvenția acordată de Stat".

Aceste norme le întâlnim în aproape toate legile și regulamentele organice ale Regiilor.

Cum se mânuiesc aceste norme la întocmirea și executarea bugetelor de către întreprinderi?

In aplicare, constatăm cum normele în cauză sunt supuse interpretărilor, erorilor principale și curiozităților practice.

Iată câteva exemple din care va reeși adevărul afirmațiilor de mai sus.

In 1931, bugetele inițiale

Bugetul general al statului prevede la venituri „excedentul Caselor Autonome".

Bugetul C. A. M. prevede „excedent bugetar" și „redevență statului din monopoluri și din chibrituri".

Bugetele C. A. P. S. și P. C. A. prevăd „excedent".

Bugetul P. T. T. prevede „contribuție la bugetul general al statului".

In 1931 bugete rectificate.

Bugetul general al statului prevede la venituri rezultatul exploatări bunurilor statului, fără a le denumi „excedent" cum le definește legea generală și legile speciale precum și regulamentele.

Bugetul Casei Autonome a Drumurilor prevede; „în contul excedentului".

Bugetul Monitorului Oficial și Casa Autonomă a Construcțiilor prevede „redevență".

Bugetul C. A. P. S. prevede „excedent".

Bugetul P. C. A. prevede „excedent de venituri asupra cheltuelilor".

Bugetul Regiei Conducta de Petrol prevede „economie statului".

Dela 1937-1938 până la 1941-1942

In bugeul general al statului se prevede „excedentul regiilor, caselor autonome, etc.", iar în bugetul 1940-1941 și 1941-1942 se adugă „și ale altor fonduri".

Majoritatea celorlalte bugete prevăd într'un articol separat „excedent, fonduri", iar în unele bugete se prevede numai „excedent".

De aci rezultă:

Prevederea din bugetul general al statului este principial în acord cu prevederea legilor și regulamentelor care guvernează instituțiile autonome, însă celelalte bugete care cu rezultatele lor trebue să alimenteze bugetul general al statului, au prevederi nepotrivite acelui principiu

Astfel:

Ca definire formală, se zice când redevența, când excedent, când contribuție, când economie, iar dela 1937-1938 înainte se întrebuințează în general noțiunea de „excedent".

In fond se face confuzie între noțiunea de rezultat bugetar sau financiar și noțiunea de rezultat bilanțier sau economic,

după cum se vede din cercetarea noțiunilor menționate mai sus, adoptate de instituții nu știm potrivit căror criterii.

Așa dar, practica introduce în bugete noțiunea de „redevență" și de „contribuție" și elimină noțiunea de „beneficiu".

Dece se introduc primele două noțiuni, când știut este că ele au un conținut de ficsitate, de quasi-impozit, adică un conținut oarecum rigid, pe când noțiunea de excedent adoptată principial de legi are un conținut indicativ, deci un conținut mai suplu?

De ce nu se introduce noțiunea de beneficiu, — ba din contră se elimină, — când știut este că această noțiune are un conținut analog noțiunei de excedent, conținutul său fiind tot indicativ și în plus este încă mai suplu decât conținutul noțiunei de excedent?

Dece nu admit toate instituțiile autonome aceiași noțiune „redevență" adoptată principial de legislatorul din 1939, autorii legilor respective fiind și doctrinarii autonomizării?

Vroesc practicienii ca întreprinderile care contribuie la bugetul general al statului să fie împărțite în două categorii: prima cuprinzând întreprinderile care contribuie la bugetul statului cu sume fixe și cea de a doua care contribuie su sume variabile în raport cu rezultatele economice?

Părerea din alineatul precedent nu se verifică și deci nu se poate răspunde cu ea la întrebările din celelalte două alineate, deoarece statul — după cum se constată de fapt — tratează la fel toate întreprinderile și anume, pe baza principiului bugetar, pretinde tuturora să verse tezaurului public atât sumele prevăzute în bugete ca redevențe, contribuții, excedente, etc., cât și plusul de excedent sau de beneficiu pe care eventual acele întreprinderi îl mai obțin prin activitatea din cursul exercițiului bugetar. Ministerul Finanțelor nu așteaptă rezultatele de fine de an, ci depășește acele rezultate prin obligația ce pune întreprinderilor ca ele să verse tezaurului public cote lunare *asupra redevențelor și excedentelor prevăzute în bugete.*

Atunci cum se explică aceste contradicții?

Cred că explicația contradicției de principiu este că nici Ministerul Finanțelor și nici una din întreprinderile autonome

nu a definit încă noțiunile; *redevență, excedent* și *beneficiu*, astfel că acestor noțiuni nu li se dă importanța cuvenită.

In al doilea rând — probabil că aceasta este explicația cea mai puternică — cred că statul ignorează principiul legal, care e și principiul doctrinarilor, după cum e și idealist, preferând principiul bugetar care este mai realist, prin faptul că aplicând acest din urmă principiu statul alimentează tezaurul public cu fonduri în cursul exercițiului.

Dacă nu ar aplica principiul bugetar, ci principiul legal, atunci ar apărea un decalaj de un an, deoarece redevențele și excedentele ar urma să fie vărsate la stat în exercițiul următor, când potrivit principiului legal s'ar încheia socotelile, s'ar stabili dacă și cât anume excedent a rezultat dela fiecare instituție și în fine excedentele ar fi vărsate tezaurului public.

Este posibilă adoptarea unei noțiuni unitare, care trecută în bugetul general al statului și în bugetele instituțiilor autonome, să exprime rezultatul financiar și economic a acelor instituții?

Da, este posibilă și pentru ca toate bugetele să vorbească aceiași limbă este chiar necesară.

După părerea noastră, acea noțiune care ar satisface principiul precum și necesitățile practice ar fi: „excedent bugetar și bilanțier", ceiace înseamnează excedent financiar și excedent economic.

Dar, practic, va trebui ca să nu se mai aplice principiul bugetar, ci să se aplice norma uzitată pentru întreprinderile particulare. Adică, să nu se mai prevadă în bugete sume fictive sau aproximative de excedent, ci sume certe stabilite pe baza conturilor de gestiune și a bilanțelor. Cu alte cuvinte, trecerea în bugete a excedentelor să se facă după aprobarea de către Ministerul Finanțelor a conturilor de gestiune și a bilanțelor, așa cum prin analogie se petrece cu societățile anonime, pentru care impunerea pe exercițiul curent se face pe baza bilanțului anului precedent.

Atât timp cât statul nu va aplica principiul legal conjugat și norma citată în precedentul aliniat, statul nu va putea — fără a fi învinuit de abuziv — să ceară întreprinderilor respectarea principiului bugetar de a avansa tezaurului pu-

blic cote lunare asupra excedentelor prevăzute în bugetele lor.

Dece statul nu poate obliga instituțiile să aplice principiul bugetar? Pentru că instituțiile respective, în refuzul lor, se sprijină pe principiul legal și pe starea de fapt că *până la încheerea socotelilor de fine de an, nu se cunoaște dacă va rezulta excedent.*

Oare se va continua cu întortocheata practică de până acum sau se va adopta o noțiune bugetară adecuată tuturor circumstanțelor, aducându-se în același timp corectivul ca în bugete să se treacă *excedentele realizate* iar nu cele prezumate?

Dr. C. MITRU

Cerem scuze secțiunilor și nouilor abonați comunicați spre finele anului, cari au nevoie de întreaga colecție pe 1941, că cu părere de rău nu le putem satisface cererea de oarece unele numere sunt complect epuizate.

Sumele încasate pentru 1941, dar pentru cari nu s'a făcut expediția din cauza mai sus arătată, rămân ca aconturi asupra abonamentului pe 1942.

Rugăm familiile, prietenii și cunoscuții colegilor noștri, abonați ai Liceului Comerical Nicolae Kretulescu din Bulev. Domniței, București, morți în războiul pentru recucerirea teritoriilor răpite și pentru apărarea creștinismului, să comunice acestei reviste numele, seria și toate datele informative ce cunosc. Cerem aceste lămuriri pentru ca Seria 1900 — din inițiativa căreia s'a așezat la numitul Liceu o placă comemorativă, — să-și facă datoria și de astă dată.

De la Secțiuni

SECȚIA CÂMPU-LUNG - BUCOVINA. *Inscrieri.* Contabil Stagiar: D-l Nicolae Emil.

SECȚIA BIHOR-BEIUȘ. *Reînscrieri.* Contabil Autorizat: D-l Octavian Sandru.

Avansări. Contabil Autorizat: D-nii Bozgan Stefan, Dudulescu Gheorghe și M heș Dumitru.

Transferări la Secția Ilfov. D-nii: Dr. Camil Manuilă, Contabil Autorizat; Carol Grama, Contabil Autorizat; George Carantino, Expert Contab l; la Secția Timișoara D-nii: Ilie Baciu Contabil Autorizat; Theo Popoudoff Expert Contabil și Ionel I. Șeitan, Expert Contabil.

Rectificări: D-l Moise Blaj a fost înscris cu gradul de Contabil Stagiar.

Diverse. Secția Bihor a subscris la Imprumutul Reîntregirii Lei 20.000.

SECȚIA TIMIȘOARA. I. *Inscrieri:*

a) Cu gradul de Contabil Stagiar: Grama Alexandru, Jebeleanu Iuliu, Munteanu Vioara, Ramisan Ioan, Legenfelder Ioan, Bebici Stefan, Anghelescu Istrate, Matei D. Vas le, Praznawsky Emeric.

b) Cu gradul de Contabil Autorizat: Ciupe Aurel, Pleșa T. Avram, Opriș Emil, Taran I. Francisc, Badea I. Petre, Cătălin Cristache, Oancea Romul, Predescu Alexandru, Dobre Dum tru, Jucuțiu V. Alexandru, Buzatu I. Anton, Scumpea Persida, Chirilă E. Anatolie, Bojin D. Iosif.

II. *Avansări la gradul de Contabil Autorizat:*

Maghiețiu Cornel, Schmidthauer V ctor, Kirchner Nicolae, Crainic Rusalin, Felia Gheorghe, Pușcasu T. Gheorghe, Danețiu Stefan, Pepeți Gh. Francisc, Grosu Ioan, Brâncoveanu Elisabeta, Deșlea Roman, Hoborca Aurel, Szeiller N colae, Draskovitz Teodor.

III. *Transferați la Secțiunea Timișoara din ale Secțiuni:*

Moldovan Ioan exp.-cont. refugiat dela Oradea, Budac Gheorghe cont.-aut. din Secț unea Ilfov, Pop D. Grigorie cont.-aut. ref. dela Cluj, Buteanu Cornel cont.-aut. ref. dela Cluj, Puscasu T. Gheorghe cont.-stagiar din Secțiunea Chișinău, Chelaru Vasile cont.-aut. ref. dela Oradea, Badea Boghia

Alex. stagiar din Secţiunea Ismail, Bucur Adalbert exp.-cont. ref. dela Tg. Mureş, Puşcar.u Emil cont.-aut. ref. dela Chişinău, Bozgan Ioan, cont.-aut. dela Arad, Baciu Ilie cont.-aut. dela Bihor, Seitan I. Ionel cont. aut. dela Bihor, Cirlea Nic. cont.-aut. ref. dela Cluj, Ciosecu Gh. cont.-aut. şi Bucea Ilie cont.-exp. din Secţ unea Ilfov.

IV. *Transferaţi din Secţiunea Timişoara la alte Secţiuni:* Haupt Ioan cont.-aut. transferat la Secţiunea Braşov, Dumitrescu Avivu cont.-exp. şi Man ov Bartolomeu cont.-stagiar transferaţi la Secţiunea Ilfov.

SECŢIA DOLJ. — *Inscrieri:* Ioan F. Gavrilescu, diplomat al Şcoalei Superioare de Comerţ, în gradul de Contabil Stagiar.

Avansări: Bogomil G. Cristea se avansează Contabil Autorizat cu vechimea 1 Decembrie 1941.

SECŢIA MUSCEL. — *Inscrieri:* Contabil autorizat: D-l Gh. Drăguşin.

Lămuriri juridice, fiscale, comerciale şi contabile

IMPUNEREA SUPLIMENTARA A VENITURILOR NEAVUTE IN VEDERE DE INSTANŢELE ANUALE. — Potrivit art. 120 Legea Contrib. directe se pot impune suplimentar venituri neavute în vedere de instanţele anuale, dar nu se poate reveni asupra modului de apreciere al unor cheltueli şi asupra recunoaşterii lor — expuse ori implicite de instanţele de fond.

Noţiunea de „venit neavut în vedere" prevăzute de art. 120 este cu totul distinctă de aceea de „cheltuială neadmisă în scădere care nu poate forma obiectul unei noi impozitări (Curtea de Apel Buc. S. VI Decizia fiscală No. 106 din 23 Iunie 1941.

SOCIETATE ANONIMA. EXCES DE PUTERE DIN PARTEA CONDUCERII. — Actele făcute de Directorul General sau de Consiliul de Administraţie peste limitele mandatului sunt supuse ratificării exprese sau tacite.

E o manifestare de voinţă, în sensul ratificării din partea Societăţii, a actului încheiat de directorul general faptul de a fi purtat corespondenţă pentru executarea Convenţiei, încasarea şi înregistrarea unor rate contractuale, înscrierea în Bilanţ a acestor operaţii. Constatarea jude-

cătorului de fond că din aceste elemente rezultă o ratificare a Consiliului de A-ție este suverană dacă e motivată și lipsită de erori de drept cu atât mai mult cu cât Consiliul e obligat să cunoască corespondența Soc.

Supunerea Bilanțului la adunare spre aprobare constitue din partea Consiliului de ad-ție, manifestarea voinței de aprobare a conținutului, deci și a posturilor acolo cuprinse și în mod necesar și a convențiunilor pe cari se bazează acele posturi.

(Casația italiană 27/I/941. Directto e Pratica Commerciale 1941/II/142).

RESPONSABILITATEA PROFESIONISTULUI. — Nu trebue considerată ca angajată răspunderea unui liber profesionist (în speță medic) dacă îngrijirea dată e în acord cu principiile primite la Universitate; dacă tratamentul eventual eronat își găsește un sprijin într'o opiniune chiar discutabilă, dar nu universalmente refuzată.

După principiile din „Libr del lovoro" din Codlu civil italian, răspunderea este angajată numai pentru rol și culpă *gravă:* „în îndeplinirea obligațiunilor inerente exercițiului unei profesiuni, diligența — bons pater familias — trebue să se socotească după natura activității exercitate" — deci o diligență medie a profesionistului obișnuit.

Revista de Drept Comercial și Studii Economice No. 9—10/941.

EXPERTIZA CU CARACTER TECHNIC ȘTIINȚIFIC. — Nu este necesară citarea părților la o expertiză cu caracter technic, științific. Această cerință a art. 218 pr. civilă fiind referitoare numai pentru cercetările la fața locului, cari, prin natura lor, implică nevoia de a se cere explicațiuni părților.

(Curtea de Casație S. III Decizia No. 380 din 13 Iunie 1941).

Această decizie trebue primită cu rezervă, căci caracterul technic, științific al unei expertize este ceva relativ (N. R.)

LEGEA VAMILOR. — Este neconstituțional art. 126 din legea vămilor prin care se prevede că, deciziile Comisiei Centrale vamale, vor avea puterea bunului judecat și nu vor putea fi atacate înaintea nici unei instanțe a-tive (nu judecătorești). Curtea de Casație S. U. Decizia No. 23 din 8/V/941.

Mulțumim călduros colegilor cari înțelegând apelul nostru **ne-au trimis unii abonamentele încasate, alții abonamentele ce datorau.** Insistăm din nou cu rugămintea de a ni se trimite de urgență achitarea abonamentelor în restanță.

Susțineți și săpândiți Revista, prin cuvinte, abonamente, reclame, etc.

Recenzii

S. I. V. Tarția: ECONOMIA ORGANIZATA, BRAȘOV 1941, d-l S. I. V. Tarția, Asistent universitar, cunoscut cititorilor noștri prin interesanta sa lucrare: *„Costurile industriale și calculația lor* a publicat două studii noi *„Spre un mai mare grad de raționalism economic în întreprinderile industriale"* și *„Economia organizată"*.

Ne vom ocupa de aceasta din urmă lucrare, care prezintă un deosebit interes prin felul cum autorul analizează prefacerile economice idn ultima vreme.

D-sa de la început ține să facă deosebirea între *„economie dirijată"* și *„economia organizată"* prima centralizând viața economică în mâna Statului, a doua esprimă „Conducerea și administrare autonomă cu încadrarea întreprinderilor armonic în marele organis al națiunei".

Autorul se declară partizan al „econmiei organizate", care respectă spiritul de inițiativă și ține seamă de natura omenească, stăpânită în mare parte de interesul particular.

In economia dirijată prevalează politicul ceace poate avea efecte dăunătoare și asupra activității politice și asupra celei economice.

„Principiul călăuzitor al ordinei economice organizate este edscentralizarea și autonomia de conducere" spune autorul.

Subscriem în totul la aceste idei și ne pare bine că în această epocă de centralism economic se găsesc reprezentanți ai tinerei generații, cari — sub o formă adaptată vremurilor de azi - recunosc că principiul libertății economice corijat și încadrat în organismul național este încă capabil să dea cele mai bune rezultate, atunci când factorii econmioci pot să funcționeze în mod normal.

Nu suntem însă de acord cu autorul, atunci când d-sa vrea să prezinte stările actuale drept o economie organizată, când de fapt avem cel mult o economie „dirijată" adică o economie în care întreaga activitate economică este subordonată autorității centrale, — ceeace în vremuri excepționale de război greu se poate evita.

De altfel indiferent de felul cum este denumit regimul economic, linia de demarcație o formează măsura în care se manifestă intervenționismul de Stat. Greșesc acei autori cari vorbind de „liberalismul economic" îl prezintă ca un regim, în care Statul nu are nici o preocupare de organizare și îndrumare a economiei). Și într'un asemenea regim se poate foarte bine vorbi de o „economie organizată" poate mai mult de cât într'o economie dirijată, în care ar prevala concepții și interese politice momentane.

Și într'o economie liberală ca și într'o economie organizată se poate afirma și se poate educa cetățenii în sensul că *„atât Statul cât și Economia nu sunt decât manifestări de viață ale Națiunei și ca atare, atât Statul cât și Economia se leagă organic de Națiune"*, cum f. bine spune autorul.

Rămânem la părerea că nu atât în reforme economice de ordin material cât în reforme spirituale — în formarea unei concepții superioare despre viață — stă secretul progresului.

Altfel nici economia organizată nici cea dirijată sau cum am mai numi-o nu va pune în locul haosului și anarhie: ordinea, disciplina și marele ideal național, iar în locul folosului personal binele comun" cum, cu drept cuvânt, dorește autorul și cu el noi toți.

Dr. Vim.

VECHILE MONETE MOLDOVENEȘTI de Corneliu C. Secășanu, în Biblioteca *Cunoștințe folositoare* de sub direcția redacțională a d-lui prof. univ. I. Simionescu (Seria A No. 85) 32 pagini Ed. Cartea Românească București 194'.

Domnul Corneliu Secășanu, colegul nostru, cunoscut prin publicațiile sale numismatice anterioare, este conservatorul muzeului numismatic al Băncii Naționale a României și secretarul Societății Numismatice Române, formându-și din aceste ocupații o a doua natură.

Autorul analizează diferitele monete moldovenești bătute între anii 1375 și 1774 de cei 21 domni moldoveni și de Caterina II a Rusiei care între anii 1771—1774 a bătut câteva monete pentru Moldova.

Toată istoria Moldovei este trecută pe sub ochi odată cu studiul acestor monete. D-l Secășanu emite păreri proprii în ce privește unele monete, punând în discuțiune afirmațiunile altor numismați și profesori de istorie.

Lucrarea D-lui Secășanu trebue să fie studiată, nu numai citită.

Dr. Brateș

O carte folositoare agricultorilor și crescătorilor de vite, apărută în preajma concentrărilor din Martie 1939 a rămas din cauza evenimentelor aproape necunoscută.

Cunoscutul autor al mai multor cărți de contabilitate agricolă, D-nul August Em. Donwagen Expert-Contabil și Expert-Statistic, a scos o nouă lucrare:

„STUDII ANALITICE DE CONTABILITATE AGRICOLA IN LEGATURA CU TEHNICA, ECONOMIA ȘI POLITICA AGRARA. PRECUM ȘI CU ZOOTEHNIA ȘI ZOOECONOMIA".

Volumul I cuprinde legătura de cunoștinți practice între comercialiști și agronomi în care pe lângă materia teoretică, abundă cu exemplificări practice cu privire mai ales a prețului de cost al produselor agricole în genere, din care se poate calcula rentabilitatea.

Lucrarea este complectată cu volumul II care este în manuscris gata și așteaptă tiparul. Volumul II cuprinde în deosebi partea aplicativă.

Această lucrare unică la noi în țară, este bine venită tocmai în timpurile de față când reorganizarea vieței noastre agricole și industriale merge cu pași repezi către noile așezări economice din Țară, mai ales acum când obștiile sătești pășesc spre desvoltare.

Cartea se găsește de vânzare la principalele librării precum și la autor în București II Strada General Magheru No. 9 B. (Filantropia) cu prețul de lei 300.— exemplarul plus porto.

„PASTORII ROMANI, PASTRATORII ROMANISMULUI ȘI INTREGITORII NEAMULUI ROMANESC" de *Dr. Ion I. Ghelase*. Este titlul unei lucrări în care se învederează în mod veridic și documentat importanța națională de acești păstori români au avut-o în trecutul nostru, luptând cu toate asupririle nemeritate pe un front mic pentru câștigarea libertății și întregirii neamului.

Die Lenkung der Wirtschaft de Dr. H. Nicklisch Poeschel Verlag, Stuttgart 1935, p. 40.

Dr. H. Nicklisch este profesor la Academia Comercială din Berlin, pe care germanii au ridicat-o în rang și o denumesc facultate economică „Wirtschafts—Hochschule". Discuțiune mare a fost în Congresul Internațional pentru Învățământul Comercial, ținut la Praga în 1935, dacă să-i mai zică învățământ comercial sau economic și germanii s'au menținut pe tărâmul că „economic" este mai cuprinzător — și, desigur poate mai sonor, — de cât comercial, americanii și englezii au rămas la termenul „business school" „business" înglobând ideia de afaceri comerciale în tot cuprinsul, iar francezii au păstrat denumirea de „enseignement commercial".

In prefață declara profesorul Nicklisch că a adresat cunoștințele sistematizate în lucrarea de mai sus, mai întâi comercianților din Halle a. d. S., sub formă de conferințe „sind Zunächst Kaufleuten vorgetragen worden".

Automatismul economic mai poate fi numit mecanismul prețurilor. Aceasta este problema centrală : **problema prețurilor.** Intervenționismul este întotdeauna dictat de o stare excepțională, care nu se mai poate echilibra dela sine. Atunci trebue să intervină o forță coordonatoare care să așeze lucrurile în bună ordine (p. 2).

Coordonarea trebue să tindă la acoperirea nevoilor justificate a fiecăruia. A determina care este **nevoia justificată** a fiecăruia este baza întregei organizări. Noțiunea este elastică și în funcțiune de împrejurări. In definitiv acoperirea necesităților este leit-motivul întregei activități omenești.

Ținta finală a coordonării trebue să fie ca tot insul să fie ocupat și să aibă asigurate necesitățile lui și a lor lui. (pag. 12).

Omul trebue să fie luat în considerare așa cum este : temător, puțin ordonat și impulsiv mai ales în restriște. Coordonarea este o chestiune de educație (p. 16).

Pentru coordonarea vieței economice este nevoe de un aparat prin care să se poată cunoaște situația și să poată fiecare să fie constrâns a merge într'o anumită direcție.

Este dar nevoe să se facă un **inventar** al necesităților, (pag. 20) completat cu posibilitățile de a le acoperi, cu veniturile pe care le

are fiecare, și cu stocurile existente. La unele articole vom avea plus la altele minus.

Situația ideală ar fi aceia în care fiecare, cu venitul pe care'l are, și cu stocurile existente, la prețurile fixate, să-și poată acoperi sută în sută toate necesitățile. Mai trebue ca fiecare să fie încredințat de acest lucru (p. 24).

Prin urmare nu numai prețul lucrurilor importă, ci și prețul muncii, adică venitul din lefuri, salarii, onorarii sau beneficii care trebue să meargă paralel, fără a provoca o mare disproporție între ele (p. 25-27), nici în prezent nici în viitor (p. 28).

Se pune o problemă : în această situație ideală nimeni n'ar mai avea nevoie, nici chiar voie să economisească, să adune capital, pentrucă salariatul va trebui să-și cheltuiască toți banii, altfel rămân lucruri necumpărate și pierde producătorul ; acesta din urmă nu poate să-și socotească beneficiul lui mai mult decât cota stabilită, pe care și el trebue s'o cheltuiască, să nu-și mărească fondul, capitalul său, căci altfel ar însemna că mărește prețul produselor și astfel ciupește o fărâmă din salariile colaboratorilor săi, ori din ale celor cari trebuiau să-și cumpere produsele la anumite prețuri.

Coodonarea economică se poate realiza numai atunci când toți locuitorii țării sunt conștienți de rolul și de îndatoririle lor, supunându-se cu mare punctualitate regulelor ; deci nu numai întreprinzătorii, dar și mamele și părinții de familie. Orice concurență între întreprinderi ca și între consumatori ar fi exclusă.

Ce facem cu procedeele noui pe care mintea omului le născocește ca să obție cantități mai mari, sau calități mai bune cu material mai puțin și cu muncă mai mică ? Ce facem cu tendințele de cartelare sau de sindicalizare ? Ce facem cu natura care nu ne pune la dispoziție mereu aceleași cantități de produse ? Ce facem cu anumite produse cari trebuesc aduse din străinătate, dacă se eftenesc sau se scumpesc, sau nu le mai găsim, cum putem noi influența și natura și străinătatea prin coordonare ? (p. 34/35).

In fine chestiunea valutei este una care se pune cu destulă tărie și cu slabe șanse de a obține o unitate stabilă de măsură pentru prețuri. (p. 36).

Câmpul de activitate al coordonării economice este — după cum se vede foarte vast și multilateral. Pentru a putea exercita o înâurire în coordonarea economică este nevoe de un aparat corespunzător scopului urmărit. De sigur că acest aparat trebue să fie o anexă a guvernului, sub imediata conducere a Capului Statului și într'o situație de independență și chiar de suprapunere față de celelalte departamente.

Aparatul de cocordonare economică nu se poate forma decât cu timpul ; el se compune din oameni și material ; dar în primul rând din oameni. Materialul informativ se poate aduna ; iar aparatul de execuție trebue să simtă că are o mână sigură la conducere.

Am întrebuințat cuvântul coordonare pentru expresiile germane: „Lenkung" și „Steuerung", deși la noi și-au găsit loc până acum ex-

presiile „dirijare" și „planificare", pentrucă mi se pare cuvântul coordonare mai cuprinzător, mai latinesc, mai potrivit și cu toate că ideia de coordonare nu a reușit în prima ei încercare, nu este exclus ca să ajungă la un rezultat la o altă încercare de coordonare economică.

Un joc al forțelor e toată viața ; chiar corpii cerești își datoresc existența lor jocului continuu al forțelor. Noi oamenii am ajuns să cunoaștem unele din ele ; ne-am modelat viața și o vom mai modela încă.

Fi-va oare mai bine când vom cunoaște chiar toate efectele jocului forțelor ; fi-va oare mai bine când ne vom modela chiar de tot viața ? Nu va fi ea monotonă, insuportabilă ? !

Viața fără o acțiune proprie, fără variație, este pustie. Să lăsăm sufletului și imaginației, o parte sglobie.

Iulie, 1941.

Petru Drăgănescu-Brates

Colegiale

— D-nii dr. *George Drăgomirescu* și *Niki Popescu au* fost numiți Consilieri Controlori.

— D. prof. dr. *Gheron Netta* a fost numit comisar al Guvernului pe lângă Societatea Națională de Credit Industrial.

D-l Dr. *Ion Ghelase* Inspector General de Finanțe a fost numit expertul Comisiunei pentru fixarea prețurilor de motorizare a automotoarelor și al prețurilor lor accesorii executate de soc. anon. Malaxa pentru regia C. F. R.

— Colegul *Petre Georgescu* Serv. Materiale Brașov, este rugat a ne arăta adresa exactă și Secția unde a fost sau este încris.

— Industria *Frații Niculescu-Ciufu T-viște caută contabil titrat* mai în etate și cu experiență; ofertele la adresa menționată.

— D-l Inspector general de finanțe *Simion Alexandrescu* a fost numit Șeful Corpului de Inspectori generali și Inspectori din țară.

— D-l *C. Brânzescu* a fost avansat Directorul Secției Textile la Soc. Națională de Credit Industrial.

— D-l dr. *George Dragomirescu,* Consilier Controlor a fost numit Conferențiar-suplinitor pentru Contabilitatea publică la Academia de Inalte Studii Comerciale.

— D-l dr. *V. M. Ioachim* a fost însărcinat să predea cursul de Contabilitate la Școala Superioară de Științe de Stat în locul defunctului Prof. Gh. Alesseanu.

— D-l *Gh. Huber,* fost Director la Casa Generală de Pensiuni a Statului, a fost numit Consilier-Controlor.

†

Ion Cațian

fost expert contabil

Absolvent al școalei superioare de Comerț seria 1886

†

Ion Georgescu Enăchiță

fost Industriaș

Absolvent al școalei superioare de Comerț seria 1887

Au murit în iarna aceasta unii dintre foștii noștri colegi mai în vârstă pe cei mai bătrâni și harnici exponenți ai generației trecute cu care Corpul nostru s'a mândrit pentru dragostea și contactul ce ei aveau cu colegii, mai ales față de aceia pe cari îi considerau ca frați, încă de pe băncile neuitate ale școalei, iar pe profesori ca pe părinții lor.

Fiecare din acești dragi și neuitați dispăruți se luau la întrecere pentru a convoca pe colegii de clasă în fiecare an spre a sărbători la o masă comună frăția lor sfântă a primei tinereți.

Foarte dese ori aniversările colegiale ale celor două serii, pe care ei le cultivau, se făceau la o laltă cu mult entusiasm și cu mare bucurie.

Ion Cațianu făcea parte din seria așa zisă de fier care terminase școala în număr de 25 de inși.

Din această serie, mai sunt în viață 12 colegi, Cațzian fiind al 13-lea care s'a dus în Ianuarie acest an, după ce în 1941, când am avut agapa de 55 ani dela părăsirea școalei am înregistrat pierderile nemângâiate ale colegilor Stăncescu, Haritonovici și a premiantului I. Crețescu. El a activat peste 55 de ani ca impiegat special la C. F. R., ca șef al contabilității Societății române de bazalt și ca conducător al Băncei Muntenia, etc.

Pretutindeni și-a îndeplinit însărcinările cu râvnă și conștiincios.

El nu lipsea dela serbările Liceului Comercial Nic. Kretzulescu, pe care le vizita regulat, legând astfel trecutul cu prezentul.

Ion Georgescu Enăchiță a intrat încă de pe vremea când era școlar în afacerile comerciale instalate în Calea Griviței. Spirit întreprinzător și încurajat de cunoștințele serioase do-

bândite în școală, el a dat o desvoltare extraordinară industriei împletiturilor de sârmă, cu care cu drept cuvânt se lăuda lăsânul familiei sale o operă românească curată, înființată de români atunci când totul erea hărăzit de a creia numai străinilor.

Pe colegi 'i cerceta și cinstea cu toată atenția și dragostea lui neprihănită.

Din seria lui nu mai sunt mulți în viață, aproape numai 4—5 inși, printe cari enumerăm pe distinsul profesor de la Școala Politechnică Ing. Ion Ionescu, devenit inginer după terminarea Școalei Comerciale, actual Decan al Colegiului Inginerilor.

Trimitem îndureratelor familii adâncile noastre păreri de rău.

N. BUTCULESCU
Președintele Corpului Absolvenților Școlilor Superioare de Comerț

Am pierdut pe colegul

AURELIU IONESCU ISAC

fost Președinte al Camerei de Comerț și Industrie din Călărași Ialomița și un membru devotat al Corpului Contabililor.

Amintirea lui va fi veșnic pomenită cu drag.

Regretăm sincer și profund încetarea din viață a lui

ANTON ANTONESCU

Șeful Atelierelor „Imprimeriilor Independența" unde se tipărește de un lung șir de ani Revista noastră. Patronii pierd un excelent conducător de ateliere, lucrătorii un bun părinte, iar noi un harnic colaborator care întotdeauna ne-a dat cu priceperea sa un prețios concurs pentru ca revista să apară la timp și în cât mai bune condițiuni.

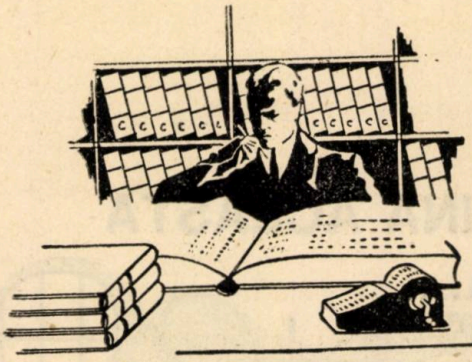

După munca încordată
a contabilului....

.....destinderea și
reconfortarea
se recapătă
gustând

Vinurile SAMPANIA MOTT

MAŞINA ACEASTA URIAŞĂ...

...*pentru* ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puţin exagerat. Totuşi este perfect adevărat. Pentru a vă călca lingeria lesne şi economic, au lucrat zeci de mari inventatori şi au fost investite milioane.

Să nu aşi la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, însemnează să nu te foloseşti de realizările tehnice moderne.

No. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

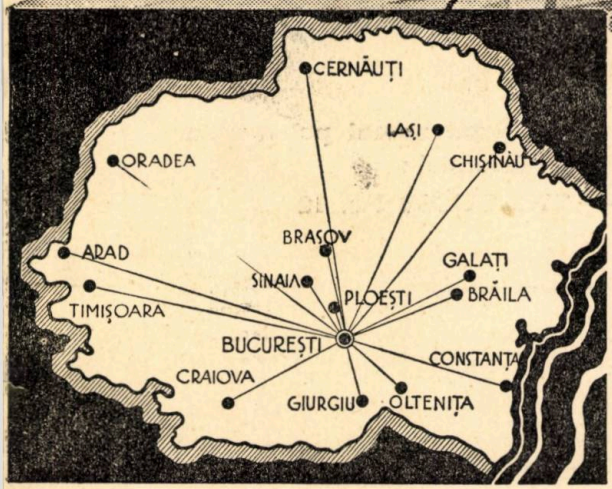

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- **A TERMINA AFACERI IMPORTANTE**
- **A REALIZA UN PROFIT**
- **A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE**

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administrației Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXI — No. 3 MARTIE 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

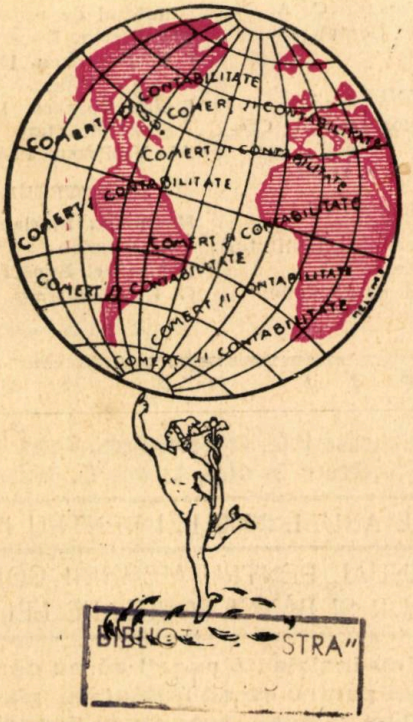

BIBLIOTECA "STRA"

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

Tip. Românesc. Impr. Indep. Str. R. Poincaré, 17

FUNDATORII REVISTEI ÎN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contabililor.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULU

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M.
Fost Preşedinte Corp. Contab.
Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei : **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 360

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 40 LEI

Anul XXXI. — No. 3 Martie 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Dr. V. M. Ioachim: Reevaluarea Capitalului prin reevaluarea Activului 49
Mihail Gr. Romașcanu: Metod practic de contabilitate 52
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Din Istoricul Contabilității 57
Dr. C. Mitru: Expertul contabil public 61
I. Tăcutu: Majorările de capital prin reevaluarea activului social și problema reînoirei investițiunilor 65
Lămuriri juridice 67
Recenzii. 68
Reviste 72
Dela Secțiuni. — Colegiale 73

Reevaluarea Capitalului prin reevaluarea Activului

Ministerul de Finanțe prin Decret-lege publicat în Monitorul Oficial din 15 Ianuarie 1942, cu valabilitate prelungită până la 15 Aprilie, a făcut unele ușurări fiscale pentru acele întreprinderi, cari doresc să-și sporească Capitalul prin revaluarea activului.

Trei sunt avantagiile principale pe care le oferă acest Decret-lege ș. a.

1. Scutirea de impozitul mobiliar de 33% prevăzut de art. 23 punctul i L. C. D. pentru acțiuni gratuite.

2. Posibilitatea calculării de amortismente la nouile valori și

3. Socotirea capitalului astfel sporit în calculul complimentarului.

In schimbul acestor avantaje, se plătește o taxă de 12,50% care împreună cu celelalte taxe de timbru fac ca această operațiune a reevaluării să coste numai 15,50%.

Cu toate aceste avantagii, un număr relativ mic de societăți au făcut uz de acest Decret-lege.

Care sunt explicațiile ?

In primul rând, întreprinderile industriale nu au fost atât preocupate de ideia distribuirii de acțiuni gratuite cât de po-

sibilitatea de a putea pune amortismentele în concordanță cu noua situație monetară.

Ceeace au cerut întreprinderile a fost sau admiterea de cote de amortizare mai mari pe timpul cât ține actuala situație monetară sau întocmirea unei legi similare acelei din 1926, pentru a aplica cotele de amortizare la valori apropiate celor de azi.

A distribui acțiune gratuit înseamnă a dilua Capitalul, a obliga societatea să distribuie cât mai mult din beneficiu, care de multe ori nu este un beneficiu real corespunzător unui spor de avere, ci un beneficiu nominal rezultând în parte din slăbirea puterii de cumpărare a monetei [1]).

De aceea o bună parte din întreprinderi ar fi găsit că este mult mai prudent ca suma rezultată din reevaluare să rămână ca un post de rezervă în Pasivul Bilanțului.

Ministerul de Finanțe însă, cu toate demersurile ce s'au făcut în acest sens, a rămas la ideia că Decretul-lege se aplică numai în cazul sporirii capitalului social reprezentat prin acțiuni.

O a doua explicație este că taxele prevăzute în Decretul-lege se plătească imediat, iar recuperarea sumei — dacă nu se poate pune în sarcina acționarilor — se face abia în 5—6 ani prin economia de impozite rezultată din plusul de amortisment, și aceasta numai dacă societatea respectivă n'a fost impusă la minimal ori nu s'a făcut reportări.

In asemenea cazuri — spre a păstra dreptul recuperării taxelor în viitor, este bine să se facă amortizări cât mai reduse.

Cum nu se poate ști ce ne aduce viitorul în ce privește regimul fiscal, o bună parte din societăți — dacă nu aveau dinainte intenția să distribuie acțiuni gratuite — n'au avut curajul să sconteze un avantaj viitor contra unei cheltuieli imediate.

O a treia explicație este că nici prin Decretul inițial, nici prin Decretul de prelungire și nici prin vreo comunicare scrisă a Ministerului de Finanțe nu s'a precizat că se poate beneficia de avantajele prevăzute în Decret chiar la impunerea pe anul în curs, indiferent dacă înregistrările s'au făcut pe 31

1) A se vedea dr. V. M. Joachim. Bilanțul și Fluctuațiile monetare 1928.

Decembrie sau mai târziu, adică indiferent dacă operațiunea de reevaluare face parte din Bilanțul pe 1941 sau din Bilanțul pe 1942 [1]).

Ca măsură de precauțiune — Societățile cari din diferite motive ar face înregistrarea reevaluării în 1942 — vor trebui să includă în Bilanțul pe 1941 amortizările la reevaulare spre a nu li se spune că nu li se scade amortismentul decât în limita în care l-au făcut, cu toate că Ministerul de Finanțe și Comisia Centrală fiscală a adoptat punctul de vedere că la stabilirea beneficiului impozabil se are în vedere regimul amortizărilor din anul, când se face impunerea, iar nu din anul, când s'a încheiat Bilanțul.

In fine, un alt motiv a fost teama ca pe viitor să nu se ia capitalul drept bază a vreunei impuneri, fie înlocuind vreuna din bazele actuale ori introducându-se un nou impozit.

Iată atâtea motive, care au făcut să nu intre în Cassa Statului sumele ce se spera din aceste operațiuni de reevaluare.

Credem că s'ar fi făcut mult mai multe reevaluări dacă chestiunea s'ar fi împărțit în două, **prevăzând un regim pentru sporurile de capital prin acțiuni gratuite și un alt regim cu taxe ceva mai mici pentru reevaluări de activ fără modificarea capitalului social.**

In acest caz s'ar fi dat posibilitate tuturor întreprinderilor să facă reevaluări, dacă era cazul, pe când acum întreprinderile, cari, din motivele arătate mai sus, n'au făcut reevaluări, vor fi puse într'o situație dezavantajoasă, când vor cere sporirea cotelor de amortizare pentru faptul că investițiile nu mai pot fi socotite cu vechile valori, căci li se răspunde că au avut posibilitatea să facă reevaluări pe baza Decretului lege din 15 Ianuarie 1942.

Problema reevaluării bilanțurilor — din moment ce s'a recunoscut necesitatea unei reevaluări, — nu o vedem soluționată prin Decretul-lege sus amintit și noi credem că această problemă așteaptă într'un viitor apropiat noui soluții.

Dr. V. M. IOACHIM

---

1) In ultimul moment s'a dat această asigurare.

METOD PRACTIC DE CONTABILITATE :
Jurnal — Cartea Mare — Situație

In Cursul de Contabilitate predat studenților din anul al III-lea dela Academia Comercială din București, D-l Profesor Spiridon Iacobescu menționează Metodul Jurnal-Bilanț (Jaclot-Ochs) a cărui numire D-sa o consideră improprie, acceptând-o cel mult pe aceea de Jurnal-Situație.

Desavantajele pe care le prezintă acest metod de contabilitate din punct de vedere practic, m'au îndemnat de a-i da o formă care să-l facă accesibil micilor întreprinderi economice și în deosebi contabilității casnice, unde credem că ar putea fi aplicat cu mare folos.

In ce constă metodul de contabilitate jurnal-situație așa cum îl preconizăm noi ?

La baza lui vor rămâne neclintite principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă.

In orice schimbare patrimonială intervin două conturi : unul debitor și altul creditor.

Inregistrarea se face simultan în debitul unui cont și în creditul altui cont.

In toate aceste înregistrări, debitul este egal cu creditul.

Caracteristica acestei metode, spre deosebire de metodul clasic, este că folosim un singur registru în loc de două registre separate : jurnalul și maestrul.

Registrul unic ține loc și de jurnal și de cartea-mare.

Liniatura registrului este următoarea :

JURNALUL			CARTEA MARE					
Sume debitoare	Explicațiuni	Sume creditoare	Contul A	Contul B	Contul C	Contul D	Contul E	Contul F etc.

Deși dela prima vedere s'ar părea că liniatura registrului întrebuințat de acest metod este identică cu aceea a registrului folosit de metodul jurnal-carte-mare, totuși lucrul nu este exact, deoarece aici avem pentru fiecare cont numai câte o singură coloană, nu două, una pentru debit și alta pentru credit.

Atât sumele cu care debităm un cont ca și acelea cu care îl creditâm, le vom trece în aceeași coloană.

Pentru a putea face însă distincțiunea între ele, vom admite ca înaintea sumelor debitoare să punem semnul plus (+), iar înaintea acelora creditoare semnul minus (—), întocmai cum procedăm în algebră cu numerele pozitive și negative.

După ce va avea loc înregistrarea în corpul jurnalului și la conturile din maestru, după fiecare articol vom face suma nunumerelor pozitive și negative, obținând astfel soldurile conturilor și implicit situațiunea patrimoniului.

Alăturat (pag. 54) arătăm modul cum s'ar înfățișa o serie de înregistrări făcute după acest metod.

Pentru a controla dacă am făcut bine înregistrările, în josul fiecărei pagini vom avea o balanță de verificare.

Balanța de verificare a înregistrărilor menționate (pag. 54) s'ar prezenta astfel:

Balanța de verificare încheiată pe ziua de . . . .

No. crt.	Conturile	Solduri	
		Debitoare	Creditoare
1	**Capital**		3.000.000
2	**Imobile**	800.000	
3	**Mobilier**	150.000	
4	**Cassa**	600.000	
5	**Mărfuri**	1.280.000	
6	**Cheltueli generale**	10.000	
7	**Efecte scontate**	100.000	
8	**Dobânzi și beneficii**		5.000
9	**Efecte publice**	105.000	
10	**Furnizori**		40.000
	Total . . .	3.045.000	3.045.000

JURNALUL			CARTEA MARE									
Sume debitoare	Explicaţiuni	Sume creditoare	Capital	Imobile	Mobilier	Cassa	Mărfuri	Cheltuieli generale	Efecte scontate	Dobânzi şi beneficii	Efecte publice	Furnizori
	Data											
	= Capital	3.000.000	—3.000.000									
1.000.000	Cassa					+1.000.000						
1.200.000	Mărfuri						+1.200.000					
800.000	Imobile			+800.000								
	Data											
	Solduri...											
150.000	Mobilier = Cassa	150.000	—3.000.000	+800 000	+150.000	+1.000.000 — 150.000	+1.200.000	—	—	—	—	—
	Data											
	Solduri...											
10.000	Cheltueli Generale = Cassa	10.000	—3.000.000	+800.000	+150.000	+ 850.000 — 10.000	+1.200.000	— +10.000	—	—	—	—
	Data											
	Solduri...											
60.000	Cassa = Mărfuri	60.000	—3.000.000	+800.000	+150.000	+ 840.600 + 60.000	+1.200.000 — 60.000	+10.000	—	—	—	—
	Data											
	Solduri...											
100.000	Ef. Scont. = Cassa	95.000	—3.000.000	+800.000	+150.000	+ 900·000 — 95.000	+1.140.000	+10.000	— + 100.000	—	—	—
	Dobânzi şi benef.	5 000								—5.000		
	Data											
	Solduri...											
105.000	Ef. publice = Cassa	105.000	—3.000.000	+800.000	+150.000	+ 805.000 — 105.000	+1.140.000	+10.000	+100.000	—5.000	— +105.000	—
	Data											
	Solduri...											
140.000	Mărfuri = Cassa	100.000	—3.000.000	+800.000	+150.000	+ 700.000 — 100.000	+1.140.000 + 140.000	+10.00	+100.000	—5.000	+105.000	
	Furnizori	40.000										—40.000
	Data											
3.565.000	Situaţia la data de. . .	3.565.000	—3,000.000	+800.000	+150.000	+ 600.000	+1.280.000	+10,000	+100,000	—5,000	+105.000	—40.000

Din scurta expunere pe care am făcut-o până acum, credem că se înțelege pe deplin modul simplu de a contabiliza operațiunile în acest metod de contabilitate.

Care sunt avantajele acestui metod :

a) Registrul întrebuințat de acest metod, dacă va îndeplini formele legale prevăzute de art. 26 și urm. din Codul Comercial Român (numerotarea, parafarea, șnuruirea, sigilarea și vizarea), se poate întrebuința și în țara noastră deoarece în el un comerciant poate „să înscrie pe fiecare zi ce are să ia, și ce are să dea, operațiunile sau girurile efectelor comerciale și în general tot ce primește și plătește sub orice titlu, trecând la fiecare finit de lună și sumele întrebuințate pentru cheltuielile casei sale". (Art. 23 din Codul Comercial Român).

b) Inregistrările se fac deodată în jurnal și în cartea mare, astfel că analiza operațiunei o avem alături de sinteza sa.

c) Desavantajul pe care îl prezintă metodul jurnal-cartea-mare în privința lățimei prea mare a registrului, este înlăturat de acest metod care întrebuințează pentru fiecare cont din maestru numai câte o singură coloană în loc de două. Astfel lățimea registrului se reduce mult, dându-se putința de a se deschide un număr mai mare de conturi.

Pentru stabilirea ordinei în care vom deschide conturile în maestru, vom adopta clasificarea făcută de Leautey & Guilbault :

1. conturile de capital ;
2. conturile de valori ;
3. conturile de persoane și
4. conturile de rezultate ;

sau pe aceea făcută de D-l Profesor Spiridon Iacobescu :

1. conturile de capital ;
2. conturile de valori proprietate ;
3. conturile de persoane debitoare ;
4. conturile de persoane creditoare ;
5. conturile de rezultate de activ ;
6. conturile de rezultate de pasiv ;
7. conturile de ordine de activ și
8. conturile de ordine de pasiv.

Dacă se va simți nevoia, pentru unele conturi vom putea deschide și desvoltătoare de gradul I, cum ar fi de exemplu pentru mărfuri, efecte publice, etc.

d) Datorită acestui metod, vom avea după fiecare înregistrare situația patrimoniului fără ca să mai fie nevoie s'o extragem din mestru și să pierdem, așa cum se întâmplă deseori, multă vreme pentru a o putea întocmi.

Cu drept cuvânt deci, putem numi acest metod: **Jurnal-Cartea-Mare-Situație.**

e) Inregistrările făcându-se deodată și în jurnal și în cartea-mare, vom economisi și timpul.

f) Avem posibilitatea de a întocmi balanța de verificare cu mare ușurință nu numai la sfârșitul paginei, dar chiar după fiecare înregistrare, dacă voim să ne convingem că am făcut bine înregistrările.

Sunt multe criticele care s'ar putea ridica împotriva metodului de contabilitate Jurnal-Cartea-Mare-Situație, în cazul când am avea pretenția de a-l recomanda întreprinderilor mari economice.

Cum însă gândul nostru s'a îndreptat spre micile întreprinderi și mai ales în spre oamenii cumpăniți ce doresc să-și ție contabilitatea casnică într'un mod simplu și corect, credem că nu este exagerată pretenția acestui metod de a-și cere dreptul la viață.

București, 11 Ianuarie 1932.

MIHAIL GR. ROMAȘCANU

Trimetem pe această cale tuturor colegilor, Contabili și Comercianți, aflați pe front, odată cu salutul nostru frățesc, urarea ca Dumnezeu să-i ocrotească ori unde vor fi chemați să lupte pentru Rege, Conducător și Țară.

Celor cari au cerut, prin scrisori de pe front, ca să le trimetem revista la locurile ce ne-au indicat, le comunicăm că i-am satisfăcut.

Din Istoricul Contabilităţii

(Traducere)

după Prof. B. Penndorf, Leipzig, in Handwörterbuch der Betriebswirtschaft al Prof. Dr. H. Nicklisch, vol. II, Poeschel Verlag, Stutgart, 1926 (p. 6¼).

Cele mai vechi urme despre Contabilitate le găsim la Babilonieni unde ţinerea Contabilităţii era o obligaţiune legală sub Hamurabi (2123—2081 î. C.); şi la Egipteni sub Ptolomei o găsim de asemenea în vigoare.

Grecii ne-au lăsat table de piatră şi bronz pe care scriau socotelile oraşului Atena. La ei bugetul oraşului era expus în pieţele publice pentruca toţi cetăţenii să ia cunoştinţă. Despre Contabilitatea la Romani avem o carte a lui Beigel („Rechnungswesen und Buchführung der Römer 1904").

In evul mediu Contabilitatea se desvoltă în oraşele comerciale italieneşti şi în Republica Ragusa (vezi Leyrer, Die Handelsbücher der Republik Ragusa, 1907).

In secolul al 14-lea în Italia se înregistrau operaţiunile comerciale după metoda veneţiană „alla veneziana" şi prin aceasta se înţelege punerea „debitului" faţă de „credit". O desvoltare completă a aflat (avut) Contabilitatea în partidă dublă în Genua, unde s'a întrebuinţat dela 1340 în toate socotelile financiare ale oraşului. Ideia de bază a Contabilităţii în Partidă Dublă s'a desvoltat, deci, din viaţa comercială la italieni în secolii al 13—15-lea; de aceia este imposibil a găsi pe inventatorul ei. Se indică în general ca atare călugărul franciscan Luca Paocioli, care a tipărit la 1494 o carte de studiu „Summa de arithmetica, proporzioni a proporzionalità" în care el însuş spune: „ne vom conduce în această lucrare de metoda veneţiană, care între alte metode este foarte de recomandat."

Cele mai vechi registre germane care au fost păstrate până în zilele noastre sunt din secolul al 14-lea şi conţin mai ales operaţiuni de credit; notarea operaţiunilor pe bani gata se socotea la început de prisos şi numai încetul cu încetul s'a întins obiceiul să fie înregistrate toate operaţiunile comerciale. Pentru aceasta negustorul german din evul mediu ţinea numai un singur registru, în care el înregistra operaţiunile lui pe credit

în formă simplă. Curând s'a ivit străduința după mai multă ordine, care s'a manifestat prin aceia că se trecea într'un registru numai cumpărăturile și în altul numai vânzările. Apoi, prin secolul al 15-lea, s'a căutat a se pune față în față darea și primirea și s'a trecut în fine la conturile de persoane.

In secolul al 16-lea Contabilitatea în partidă dublă pătrunse și în Germania. Registrele principale erau Memorialul Jurnal-ul și registrul de datorii (Cartea Mare), iar dintre registrele secundare mai ales registrul de casă. In Memorial (ștrață), după Paccioli, trebuiau să-și treacă comercianții toate operațiunile comerciale mari și mici, în ordinea în care aveau loc. In timp ce în Memorial se înscriau operațiunile în cuvinte obișnuite, în jurnal se înregistrau în cuvinte tehnice. Cartea Mare în Germania însemna mai ales registrul datoriilor. O parte din contabilii practici, și chiar autorii, scriau la stânga „Soll" Debit, care de fapt înseamnă „trebue", iar la dreapta „Soll haben" trebue să aibă, sau credit. Marii comercianți Fugger scriau la stânga „solluns" trebue nouă, sau ni se datorează nouă, iar la dreapta „sollen wir" datorăm noi. La început se scria „soll geben" trebue să dea și „soll haben" trebue să aibă. De timpuriu cuvântul „geben" de la Debit a căzut, ca și cuvântul „soll" de la credit și au rămas la Debit „Soll" și la Credit „Haben". In „Cărțile Mari" de mai târziu găsim atât conturi de persoane cât și conturi de bunuri.

Dacă ne referim la închiderea registrelor găsim că în Germania în secolul al 16-lea, se întrebuința un singur cont pentru închidere, contul proprietarului; așa de ex. la Casa Fugger era contul întitulat „D-l Iacob Fugger". Acesta cuprindea averea și datoriile la începutul anului, toate pagubele și beneficiile din cursul anului și averea și datoriile dela finele anului. Mai târziu se adună toate rezultatele la un cont de Profit și Pierdere, iar averea și datoriile erau trecute la contul Bilanț. Astfel s'a desvoltat Contabilitatea treptat ca teorie și practică în decursul secolului al 16-lea, în Germania, ca la finele acelui secol s'o găsim ca un edificiu gata.

După ivirea și răspândirea Contabilității în Partidă Dublă la italieni, ea pătrunse în Germania unde, după secolul al 16-lea, găsim o perioadă de liniște până în secolul al 19-lea. Numai rar întâlnim încercări de îmbunătățiri; acestea privesc

mai îndeaproape Contabilitatea în Partidă Simplă și au fost reluate mai întâi de Habelius la 1701.

O altă modificare o găsim în sec. al 18-lea și constă în despărțirea registrului principal (Memorial) în mai multe registre pe care o întâlnim în Franța. De la Porte[1]) în lucrarea lui despre Contabilitate spune: „sunt comercianți cari în loc să țină un singur „Memorial" îl împart în mai multe. Acestea sunt: Registrul de cumpărări, Registrul de vânzări, Registrul de casă și un Registru pentru notarea tuturor celorlalte obiecte cari nu țin de mărfuri și de casă. Din aceste patru registre principale, spune de la Porte, unii trec toate posturile direct în Cartea Mare, iar alții, le trec întâi în „jurnal". Aci întrevedem începuturile jurnalului nostru de azi.

La începutul secolului al 19-lea apare însemnata invențiune a „Contabilității Americane" pe care o descrie francezul Edmond Degrange la 1804 în lucrarea sa „Suplément à la Tenue des Livres rendue facile, ou Nouvelle méthode pour tenir les livres en double partie, par le moyen d'un seul registre etc." In 1813 Philipson în „Briefe über das Kaufmannische Rechnungswesen" dă indicații similare. In 1832 apare la Dresda lucrarea lui C. D. Fort. „Vereinfachte Doppelte Italienische Buchführung oder die Doppelte Buchhaltung nach einer neuerfundenen vereinfachten Form"; simplificarea are loc la Jurnal și Cartea Mare.

Prin Contabilitatea Americană a fost susținută în mod deosebit introducerea contului „Conturi Curente". Forma principială a Contabilității în Partidă Dublă avea în Cartea Mare atât conturi de persoane cât și conturi de obiecte. Dar încă din secolul al 17-lea se înființă un registru special pentru conturile de persoane, dar le păstră și în Cartea Mare. Acest uz dură până în a doua jumătate a secolului al 19-lea. Toate aceste străduințe de reformă se refereau la prescurtări; prin jurnalul colectiv se urmărea o împuținare a posturilor, iar prin conturile colective o împuținare a conturilor.

Străduințele mai noui în tehnica Contabilității se referă la scrisul prin foi de carbon deodată în jurnal și la cont, și la întrebuințarea mașinilor.

---

1 De la Porte. La science des négociants et teneurs de livres. Lyon & Paris 1712.

Numeroși inventatori au apărut pe piață cu metode de scriere prin întrebuințarea foilor de calk. Totuși îi putem grupa în două :

a) cei cari scriu întâi în jurnal, iar foaia partidă este pusă dedesubt ; între aceștia numărăm pe Hinz, Kümmel și alții.

b) cei cari scriu întâi la cont, punând cartoteca peste jurnal, astfel încât în acesta din urmă rămâne copia scrisului ; între aceștia numărăm metodele : Taylorix-Ruf, Defiritiv și a.

Mașinile au început să aibă întrebuințare mai mare în Contabilitate numai după 1916, și mai întâi în bănci unde sunt mai multe lucrări de acelaș fel.

De sigur că abia acum în zilele noastre mașinile își găsesc din ce în ce mai multe întrebuințări, dar trebuie să remarcăm că principiile Contabilității nu sunt schimbate. Fără balanța de verificare a conturilor, încheiată zilnic, săptămânal sau lunar, nu putem merge pe un teren sigur în Contabilitate.

Trad. **Dr. PETRU DRĂGĂNESCU-BRATEȘ**

Întru cât, după cum am arătat în apelul din precedentul număr al revistei, abonamentul pentru anul în curs s'a mărit la Lei 360 pentru membrii Corpului Contabililor și la Lei 2000, pentru Instituțiuni, rugăm pe acei cari au început abonamentele la jumătatea anului trecut (Iulie 1941) să bine voiască a ne trimite diferența cuvenită primului semetru al anului curent.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou : Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu : Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Expertul contabil public

Prin diferite studii speciale şi articole de revistă, s'a tratat materia pe care expertul contabil în general şi expertul contabil de drept privat în special trebue s'o aibă în vedere la executarea expertizelor judiciare sau ex-officio.

Acea materie cuprinde rostul, rolul şi îndatoririle expertului contabil, fixând chiar în amănunt nu numai normele călăuzitoare la executarea expertizelor, ci şi treptele scării care începând dela cele mai neînsemnate elemente de verificare ajunge până la cele mai importante elemente de control.

Această scară îşi împarte în două elementele de verificare şi control şi anume: elemente de formă sau de estetică contabilă şi elemente de fond, ambele categorii de elemente considerate în sens larg.

In ceiace priveşte aspectul estetic, sunt unele norme de expunere contabilă stabilite în scopul de a se evita greşelile de fond şi fraudele, iar încaz când acele erori şi fraude ar fi, atunci normele servesc la descoperirea lor.

In practică însă, în executarea acelor norme, conducătorii de contabilitate, din proprie iniţiativă sau în urma sugestiilor şefilor de întreprinderi şi pentru interese practice bine determinate, adoptă diferite metode de expunere contabilă, metode care derogă oarecum dela normele stabilite pe baza principiilor.

De exemplu:

1. Pentru ca bilanţul şi contul de profit şi pierdere să fie mai expresiv şi mai sintetic, nu se trece în ele cont cu cont ca în balanţa de verificare respectivă, ci se concentrează conturi de aceiaşi categorie.

2. Pentru ca în bilanţ să nu apară soldul contului Debitori, Creditori, Clienţi, Furnizori, etc., avându-se în vedere că unii debitori, clienţi etc., prezintă solduri debitoare iar alţii prezintă solduri creditoare, (avansuri, comenzi); din contră unii Creditori şi furnizori prezintă solduri creditoare, pe când alţii prezintă solduri debitoare (ex: avansuri la furnisori) în bilanţ la activ se trece totalul soldurilor debitoare dela conturile Debitori, Clienţi, Creditori, Furnizori, iar la pasiv se trece toalul soldurilor creditoare ale aceloraşi conturi.

3. Și așa mai departe ,se utilizează diferite metode de prezentarea bilanțului și contului profit și pierdere.

Astfel de bilanțe și conturi de profit și pierdere sunt adesea destinate și publicității.

Ce face expertul contabil în fața acestor derogări și metode de prezentare contabilă?

Expertul contabil, în executarea expertizelor, nu se sesizează de acele derogări și metode de prezentare decât pentru a verifica că ele nu acoper erori de fond contabil și fraude, iar în raportul său nici nu menționează acele derogări și metode când a stabilit că fondul contabil este real.

Forma de prezentare, adică estetica contabilă, este pentru expert cel mai simplu aspect al expertizării atât timp cât prin ea nu se ascund alterări de fond, deoarece în acest caz poate fi necesară o verificare amănunțită a înregistrărilor.

Partea cea mai dificilă a expertizei rămâne totuși cercetarea elementelor de fond : fond contabil, fond financiar, fond economic, fond social, fond administrativ în general.

Verificarea și controlul fondului relevă calitatea expertului.

Se poate afirma că cel ce se preocupă de estetica contabilă și ignorează fondul sau în cazul cel mai bun pentru expert că el tratează greșit fondul, se poate afirma că acela nu mai este expert, ci cel mult un superficial.

Când e vorba de expertul contabil chemat de organele judiciare competente să expertizeze, chestiunea calității expertului nu prezintă teama de repercursiuni în dauna interesului public, deoarece chiar organele respective pot înlătura rapoartele de expertiză superficiale, pe baza desbaterilor.

Ce se întâmplă însă în cazul expertului contabil public — funcționar public —, desemnat de autoritățile competinte să verifice și să controleze instituții autonome, când nu se precizează à priori asupra ce anume se va purta verificarea și controlul, când însă se subînțelege totuși că se poartă asupra fondului.

Cine în acest caz se sesizează dacă expertul contabil public a făcut o verificare și un control de simplă estetică contabilă sau de fond?

In principiu, trebuie să se sesizeze organele competinte tutelare.

In realitate însă, acele organe au încredere în competința experților contabili publici și acceptă constatările și concluziile lor, fără a mai adânci chestiunea fondului.

Totuși unele constatări și concluzii pot fi greșite.

Dăm un exemplu din practică.

Fără a se preocupa de fondul contabil, sprijinit însă pe principiile și normele elementare de contabilitate pe care în raportul său le expune cu multă grijă, iată ce constată un expert contabil public la verificarea și controlul bilanțului și a contului profit și pierdere a unor instituții autonome:

1. — In contul de execuție al bugetului nu s'a trecut sumele lichidate într'o coloană, sumele ordonanțate în altă coloană și sumele plătite în a treia coloană, așa cum normativ prescrie L. C. P.

2. — Totalul activului trecut în bilanț, plus totalul debitului trecut în contul profit și pierdere, nu este egal cu totalul soldurilor debitoare trecute în balanța de verificare.

3. — In bilanț la pasiv s'a trecut totalul soldurilor creditoare din situația Debitori, iar la activ s'a trecut totalul soldurilor debiotare din situația Creditori.

Cum se poate — se întreabă expertul —, ca să prezinte sold creditor, iar un creditor să prezinte sold debitor.

4. — S'au făcut în bilanț și în contul profit & pierdere concentrări de conturi.

După ce expertul face constatările de mai sus, iată ce concluzii trage:

Mai întâi, că bilanțele respecitve nu sunt reale și, în al doilea rând, că instituțiile respective să fie aduse înaintea Curții de Conturi ca să justifice dece au procedat potrivit unor astfel de metode de prezentare.

Noi ne așteptam ca expertul să justifice afirmația sa că bilanțele nu sunt reale și să propună Inaltei Curți de Conturi aplicarea de sancțiuni pentru erorile de fond. Insă, în rapoartele sale nu am găsit nici justificarea și nici propunerea, căci de fapt nu era vorba de erori de fond ori nereguli, ci de altă formă de prezentare a conturilor.

In adevăr, în cazul conturilor de gestiune, printr'o coincidență car nu se întâlnește adesea, cele trei categorii de sume pentru care expertul pretindea trei coloane, erau egale și din această cauză întocmitorii conturilor, cu bunul lor simț practic, au trecut toate cele trei categorii de sume într'o singură coloană intitulând'o „sume lichidate, ordonanțate și plătite";

In cazul neegalității totalului trecut în activul bilanțului plus totalul trecut în debitul contului profit & pierdere, neegalitatea provenea din prezentarea în bilanț a debitorilor și creditorilor potrivit metodei menționată la punctul 3 de mai sus, precum și din trecerea unor conturi concentrate în bilanț și în contul profit & pierdere.

Ca concluzie, voi pune întrebarea:

Oare nu este necesar ca rapoartele experților contabili publici să fie supuse în prealabil unor exminări mai atente de către organele superioare ce dau delegație de verificare și control, după cum sunt supuse unei foarte atente examinări rapoartele experților contabili numiți de justiție?

Dr. C. MITRU

Pentru colaboratori și cititori

— Coloanele Revistei noastre stau la dispoziția tuturor colegilor, cari au de publicat studii, comunicări, lămuriri, documentări în legătură cu preocupările acestei Reviste.

In special așteptăm din partea Conducătorilor Serviciilor de Contabilitate studii și observații cu caracter contabil.

Fiecare coleg are nu numai dreptul, dar și datoria să contribue cu pregătirea și experiența sa la difuzarea și promovarea cunoștințelor contabile, care este obiectivul principal al acestui organ pus de 30 ani esclusiv în slujba acestei idei.

COMITETUL

Majorările de capital

prin reevaluarea activului social și problema reînoirei investițiunilor, respectiv problema amortismentelor

Prin legea No. 31, publicată în Monitorul Oficial No. 12 p. I. din 15 Ianuarie 1042, se stabilește un regim fiscal tranzitoriu al majorărilor de capital prin reevaluarea activului întreprinderilor comerciale și industriale, făcându-se o simțitoare reducere de impozite după legea timbrului și scutire completă de impozit mobiliar, acelora cari își vor fi reevaluat activul social prin sporirea capitalului, până la 15 Aprilie 1942.

Desigur că multe întreprinderi s'au folosit de acest prilej pentru a-și reevalua activul în astfel de condițiuni, cunoscând că un avantaj în plus mai este și faptul că reevaluarea aceasta dă drept și la facerea amortismentelor, iar capitalul majorat intră în compunerea sumelor la calculul complimentarului.

Recunoaștem că e un mare avantaj pentru întreprinderile cari au avut nevoie să folosească acest prilej, dar problema reînoirii investițiunilor e mult mai complexă și cere o deosebită solicitudine din partea forurilor competente.

Să luăm. exemplul unei întreprinderi industriale, care cu un capital de 40 milioane lei are investițiuni în mașini și instalațiuni de 200.000.000 lei, aproape complect amortizate.

Și-a majorat capitalul cu încă 80 milioane, dând 2 acțiuni noui la o acțiune veche, acționarii plătind 100 lei de acțiune, ca cheltueli de emisiune (impozite, taxe, imprimarea acțiunilor, etc.). Sporul acesta de 80 milioane lei, la investițiunile de 200.000.000 lei, reprezintă abia 40% când știut este de toată lumea că prețul mașinilor acum e cel puțin încincit față de prețul dela 31 Decembrie 1938.

Presupunem că ar avea amortizată toată valoarea investițiunilor după valoarea de înregistrare și pentru a se ține în pas cu progresele realizate în industria respctivă, trebue să-și reînoiască toate instalațiile — bine înțeles treptat, ca să nu se stingherească bunul mers al producției.

Ce face însă acea întreprindere cu 280.000.000 lei dacă îi trebuie 1 miliard ca să-și reînoiască toate instalațiunile?

Nu se poate pune nici în glumă chestiunea sporirii capitalului până la valoarea investițiunilor cu prețurile de reînoire.

Nici nu poate fi luată în serios obiecțiunea că nimic nu ne poate opri să facem amortizările mai departe, pentru că legea contribuțiunilor directe nu admite să se facă amortismente cari să depășească valoarea inițială a investițiunilor

Adică nu ne împiedică nimic, dar nu mai beneficiem de scutire de impozit, și cota respectivă de amortismente se adaugă la suma impozabilă, așa că nu se poate recomanda această metodă.

Problema reînoirei investițiunilor industriale merită o deosebită atenție din partea forurilor competente fiind în joc existența întreprindrilor noastre, care asigură încasările masive ale fiscului, deci identitate de interese.

Se impune o singură soluție, aceia adoptată prin legea din 28 Martie 1926, adică să se acorde amortizări suplimentare astfel :

Pentru investițiunile făcute înainte de 1 Ianuarie 1939 să se facă amortismente la valoarea lor mărită de 5 ori.

Pentru investițiunile făcute în anul 1939 de 4 ori.

Pentru investițiunile făcute în anul 1940 de 3 ori.

Pntru investițiunile făcute în anul 1941 de 2 ori.

Aceasta pe timp de cel puțin 5 ani.

Sumele rezultate din amortizările suplimentare să fie folosite numai pentru a înlocui vechile investițiuni, sau pentru noui investițiuni industriale, în termen de 7 ani, după care timp sumele neîntrebuințate în scopul pentru care au fost păstrate, vor fi impuse.

Sumele amortizărilor suplimentare să intre în stabilirea rentabilității împreună cu capitalul și rezervele, la impozitul complimentar.

Având în vedere și nevoile fiscului în aceste vremuri excepționale, nu pretindem ca la stabilirea impozitului complimentar, să se calculeze capitalul mărit în aceleași proporții cum stabilea art. 9 din sus amintita lege.

Deși s'ar părea la pima vedere că se impune fiscului o știrbire din drepturile lui de impunere, în realitate însă, din consolidarea întreprinderilor comerciale și industriale vor trage netăgăduite foloase toată economia națională și fiscul în primul rând.

I. TĂCUTU
Expert contabil

Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile

Taxarea apelurilor fiscale. — Ministerul de Finanțe printr'un ordin circular dat în Ianuarie 1942 a stabilit că impozitul de 0,60% la apelurile fiscale prevăzute de art. 5 par. 1 din legea timbrului se plătește numai la impozitul, a cărui scădere se cere, nu la totalul impozitului stabilit de fisc.

Pentru veniturile imobiliare, s'a făcut și un Decret lege în acest sens în Februarie 1942.

Legea Contractelor de Muncă. — O parte ce rupe contractul de muncă nu este obligată să dea preaviz, când ruperea contractului se datorește culpei grave a celeilalte părți; când partea denunță în scris contractul arătând motivul denunțării, care este exact și legitim, ea e obligată numai pentru preaviz; **când contractul se rupe abuziv, partea este obligată nu numai la preaviz, ci și la daune.**

(Apel București S. IV. Dec. com. Nr. 263 din 1 Oct. 1941).

— **Creditori din mandat.** — Aranjamentul obținut de o bancă în conf. cu art. 26 pentru refacerea creditului din 1935 este opozabil și creditorilor, ale căror creanțe derivă din mandat (Cas. III Decizia 9 din 1942).

— **Legea stabilizării monetare.** — Moneta ca instrument legal de liberațiune, n'a suferit nicio depreciere în urma reducerii cuantumului de aur prin legea stabilizării din 7 Februarie 1929 (Apel Buc. S. III Dec. civ. Nr. 119 din 1941).

— **Motivare.** Respingerea unui probatoriu ca inutil — în speță expertiză contabilă — și stabilirea daunelor prin simplă apreciere face ca hotărîrea să fie nemotivată. (Cas. III Dec. Nr. 249 din 20 Decembrie 1940).

— **Revizuirea impunerilor pe cale administrativă.** — In conformitate cu legea contribuțiunilor directe Ministerul de Finanțe face revizuiri de impuneri pe cale administrativă în baza întâmpinărilor ce i se fac de cei interesați, dacă sunt vădite greșeli de aplicare a legii. O impunere revizuită pe această cale nu mai dă dreptul la apel.

Coeficienții de amortizare pe 1941/1942. — Comisiunea Centrală fiscală fiind din nou sesizată asupra coeficienților de amortisment ce trebuia să se țină în seamă la impunerile pe baza bilanțului din 1940 a menținut decizia anterioară din Februarie 1942 s. a.: Coeficienții ce se aplică sunt acei din legea Contribuțiunilor dela 1 Aprilie 1941. Rămâne să se vadă cum se vor pronunța instanțele de apel și recurs.

— *Expertize fiscale.* — „Dacă Tribunalul ordonă efectuarea unei expertize contabile sau de altă specialitate, expertul va fi ales de pe listele oficiale de experți".

„Raporul de expertiză contabilă ordonată de Trib., se va mărgini să facă examinarea diferitelor posturi din registre, trăgând con-

secințele numai de natură contabilă. Orice considerațiuni de orice altă natură nu vor fi luate în seamă.

Nici unui expert nu i se poate încredința, *de regulă*, efectuarea a mai mult de două expertize pe lună".

(Art. 28 și 29 din Codul de procedură fiscală).

Observăm că după acest text nu se mai prevede anularea expertizei, dacă expertul a făcut aprecieri de ordin fiscal, așa cum se prevedea în trecut în legea Contribuțiunilor directe.

— *Reevaluarea Capitalului și impunerile.* — Ministerul de Finanțe prin adresa No. 331469 către Asociația Industriașilor de Petrol comunică că „de regulă se va lua de bază capitalul reevaluat potrivit dispozițiunilor D.L. din 15 Ianuarie 1942 cu ocazia impunerilor pe 942/43. *dacă operațiunile respective vor fi cuprinse în Bilanțul încheiat pe 31 Dec. 1941.*

Nu beneficiază de dispozițiunile D. L. acei cari ar trece suma rezultată din reevaluare la un Fond de rezervă în loc să sporească capitalul.

Recenzii

CONSTATARI ASUPRA SITUAȚIEI ABSOLVENȚILOR ȘCOALEI SUP. COM. ȘI LICEULUI COMERCIAL DIN GALAȚI, de Prof. *Gh. Lăzărescu,* Directorul Liceului.

Știm ce înseamnă a face o cercetare asupra situației absolvenților, căci am încercat să o facem numai pentru câteva serii de absolvenți ai Școalei Superioare de Comerț din București și am avut mai multe goluri decât prezintă lista întocmită de d-l Prof. și Director Gh. Lăzărescu, asupra situației absolvenților creștini din Galați dela 1901—1941.

Mult vorbește statistica dela pagina 44, din care reese că numai 4,4% din absolvenți au devenit comercianți și numai 0,7% industriași. D. Prof. Lăzărescu dă niște răspunsuri foarte sugestive la întrebarea pe care singur și-o pune: de ce nu devin românii — absolvenți ai Școalelor Comerciale — într'un mai mare număr comercianți?

Piedica principală de până acum a fost lipsa de capital și de asistență din partea Statului, unită cu teama de concurența străină (p. 45)).

Apoi extrage dintr'un raport al D-nei El. Rarincescu, insp. gl. în învăț. prof. următoarele:

„Negustorii români erau numericește puțini și cei cari ajunseseră negustori cu vază, ajunseseră la aceasta prin sforțări și adeseori prin drame individuale, nu prin funcționarea normală a unui mecanism și a unei tradiții sociale (p. 47)... de aceia ei doreau ca urmașii lor să urce o treaptă socială mai înaltă, să învețe carte teoretică, să ajun-

gă funcționari superiori, să intre în politică, să devină — într'un cuvânt — „oameni mari", astfel fiind ei nu s'au grăbit să-și trimită copiii în învățământul practic... (p. 48).

In învățământul practic, trebue să recunoaștem, feciorii noștri de țărani nu aveau ce căuta, multă vreme încă... o doctrină și o tradiție de negustorie românească nu exista, iar posturile de conducere în comerț și în industrie se aflau în bună parte în mâna străinilor (p. 49)).

Mai rămânea, astfel, o singură pătură socială: aceia a periferiei orășenești. Nefericirea e că și aceasta venea spre acest învățământ nu din vre-o convingere limpede, ci mai degrabă dintr'o desorientare și dintr'o lipsă de mijloace materiale. Oarecum, psihologia ei era o psihologie a desrădăcinării.

Poporul român nu are, în mod natural, vocația negustorească... pentru a-l orienta spre comerț și meșteșug, nu este suficient să ne bizuim doar pe însușirile lui înăscute, ci trebue să-i facem o educație corespunzătoare"... (p. 50).

Poate că această problemă a învățământului practic este cea mai importantă și cea mai acută din toate câte are de studiat și rezolvat în clipa de față politica noastră școlară.

Autorul propune câteva măsuri pentru a se veni în ajutorul școalelor de învățământ practic (p. 51); relev punctul 6: problema personalului didactic al școalelor de învățământ practic... profesorii să fie sincer convinși de necesitatea atingerei integrale a scopului urmărit... să fie legați cât mai strâns de școlile respective, la a căror reușită să muncească cu abnegație și zel.

Este foarte îmbucurător și încurajator pentru viitorul țării că guvernarea de azi consideră comerțul și industria în cel dintâi rang al activității naționale (p. 56)). Din ancheta făcută prin chestionare printre absolvenți, a rezultat clar că 64% din numărul absolvenților ar fi dispuși să intre în comerț sau industrie, părăsind ocupația actuală, dar... se tem de formalismul excesiv..., de lipsa unei politici orientate și clare din partea Statului în ceiace privește modalitățile și soluțiunile practice de românizare a întreprinderilor și de obligațiile militare... (p. 59)).

Recenta lucrare a d-lui prof. Lăzărescu are darul să cimenteze legăturile între absolvenți și școală, să trezească în absolvenți interesul tot mai viu de soarta colegilor, să stârnească în ei dorinți noui de a fi factori de progres economic pentru scumpa noastră Patrie. Ei au răspuns cu mărinimie la apelul pentru repararea localului școalei de stricăciunile cutremurului din 19 Octombrie 1940.

Felicităm călduros pe d. profesor Gh. Lăzărescu pentru această prețioasă și elocventă lucrare și așteptăm și altele.

Dr. Petru Drăgănescu-Brateș

„CONTABILITATEA PLUGARULUI" este titlul ultimei lucrări a d-lui *August Em. Dorwagen* cunoscutul specialist în materie de contabilitate agricolă și autor a numeroase scrieri în acest domeniu.

Această lucrare, eșită recent de sub teascurile institutului de arte grafice „Cartea Românească" corespunde unei reale nevoi de mult simțită de micii agricultori, cărora le-a lipsit până acum un îndreptar simplu și practic care să-i îndrumeze la ținerea socotelilor pentru a-și da seama de rezultatele bănești ale întreprinderilor lor, fără multe calcule și fără multă bătaie de cap

Cartea are 52 pagini, este tipărită foarte îngrijit, iar stilul este extrem de clar, așa că textul poate cu înlesnire să fie înțeles chiar de plugarii cu o cât de redusă instrucțiune școlară. Contabilitatea, după metodul d-sale, poate fi ținută într'un simplu registru sau caiet, fără multă bătaie de cap și fără multă pierdere de timp.

Redăm pe scurt pentru orientare, cuprinsul acestei interesante lucrări:

După o introducere excelentă, care conține multe îndrumări practice pentru agricultor, vin 5 capitole scurte, cari inițiază pe acel în cauză asupra înregistrării inventarului și a operațiunilor bănești (încasări și cheltueli) asupra ținerii evidenții produselor intrate și ieșite din magazie, asupra muncilor făcute în exploatațiuni străine.

Urmează apoi un rezumat asupra celor 5 cpitole, după care vine încheierea socotelilor și anume:

a) evaluarea bunurilor cari se găsesc în ființă la sfârșitul anului, când se încheie și inventarul;

b) calculul amortismentelor aplicate componentelor inventarului;

c) încheierea propriu zisă a socotelilor, adică a bilanțului întreprinderii.

Importanța covârșitoare pe care o are ținerea socotelilor în mod regulat și clar într'o întreprindere este un fapt care n'are nevoie de multă demonstrație. Se știe, că orice lucru făcut fără socoteală, duce — aproape totdeauna — la rezultate rele. Progresul, se poate realiza într'o întreprindere agricolă, numai muncind chibzuit, adică făcând muncă bună și la timp, ținând o evidență clară a încasărilor și a cheltuelilor și socotind la finele anului rezultatele dobândite. Plugarul trebuie să urmărească cu pricepere folosul ce-i rămâne din truda sa, căci dacă nu face aceasta, întreprinderea lui va merge rău, el se va înglota în datorii, iar la urmă va rămâne pe drumuri.

De aci rezultă importanța covârșitoare pe care o are pentru orice agricultor ținerea unei contabilități care să nu-i răpească mult timp și totodată să-l lămurească precis și clar asupra rezultatului muncii și străduinții sale.

In această privință el va găsi în această cărticică un ghid cât se poate de practic și un bun sfătuitor, pe care o recomandăm cu toată căldura tuturor acelora cari doresc o întreprindere chibzuită și cu rezultate frumoase. **A. M.**

Prof. MIHAIL MANOILESCU. — Politica Prețurilor și a Monetei în Germania. — Tiparul Românesc 942 pag. 70.

D-l Prof. Mihail Manoilescu a scos în broșură expunerea făcută

cu titlul de mai sus la Grupul Economic român din „Mittel Europänischer Wirtschafstag la 12 Ianuarie 1942.

D-sa în examinarea acestei probleme, pleacă dela constatarea foarte justă că *„întreaga politică economică nu poate fi concepută în afară de întreaga ambianță național-socialistă“* și că deci orice copiere a metodelor aplicate în Germania de altă țară cu alt climat politic și economic, nu poate da aceleași rezultate. Dovada o avem la noi cu așa zisa „lege de înghețare a prețurilor" luată după legea germană din 1936.

Numai printr'o politică de Stat programatică, unitară și de continuitate s'a putut ajunge în Germania mai întâi la înlăturarea șomajului prin crearea unei conjuncturi de Stat, (lucrări publice și înarmări) apoi la sporirea producției unită cu raționalizarea consumului, — ceeace a permis realizarea de economii și de rezerve pentru vremuri grele precum și asigurarea stabilității prețurilor. Prin faptul că fiecare a muncit mai mult și consumând mai puțin, Germania a reușit să finanțeze 50% din cheltuelile curente ale războiului prin impozite și să mențină valoarea monetei măsurată în cursuri externe și în prețuri, cu toate că această monetă nu are acea garanție clasică a aurului.

Statul, spune d-l Manoilescu, declară sincer că el singur este garantul monetei emise iar „partea caracteristică și aproape amuzantă a noilor dispoziții este clauza, după care *aurul și devizele sunt „permise“* cu acoperire a mărcii (pag. 64).

Autorul ne arată că Statul în realizarea acestor înfăptuiri și-a asigurat colaborarea organizațiunilor profesionale pe care le-a integrat în aparatul de Stat și cărora le-a delegat o parte din puteri și din responsabilități.

D-l Manoilescu a făcut în această expunere apologia unui regim politic și economic, care a rupt cu trecutul, înlocuind acțiunea individuală prin acțiunea Statului, ce se resimte până în cele mai îndepărtate colțuri ale producției și ale vieței în general.

Dar, după cum foarte bine observă autorul, reușita unei asemenea vaste experiențe, presupune atât la conducători cât și la cei conduși o înaltă înțelegere a noii ideologii, un spirit deosebit de organizație, disciplină și probitate adâncă.

Această expunere a fost desigur pentru d-l Prof. M. Manoilescu o mare satisfacție, pentrucă poate să spună că Statul corporatist a eșit din faza Construcțiilor teoretice pentru a sfârși în aceia a înfăptuirilor.

Dacă și în ce măsură acest regim se va desvolta și generaliza în vremuri de liinște cu o economie internațională cu mai puține bariere între popoare și continente, aceasta este o ochestiune de viitor.

Dr. VIM.

Reviste

BULETINUL CONTABILILOR, Decembrie 1941, publicație lunară a Corpului Contabililor Secția Ilfov, Str. Ion Ghica No. 5, București I. Director Vasile Dumitriu.

Ne bucură fapult că vedem preocuparea de lumină tot mai abundentă în domeniul contabil. Articolele semnate de Dr. Nicolae Tripcovici, Dr. V. V. Protopopescu, Alexandru Gh. Sandu și St. Dumitrescu-Suța, dau dovadă de preocupări serioase care ne desvălue cât de mult este de lucrat în această direcție.

Mulțumim d-lui Nicolae Mihăilescu pentru aprecierile pe care le face când se ocupă de Revista Generală de Comerț și Contabilitate No. 10—12 din 1941 (pag 266) și așteptăm colaborarea loială și destoinică a specialiștilor noștri, destul de numeroși azi, cari prin studiile și experiența lor pot să aducă aportul lor foarte prețios la elucidare atâtor probleme de mare însemnătate pentru organizarea întreprinderilor și contabilității în diferitele sectoare economice.

REVISTA LIMBII ȘI CULTURII GERMANE, Ianuarie-Martie 1942, Anul I No. 4, Director Prof. Dr. I. V. Pătrășcanu, Tip. Societății Cooperative „Oficiul de Librărie", Str. Isvor 97, București.

„Revista Limbii și Culturii Germane" apare într'un moment de strânsă colaborare germano-română. Ea tinde să prezinte și să atragă luarea aminte a publicului românesc asupra manifestărilor de limbă și cultură germană, vechi și noui. Așa găsim traduceri din poeziile lui Goethe, o paralelă între clasicismul german și poezia franceză, din viața cuturală a sașilor ardeleni, o explicație a concepției germane despre țărănime, ceva din viața și opera lui Paracelsus, figura prof. Gh. Bogdan-Duică un înfocat germanist, îndrumări cum să învățăm limbile moderne, recenzii din cărți și din reviste, precum și o pagină care ar merita mai multă extindere: Biblioteca germanistului.

Revista se prezintă în condițiuni foarte bune ca hârtie și tipăritură.

Dr. Brateș

Rugăm familiile, prietenii și cunoscuții colegilor noștri, absolvenți ai Liceului Comercial Nicolae Kretulescu din Bulev. Domniței, București, morți în războiul pentru recucerirea teritoriilor răpite și pentru apărarea creștinismului, să comunice acestei reviste numele, seria și toate datele informative ce cunoosc asupra locului unde au căzut. Cerem aceste lămuriri pentru ca Seria 1900 — din inițiativa căreia s'a așezat la numitul Liceu o placă comemorativă pentru colegii căzuți în războiul trecut — să-și facă datoria și de astă dată.

De la Secțiuni

SECȚIA BEIUȘ. — AVANSĂRI: **La gradul de Expert Contabil**: Florian Mogovan, funcț. B. N. R. **La grad. de Contab. Autorizat**: Eugen Salcu, subdirector B-ca Credit Român Arad.

TRANSFERĂRI: Jădăneanțu Nicolae Contabil Autorizat la Timișoara; Jude Horia, Contabil Autorizat la Brașov; Romulus Roman și Demetru Ștefănescu, Experți Contabili precum și Jucu I. Aurel, Contabil Autorizat, toți în secția Ilfov.

SUSPENDĂRI: (conform art. 26 din Regulament):

Lupancea Gheorghe, Expert Contabil, **Manea Elena** Expert Contabil, **Găldău Mircea** Contabil Autorizat, **Jucu I. Aurel,** Contabil Autorizat, **Pop Iulia,** Contabil Aut. **Pop Mihai,** Contab. Aut., **Staiu Gheorghe** Contabil Stagiar, **Velișca Nicolae** Contabil Stagiar.

STERGERI DIN CORP: **Tamșa Alexandru** Expert Contabil, decedat.

Reveniri asupra suspendării din Corp. Jucu C. Aurel, Contabil Autorizat, se reînscrie pe data suspendării.

SECȚIA DOLJ-CRAIOVA — **Inscrieri: Contabil Autorizat**: Ion Dobrotă.

Contabili Stagiari: M. F. Brândușoiu, Iordan D. Vasile, Dragotă T. Marin, Virgil Goanță, Voicu M. Florea, Nistor I. Ioan, Const. M. Stoenescu, Dumitru M. Constantinescu.

Avansări: Ilie M. Barbu se avansează Contabil Autorizat cu vechimea dela 1 Ianuarie 1942.

Reactivări: Ilie Cotoran, Contabil Autorizat, pe data de 1 Ianuarie 1942; Nicolae V. Apostol, Contabil Autorizat, pe data de 15 Martie 1942.

Transferări: Ion Văduvescu, Expert Contabil, se transferă dela secțiunea Dolj la secțiunea Ilfov; Balaci Constantin, Expert Contabil, se transferă dela secțiunea Dolj la secțiunea Ilfov; Gh. Manole, Contabil Autorizat, se transferă dela secțiunea Tecuci la secțiunea Dolj.

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

Colegiale

— **S. I. E. C. Société Internationale pour l'Enseignement Commercial,** Biroul permanent dela Zürich sub direcțiunea simpaticului director d. dr. Lätt, printr'o scrisoare adresată d-lui corespondent pentru România dr. P. Drăgănescu Brateș, exprimă regretul că nu a putut fi organizat Congresul Internațional pentru învățământ comercial în 1941 în România, urmărește cu mult interes lupta poporului nostru pentru apărarea drepturilor sale și așteaptă timpuri mai bune.

Nr. 28 al „Revue Internationale pour l'Enseignement Commercial", este sub tipar și va fi în curând trimis membrilor.

— Colegii noștri, **Dem. Cristescu** și **Dem. Constantinescu** au fost realeși, primul, ca cenzor la Banca Națională a României, al doilea, ca cenzor la Banca Românească.

— Se rectifică necrologul din Nr. Ianuarie—Februarie 1942 pag. 45 primele rânduri astfel:

Au murit în iarna aceasta unii dintre foștii noștri colegi mai în vârstă, unii dintre acei bătrâni și harnici exponenți ai generației trecute : **Ion Cațeanu** și **Ion Georgescu-Enăchiță**.

— **D-l Romulus Antonescu,** Subdirector la Casa Fondului Aviației, a fost numit în Consiliul de Direcție al **Centrului Național de Românizare.**

— **D-l Gh. Lăzărescu,** Directorul Liceului Comercial din Galați, a fost numit Subdirector al Invățământului Profesional.

— **D-l Dumitru Badea** a fost numit Subdirector financiar la Uzinele Metrom.

Colegi,

Avem nevoe de un zid cu compoziție omogenă pe care furtunile, ori cât mari ar fi, să nu-l poată măcina ; fiți dar uniți ori unde vă găsiți.

Numai cu acest gând curat facem un apel călduros tuturor colegilor din întreaga țară — inclus din teritorile realipite — să susțină cu entusiasm singura și cea mai veche revistă cu caracter Contabil.

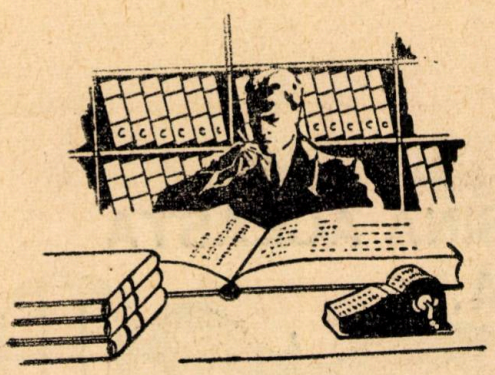

După munca încordată
a contabilului....

.....destinderea și
reconfortarea
se recapătă
gustând

Vinurile SAMPANIA MOTT

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...*pentru* ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă călca lingeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu ai la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, înseamnă să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

No. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

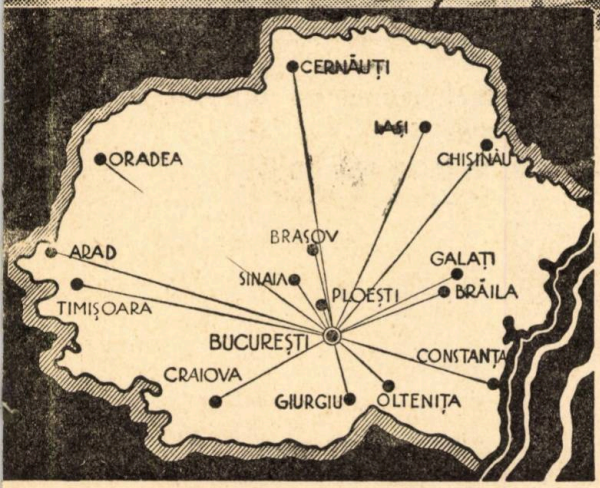

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- A TERMINA AFACERI IMPORTANTE
- A REALIZA UN PROFIT
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Telefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administraţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA "ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXI — No. 4 APRILIE 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

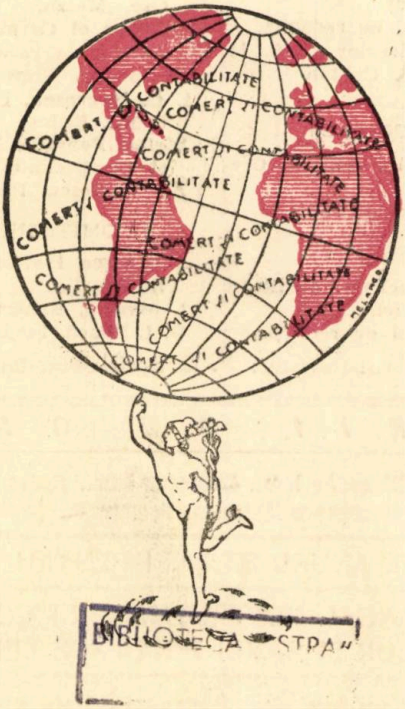

BIBLIOTECA STPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI.—STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

Tip. Românesc. Impr. Indep. Str. R. Poincaré, 17

FUNDATORII REVISTEI ÎN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contabililor.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedinte Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 360

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 40 LEI

Anul XXXI. — No. 4 Aprilie 1942

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

N. Butculescu: Un sfat colegilor contabili 77
Dr. V. M. Ioachim: Inregistrări contabile după impunerile fiscale. 79
Aureliu Marinescu: Monografia unei societăți comerciale pentru aprovizionarea cu carne a Capitalei 83
Dela Corpul Absolv. Școlilor Sup. de Comerț și Liceelor Com. din România 90
Darea de Seamă pe anul 1941 91
Jurisprudențe fiscale 97
Lămuriri juridice 101
Colegiale 102

Un sfat colegilor contabili

In alte vremuri ziua de 1 Aprilie era un prilej de glume și de păcăleli.

Pentru oamenii de afaceri, pentru funcționarii de specialitate și în special pentru contabili, întâiu Aprilie aduce în aceste grele vremuri îngrijorări destul de mari de ordin fiscal.

Nu sunt prea mici surprizele acestei zile, când apare prin Monitorul Oficial, noui legi, printre care Bugetul Statului ține primul loc, noui impozite și modificări la cele vechi, de care toți suntem obligați a ține deaproape seama, pentru aducerea la îndeplinire a obligațiunilor profesionale ce fiecare avem.

Sfătuesc cu tot dinadinsul pe colegi să citească cu toată atențiunea cuvenită îndrumările și sarcinele ce incumbă contribuabilului, care dela un an la altul se modifică și se înăspresc.

Am profitat de Sărbătorile Paștelui din acest an și am citit instructivele și însemnatele legi fiscale publicate la 1 Aprilie și mai ales Bugetul Statului, acela al războiului și al Regiilor autonome, și mărturisesc că ele m'au impresionat adânc. In curând se va publica modificările introduse în acest an în legătură cu vechile texte ale legiuirilor fiscale. Făceți-vă datoria, colegi, de a sacrifica câteva zile din timpul vostru de odihnă, pentru că numai în tihnă se pot pricepe și judeca toate, citind modificările introduse, de care trebue să ținem seama dacă vroim să ne ferim pe noi înși-ne și pe patronii sau

acționarii societăților, unde ne exercităm profesiunea, de grele și inevitabile sancțiuni.

Aș fi dorit să rezum aci multe, cât mai multe dispoziții ce ne privesc; le întâlnim însă mai la fiecare pas, așa încât numai citirea completă a modificărilor ne poate fi folositoare pe deplin.

Nu ne putem opri însă de a semnala, în atenția tuturor, sancțiunea ce ne așteaptă de a fi amendați cu un sfert din impozitul anual, dacă contabilizarea operațiunilor întârzie cu 30 zile după efectuarea lor și dacă nu păstrăm cu băgare de seamă facturile și orice document pe baza cărora se fac înregistrările spre a le prezinta delegaților fiscului, atunci când ei se prezintă la control, și slavă Domnului, de câțiva ani încoace acest control se face din ce în ce mai des.

Să nu mi se spună că, din cauza timpului îndelungat necesar întocmirei inventarelor, ținerea la zi a registrelor nu poate fi executată la timp. Avem pentru asemenea cazuri, corectivul de a înființa un al doilea Jurnal Bilanțier, timbrat, parafat, etc., în care să se treacă operațiunile de Bilanț, fără întreruperea cu luni întregi a înregistrărilor corente.

Ascunderea registrelor, sau neprezentarea lor la cererea organelor fiscale atrag sancțiuni tot așa de grave ca și neprezentarea pieselor justificative timbrate și întocmite conform cerințelor legale.

N. BUTCULESCU

Pentru colaboratori și cititori

— Coloanele Revistei noastre stau la dispoziția tuturor colegilor, cari au de publicat studii, comunicări, lămuriri, documentări în legătură cu preocupările acestei Reviste.

In special așteptăm din partea Conducătorilor Serviciilor de Contabilitate studii și observații cu caracter contabil.

Fiecare coleg are nu numai dreptul, dar și datoria să contribue cu pregătirea și experiența sa la difuzarea și promovarea cunoștințelor contabile, care este obiectivul principal al acestui organ pus de 30 ani esclusiv în slujba acestei idei.

COMITETUL

Inregistrări contabile după impunerile fiscale

Se știe că beneficiul fiscal nu corespunde niciodată cu beneficiul comercial.

Sunt de multe ori sume destul de importante, cari, după legea contribuțiunilor sau după interpretarea organelor de impunere, se adaugă la beneficiul comercial.

In primii ani ai aplicărei legii contribuțiunilor directe, contabilitatea nu a găsit necesar să facă înregistrări, cari să evidențieze modificările aduse de fisc beneficiului comercial, pentrucă nu erau așa de mari ca acum cotele de impunere și pentrucă prin apel sau recurs se obținea de multe ori scăderi importante.

In ultimii ani însă — date fiind dispozițiunile din ce în ce mai severe ale legii Contribuțiilor directe — contabilii au considerat necesară corectarea beneficiului comercial după cel fiscal, acolo unde este posibil.

Intr'un articol : **Contul „Fondul sumelor impuse"** publicat în această Revistă (Nr. 6/934), d-l profesor Andrei F. Gheorghiu atrage pentru prima dată atenția asupra acestei probleme, căreia d-sa i-a găsit în parte soluția prin introducerea în Pasivul Bilanțului a contului cu titulatura de mai sus, — soluție, pe care d-sa a aplicat-o la Societatea de Gaz Metan.

Soluția sa a fost adoptată mai târziu de alte întreprinderi, contabilii desvoltând-o și generalizând-o și pentru alte cazuri, nu numai pentru amortismente, de care în mod special s'a ocupat colegul nostru, care era de părere că „pentru orice adaus de sume în procesul verbal de impunere, care se ia din Debitul unui Cont de cheltueli, nu se va putea face nicio înregistrare, întrucât conturile de cheltueli ale anilor succesivi nu au nicio legătură între ele din punct de vedere contabil, toate soldându-se în fiecare an prin Profit și Pierdere".

Fiscul obișnuește ca tocmai din conturile de cheltueli să ia diverse sume, fie pentrucă n'ar fi justificate cu acte, sau ar privi Conturi de Investiții ori ar privi capitalul sau pe terți.

Vom da câteva exemple :

Cheltueli de întreținere, înlocuiri și reparații considerate unele drept Investiții de fisc.

Cheltueli de achiziții, procese, dobânzi în legătură cu un anumit bun.

Cheltueli de emisiune, pe care fiscul nu le admite ; cheltueli de organizare, reclamă, etc., pe care fiscul în cazul cel mai bun ar pretinde să se repartizeze pe mai mulți ani.

Cheltueli nejustificate sau străine de obiectul întreprinderii, după interpretarea fiscului.

In afară de cheltueli, pot fi o serie de posturi, pe cari întreprinderea le consideră drept pierderi, iar fiscul nu le recunoaște acest caracter, precum : Pierderi la Dubioși scăzute direct din Contul de Profit și Pierdere, pierderi din evaluare la efecte publice, cari nu sunt pentru plasament, pierderi probabile din procese în curs, pierderi la Participații cu titluri necotate la Bursă, etc.

In fine, fiscul mai obișnuiește uneori să refacă Inventarul, dând mărfurilor sau titlurilor o valoare mai mare decât aceea fixată de contribuabil.

Ori, în toate aceste cazuri — exceptând cheltueli efective considerate nejustificate de fisc — se pot și trebue să se facă înregistrări pentru a pune — pe cât este posibil — în concordanță registrele cu beneficiul impus spre a recupera — cel puțin în parte — impozitele plătite în plus la beneficii, — cari — după contribuabil — nu sunt realmente beneficii.

Pentru aceasta, plecăm dela ideia că — dacă n'am fi trecut posturile respective în Debitul Contului Profit și Pierdere — ci le-am fi considerat drept un „Activ formal" — beneficiul comercial s'ar fi apropiat de cel fiscal. Cum însă pentru întreprindere diferența între beneficilu comercial — după normele unei bune administrații având la bază principiul prudenții și beneficiul după concepția fiscului — nu reprezintă un câștig real — un spor efectiv de avere — ci numai o aparență de beneficiu — această diferență va fi ținută într'un cont special de Rezervă, care ar avea rolul unui post rectificativ de Activ, iar nu rolul unei rezerve efective.

Aceasta din cauză că o întoarcere a acestor sume la contul Profit și Pierdere din anul încheiat nu mai este posibilă.

Deci, acest Fond nu va fi repartizat sub formă de dividend și nici nu va servi pentru distribuire de acțiuni gratuite.

El constituind însă o rezervă din beneficiu — stabilit de

fisc — va intra în calculul capitalului pentru stabilirea complimentarului.

Aceasta în ce privește înregistrarea la Pasiv.

In Activ asemenea posturi se vor înregistra după proveniența și caracterul lor.

Astfel: Cheltuelile considerate drept „Investiții" se vor trece la „Investiții" fie direct pe contul „ Investiție" sau într'un cont separat: **„Cheltueli considerate de fisc drept Investiții"** cu specificarea anului când s'au impus pentru a se putea face amortismentul în perioada de timp admisă de fisc. Pentru cheltueli nerecunoscute de fisc, pe care nu le putem întoarce la nici un cont de Activ propriu zis și nici nu mai există posibilitatea unei compensări cu alte sume în viitor, vom renunța la o asemenea înregistrare .

Cel mult s'ar putea face o înregistrare de Evidență.

Pentru pierderi la Dubioși, Titluri, Participații, etc., sau întoarcem sumele la conturile de unde le-am scăzut sau ne folosim de un cont ad-hoc creiat în activ ș. a.: **„Pierderi neadmise de fisc".**

Acest cont are importanță, pentrucă în cazul unei recuperări din asemenea pierderi, — aceste recuperări nu vor figura printre benefirii, ci vor diminua contul de **„Pierderi neadmise de fisc".**

Asemenea în cazul când pierderea ar fi definitivă și susceptibilă a fi recunoscută de fisc, se poate opera prin Profit și Pierdere în anul când aceste condițiuni sunt îndeplinite — diminuînd contul „Pierderi neadmise de fisc" iar partea corespunzătoare din Rezerva specială va deveni o rezervă veritabilă.

Altfel — dacă n'am fi făcut înregistrarea de evidență de mai sus, pierderea fiind definitiv scăzută din postul respectiv de Activ — în anul, când am considerat pierderea ca suferită, n'am mai putea opera din nou pierderea, când ea s'a produs în astfel de condiții încât și fiscul o poate lua în considerație.

La Mărfuri sau Titluri, postul pe care fiscul îl adaugă ridicând valoarea mărfurilor sau titlurilor la Inventar, dacă îl înregistrăm și noi în anul viitor la contul de valori respectiv, vom mări costul mărfurilor sau titlurilor, cari se vor vinde în anul următor și deci vom reduce beneficiul din vânzare cu o sumă egală celei adăugate de fisc în anul precedent.

Desigur că în cazul când anul următor s'ar face reportare ori s'ar face impunerea la minimal, n'am mai putea recupera impozitul asupra beneficiului impus, rămânând numai avantajul calculului Complimentarului pentru viitor.

Știința și technica contabilă dispunând deci de mijloace, pentru ca cel puțin în parte să se corecteze excesul de fiscalitate, contabilii au datoria să facă uz de aceste mijloace ; poate că această procedare generalizată va conduce fiscul să nu mai țină cu orice preț să modifice bilanțul Comercial și unde nu este cazul, iar cu timpul poate se va ajunge la o armonizare a Bilanțului fiscal cu cel Comercial.

Până atunci, Contabilii să nu se impresioneze că vor avea în „Activ" posturi, cari nu au o existență materială, cari deci nu reprezintă propriu zis „avere" precum :

„Cheltueli" (chelt. de emisiune) „Pierderi nerecunoscute fisc", pentrucă Bilanțul comercial putea și înainte să cuprindă asemenea posturi, zise impropriu Activ fictiv (?) mai exact : „Activ formal", cum este contul de „Pierderi" la societățile anonime ori „Cheltueli de emisiune" sau altele asemenea.

Dacă prin noțiunea de „Activ" nu înțelegem propriu zis numai „Avere"— cum se înțelegea în trecut și unii înțeleg greșit și azi, ci modul cum este reprezentat Pasivul sub aspect economic — atunci noțiunea de „Activ" are un înțeles mai larg și poate cuprinde nu numai posturi substanțiale de avere, ci și posturi cari n'au acest caracter, dar au corespondentul lor în Pasivul Bilanțului.

Dr. V. M. IOACHIM

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou : Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu : Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Monografia unei societăți comerciale pentru aprovizionarea cu carne a Capitalei

Nu pot ști din a cui inițiativă a luat ființă o Regie mixtă pentru aprovizionarea cu carne a Capitalei, al cărui cel mai mare acționar a fost Primăria Municipiului București.

Inițiativă foarte bună, scopul urmărit excelent.

A păcătuit însă dela început, ca toate inițiativele grăbite, din cauza lipsei unei bune organizațiuni. Acționarii, în unanimitate măcelari angrosiști și detailiști, cu vărsămintele incomplect efectuate, deci cu capital puțin învestit în societate, se pare că nu aveau interes ca societatea să dea rezultatele urmărite de inițiatori. A mai intervenit, atât lipsa din Consiliu a marilor acționari, specialiști măcelari, cari să activeze cu suflet și constructiv pentru binele populației și pentru randamentul capitalului lor învestit în Societate, cât și **prezența** în Consiliu a unor persoane, cari departe de a se gândi în aceste timpuri la rezolvarea celei mai grele probleme —aprovizionarea fără părtinire a cetățenilor Capitalei, au colaborat, prin aprobări părtinitoare, la compromiterea scopului frumos pentru care a fost creată Societatea. Urmarea ? Lichidarea. Păcat.

Statul neputând din diferite motive, face negustorie, soluția ar fi o nouă societate tot cu participarea P. M. B., tăierile trebuind să se facă în Abator.

Considerațiuni generale.—Pentru ca colegii noștri să cunoască în ce constă o exploatare a comerțului de carne, arătăm mai jos atât operațiunile comerciale și contabile cât și variatele operațiuni industriale cari, când societatea va începea pe mâna unor OAMENI de specialitate, se va vedea ce rezultate poate să dea.

Vitele (boi, vaci, tauri, bivoli, mânzați), porcii și oile se pot procura din târgurile de vite din țară, fie prin agenții Societății (achizitori), fie prin comercianți sau grupe de comercianți angrosiști, fie de la producători (azi cazuri foarte rare). Nici o cumpărare nu se poate face de cât dacă vânzătorul are pentru fiecare vită actul de proprietate din anul în care se face vânzarea.

Atât achizitorii cât și măcelarii angrosiști (predătorii) sunt foarte cunoscători în aprecierea greutății și calității vitei, care se cumpără „după ochi". Se evită cumpărarea vitei borțoase deoarece vițelul moare la tăerea vitei și carnea acestuia ia drumul Serviciului de ecarisaj ; se pierde deci din greutatea vitei. Pielea vițelului însă se jupoaie.

Vitele sunt cercetate de medicii veterinari la îmbarcare, la sosirea în gara de destinație, și după tăiere, în abator. Se întâmplă, dese ori, ca vita să moară în timpul transportului să se îmbolnăvească sau să sufere vreun accident din cauza tamponării vogoanelor.

Când vita se cumpără cu greutate controlată, se ține în carantină timp de 24 ore, nehrănită și neadăpată, pentru ca să nu atârne mult la cântar.

Prețurile vitelor diferă după învoială : franco gara de expediție sau franco locul de descărcare (abator). Când vitele sunt procurate prin Achizitori, la sosire, cu prilejul decontului, se face un scăzământ de 10% față de greutatea dela încărcare, vita scăzând din cauza lipsei de hrană suficientă în timpul transportului.

Vitele când sunt cumpărate dela distanțe mari sunt aduse pe cale ferată în vagoane speciale, supraveghiate fiind în timpul transportului de „Insoțitori", iar când sunt procurate din localități din apropierea Capitalei se aduc pe jos. Insoțitorii au grije ca la încărcare în vagoane să ia nisip, lanțuri și hrană.

Vitele sunt sacrificate în abatorul comunal, care are toată instalația necesară unei exploatări a comerțului de carne : linie de garaj, bascule, grajduri spațioase, ocoale pentru rămători, hale de tăere, frigorifere, aburi, apă, canal, topitorie, linii deDecauville, sistem de transport aerian pentru vitele tăiate și hale de vânzare cu standuri.

Vitele intrate în grajduri se cântăresc la recepție, se înscriu în registrele grajdurilor și se numerotează cu șabloane tușate pentru ca să se poată urmări randamentul partidei cumpărate. Se închee un Proces-Verbal de recepție în mai multe exemplare (cu indigou), care formează actul de înregistrare al greutății mărfurilor brute ; iar când marfa este luată prin achizitor un mijloc de control cu frahtele de expediție.

Sunt numeroase și variate cheltuelile ce se fac dela cumpărare până la tăerea vitelor. Avem astfel: Impozit 4% asupra valorii de cumpărare, onorarul medicului veterinar, cheltuelile de îmbarcare, plata însoțitorilor, hrana pe drum și cheltueluile pentru legarea vitelor, transportul pe C. F. R., cheltueli de debarcare, cheltueli de deplasare și diurna achizitorilor, iarăși onorarul medicului, hrana în grajdurile abatorului, salariile grăjdarilor, impozitele fiscale (comercial, supracotă, cifra de afaceri) și taxe de timbre (timbre camera de comerț, timbre zootehnice, taxa de abator, timbre fiscale aplicate pe facturi) etc. La toate aceste cheltueli se mai adaugă pierderile ocazionate de accidente sau a deceselor vitelor îmbolnăvite pe drum, de la care nu se pot lua decât pielea, carnea luând, după tăere, calea Serviciului de ecarisaj.

PRODUSELE CE SE POT OBȚINE DELA VITE

Vitele supuse tăerii, permise azi, sunt: boi, vaci, tauri, mânzați, porci și oi.

Dela vitele cornute se obțin: pielea, căpățânile (cu creerii), coarnele, copitele, oasele picioarelor, carnea de pe piei, dela cozi și de pe gâtlejuri (întreb. la mezeluri), carnea propriu zisă cu varietățile ei multiple, seul crud (curat), seul roșu (cu sânge), seul dela rinichi, seul de pe mațe, ficații, fierea, rinichii, tacâmurile, (bojoci, burți, muchi, mațele groase și subțiri, etc.), sângele, cozile (pentru apărători de muște), glande medicinale și dela tauri, fuduliile.

Dela porci se obține: pielea (când sunt jupuiți), părul de pe coamă și de pe restul corpului, carnea propriu zisă cu vaintățile ei, osânza și slănina (prin topire: untura, jumările, omeagul), grăsimea de pe mațe și din guși, creeri, ficații, rinichii, tacâmurile, sângele și dela partea bărbătească fuduliile, băsicile (pentru brânzeturi); din acoperișul bumbarelor se scoate țipla întrebuințată la acoperirea sticlelor cu parfum sau cu ape de colonia.

Dela oi se obțin: pielea (inclus lâna), carnea, seul, tacâmurile, momițele, rotocoalele, sângele și, dela berbeci, fuduliile.

Prin **tacâmuri** se înțelege burta (inclus muchea), picioarele cu sgârciuri pentru alimentație (se prepară, cu burtă, ciorba

de burtă, pacea, tuslama) iar singure pentru piftii și aspicuri, bojocii și mațele. Burțile, picioarele cu sgârciuri și cu partea de jos spintecată, curățate și spălate bine, se vând proaspete. Mațele însă sunt supuse după scoaterea fecalelor și a degresării (curățire de grăsimi) prelucrării, obținânduse mațele groase (bumbarele) și mațele subțiri, necesare în fabricațiunea salamurilor și diferitelor sorturi de cârnați. Părți din mațele subțiri de porc se întrebuințează la facerea coardelor de vioară.

Oasele goale dela picioare se vând pentru fabricarea cleiului.

Seurile (seul crud, seul roșu, seul de pe mațe), se întrebuințează la fabricarea săpunului de toaletă și pentru săpunul de rufe.

Astăzi însă, conform dispozițiunilor Ministerului Economiei Naționale, pieile și seul nu se vând în comerț ci se ridică, crude, chiar de la abator, cu prețuri fixate de Minister, pieile, de Societatea O. R. A. P. și seul de societățile desemnate de Minister.

Intr'o Societate pentru comerțul cărnii, se poate încadra fabricațiunea mezelurilor (ale cărei rezultate sunt întotdeauna cu mari șanse de câștig), industrializarea derivatelor după tăere și fabricarea săpunului.

In industrializarea derivatelor intră:

1) Sângele, din care se prepară: a) făina-pulvis pentru îngrășăminte (vite și pământ); b) făină pentru înlocuirea materialului necesar industriei galalitului sau ebonitei (accesorii electrice, butoni, întrerupători, bibelouri, clanțe de uși, etc.) ;

2) Glandele medicinale (momițele dela ficat) pentru extragerea insulinei;

3) Copitele dela bovine pentru extragerea uleiului extra gras pentru gresarea pieselor fine ale motoarelor de avion și de precizie;

4) Părul de porc se întrebuințează în industria periilor de dinți, de haine, de ghete, de scuturat, bidinele (din părul de pe coamă zis de cal. I-a), — celălalt păr (de pe restul corpul), zis ordinar, se întrebuințează în tapiserie;

5) Coarnele de bovine se întrebuințează pentru articole de os, nasturi, piepteni etc.;

6) Unghiile de porcine pentru nasturi și făină comoasă pentru îngrășăminte.

Contabilizarea. — Piesele contabile întrebuințate la înregistrări sunt: Actele de recepție (pentru greutatea brută), Situațiile de tăeri (în care se specifică No. de ordine al vitelor), rapoartele pentru pieile, seul și carnea de pe piei, rapoartele pentru tacâmurile crude produse și vândute, rapoartele pentru mațele date pentru prelucrare, Situația cărnii tăiată dată spre vânzare sau la frigorifere (în acest caz carnea are o scădere de 2%, Situațiile recapitulative de vânzarea cărnei făcute pe baza buletinelor de vânzare (în triplu exemplar cu indigou), buletinele de vânzarea mațelor, Bunurile de plată (ordonanțele), Foile de vărsământ (pentru încasări), Facturile furnizorilor, Facturile clienților, Borderourile de decontare ale Achizitorilor, etc. Conturile inerente sunt :

1) **Achizitori,** care se debitează cu avansurile acordate la plecare și se creditează cu valoarea decontului prezentat odată cu sosirea vitelor. Se impune registru auxiliar.

2) **Predători** sau **Producători,** cari se debitează cu avansurile date pentru procurarea mărfurilor și cu restul ce mai are de primit după recepție și se creditează cu valoarea mărfurilor recepționate și cu restul din avans, dacă avansul a fost mai mare. Se impune registrul auxiliar.

3) **Avansuri spre decontare,** care se debitează cu avansurile date personalului pentru facerea diferitelor plăți (în special impozitele și taxele la intrarea vitelor) și se creditează la decontare cu actele cari justifică aceste plăți. Se impune registru auxiliar.

4) **„Vite cornute", „Porci", „Oi"** sau **„Partizi cumpărate bovine", „porcine"** și **„ovine",** cari au caracter de conturi de evidență, cari se debitează cu valoarea vitelor (mărfurilor) recepționate și se creditează cu aceiaș greutate și valoare, când vitele se dau în tăere.

5) **„Mărfuri Produse Bovine", „Porcine"** și **„Ovine",** cari se debitează, după tăere, cu valoarea brută a vitei primită (de la recepție) și plătite predătorilor furnizori; se mai debitează cu salariile parlagiilor (tăetorii de vite), cu taxele de frigorifer (când este cazul), cu cheltuelile de mape (impozitele și taxele plătite), cheltuelile de transport, însoțitori, onorarii medici, chelt. de deplasare etc. Se creditează cu valoarea căpățânilor și cărnii vândută (pe baza situației recapitulative a buletinelor de vânzare). Se mai creditează cu valoarea pieilor, seului, tacâmurilor, pă-

rului și oaselor, primele două produse socotite la prețul stabilit de Minist. Econ. Naționale, iar celelalte după prețurile stabilite de Societate sau obținute la licitații ; toate aceste produse trec la Mățărie spre a fi supuse operațiunilor de curățire.

Aceste conturi reprezintă Contul Mărfurilor Generale.

6) **Mățăria** primește pieile spre curățare, seul spre curățare, părți din „Tacâmuri" (burți, picioare, bojoci, muchii) ce se vând crude, mațele (cari se prelucrează), oasele, copitele, capetele, coarnele, părul și cozile.

Se debitează Contul „Mățărie" (cont de valori) prin creditul mărfurilor Produse Bovine și Porcine cu valoarea pieilor, seului, tacâmurile, mațele, oasele, copitele, coarnele, părul și cozile, primele două cu prețurile stabilite de Minist. Econ. Naționale, celelalte cu prețurile stabilite de Societate.

Se mai debitează cu salariile personalului întrebuințat pentru curățire și pentru prelucrarea mațelor.

Se creditează cu valorile produselor vândute pe bază de situațiuni și facturi.

Se impune ținerea unui registru auxiliar cu partizi pentru fiecare varietate (pentru piei cu coloane interne: piei albe, piei roșii, piei bivoli, piei mânzați, piei porci ; pentru seu cu coloane interne : seu crud, seu roșu, seu de pe mațe.

Pentru „Tacâmuri" (cari pot fi proprii și cumpărate) se mai poate ține și un Cont de evidență intermediar între „Mărfuri Produse" și „Mățărie".

De asemenea după curățirea mațelor se mai poate introduce un Cont de „Mărfuri Prelucrate" (Cont de valori) care să se debiteze cu valoarea (un preț fix) a mațelor predate de Mățărie, cu salariile personalului întrebuințat la prelucrare, cu sarea întrebuințată și se creditează cu valoarea comercială a mațelor vândute.

7. **„Mape" și „cheltueli rambursabile"**, conturi pentru urmărirea evidenții cheltuelilor făcute și a rambursărilor.

Cheltuelile de „Mape" sunt date Conturilor „Mărfuri Produse Bovine", „Porcine", „ovine".

8. **„Grăsimi"**. Cont de ordine, care se debitează prin creditul „Mărfurilor Produse" (Porcine), numai în cazul când sunt supuse topirii. cu valoarea greutății brute o osânzei și slăninei (scoase după tăere și nu sunt destinate v;nzării pe piață) și se creditează cu aceeaș valoare când se dă în Topitoare.

9. **Untura.** Cont de valori, care primește cantitatea rezultată din topire cu valoarea totală a grăsimii brute.

Se mai debitează cu salariile personalului întrebuințat la topitorie și cu prețul de cost al ambalajelor (lăzi) pentru untură, comandate afară.

Se creditează cu valoarea comercială a unturii vândută pe bază de facturi sau buletine de vânzare (inclusiv valoarea ambalajelor, când este cazul).

— Pentru ușurință s'ar mai putea opera la contul „grăsimi", ca la un cont de mărfuri în fabricație, salariile, scoțându-se produsele obținute cu un preț de cost pentru a fi date contului „Untură", — care va primi în acest caz produsele obținute cu prețul de cost.

— In afară de aceste conturi mai intervin conturile: Capital, Acționari, Cassa, Mobilier, Scule și Unelte, Furnituri de Cancelarie, Investiții, Garanții primite, Garanții depuse, Salariile Personalului Ad-tiv, Cheltueli de Exploatare, Cheltueli Generale, Impozite Comerciale, Impozite asupra Salariilor, Cotizații C. A. S. (cu două coloane pentru cotizație personal și cotizație patron), Conturi Curente (Bănci), Diverși (cu registru auxiliari) și clienți (cu registru auxiliar).

De mare importanță sunt situațiunile de randament făcute pe partizi, după tăere și vânzare, pentru urmărirea cantităților vândute față de greutatea constatată după tăere (mai puțin viața sau procentul de scăzământ când carnea se ține în frigorifer).

Această situație ne arată dacă a dispărut carne prin subteranele abatorului, dacă a dispărut din seul (care se întrebuințează câteodată pentru aruncat în loc de pietre când au loc certuri (?) calculate între parlagii), dacă a dispărut chiar o vită întreagă, tăiată!

Căpățânile, picioarele, tacâmurile, formează iarăși un mijloc de control al numărului de vite sacrificate.

— Am răspuns „prezent" la invitațiunea revistei, arătând acum, spre sfârșitul vieții, că în fiecare zi în profesiunea noastră, prin muncă se poate învăța câte ceva. Am spicuit cele de mai sus, datorită unei limitate lucrări de verificare; fiind ceva nou, am căutat să cercetez lucrarea, împărtășind și altora cele ce am aflat.

AURELIU MARINESCU
Expert contabil

De la Corpul Absolvenţilor Şcoilor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România

Domnii Membri ai Corpului Absolv. Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România, sunt convocaţi în Adunare generală ordinară, pentru ziua de Duminică 26 Aprilie 1941, ora 11 dim. la sediul Corpului din Bucureşti, str. Teilor No. 12, la ordinea zilei fiind:

1. Darea de seamă, Bilanţul şi Contul de gestiune încheiate la 31 Decembrie 1941, precum şi proiectul de buget pe anul 1942.

2. Raportul Cenzorilor.

3. Descărcarea Consiliului de Ad-ţie de gestiune pe anul expirat.

4. Alegerea a cinci membri în Consiliul de Ad-ţie în locul D-lor Andrei Gheorghiu, D. Bobină, N. K. Constantinescu, N. Constantinescu şi Th. Nitzu, eşiţi la sorţi.

Membrii eşiţi la sorţi sunt reeligibili, conform art. 11 din statute.

5. Alegerea a doi cenzori şi a trei cenzori supleanţi conform art. 24 din statute. Cenzorii sunt reeligibili.

6. Diverse.

Nu vor putea lua parte la votul adunării generale ordinare decât membrii la curent cu plata cotizaţiei şi cu cel puţin 6 luni vechime, conform art. 9 din statut.

In cazul când adunarea nu se va putea ţine în ziua convocării, se amână pentru ziua de 3 Mai 1942 în acelaş loc şi la aceiaşi oră, când se va ţine cu orice număr de membri şi cu aceiaşi ordine de zi.

Colegi,

Avem nevoe de un zid cu compoziţie omogenă pe care furtunile, ori cât mari ar fi, să nu-l poată măcina; fiţi dar uniţi ori unde vă găsiţi.

Numai cu acest gând curat facem un apel călduros tuturor colegilor din întreaga ţară — inclus din teritoriile realipite — să susţină cu entusiasm singura şi cea mai veche revistă cu caracter Contabil.

Darea de seamă pe anul 1941

Imprejurările grele prin care a trecut Țara ne-a determinat ca, în Nr. 4 al Revistei pe 1941, să eșim din cadrul obișnuit al Dărilor noastre de seamă asupra activității din anii precedenți, și, — pe de o parte sub un imbold patriotic, iar pe de alta în calitate de păstrători ai „funiei de nisip" a organizației care timp de peste 50 ani a activat pentru comerțul românesc și pentru profesiunea contabilă în România, — am redactat o Dare de Seamă din care să se desprindă o curată simțire românească pentru păstrarea **mereu trează** a conștiinței naționale în vederea reîntregirii granițelor românești și a scăpării din robie a fraților noștri.

Am făcut cu acel prilej, unele propuneri, cari, spre marea noastră mulțumire, au fost îmbrățișate cu căldură de unele de autoritățile din țară. In așteptarea celei de a **doua Invieri a Neamului** pe coperta revistei din Maiu 1941 am imprimat harta țării cu toate provinciile răpite, îndoliate, iar în revista pe Iunie 1941, după intrarea în războiul sfânt, am zis:

„Pământul scumpei Bucovine și a Basarabiei, îngrășate cu sângele plăeșilor lui Ștefan cel Mare, așteaptă azi ca sub scutul crucii și a drapelului Țării, purtat de armata română, să **sfarme încă odată ȘI PENTRU TOTDEAUNA** lanțurile robiei și să spele rușinea frunților plecate, cari exact cu un an în urmă, au primit ordin de retragere suferind loviturile palmelor murdare și stropii infectați al scuipatului bolșevic".

Astăzi în Bucovina și Basarabia precum și în teritoriile ocupate de frații noștri între Nistru și Bug, la Odesa, dincolo de Bug și aproape în întreaga peninsulă Crimeea, flutură alături de drapelele aliaților, mândrul nostru tricolor sub vulturul ce ține în cioc sfânta Cruce.

Zăbranicul negru ce învăluise partea de Est a țării a fost înlăturat de soldatul român sub privirile pline de admirație ale lumii întregi.

Se cade să aducem un omagiu de recunoștință Regelui nostru Mihai I-iu, Mareșalului Conducător și oștirei desrobitoare, iar pentru colegii căzuți în lupte să păstrăm un solemn minut de reculegere.

* * *

Lupta organizaţiei noastre contra pângăritorilor altarelor sfinte şi contra elementelor de dezordine, deci contra bolşevismului, datează de peste 20 ani.

Cu prilejul vizitei D-lui General Voiculescu, fost ministru subsecretar de Stat al departamentului Muncii, actual guvernator al Basarabiei, la Corpul Contabililor, reprezentanţii noştri au spus :

„ ... Contabilii, după ce au introdus ordinea în averea pu-„blică, au contribuit în mod hotărâtor, în timpuri grele, şi la „ordinea socială ; avem, ca şi în Contabilitate, toate piesele „justificative ale acestei acţiuni.

Intr'adevăr, în sala Bibliotecii Corpului Absolvenţilor, se găsesc :

1. Un splendid steag tricolor, brodat cu fire de aur, sub cutele căruia au luptat între anii 1920—1924 colegii noştri cari conduceau de fapt mişcarea naţionalistă a muncitorilor din fabrici, contra elementelor ce urmăreau bolşevizarea muncitorimii ;

2.Acte din care reese că colegii noştri au cucerit încrederea muncitorimii graţie instituţiunilor de credit şi economii, a caselor de asistenţă, a cantinelor şi cooperativelor de consum, etc., ce au creat, deci, aşezăminte constructive ;

3. Manifestul, adresat de colegii noştri, prin care au cerut muncitorimii din fabrici să nu ia parte la greva generală — dispusă de elementele bolşevizate ;

4. O întreagă colecţie a ziarelor, din acea epocă, din care se desprinde aportul adus de colegii noştri în timpuri grele.

* * *

In ordinea profesională activitatea corpului nostru din trecut se constată din colecţia celor 30 de ani a revistei noastre.

Corpul Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili este creaţiunea nediscutată a Corpului Absolv. Şc. Sup. de Comerţ, autorii anteproectului de lege fiind conducătorii Corpului nostru în cap cu D-l N. Butculescu, ceea ce reese din actele ce posedăm şi din Procesele-Verbale ale şedinţelor Consiliilor noastre de Ad-ţie ; votarea legei de către Parlament se datoreşte Profesorului Gr. Trancu Iaşi, fost Ministru, D-lui Prof. D. R. Ioaniţescu şi câtorva colegi cari au stăruit pe lângă prie-

tenii și cunscuții lor membri ai Camerei Deputaților și Maturului Corp.

Omagiind ca semn de adâncă recunoștință pe D-l Nicolae Butculescu, pentru tot ce a făcut pentru ridicarea din ce în ce mai sus a prestigiului Corpului nostru, socotim că D-sa are astăzi o mulțumire sufletească, când, după 20 de ani de activitate a Corpului, constată că sămânța aruncată în pământ sănătos a dat roadele așteptate.

Astăzi când tunul bubue la frontieră, când pentru păstrarea prestigiului neamului curge sângele tineretului, ce luptă, ACOLO, alături de părinții lor, se cuvine ca buna armonie să domnească întru toți fiii țării, rămași la vatră.

Luptăm și pentru creștinism ; creștinism înseamnă dreptate, curățenie sufletească, respect necondiționat pentru părinții noștri, isbândă.

Repetăm cu acest prilej ceea ce am spus în precedenta noastră Dare de seamă :

„Nouă celor vârstnici dela Corpul Absolv. Școalelor Sup. „Comerc., cari mai mult de jumătatea vieții, ne-am dăruit-o „numai creșterii, educației și îndrumării copiilor, — **făcând din „ei elemente folositoare țării — ne este drag** tineretul ; **pentru „ei am muncit,** pentru ei purtăm grijă.

„De aceea conștienți de menirea ce are în această țară ori „ce organizație profesională, cu gândul la tineret, **propăvă- „duim, ca buni părinți, de câte ori ni se ivește prilejul, visul „nostru, UNIREA.**

„Unire și disciplină între membrii aceiași organizații, u- „nire și ordine între organizații, unire și colaborare constructivă între acestea și autoritățile superioare dn Stat.

Cu toate greutățile întâmpinate în cursul anului 1941, Revista a continutat să apară în mod regulat, am continuat să dăm, în limita posibilului, burse și ajutoare elevilor distinși la învățătură și am răspuns bănește la diferite apeluri de folos obștesc.

Ne exprimăm cu această ocaziune marea noastră satisfacție și admirație pentru colegii cari, cu toate neajunsurile ce li se ivesc în cale, au îmbrățișat Comerțul cu mult entusiazm, părăsind, unii, situațiuni frumoase biurocratice. Noi cari activăm de 31 de ani, îndemnând tineretul spre Comerț, îi feli-

citãm călduros și le urăm spor la muncă, în special celor din Bucovina și Basarabia.

Pentru ca să putem continua însă activitatea, avem absolută nevoe de concursul tuturor colegilor din întreaga țară care se cuvine să aprecieze cu câtă greutate se redactează, se administrează și se răspândește o revistă ca a noastră a **cărei singură subvenție o formează plata la timp a abonamentelor ;** — deficitul ce-l arată Bilanțul ce vi-l prezentăm, trebue să fie acoperit.

Regretăm pierderea în cursul anului 1941 atât a vechilor colegi, Nic. Bănulescu, Mihail Gr. Popescu, Ghiță Nicolau, Nicolae Mănescu, Aurel Isac, Nic. Mărculescu ctitori ai Corpului Absolv. cât și a bunului coleg, Ștefan Georgescu, unul dintre rarii purtători ai ramurii de măslin ori de câte ori ne găseam la grea răspântie.

Iar ca încheere, plecându-ne ochii, îngenunchiem smeriți în fața tuturor mormintelor eroilor neamului căzuți dincolo de Prut, dincolo de Nistru și dincolo de Bug și ca respect pentru sacrificiul vieții lor cerem tuturor colegilor din toate unghiurile Țării : să stăruiască pentru amuțirea șoaptelor de răspântii.

Să avem toți în gând și pe buze un singur cuvânt: Victorie.

COMITETUL

Rugăm familiile, prietenii și cunoscuții colegilor noștri, absolvenți ai Liceului Comercial Nicolae Kretulescu din Bulev. Domniței, București, morți în războiul pentru recucerirea teritoriilor răpite și pentru apărarea creștinismului, să comunice acestei reviste numele, seria și toate datele informative ce cunosc asupra locului unde au căzut. Cerem aceste lămuriri pentru ca Seria 1900 — din inițiativa căreia s'a așezat la numitul Liceu o placă comemorativă pentru colegii căzuți în războiul trecut — să-și facă datoria și de astă dată.

Corpul Absolvenților Școlilor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România

BILANȚUL

ACTIV — **încheiat la 31 Decembrie 1941** — **PASIV**

		Lei	Lei			Lei	Lei
Casa	în numerar 31.189			Fond		530.818	
	Disponibil la bănci . 13.517	44.706		Fond de amortizare: Imobil . . .		174.534	
Efecte publice investiții . . .	26.240			„ „ „ Mobilier . . .		166.402	
„ „ Chr. Staicovici .	8.000			„ „ „ Bibliotecă . .		28.764	
„ „ Dr. Drăgănescu .	20.000			„ cultural Chr. Staicovici . . .		8.000	
„ „ I. D. Lazăr . .	5.112	59.352		„ „ P. Drăgănescu . . .		21.330	
Imobil		574.534		„ „ I. D. L.		7.584	
Mobilier		203.305		„ Burse		25.800	
Biblioteca		29.180		Diverși creditori		34.142	
Garanții		500		Impozite neplătite		25.000	1.022.374
Hârtie		45.092					
Diverși debitori		9.038	965.707				
Deficit 1941			56.667				
			1.022.374				1.022.374
Conturi de ordine				**Conturi de ordine**			
Titluri în gaj		6.600	6.600	Deponenți de titluri în gaj		6.600	6.600
			1.028.974				1.028.974

Președinte, NIC. BUTCULESCU — **Secretar general, TH. NITZU**

SUBSCRIȚI LA

IMPRUMUTUL REFACERII

Jurisprudențe fiscale

CURTEA DE APEL BUCUR. SECȚIA III

Amortismentul nu constituie numai o preocupare de ordin intern administrativ a unei întreprinderi, ci reprezintă o cheltuială ce privește rezultatul general al întreprinderii, ce urmează a fi recuperată cu ocazia fixării prețului de vânzare.

Bilanțul fiscal urmărește alte rezultate și este compus după alte criterii decât bilanțul comercial, acesta din urmă constituind numai materialul informativ după care se compune bilanțul fiscal. Ca atare, aceste două lucrări deosebite — bilanț fiscal și bilanț comercial — nu trebue să cuprindă aceleași posturi și aceleași elemente.

CURTEA, asupra recursului regulat introdus și în termen declarat de Ministerul de Finanțe contra deciziei Nr. 775 din 11 Noembrie 1937 a Comisiei de apel pentru așezarea contrib. directe depe lângă Ad-ția Financiară a Capitalei sect. II Negru.

Având în vedere că s'au mai pus concluziuni în fond, însă — după cum se constată din jurnalul Nr. 3143 din 6 Martie 1940 — a fost din nou pus pe rol, deoarece s'a declarat divergență între membrii completului de judecată.

Având în vedere susținerile părților consemnate în jurnalul din 14 Februarie 1941 când s'au desvoltat susținerile și combaterile motivelor de casare, iar pronunțarea s'a amânat pentru 19 Februarie 1941.

Având în vedere că din cuprinsul deciziei supusă recursului se constată următoarele:

Prin procesul-verbal de impunere fiscală Nr. 823 din 15 Mai 1937 agentul constatator examinând registrele comerciale ale soc. anonime Coddington and Comp. Limited, din București, Str. Colentina Nr. 88 găsește că venitul impozabil pe anul financiar 1937/938 este de 1.743.537 lei, — cum însă capitalul și fondul de rezervă se ridică la suma de lei 204.781.596, a considerat că venitul impozabil conform registrelor comerciale este insuficient, și în consecință a impus societatea la un venit minimal prezumat de lei 2.047.900.

In contra acestui sistem de impunere și a sumei arătate în procesul verbal societatea nu a făcut apel, Ad-ția Financiară însă a declarat apel susținând că: pe lângă venitul de 1.743.537 lei constatat în registrele comerciale, societatea să mai fie impusă la suma de 1.577.410 lei, reprezentând cota parte din amortismentul ce nu a fost cuprinsă în prețul de inventar al mărfurilor fabricate și semi-fabricate, precum și suma creanțelor dubioase ce au fost acoperite din fondul de rezervă, fără să facă dovada că debitorii sunt dispăruți sau ar fi insolvabili.

Comisiunea de apel în motivarea soluției sale arată că: din moment ce registrele comerciale ale societății sunt sincere și regulat ținute, rezultă că venitul constatat potrivit acestor registre nu mai

poate fi modificat pri nadăugarea unor sume de bani ce ar reprezenta cota parte din amortismentul instlațiilor și mașinilor, căci pe această cale s'ar scinda conținutul acestor registre, operațiune formal interzisă prin art. 52 cod. com. iar ca argumente suplimentare în susținerea că sumele de bani ce reprezintă cota parte din amortismentul investițiunilor nu se pot adăuga la venitul impozabil, se arată că :

a) amortismentul constitue o cheltuială care privește rezultatul general al întreprinderii și deci se are în vedere la stabilirea prețului de vânzare și

b) pe această cale s'a ajuns la impunerea unor cheltuieli care sunt scutite de impozit.

Cu privirel a suma de bani reprezentând creanțele debitorilor dubioși, Comisia găsește că discuțiunea este inutilă, întrucât chiar dacă obiecțiunea fiscului ar fi întemeiată, nu ar duce la nici un rezultat — deoarece adăogându-se această sumă la venitul impozabil conform registrelor, nu se ajunge la venitul minimal prevăzut ce a fost constatat prin procesul verbal de impunere — și în consecință — apelul fiscului a fost respins ca nefundat.

Prin recursul declarat contra acestei deciziuni reprezentantul Ministerului de Finanțe a invocat un singur motiv de casare prin care — în rezumat — se susțin următoarele :

Societatea a recunoscut atât prin scris cât și în fața Comisiei de apel că nu a înglobat în prețul de cost trecut în registrul inventar și cota parte din amortisment — datorită acestui fapt registrele sale nu mai pot fi considerate ca sincere, deoarece prin această operațiune a diminuat impozitul tocmai cu această cotă.

Chiar în ipoteza în care nu s'ar pune în discuțiune sinceritatea registrelor, Comisiunea a dat o interpretare greșită dispozițiunilor art. 39 pct. 1 din legea contrib. directe când afirmă că discuțiunea și interpretarea posturilor prevăzute în registrele comerciale nu este admisibilă în stabilirea bilanțului fiscal, deoarece bilanțul și registrele comerciale constituiesc numai sursa de afirmațiuni pe baza cărora se formează bilanțul fiscal, astfel că nu se mai poate vorbi de scindarea registrelor comerciale atunci când, pentru respectarea dispozițiunilor din legea contrib. directe, anumite posturi din bilanțul comercial sunt înlăturate sau modificate.

Deasemenea prin greșita interpretare Comisiunea găsește că amortismentul constituie o preocupare de ordin administrativ, fiind o cheltuială ce privește rezultatul general al întreprinderii, urmând a fi stabilită de prețul de vânzare, — deoarece această prevedere îi este impusă prin art. 31 pct. 6 și 7 din lege, rațiunea acestei dispoziții legale, având de scop creiarea unui fond de amortizare care să împiedice uzarea capitalului și acordarea de beneficii fictive.

In fine Comisiunea a dat o greșită interpretare cererii formulată de fisc, deoarece nu s'a cerut adăugarea la venitul impozabil a sumei ce ar reprezenta contra echivalentului fondului de amortizare, ci numai a sumei care trebuia să rămână venitul net și care a contribuit la acoperirea fondului de amortizare, dar, mai mult, prin această gre-

ștită interpretare, Comisiunea lasă posibilă evaziunea fiscală asupra impozitului pe venitul net.

In ceeace privește suma de 155.203 lei ce reprezintă creanțele dubioase și a cărei discuțiune Comisiunea a înlăturat-o ca inutilă prin recurs, care cere ca: pe cale de consecință a admiterii punctului prim de casare să se caseze decizia și în privința acestei sume de bani deoarece — în acest caz — suma pretinsă de fisc ca reprezentând venitul net, întrucât venitul minimal prezumat, urmează că numai prin eroare gravă de fapt prima instanță nu a luat în cercetare și acest capăt de cerere de apel.

Având în vedere că, dispozițiunile art. 39 pct. 1 din legea contrib. directe, conform cărora venitul net impozabil se face după elementele bilanțului corespunzând cu registrele comerciale regulat ținute, trebuesc interpretate în sensul că posturile trecute în aceste registre trebue să fie sincere, să reprezinte totalitatea operațiunilor comerciale în adevăratul lor conținut și totodată să satisfacă cerințele legii contrib. directe.

Că din moment ce se face dovada că — independent de condițiunile de formă — aceste condițiuni de fond nu au fost respectate, registrele comerciale pot fi înlăturate ca nesincere sau completate cu acele operațiuni care au fost omise.

Că, la dosar aflându-se recunoașterea reiterată a societății atât în scris cât și verbal în fața instanței de apel, că nu a trecut în registrele sale comerciale cota reprezentând amortismentul instalațiunilor și mașinilor, iar Comisia de apel fără a discuta dacă aceste recunoașteri obligă sau nu societatea și nici dacă le înlătură sau nu, considerând că registrele trebuesc ținute în seamă astfel cum se prezintă, prin ceasta a dat o interpretare greșită art. 39 pct. 1 L. C. D.

Având în vedere că, fiind necontestat că bilanțul fiscal urmărind alte rezultate și fiind compus după alte criterii decât bilanțul comercial, acesta din urmă împreună cu celelalte registre comerciale constituind numai materialul informativ după care se compune bilanțul fiscal, — urmează ca instanța de fond când a motivat că registrele comerciale nu se pot scinda pentru formarea bilanțului fiscal, în mod eronat a considerat că aceste două categorii de lucrări trebue să cuprindă aceleași posturi, fiecare având aceiași evaluare și că, prin exces de putere și nemotivare a înlăturat cererea fiscului de a se trece în bilanțul fiscal sumele reprezentând cota parte din amortisment, fără a cerceta în prealabil registrele societății pentru a verifica dacă cererea este sau nu întemeiată.

Având în vedere că, valoarea unui obiect fabricat este echivalentul nu numai al materiei prime, ci și al tuturor cheltuielilor ce au fost necesare pentru fabricarea lui, printre care trebue să se conteze și cota parte din uzajul mașinilor cu care acestea și-au diminuat valoarea lor inițială și pe care contribuabilul nu o poate recupera pe această cale, în prețul mărfurilor fabricate trebuind să se cuprindă

și prețul mașinilor care au concurat la producerea acestor mărfuri (decizia comisiei centrale fiscale publicat în M. Of. Nr. 125/934).

Că, întrucât în bilanțul fiscal întocmit potrivit acestei norme, prețul mărfurilor reprezintă prețul de cost al producției până la data încheerii bilanțului, — rezultă că instanța de fond în mod eronat consideră că amortismentul constitue o preocupare de ordin administrativ, fiind o cheltuială ce privește rezultatul general al întreprinderii ce urmează a fi recuperată cu ocazia fixării prețului de vânzare și că prin aceasta a dat o interpretare greșită disp. art. 31 pct. 6 și 7 L. C. D. potrivit cărora amortizarea este obligatorie și trebue făcută proporțional într'un anumit interval de timp.

Având în vedere că, în fine, urmează a fi admisă și ultima parte a motivului de casare privitoare la creanțele dubioase a căror verificare instanța de fond a înlăturat-o ca inutilă, — cercetarea acestui capăt de cerere urmând a se face cu ocazia judecării din nou a apelului declarat de fisc.

Având în vedere că, față cu cele expuse, motivul de casare găsindu-se întemeiat urmează a fi admis, a se casa decizia Comisiei de apel și în conformitate cu art. 85 L. C. D. a i se restitui dosarul pentru ca — ținând seamă de indicațiunile din prezenta decizie — să procedeze la judecarea din nou a apelului declarat de fisc.

Pentru aceste motive, redactate de d. Consilier Agricola Ionescu, admite recursul.

dupe „Revista Ad-ția Financiară"

Trimetem pe această cale tuturor colegilor, Contabili și Comercianți, aflați pe front, odată cu salutul nostru frățesc, urarea ca Dumnezeu să-i ocrotească ori unde vor fi chemați să lupte pentru Rege, Conducător și Țară.

Celor cari au cerut, prin scrisori de pe front, ca să le trimetem revista la locurile ce ne-au indicat, le comunicăm că i-am satisfăcut.

Căutăm încasator pentru Revistă în București și eventual în Provincie

Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile

Depunerea acțiunilor la bancă până la achitarea datoriei. Potrivit art. 38 pct. 5 din legea bancară Soc. bancare neputând acorda credit asupra propriilor lor acțiuni, este pasibilă de sancțiune soc. bancară, care acordând împrumuturi acționarilor săi, a primit în depozit acțiunile acestora, fapt interpretat de instanța de fond ca o depunere pentru garantarea împrumutului acordat.

(Curtea de Casație S. III Decizia Nr. 433/941).

Semnătura unei persoane străine de raportul cambial Simpla semnătură a unei persoane pusă pe verso titlului — în lipsa girului inițial al beneficiarului nu poate produce nici un efect din punct de vedere Cambial, nefiind considerată nici ca aval, nici ca gir.

(Curtea de Casație S. III decizia Nr. 220/941.

Forța probatorie a registrelor Comerciale. Registrele Comerciale fac probă prin ele însile, având o putere probantă intrinsecă, necondiționată de existența pieselor justificative, care să confirme înregistrările.

(Curtea de Casație S. III Decizia Nr. 218/

Soc. pe acțiuni. Vărsăminte neefectuate. Judecătorul sindic are dreptul ori când a urmări pentru vărsămintele neefectuate în același timp pe subscriitorii și pe deținătorii acțiunilor, dacă n'a operat prescripția de 5 ani, care începe dela data punerii în întârziere.

(Trib. Ilfov Secția II Com. Sentința Nr. 392/941.

Pierderi la creanțe dubioase. Cu ocazia modificării legii contribuțiunilor directe la 1 Aprilie 1942 s'a precizat că, dacă fondul pentru creanțe dubioase nu este suficient spre a acoperi pagube certe și dovedite dela debitori, pierderea, care depășește fondul se poate scădea direct din contul de Profit și Perdere.

Fond de amortizare. Noua lege a Contribuțiunilor directe prevede obligativitatea trecerii amortismentului la un „Fond de amortizare" în Pasivul Bilanțului.

Intreprinderile cari până acum scădeau direct amortismentul din Investiții, vor trebui să schimbe metoda de înregistrare adoptând pe aceea impusă de fisc.

Colegiale

D-l G. Zamfirescu, fost mulți ani Directorul Oficiului pentru vânzarea hârtiei, a preluat fabrica de hârtie Scăeni, căreia intenționează să-i dea o mare desvoltare.

D-l I. Oprescu, fost subdirector la Oficoul hârtiei a fost cooptat în Consiliul de A-ție al Fabricei de hârtie Scăeni.

D-l V. Al. Ieremia, vechiu funcționar la Soc. Româno-Americană de petrol, a fost cooptat în Consiliul de A-ție al Societății.

D-l C. Dobrescu, fost Director la Soc. Națională de Credit Industrial, a fost numit Director general la Șantierele Navale în locul d-lui Ing. Perieteanu, demisionat.

D-nii Prof. Spiridon Iacobescu și Inspector financiar **G. Georgescu** au fost numiți experți în procesul de revizuire Max Ausnitt, iar d-l **Cornel Bedițeanu,** Consilier technic.

Facem cunoscut încetarea din viață a colegilor :

CHRISTIAN MARINESCU și ION G. ION
Experți-Contabili

Primul, absolvent al Școlii Comerciale din București — seria 1901. Fost Casier la Banca Națională a României. — Unicul său fiu a căzut în primele lupte pentru desrobirea Basarabiei.

A fost până în ultimele clipe cu gândul la fiul său.

Secundul, absolvent al Școalei Comerciale din Iași, a fost director de bancă și, în ultimul timp, secretar general al Consiliului Superior Bancar. Un executor strict al legilor ; intervențiunile or cât de sus ar fi venit, nu-l determina să ocolească dispozițiunile legale.

Un caracter distins și de-o rară bunătate. Lipsa de solidaritate între membrii Corpului Contabililor l-a determinat să se retragă din Corp.

Transmitem celor două familii, condoleanțele noastre.

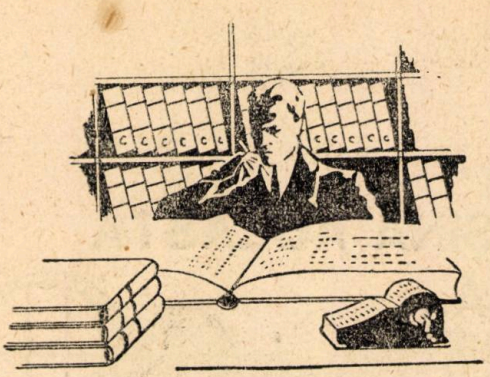

După munca încordată a contabilului....

.....destinderea și reconfortarea se recapătă gustând

Vinurile SAMPANIA MOTT

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...pentru ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă călca lingeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu ai la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, înseamnă să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

Nr. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

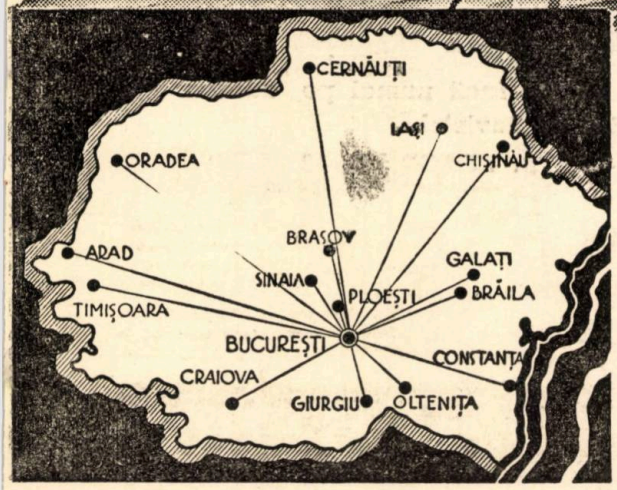

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- **A TERMINA AFACERI IMPORTANTE**
- **A REALIZA UN PROFIT**
- **A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE**

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administraţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXI — No. 5-6 MAI-IUNIE 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

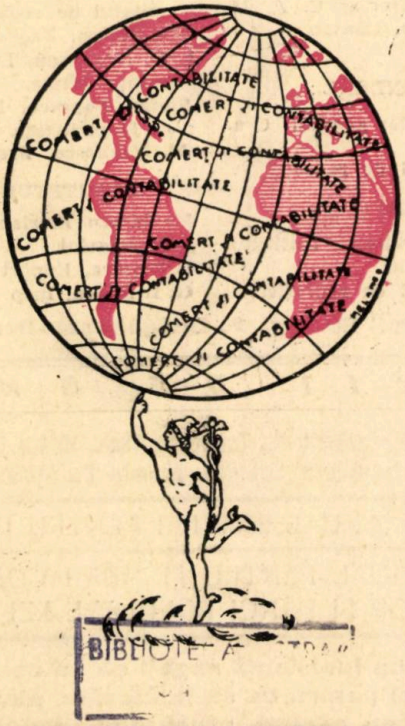

BIBLIOTE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI.—STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

Tip. Românesc. Impr. Indep. Str. R. Poincaré, 17

FUNDATORII REVISTEI ÎN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M Fost Preşedinte Corp. Contab.
Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 360

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 40 LEI

REMUNERAREA CENZORILOR

In ziua de 20 Iunie a. c. D-l Nicolae Butculescu, Decanul de onoare al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi, însoţit de D-l Vasile Dumitriu, Preşedintele Secţiei Ilfov şi D-l Victor Ionescu, membru în Consiliul Superior, s'au prezentat D-lui Ministru Dănulescu pentru a-i solicita rezolvarea chestiunei remunerării Cenzorilor.

Foarte bine voitor D-l Ministru, care arată sentimente de atenţiune şi stimă deosebită pentru Corpul Contabililor, a admis propunerile prezentate de persoanele mai sus citate, şi anume:

Cenzorii să nu aibă nici o participare la beneficiile societăţilor pentru ca, păstrându-şi independenţa, să nu fie influenţaţi de acestea în lucrările lor; în schimb, ei vor fi remuneraţi lunar în raport cu capitalul societăţilor, începând de la minimum Lei 2000, net, lunar la societăţile cu capital până la Lei 1.000.000, iar de la acest capital progresiv până la maximum Lei 15.000, net, remuneraţie lunară. Ei vor primi şi jetoane de prezenţă, cari vor fi stabilite de fie care societate în parte.

Cu modul acesta s'a rezolvat definitiv o chestiune spinoasă, care s'ar fi putut soluţiona mai de mult, — înlăturându-se discuţiunile inutile, — dacă cei interesaţi în această chestiune s'ar fi adresat *mai întâiu* D-lui Ministru al Muncii, care înţelegând, cu această ocasiune, *rostul intervenţiunei, A ŞI DISPUS* reglementarea remunerării Cenzorilor în sensul de mai sus, reglementare care va apare în curând în Monitorul Oficial.

ERATA:

La pag, 1 în „Cuprinsul" Revistei la art. d-lui **Gh. Em. Rîureanu** în loc de „Tehnica înregistrării la ordine şi evidenţă" se va citi: „Tehnica înregistrării la conturile de ordine şi evidenţă".

Anul XXXI. — No. 5-6 Mai-Iunie 1942

REVISTA GENERALA DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Dr. V. M. Ioachim: Evaluările după noua lege a contribuţiunilor directe 105
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Bilanţ fiscal 112
Gh. Em. Rîureanu: Tehnica înregistrării la ordine şi evidenţă 116
Şt. Şt. Dumitrescu-Şuta: Clauza aur 119
Nouile modificări în legiuirile fiscale 127
Mihail Manolache: Recenzii 130
Lămuriri contabile, comerciale, juridice şi fiscale 134
Dela Secţiuni. — Colegiale , ... 135

«DREPTATEA NU PIERE; CA TRUPUL LUI HRISTOS, EA SE POATE INGROPA, DAR TOCMAI CA ŞI HRISTOS-DUMNEZEU, EA VA REINVIA».

MIHAIL KOGĂLNICEANU

Evaluările după noua lege a contribuţiunilor directe

Noile modificări, aduse legii contribuţiunilor directe la 1 Aprilie 1942 reglementează şi metoda de evaluare prevăzând la art. 32 un aliniat nou (al. c) cu dispoziţiuni privitoare la estimaţiunea bunurilor la inventar.

Până acum, această chestiune a fost soluţionată pe cale de instrucţiuni şi pe cale de interpretare, — fără a se ajunge la norme cu caracter de aplicaţiune generală, exceptând băncile pentru cari „Legea penrut înlesnirea şi refacerea creditului" din 20 Aprilie 1935 a prevăzut dispoziţiuni speciale de evaluare.

Spiritul acestei legi ca şi al Instrucţunilor şi Deciziilor Comisiunei Centrale — în acord cu cele mai multe deciziuni ale instanţelor de judecată a fost să se adopte metoda de estimaţiune recomandată de principiile unei bune şi prudente gospo-

dării, adică: **evaluarea pe prețul cel mai mic dintre prețul de cost și prețul zilei.**

Această ideie este clar exprimată în Decizia Comisiei Centrale fiscale publicată în M. O. Nr. 37 din 1930.

Iată textul acestei Decizii:

„Dacă contrbuabilul face dovada că prețul zilei din momentrul încheierii Bilanțului este inferior prețului de cumpărare stabilit așa cum se arată mai sus, evaluarea mărfurilor se poate face la prețul zilei din momentul încheierii Bilanțului; dacă prețul zilei e mai mare decât prețul de cumpărare, evaluarea la Inventar se va face la prețul de cumpărare".

După noul aliniat introdus în legea Contribuțiunilor directe la art 32 se pare că Ministerul de Finanțe a părăsit această ideie, adoptând metoda evaluării **pe prețul de cost,** pentru toate bunurile cu o singură excepție ș. a.

„Titlurile și acțiunile, cari formează obiectul unui plasament sau constituie o participațiune în sensul legilor în vigoare, pot fi evaluate la cursul mediu al Bursei pe ultimele 30 zile ale anului, diferențele în plus sau în minus față de prețul de dobândire sau valoarea de inventar din bilanțul anterior, fiind considerate, din punct de vedere fiscal, ca beneficii impozabile sau pierderi".

Celelalte bunuri ș. a. „Imobile, instalațiuni, mobilier, mărfuri, materii prime, semi fabricate și fabricate se vor evalua la prețul lor de cost", iar „titlurile și acțiunile, cari fac obiectul unei speculații precum și acelea, cari nu sunt cotate la Bursă se vor înscrie în Inventar pe prețul lor de dobândire".

„Creanțele în valută străină se vor trece în Inventar la cursul din momentul înregistrării operațiunei".

Chiar cu aceste preciziuni puse în lege, credem că nu se rezolvă problema estimațiunei la Inventar, mai ales că metoda de evaluare pe prețul de cost adoptată de fisc este în contrazicere cu metoda prevăzută de codul de comerț în mai toate țările pentru bunurile destinate schimbului (evaluarea pe prețul din momentul inventarierii), — metodă recomandată în ultima vreme de teoria și technica contabilă cu corectivul ca să nu se treacă la Profit și Perdere drept beneficii realizate diferențele de preț sau curs între prețul de cost și cel din momentul bilanțului, ci asemenea diferențe să se treacă în Pasivul bilanțului ca viitoare beneficii eventuale (virtuale).

Am văzut că legiuitorul fiscal prevede o evaluare pe cursul din apropierea încheierii Bilanțului numai pentru titluri cu caracter de plasament ori participații, adică tocmai pentru acele bunuri, pentru cari în ultimii ani teoria și practica contabilă recomandă să se aplice aceiași metodă de evaluare ca și la Investiții.

In acest sens sunt și dispozițiunile mai noi din legea germană asupra Societăților pe acțiuni din 1 Ianuarie 1937, întrucât la participațiuni ceeace interesează în primul rând nu sunt fluctuațiile de curs, — titlurile nefiind destinate vânzării — ci foloasele, pe care societatea le are de pe urma acestor participații.

De altfel și fiscul înainte admitea să se inventarieze cu prețul cel mai mic acele hârtii, cu care nu s'a lucrat în cursul anului; deci nu pretindea ca să se treacă la beneficii diferențele de curs nerealizate, pe când pierderile erau luate în considerație, chiar dacă titlurile n'au fost vândute.

A vrut legiuitorul fiscal, prin noile dispoziții, să nu mai recunoască pierderile din diferențele de preț sau curs la bunurile nevândute pentru bunurile destinate vânzării, iar la titlurile de plasament ori participații cotate la Bursă a vrut să impună beneficiile nerealizate din diferențele de curs, recunoscând în schimb pierderile din evaluare?

In ce privește acestea, legea întrebuințează expresiunea **„pot fi evaluate"** — ceeace înseamnă că este la facultatea întreprinderii să aplice ori metoda evaluării pe prețul de cost, dacă cursul din ultimele 30 zile înainte de încheierea Bilanțului este mai mare sau **metoda prețului zilei** (din ultimele 30 zile) dacă cursul este mai mic.

Insă, din textul legii reiese că această facultate există numai pentru acele Participațiuni și Plasamente, ale căror titluri sunt cotate la Bursă, — ceeace în general nu este cazul cu o bună parte din Participațiuni.

Dar chiar pentru cele cotate se pune întrebarea: Poate o întreprindere să adopte pentru unele titluri evaluarea la prețul mediu din preajma încheierii Bilanțului și pentru alte titluri evaluarea pe prețul de cost sau poate o întreprindere într'un an să aplice o metodă de evaluare și în alt an altă metodă de evaluare?

Iată întrebări, la cari legea nu răspunde, rămânând ca în-

stanțele de judecată să se pronunțe. In practica fiscală din țările, unde se lasă contribuabilului oarecare libertate de evaluare, nu se poate trece dela o metodă de estimațiune la alta, fără un motiv întemeiat.

In ce privește evaluarea pe prețul de cost, — care am văzut că formează regula după noul text, se pare că legiuitorul a vrut să impună această metodă de evaluare ca normă obligatorie, întrucât întrebuințează expresiunea „Se vor evalua", cu toate că această formulă se poate interpreta și numai în sensul unei indicațiuni, nu a unei obligațiuni, pentru care ar fi necesare expresiuni mai categorice precum: „trebue să se evalueze" ori „se vor evalua în mod obligatoriu".

In legea contribuțiunilor directe la art. 32 punctul 7 se prevedea că se scade din cifra de afaceri „pierderile efective din operațiile exploatării pentru obținerea venitului net impozabil". Acest aliniat s'a suprimat din noul text, încă un motiv pentru organele de impunere să nu țină în seamă la impunerile viitoare posturile trecute la pierderi din evaluări, — mai ales că și înainte unele organe fiscale se puneau pe tărâmul că asemenea pierderi nu sunt efective decât în momentul vânzării.

In asemenea condițiuni, unele întreprinderi pot găsi convenință să vândă hârtii, a căror valoare este mult scăzută față de cost, înregistrând o pagubă efectivă, a cărei scădere nu se poate refuza.

După textul rigid al legii, ar însemna că nici pagubele provenite din diminuarea valorii mărfurilor din cauza alterării, demodării, etc., nu ar fi să se țină în seamă, căci la toate urmează să se păstreze prețul de cost.

Credem că nu aceasta a fost intențiunea legiuitorului.

Noțiunea „preț de cost" introdusă acum în lege — fără alte preciziuni — va da loc la multe discuțiuni și interpretări, după cum am arătat și în Nr. 1/2 din 1942 al acestei Reviste.

Mai întâi, se pune întrebarea:

„Care preț de cost a înțeles legiuitorul: cel din momentul cumpărării cantității de marfă aflată la inventar și în acest caz, cum se va putea stabili din ce partidă este marfa nevândută, ori a înțeles ultimul preț de cost, cu cari s'a procurat cea din urmă cantitate de marfă sau a înțeles prețul mediu dintr'o anumită perioadă de timp, respectiv din tot anul — ținând sau nu seamă

și de prețul, cu care s'a inventariat stocul provenit din anul precedent?"

In fine, printr'o interpretare largă, s'ar putea înțelege și prețul de cost din momentul întocmirei inventarului, — ceeace se pare că n'a fost în intenția autorilor legii.

După Instrucțiunile la Legea dela 1 Aprilie 1941, Ministerul de Finanțe vorbind de **„costul mărfurilor vândute"** pentru stabilirea beneficiului brut a înțeles prin acest cost:

Valoarea mărfurilor constatate prin inventarul dela începutul anului plus valoarea mărfurilor cumpărate inclusiv cheltuelile aferente procurării lor, **mai puțin valoarea mărfurilor aflate la inventar din momentul închiderei Bilanțului".**

Prin urmare în acest aliniat, pentru mărfurile aflate la inventar este vorba de: **„valoarea din momentul închiderii Bilanțului"**, ori aceasta se poate foarte bine să nu fie egală cu valoarea de cost din momentul procurării.

Intr'un alt aliniat ceva mai sus, se spune însă: „Evaluarea mărfurilor la Inventar trebue făcută pe baza prețului de cumpărare (art. 32) inclusiv cheltuelile aferente strict necesare procurării lor".

Dacă am corobora acele două texte, s'ar putea trage concluzia că prin „preț de cost" s'a înțeles: valoarea (de procurare) din momentul închiderii Bilanțului pentru mărfurile aflate la Inventar, adică **prețul zilei,** — ceeace nu credem că a fost în intenția legiuitorului, căci atunci n'ar fi întrebuințat expresiunea: **„prețul lor de cost"** ci expresiunea obișnuită: „prețul curent sau prețul zilei din momentul încheierii Bilanțului".

Coroborarea celor două texte cu redactarea actuală a legii trebue interpretată în sensul că și valoarea mărfurilor aflate la inventar rezultă din soldul contului Mărfuri, dacă ar fi ținut după metoda Permanenții inventarului, adică fără a fi influențat de rezultate din evaluare. Deci, dacă ar fi un produs unic, prețul de cost pentru inventariere ar fi prețul mediu, care rezultă din cantitatea și valoarea dela inventarul precedent plus cantitatea și valoarea de procurare din cursul anului.

Dacă pentru o intreprindere cu câteva produse standard, această socoteală este ușor de făcut, pentru intreprinderile cu numeroase și variate produse, o asemenea socoteală ar cere foarte mult de lucru, pentruca abia fiscul să spună even-

tual că nu ţine seamă de această metodă a evaluării pe preţul mediu din cursul anului.

Intr'un proces fiscal, o secţie a Curţii de Apel din Bucureşti a dat mai de mult o decizie, prin care a menţinut respingerea unor registre, pe motiv că evaluarea la Inventar într'o industrie s'a făcut pe preţul mediu din cursul anului, iar nu pe preţul de cost, cum prevăd Instrucţiunile.

Intr'o industrie este şi mai greu să se cadă de acord asupra noţiunii „preţ de cost".

Chiar în Germania unde s'au întocmit „Norme oficiale pentru calcularea preţului de cost" încă nu se poate spune că s'a ajuns la o definiţie admisă de toate cercurile.

Instrucţiunile la legea noastră a contribuţiunilor directe în vigoare până la 1939 aveau o definiţie mai largă pentru preţul de cost în industrie ş. a. „Costul materiei prime şi al producţiei din acel moment" lăsând în seama technicei contabile determinarea ‚costului producţiei". Deciziunile ulterioare şi interpretările instanţelor de judecată au stabilit mai târziu — în acord cu ştiinţa şi tehnica contabilă că „amortismentul" face parte nediscutată din costul producţiei.

Menţionăm că în Instrucţiunile în vigoare în 1939 la § 114 se vorbeşte de: **„preţul de cumpărare al mărfurilor din momentul încheierii contului"** — ceeace echivalează cu evaluarea pe preţul zilei din momentul încheierii Bilanţului, aşa cum s'a şi interpretat de instanţele de judecată: „Conform art. 24 cod. com. şi § 101 respectiv 114 din Instrucţiunile oficiale mărfurile la Inventar trebue evaluate la cursul zilei din momentul încheierii Bilanţului, chiar dacă preţul de cost este mai mare (Curtea de Apel s. IV Buc. Decizia Nr. 120-931 sau Secţia I Timişoara, Decizia Nr. 1340-933").

Instrucţuinile oficiale din 1 Iulie 1941 au mers însă mai departe, adăugând într'un aliniat la costul producţiei şi **„cota parte din cheltuelile de administraţie"**.

Iată textul:

„Produsele fabricate TREBUE să fie evaluate la preţul real de cost, care va cuprinde: Costul materiilor prime, cota de amortisment aferentă acestor produse, cota parte din chiria instalaţiunilor, cota parte din lefurile lucrătorilor şi cheltuelile de fabricaţie cum şi **cota aparte din cheltuelile de administraţie"**.

Intr'un alt aliniat mai sus, care cuprinde ideia principală **„costul de fabricație"** este astfel definit:

„Prețul de procurare al materiilor prime date în fabricație, cheltuelile la procurarea lor, amortismentul investițiunilor, cari au fost folosite în activitatea productivă a anului respectiv, remunerațiile sub orice formă, ale mânii de lucru,... și cheltuelile strict necesare fabricațiunei, constituesc costul de fabricație al mărfurilor fabricate".

Prin urmare în acest aliniat, nu este vorba de **„o cotă parte din cheltuelile de administrație"** și care contrazice ideia principală, după care cheltuelile de administrație nu intră în costul de inventariere (prețul de cost al procurării) după cum se prevede în mod clar într'un alt aliniat (pag. 731) unde este vorba de mărfuri în general, cu următorul text:

„Evaluarea mărfurilor la inventar trebue făcută pe baza prețului de cumpărare (art. 32) inclusiv cheltuelile aferente, strict ncesare procurării lor".

Și este firesc să fie așa, căci, după cum precizează și Consiliul Superior al Corpului Experților Contabili în avizul său asupra „Prețului de cost", cheltuelile de administrație urmează să fie acoperite din produsul vânzării, deci ele constitue un element al **„prețului de cost al vânzării"**, nu intră deci în prețul de cost al procurării.

Obiectul principal al unei intreprinderi industriale nu este producerea, ci vânzarea obiectelor produse și de aceea toate cheltuelile de administrație privesc vânzarea, nu fabricația.

De aceea credem că și în „Instrucțiunile Oficiale" prin cota parte din cheltuelile de administrație, s'a înțeles numai acele cheltueli, cari sunt în directă și strânsă legătură cu fabricația, precum: administrația șantierelor, a depoziteuor de materiale, calculația, contabilitatea exploatărilor etc.

Date fiind greutățile și diescuțiunile teoretice și practice cari se pot face în jurul noțiunei de: **„preț de cost"**, credem că se vor da dispoziții ca organele fiscale să arate cât mai multă înțelegere față de situațiile, ce le pot găsi, lăsând fiecărei intreprinderi oarecare libertate în ce privește determinarea prețului de cost; mai ales că beneficiul efectiv este de fapt acela, care se realizează prin vânzare, — operație continuă.

care face ca o evaluare mai prudentă într'un an să dea un beneficiu mai mare în anul următor.

De altfel, după cum am arătat în articolul nostru din No. 3 al Revistei, Contabilitatea are posibiltatea ca orice adaus al fiscului la valoarea inventarului să fie incorporat în gestiunea anului următor, diminuându-se beneficiul impozabil cu suma respectivă.

In concluzie, problema evaluării la Inventar nu poate fi soluţionată în mod rigid şi în discordanţă faţă cu dispoziţiile din celelalte legiuiri şi faţă de teoria şi tehnica contabilă.

Dr. V. M. JOACHIM

BILANŢ FISCAL

Expresiunea bilanţ fiscal şi-a făcut apariţia şi la noi, luată cu împrumut, ca multe expresiuni în limba noastră.

Bilanţul nu poate fi decât unul: Situaţiunea contabilă rezumată a activului şi pasivului unui partimoniu la un moment dat; între elementele patrimoniale bilanţul poate să conţină şi o cifră care să ne arate rezultatul, favorabil sau nefavorabil, pe o perioadă de timp oarecare.

Bilanţul contabil este încheiat cu beneficiul comercial, aşa cum rezultă din registrele şi calculele de contabilitate, iar nu cu beneficiul contabil, cum în mod greşit uneori se spune.

Amănunte despre isvoarele de beneficiu şi despre întrebuinţarea lui se găsesc în contul „Profit şi Pierdere". Din acest cont se pot extrage datele cu privire la beneficiul impozabil din punct de vedere fiscal, care poate diferi de beneficiul comercial rezultat din socotelile contabile.

Dar care este beneficiul impozabil? pare că rămâne o enigmă, o şaradă. Comerciantul, când merge cu registrele să i se „aleagă" beneficiul impozabil, tremură de frică.

Reprezentanţii fiscului, cu toată experienţa ce au, caută şi caută ore întregi şi socotesc până ce obosesc pentru ca să aibă mereu discuţii cu contabilul asupra diferitelor sume impozabile şi neimpozabile.

De ce toate acestea?

Dn lipsa unor instrucțiuni precise și clare din partea Ministerului Finanțelor și din lipsa unor norme precise și clare asupra felului cum să se țină contabilitatea și cum să se prezinte socotelile de încheiere în fața organelor fiscale spre a ușura impunerea.

Ministerul Finanțelor, este adevărat, a întocmit un formular de declarație de impunere fiscală, pe care contribuabilul este obligat să-l complecteze și să-l înainteze în fiecare an. Dar această declarație conține multe date inutile, din punct de vedere al impunerii și nu cere tocmai ce trebuie, adică: beneficiul impozabil, pe care singur contribuabilul să-l calculeze și să-l declare în conformitate cu niște instrucțiuni clare întocmite în acest scop.

Contabilii, cari azi în întreprinderile mari sunt toți contabi autorizați sau experți contabili, deci contabili calificați, pot să înțeleagă instrucțiunile și să întocmească astfel conturile, chiar din cursul anului, în cât să prezinte socoteala beneficiului net impozabil, deci beneficiul fiscal, în afară de orice discuțiuni.

Dăm câteva exemple: La contul cheltueli generale, sunt trecute unele cheltueli cari știm bine că, potrivit legei contribuțiunilor directe complectată cu instrucțiunile Ministerului Finanțelor, cu deciziunile comisiei centrale și jurisprudențele în materie, sunt impozabile, deci se adaugă la beneficiu, ca: ofrande și alte speze nejustificate cu acte etc., etc. Atunci, nimic mai simplu ca, dela începutul anului, să facem două coloane la contul cheltueli generale: impozabile și neimpozabile.

La contul „impozite" sunt trecute sumele plătite pentru fel de fel de impozite, taxe și timbre; unele știm bine că nu sunt admise la scădere; altele se încasează dela clienți, sau dela acționari sau dela cei cari primesc banii și se varsă Ad-ției Financiare. Nimic mai simplu decât să facem trei coloane la contul impozite: impozabile, neimpozabile și rambursabile.

La amortizări, fonduri de rezerve pentru diferențe de curs, pentru creanțe dubioase etc., știm cotele admise la scădere și atunci, foarte simplu, separăm cota admisă de aceia făcută în plus și prezentăm organelor fiscale socotelile clare, ca să nu pierdem vremea cu căutatul, căci nu ne jucăm doar

de a „v'ați ascunselea", să ne prindem unul pe altul.

Se vor mai putea ivi discuțiuni rare ca de pildă: în ce privește o cheltuială de reparațiuni, pe care contabilul în buna cunoștință și conștiință a trecut-o la cheltuelile generale, socotind-o ca o cheltuială de întreținere, iar organele fiscale o socot ca o învestiție, asupra căreia admite numai o cotă de amortizare, sau altele; acestea până se va ajunge ca pe cale de instrucțiuni și schimb de vederi să se găsească o procedare satisfăcătoare pentru ambele părți.

In ce privește nomenclatura conturilor și așezarea lor în situațiile contabile, pe care le prezentăm, este rolul consiliului superior al corpului contabililor să intervină ca să se reglementeze odată această chestiune.

In Germania au fost date mai mult ordonanțe de către „Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit" prin care au fost denumite și numerotate conturile în așa numitele „Kontenrahmen" pe feluri de întreprinderi.

La noi a lucrat o comisiune o iarnă întreagă, în 1940—1941, la alcătuirea unei scheme de bilanț tip, pe feluri de întreprinderi: comerciale, industriale, bănci și asigurare, dar lucrările — neretribuite încă — au rămas în cartoanele Ministerului Economiei Naționale, care a absorbit pe Ministerul Coordonării, din inițiativa și ordinul căruia lucrările au fost întocmite.

Este o chestiune de ambiție profesională pentru noi contabilii să ajungem acolo unde trebuie și anume ca: atunci când am prezentat bilanțul și contul de Profit și Pierdere să nu mai dăm loc la discuțiuni; organele fiscale să aibă plăcerea a constata că toate socotelile au fost bine întocmite, iar noi să avem satisfacția că am înlesnit și ușurat munca lor. Atunci impunerile s'ar face mult mai repede; în loc să ostenești pentru a rezolva 30—40 impuneri pe zi la 3—4 comisiuni, s'ar putea rezolva 100—200 de impuneri pe zi (cifrele sunt indicative).

Evident se va putea obiecta: ce se fac experții contabili cari nu vor mai avea expertize? răspundem: vor avea ce face la organizarea și supravegherea contabilităților.

Contabilitatea nu are menirea să ne arate numai niște cifre mari și vagi; ea trebuie să ne ofere controlul cantitativ și valoric în toată desfășurarea activității economice.

Aici este locul să ne ocupăm, în amănunt, de mișcarea materialelor și calculul costurilor.

Suntem siguri că nu din primul an vom ajunge la perfecțiune, dar către ea trebuie să tindem.

Viribus unitis cu tineri și bătrâni, cu titrați și netitrați, trebuie să ne unim sforțările în interesul cel mare: cât mai multă lumină contabilă, nu camuflaj. Dacă uneori camuflajul poate fi necesar în afară, el nu trebuie să existe și înăuntru.

Numai astfel corpul contabililor își va merita locul de asociație de profesioniști intelectuali.

In concluzie: expresiunea bilanț fiscal este greșită.

Noi putem arăta în bilanț într'o coloană internă beneficiul impozabil alături de beneficiul sau paguba cu care a fost încheiat bilanțul.

In contul Profit și Pierdere găsim toate amănuntele după cum am mai arătat, așa încât mai de grabă ar putea fi vorba de un cont Profit și Pierdere fiscal, încheiat în vederea impunerii asupra beneficiului.

De dorit ar fi ca în toate bilanțele și conturile de Profit și Pierdere prezentate în fața fiscului de colegii noștri autorizați, sau experți contabili, să aibă evidențiat în bilanț beneficiul impozabil, iar în cont Profit și Pierdere să fie trecute separat în coloane sumele impozabile și neimpozabile, pentru ca organele fiscului să găsească suma impozabilă asupra căreia să nu mai aibă nimic de modificat. In asemenea condițiuni s'ar evita ostenelile organelor fiscului de a mai căuta sume impozabile și de a stabili beneficiul impozabil, s'ar evita neplăceri și discuțiuni și s'ar ridica foarte mult prestigiul Corpului Contabililor.

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

După cum am trăit 31 ani numai din abonamente, deci fără subvenții, va trebui **să trăim și de-aci înainte.**

Rezervele ce-am acumulat s'au întrebuințat pentru acoperirea cheltuelilor prea mari, față de venituri.

Colegii cari primesc și citesc Revista, sunt rugați să plătească la timp costul abonamentului.

Tehnica înregistrării la conturile de ordine și evidență

Conturile de ordine și evidență au o importanță mult mai mare decât aceia care li se acordă în prezent în practică.

Majoritatea bilanțurilor, cari se publică, conțin o enunțare foarte simplă, astfel notată:

Conturi de ordine debitoare = Conturi de ordine creditoare

Ce conțin aceste conturi de ordine?

Din citirea unui bilanț cu o astfel de mențiune, nu se poate observa dacă egalitatea de conturi este o simplă evidență, care să nu aibă nici o influență asupra averii societății sau dacă avem de a face cu posturi ,cari într'o eventualitate mai mult sau mai puțin îndepărtată, constituesc obligațiuni sau angajamente de natură a răsturna cu totul procentajul lichidității bilanțului de valori publicat.

Relativ de dată recentă, doctrina noastră contabilă, a stabilit funcționarea și noțiunea clară a acestor conturi. S'au separat de conturile de valori și de persoane și din punct de vedere practic s'a făcut chiar o distincțiune între conturile de ordine (propriu zise) și conturile de evidență. Pe când **la conturile de ordine** se trec bunurile terților în posesie, la **conturile de evidență** se trec raporturile de drepturi și obligațiuni cu referire la bunurile și activitatea economică a unei întreprinderi.

Fără a mai repeta studiile sau teoriile asupra acestor importante conturi, vom arăta în prezentul articol, — pe cât ne va fi posibil, — importanța și funcționarea lor practică și vom arăta numeroase exemple întâlnite în practică, stabilind asfel o technică de înregistrare.

Un bilanț, care nu arată prin conturile de ordine: ce bunuri din activ sunt grevate; ce valori se dețin dela terți în păstrare, cu împrumut sau în garanție; ce obligațiuni sunt luate către terți prin giruri sau scrisori de garanție, acel bilanț nu poate fi nici sincer, nici clar. Exprimarea redusă și confuză a conturilor de ordine în bilanțul publicat, nu apără de

răspundere nici pe cei cari îl semnează, nici pe cenzorii cari certifică exactitatea.

După prevederile codului de comerţ (art. 23) fiecare comerciant este dator să treacă în registre, toate operaţiunile comerţului său; convenţiunile acceptăţiunile şi girurile efectelor comerciale în general, tot ce primeşte şi plăteşte. Art. 186 completează prevederile art. 23 pentru societăţile comerciale şi obligă cenzorii să verifice, lunar, prin mijlocul registrelor, existenţa valorilor de tot felul,, aflate în portofoliu, depuse în gaj sau garanţie.

Convenţiunile (chiar înainte de a intra în vigoare) acceptăţiunile, girurile, gajurile, garanţiile de tot felul, primite sau date, fac obiectul înregistrărilor la conturile de ordine sau de evidenţă.

Contabilitatea modernă a reuşit să separe şi să stabilească rostul acestor conturi cari exteriorizează nu numai o situaţie de fapt redând claritatea unui bilanţ, dar şi eventualitatea unui drept sau unei obligaţiuni. De toate aceste elemente trebue să ţină seamă bilanţul unei întreprinderi pentru a fi clar şi mai cu seamă sincer. Contabilii cari semnează un bilanţ în care conturile de ordine apar concentrate, ca în exemplul arătat mai sus, sunt departe de a ilustra importanţa disciplinei unei contabilităţi corecte.

Şeful contabil sau cenzorul contabil, care nu a ţinut seamă de aceste prevederi, comite o flagrantă călcare a codului de comerţ.

Codul de comerţ — este adevărat — nu impune un bilanţ tip şi nu arată, ce anume elemente trebue să conţină bilanţul care se publică (în afară de bilanţul bancar, care este legiferat). Nu înseamnă însă că trebue să producem confuzii, atunci când prezentăm un bilanţ ale cărui conturi sunt concentrate sau compensate. Publicarea unui bilanţ se face în scopul de a reda un rezumat al activităţii unui exerciţiu şi de aceia trebue să conţină toate elementele, cari să determine pe cel care îl citeşte, să observe adevărata situaţie a întreprinderii.

Cum are să ştie acţionarul sau creditorul sau, însfârşit, marele public ce anume bunuri neproprietate sunt în posesie (depozit, mandat, împrumut, consignaţie); ce bunuri proprietate sunt date cu împrumut, în garanţie, gaj sau cu grevaţiuni i-

potecare; ce obligațiuni sunt luate prin gir, scrisori de garanție, etc., dacă bilanțul ar conține formula confuză și concentrată:

Conturi de ordine debitoare = Conturi de ordine creditoare

Probabil că în cifra trecută în dreptul acestei egalități de conturi se cuprinde toate elmentele arătate mai sus. Se amestecă însă obligațiunile de restituire cu obligațiunile eventuale de plată, cu grevațiunile ce apasă asupra activului, cu garanții date sau primite, creiând o adevărată confuzie de natură a induce în eroare pe cititorul de bună credință.

Este lesne de înțeles cât de greu se poate aprecia sinceritatea unui bilanț exprimat în acest mod și în ce lumină este pus contabilul care acceptă — cu sau fără știință — să semneze o astfel de activitate.

Deunăzi o mare societate industrială, întrebuințând aceiași formulă pentru conturile de ordine, arată în bilanțul publicat o sumă disproporționat de mică față de o situație reală și pe care un cunoscător o poate aprecia la prima vedere. Fiind vorba de o soc. furnizoare a Statului, a încheiat desigur contracte de furnituri, a predat scrisori de garanție bancare, a depus titluri în garanție asupra comenzilor luate, a lombardat bonuri de tezaur pentru mobilizarea creanțelor primite. Din bilanțul publicat nu numai că nu rees aceste obligațiuni, dar prin cifra extrem de mică se dovedește că nici nu s'au înregistrat.

Observăm așa dar câtă importanță au conturile de ordine și de evidență și cât de necesară este desființarea concentrării confuze, care determină lipsa de sinceritate a bilanțurilor publicate.

Legea bancară a soluționat definitiv această chestiune, impunând în bilanțul tip nomenclatura conturilor de ordine, separate cu totul de conturile de valori și de persoane, dând posibilitatea să se aprecieze în adevărata lumină, sinceră și reală, bilanțul sau momentul situației Băncii la o anumită dată.

Deși s'a susținut că aceste conturi de ordine nu sunt susceptibile de evaluări și deci de o directă schimbare sau rectificare în averea unei intreprinderi, totuși, aproape toate a-

ceste conturi dau loc la operațiuni rectificatoare, fie prin **crearea de rezerve** pentru un eventual risc (dacă el nu s'a produs încă), fie prin înregistrări efective de pagube realizate. Este de ajuns a menționa pagubele reeșite din reaua conservare a mărfurilor primite în gaj sau rezerva ce trebue înregistrată pentru un gir asupra unei cambii, al cărui acceptant, credem, că nu va onora plata la scadență . a. m. d.

Ne limităm în acest articol de a enunța cele de mai sus, rezervându-ne dreptul ca în numărul viitor al revistei să analizăm toate operațiunile întâlnite în practică și de cari trebue să se țină seamă într'o cât mai completă întrebuințare a conturilor de ordine și de evidență.

GH. EM. RÎUREANU

CLAUZA AUR

Garanțiile care se pot da la un împrumut se împart în mai multe categorii. Astfel avem:

1) garanții personale,
2) garanții reale și
3) garanții monetare (clauza aur).

Garanțiile monetare constau în aceea că purtătorul unui asemenea titlu dacă moneta se depreciază, va fi răscumpărată cu echivalentul deprecierii. — La împrumuturile externe la fel este o garanție contra oricărei deprecieri monetare.

Clauza aur garantează întinderea obligațiunei bănești, și deci dreptul de creanță al creditorului, din punct de vedere al valorii intrinseci, în contra consecințelor pe care deprecierea monetară le-ar fi putut avea în cazul în care s'ar fi stipulat simplă valoare nominală.

Ceeace se datorește este o sumă fixă de unități monetare sub formă de piese de aur în cazul unei clauze monetă-aur; este o sumă aleatorie în moneta curentă din timpul plății reprezentând echivalentul valorii intrinseci avute, de unitățile monetare la data când ele au fost stipulate, în cazul în care o clauză valoare-aur, a fost consimțită.

Evul mediu a cunoscut întrebuințarea acestei clauze ca reacțiune în contra alterațiunilor practicate de suverani.

Astăzi clauza aur se întrebuințează pentru a preveni, fie o plată în bilete inconvertibile, fie o plată în unități monetare devalorizate.

Clauza-aur, în special clauza valoarea aur, garantează creditorului că la scadență va fi pus în posesia unor instrumente monetare, cu aproximativ, aceiași putere de cumpărare ca și aceia avută la data contractării de suma în aur și cu aceiași valoare de schimb. In cazul în care se face plata cu moneta curentă trebuie să se ție seama că scăderea puterii de cumpărare a acestei monete, nu este, întotdeauna, proporțională cu scăderea ei de valoare, față de moneta de aur și deci nici cu scăderea valorii de schimb.

Există deci și în cazul în care o clauză aur a fost stipulată, o imperfecțiune în rezultatele obținute. — Totuși întrebuințarea curentă a clauzei aur, în special în contractele a căror executare comportă termene lungi, dovedește că ea rămâne cea mai bună dintre clauzele de garanție.

Clauza aur se integrează în contractele care prin natura lor au o scadență îndepărtată, deasemenea în contractele care constată pentru o lungă perioadă, prestațiuni periodice bănești (contractele de închiriere, rentă etc.).

Stipulațiunea de plată în aur, a fost până la isbucnirea actualului rzboi destul de curentă în toate țările europene, cu excepția Angliei și a Olandei.

Distincțiune între clauza monetă-aur și clauza valoare-aur.

Prin clauza monetă-aur, debitorul se angajează să plătească suma nominală prevăzută în contract, cu piese de aur în mod efectiv.

Prin clauza valoare-aur, debitorul se angajează să plătească în moneda legală curentă din timpul plății, ori cum ar fi reprezentată în circulație această monedă, o sumă echivalentă la schimb cu valoarea intrinsecă aur avută, de suma de unități monetare prevăzută în contract.

In primul caz, obiectul obligațiunei este o sumă fixă de unități monetare nominale, sub formă de piese de aur

In al doilea caz, obiectul obligațiunei este o sumă incertă, nedeterminată; dar determinabilă, din moneta curentă re-

prezentând la schimb, în momentul plății valoarea intrinsecă aur, avută la data conractărei de unitățile monetare stipulate

In cazul clauzei monetă, obiectul obligațiunei rămâne o sumă fixă de unități monetare cu singura diferență față de obligațiunile bănești ordinare ,că datoria este afectată de o modalitate în sensul că debitorul nu mai poate alege orice formă de monedă, pentru a se elibera, ci este obligat să plătească cu piese de aur.

O clauză aur poate fi interpretată fie ca o clauză monetă-aur, fie ca una valoare-aur. In primul caz, obiectul obligațiunei rămâne o sumă fixă de unități monetare, iar clauza nu privește decât modalitatea de executare; pe când în al doilea caz, obiect d obligațiune devine o sumă nedeterminată, dar detrminabilă, de moneda legală curentă, iar clauza privind determinabilă, de moneda legală curentă, iar clauza privind re a obligațiunei.

Problema validității și a efectelor clauzei-aur.

Pentru tratarea acestei chestiuni se caută a se distinge trei epoci:

epoca normală.

epoca de curs forțat sau posteriară devalorizării.

epoca de abrogare și prohibire directă a clauzei aur.

Epoca normală, este caracterizată prin aceia că valoarea intrinsecă legală a unității monetare, rămâne neschimbată, prin aceia că biletul de bancă este convertibil fără vre'o restricție în aur și deci egal în valoare cu moneta de aur la valoare nominală egală, și prin aceia că nici o lege specială nu abrogă sau prohibă, în mod expres clauzele aur din contracte.

Intr:o astfel de epocă, chestiunea de a ști dacă o clauză este sau nu validă, este lipsită de orice interes. Creditorul nu are nici un interes să constrângă pe debitor, să facă plata în piese de aur, atât timp cât biletele ce i se oferă sunt egale în valoare cu piesele de aur. Intr'o epocă normală, clauzele aur nu disting cu nimic executarea obligațiunei de care sunt atașate, de una comună de valoare nominală. Ele nu provoacă nici o turburare în circulațiunea monetară, unitate pentru unitate, nedând naștere la vre'o distincțiune între diferitele feluri de monetă după forma lor, sau după natura lor — reală sau de credit.

In dreptul nostru, pentru o epocă normală, sistemul monetă semn — nominalism — curs legal este interpretativ. El lasă loc

unei adopțiuni, prin derogare expresă, a celuilalt sistem monetă marfă — metalism — ca normă de contractare și plată a obligațiunilor bănești, prin clauze aur, interpretate legal drept clauze valoare aur.

In rezumat: valabilitatea și eficiența clauzelor aur este condiționată de caracterul interpretativ și nu imperativ al sistemului de drept comun monetă-semn-nominalism-curs legal, care guvernează plata și contractarea obligațiunilor bănești, dat fiindcă aceste clauze se prezintă sub forma unor convenții derogatorii dela acest sistem.

Epoca de curs forța sau posterioară devalorizării.

Prima din aceste perioade se caracterizează prin inconvertibilitatea biletului de bancă, la care mai totdeuna se adaugă și inflațiunea; alterațiunea valorii intrinseci de credit a biletului, forțarea circulațiunei eliberatorii a biletului pe baza valorii nominale de către cursul legal, pentru datoriile de valoare nominală.

Intr'o epocă de curs forțat piesele de aur dispar din circulațiune gonite de cursul legal al biletului potrivit legei economice a lui Gresham. Mai contribue la acest fenomen și legile prin care prin diverse măsuri, se prohibă posesiunea aurului de către particulari, în scopul concentrărei sale în tezaurul băncei de emisiune.

Diferența între creditorul de valoare nominală și cel garantat cu o clauză valoare aur sau monetă aur, se face simțită într'o astfel de epocă. Clauzele disting acum executarea obligațiunei de care sunt atașate de o simplă obligațiune de valoare nominală, pentrucă debitorul nu va putea obține eliberațiunea, cu o sumă nominală cu bilete corespunzând sumei nominale din contract, ca într'o datorie de valoare nominală, ci va trebui să plătească o sumă în bilete egală cu valoarea intrinsecă valorii intrinseci reprezentate de unitățile monetare aur stipulate (practic o sumă în bilete reprezentând pe piață contravaloarea unităților aur) în cazul când s'a angajat printr'o clauză valoare aur; iar în cazul când se află legat printr'o clauză monetă aur, va trebui să obțină eliberațiunea, plătind suma de unități, care face obiectul contractului cu piese de aur efectiv.

Perioada posterioară devalorizării se caracterizează prin

aceia că valoarea intrinsecă a unității monetare legale, se reduce în proporție cu quantumul devalorizării.

Moneta fiduciară își reduce valoarea intrinsecă de credit.

Intr'o astfel de perioadă, clauza aur, numai interpretată ca valoare aur distinge pe creditorul garantat, de cel de valoare nominală: acesta din urmă are a se mulțumi cu o plată făcută cu noile unități pe valoarea lor nominală, pe când primul va fi în drept să ceară o plată cu o sumă din noile unități, reprezentând ca valoare intrinsecă suma vechilor unități monetare stipulate.

Interpretată ca monetă aur, nereferindu-se deci decât la modalitățile de executare, clauza aur nu distinge practic, executarea de o executare de valoare nominală. Debitorul va putea face plata în unități devalorizate sub formă de piese de aur, creditorul însă nu are dece să ție la o astfel de executare, dat fiind egalitatea de valoare, dintre moneta aur și biletul de bancă, astfel că, în fapt plata va urma cu orice formă de monetă.

Dacă devalorizării i se suprapune și cursul forțat, lucru destul de frecvent în ultimul timp, situația va fi aceia dintr'o epocă de curs forțat și clauza aur și cea monetă aur, vor distinge obligația, de o simplă obligație de valoare nominală.

Nimic nu se opune la executarea clauzelor valoare aur, pentrucă plata pe valoare aur a unităților monetare stipulate rămâne posibilă și cu bilete inconvertibile și cu unități devalorizate. Dacă creditorul va ține neapărat la executarea plății prin modalitatea pieselor de aur, debitorul îi va furniza unități devalorizate reprezentate prin piese de aur.

In această perioadă clauzele monetă aur nu sunt nule, rămân valide sub ambele lor aspecte. Ele sunt doar atinse de o imposibilitate de executare, care primește diferite soluțiuni, altfel executarea clauzelor aur, nu întâmpină nici o dificultate.

Executarea clauzelor monetă aur, deschide o problemă: aceia de a ști dacă imposibilitatea de fapt rezultată din dispariția pieselor de aur din circulație, constitue o scuză suficientă pentru debitor pentru a nu se conforma executării.

Din cele expuse se desprinde că atât într'o epocă de curs forțat, cât și într'o epocă posterioară devalorizării, clauzele aur rămân valide și executorii, dat fiindcă actele monetare care caracterizează epocile, sunt îndreptate numai asupra relațiunilor dintre banca de emisiune și purtători sau asupra valorii intrinseci a unității monetare; ele neschimbând cu nimic, caracterul

interpretativ al sistemului monetă, care sistem — curs legal — guvernează mai departe relațiile dintre purtători.

Într'o perioadă de curs forțat, legiuitorul sau judecătorul recunoaște imposibilitatea de executare a clauzei monetă și acordă ca soluție excepțională debitorului un moratoriu sau facultatea de a substitui în plată, moneta de aur, prin bilete.

Atunci când este vorba de abrogarea și prohibirea clauzelor aur și deci de a se acorda putere liberatorie unității depreciate, chiar în stipulațiuni în valoare aur, legiuitorul o spune expres.

Promulgarea unei legi prohibitive a clauzei aur.

Măsura abrogării și inerdicțiunii clauzelor aur în contracte nu este proprie vremurilor noastre. Astăzi ea însoțește cursul forțat și devalorizarea tinzând a impune în plăți în mod eliberatoriu moneta depreciată, pe valoarea ei nominală. Altădată ea însoțea alterațiunile practicate de vechii suverani.

Legea noastră din 21 Decemvrie 1916, art. 8, institue cursul forțat și răpește orice forță obligatorie angajamentelor de plată în aur.

„In toate obligațiile de orice natură, contractate înainte de 15 August 1916, care conțin stipulațiunea de **plată în aur efectiv,** debitorul va putea totuș să se elibereze valabil achitând suma în bilete de ale Băncii Naționale sau în toate celelalte monete române, la cursul lor legal".

Pentru a anula clauza, statul invocă competința și puterea sa absolută de a regula după voie valoarea semnelor monetare. Anularea clauzelor, însoțind ca măsură cmplimentară devalorizarea sau cursul forțat, sau pe amândouă, are un anumit scop: acela de a îngădui o generalizare a reducerii sarcinilor debitorilor, obținute prin deprecierea unității monetare față cu aurul.

Clauzele valoare-aur parează însă efectele deprecierii asupra creanțelor pe care le garantează, mărind sarcina debitorului cu valoarea nominală proporțional cu gradul deprecierii. Ele sabotează deci intenția legiuitorului și atunci legiuitorul, caută ca prin anularea clauzelor, să generalizeze reducerea sarcinilor debitorilor, pe care și-o înfățișează ca necesară pentru ordinea economică și financiară din Stat.

Aplicarea legii nu este justificată decât: pentru contractele în moneta țării (sau prin excepție celor într'o monetă străină

care are curs legal în țară, pe baza unui tarif fix în raport cu moneta țării).

— pentru contractele executabile pe teritoriul țării (sau excepțional celor în care creditorii sunt domiciliați în țară).

— pentru contractele în monetă străină (în afară de cazul în care ar fi vorba de o monetă cu curs legal la un tarif fix față de moneta țării).

— pentru contractele executabile în străinătate.

— aceasta pentrucă numai despre moneta țării se poate spune că își păstrează întreaga putere de cumpărare prin voința Statului, în contra deprecierii ca valoare intrinsecă față de aur. Moneta străină nu este considerată de Stat ca semn de valoare, ea este o marfă, Statul neasigurându-i o valoare fixă la schimb și deci nici putere de cumpărare. Statul își poate manifesta prin diferite măsuri de constrângere, voința sa de a menține puterea de cumpărare a semnului monetar, adică să arate că unitatea în curs este egală ca putere de cumpărare cu unitatea aur, numai între hotarele geografice ale țării.

Rezultă de aici, în regulă generală, că în afară de excepțiile indicate, aplicarea legii abrogative și prohibitive, nu se justifică decât **față de contractele încheiate în moneta țării și destinate să fie executate pe teritoriul țării.**

Validitatea clauzei aur în dreptul internațional.

Legea abrogativă cuprinsă în legea contractului, nu se aplică decât atunci când se confundă cu legea monetei stipulate în contract. Pe plan intern ea este o lege excepțională de drept comun, privind materia obligațiunilor și aplicându-se contractelor destinate să fie executate în țara de origină a legii. Nu se poate aplica contractelor destinate să fie executate dincolo de hotarele țării de care aparține. Locul plății, determină natura monetei de plată.

Locul de executare este de mae importanță, el poate determina aplicarea sau neaplicarea legii abrogative. Când prin contract locul de plată a fost determinat dela început în țara în care apoi a intervenit o lege abrogativă, se caută de către creditori strămutarea contractului la domiciliul debitorului, când acesta locuește în altă țară, sub motivul că locul de plată contractual, ar fi stipulat numai în favoarea creditorului, acesta

putând deci renunța unilateral la el, și sub motivul existenței unui loc natural de plată, la domiciliul debitorului.

Se caută în acest mod, să se sustragă obligația dela aplicarea legii abrogative.

Locul de execuțiune, furnizează legea în virtutea căreia are a se aprecia validitatea și posibilitatea de executare a clauzei monetă aur.

Deci contra riscului deprecieri monetare, mai ales al monetei de hârtie, mijlocul de asigurare este plata în aur. Această clauză astfel, are ca scop de a pune pe împrumutător la adăpostul unei plăți în monetă depreciată.

Avantagiile clauzei aur din punct de vedere economico-financiar.

1. Această promisiune întărește în mod vădit creditul public. Ea este de natură a sprijini pe capitaliști. Aceștia dacă subscriu la împrumuturile publice vor să aibă siguranța de a primi în plata dobânzei și a capitalului, o monetă sănătoasă.

Dacă ei cred că ar primi o monetă depreciată, ei vor refuza să imprumute Statul. Mai mult promisiunea plății într'o monetă sănătoasă, este angajamentul luat de guvernanții Statului debitor, că nu vor căuta să se sustragă obligațiunilor lor, printr'o lege a cursului forțat.

2. Promisiunea plății într'o monetă sănătoasă, are un alt avantajiu financiar, dacă capitaliștii naționali cred că pentru a fugi de riscul de a fi plătiți într'o monetă depreciată, ei vor prefera să plaseze capitalurile lor, în titluri străine.

3. Această promisiune este perfect onorabilă. Ea poate fi condițiunea succesului unui împrumut public, emis după o mare criză financiară, după o perioadă de hârtie monetă.

Clauza aur tinde a înfăptui un ideal de echilibru siguranță, și ordine în transacții, de a pune pe creditor în situația de a primi la locul și timpul plății, valoarea bănească stipulată, prin neutralizarea fluctuațiunilor monetare.

ȘT. ȘT. DUMITRESCU-ȘUȚA

Nouile modificări în legiuirile fiscale

Principale modificări în legea contribuțiunilor directe

Atragem atențiunea asupra principalelor modificări cuprinse în Legea Nr. 260 privind Contribuțiunile directe, — lege publicată în M. O. Nr. 78 din 1 Aprilie 1942.

1) **La terenurile virane,** venitul impozabil se stabilește după prețul mijlociu de vânzare, la care se socotește o dobândă **de 1,50 la sută în loc de 5 la sută.**

2) **Cupoanele Scrisurilor funciare Urbane 10 la sută,** renta de expropriere suportă un impozit **de 20 la sută,** suprimându-se scutirea de impozit acordată anul trecut.

3) Dividendele se impun **cu 20 la sută în loc de 32 la sută;** intra ca și în trecut și în compunerea beneficiului comercial impozabil. Societățile pe acțiuni fiind scutite de impozitul supracotă, plătesc numai 15 la sută impozit mobiliar la acțiunile ce posed.

4) La **Redevențe** s'a redus progresivitate, limitându-se maximum de impozit **la 60 la sută, în loc de 80 la sută.**

5) Intră în compunerea beneficiului industrial și deci nu se impun separat imobilele — proprietatea întreprinderii industriale, dacă se află la locul exploatării și sunt legate de exploatarea industrială.

S'a suprimat condițiunea ca să fie afectate direct industriei, așa că nu se vor mai impune separat locuințele personalului, clădirile administrative, localurile pentru căminuri, biblioteci.

6) Se menține impunerea pe baza cifrei de afaceri ca impunere minimală, dacă, după elementele Bilanțului nu rezultă o impunere mai mare.

Venitul impozabil se stabilește, plecând dela venitul brut, nu dela cifra de afaceri ca în trecut.

S'a prevăzut norme precise de evaluare ș. a.: Investițiunile, mărfurile, materiile prime, fabricate și semifabricate se vor evalua la prețul de cost.

Titlurile și acțiunile, cari fac obiectul unei speculațiuni precum și acelea, cari nu sunt cotate la Bursă **se vor înscrie pe prețul de dobândire.** Creanțele în valuta străină se vor trece la Inventar pe cursul din momentul înregistrării operației.

Titlurile și acțiunile, cari formează obiectul unui plasament sau constituie o participațiune în sensul legilor în vigoare **pot fi evaluate la cursul mediu al Bursei pe ultimele 30 zile** ale anului, diferențele în plus sau în minus față de prețul de dobândire sau valoarea de Inventar din Bilanțul anterior fiind considerate ca beneficii impozabile sau pierderi.

A se vedea comentarea acestor dispoziții în articolul d-lui Dr. V. M. Ioachim din acest număr.

7) **Fondurile de amortisment** vor figura ca și rezervele într'un post distinst în **Pasivul Bilanțului.**

8) Se admite scăderea pierderilor efective la debitori direct prin Profit și Pierdere, dacă Fondul de rezervă pentru creanțe dubioase nu este suficient. Rezerva pentru creanțe dubioase a fost fixată la 4 la sută pentru 1942/43.

9) Se precizează că pagubele suferite într'un an nu pot fi imputate beneficiilor anilor următori. Este vorba de pierderea dela Bilanț, care ca și până acum n'a fost ținută în seamă în anii următori.

10) S'a menținut dispoziția că inventarul bunurilor amortizabile trebue ținut **pe obiecte cu arătarea amortismentului făcut în fiecare an.**

Un bun scos din uz se descarcă prin Fondul de amortizare pentru amortismentul făcut, iar pentru rest se trece la Profit și Pierdere.

11) S'a scos paragraful, după care nu se admitea amortismente la întreprinderile comerciale.

Se admite deci amortisment și pentru întreprinderile comerciale, amortisment care a fost fixat la 5% prin Decizia Ministerului de Finanțe din 8 Mai 1942.

12) S'a redus amortismentul pentru clădiri administrative la 2%.

13) **S'a redus cotele pentru impozitul pe salarii**, în special pentru salariile, ce trec de lei 25.000 lunar, în schmib s'a suprimat scutirea de impozite pentru suma admisă la directori, drept cheltuieli de reprezentare.

S'a înlocuit impozitul pentru celibatari cu o supracotă de 20%.

S'a adăugat un aliniat nou, după care:

„Ajutoarele acordate de întreprinderi salariaților în natură ori în servicii sub forme colective vor fi supuse global impozitului pe salarii cu o cotă unică de 10%.

Nu este vorba aci de ajutoarele date individual, ci cele date în comun, cum ar fi o Cantină pentru salariați, un Oficiu de aprovizionare, sau de transport pentru salariați, care ar solda cu pierdere. Acest impozit se suportă de întreprindere și nu se repartizează pe salariați.

14) S'a desființat impozitul fix pentru personalul de serviciu, revenindu-se la vechiul sistem de a se plăti lunar ca pentru ceilalți salariați. Nu se socotește întreținerea și locuința conform Instrucțiunilor la vechiul paragraf 149.

15) S'a redus majorările pentru impozitele plătite cu întârziere.

16) S'a precizat că reevaluările făcute prin bilanțul care va servi de bază la impunerea de 1942/943, vor fi ținute în seamă la calculul amortismentelor, rezervelor și beneficitarului.

17' Administratorii financiari au dreptul să primească plata fără amendă la impozite întârziate, dacă nu s'a dresat acte de contravenție.

Principale modificări în legea timbrului

1) S'a unificat timbrul fiscal cu timbrul de aviație, majorându-se timbrul fiscal, iar în unele cazuri s'a rotunjit după cum se prevede în art. 1 din legea modificatoare.

Astfel pentru:

„Conturi borderouri" originale, copii sau extrase eliberate de soc. comerciale, bănci, bancheri și mijlocitori oficiali .art. 4, § 17 din vechea lege) vor fi:

Dela 101—1.000, lei 5.
Dela 1.001—10.000, lei 5.
Dela 10.001—100.000, lei 15.
Dela 100.001—1.000.000, lei 40.
Peste această sumă lei 200, în loc de 120 cât era înainte.

Pentru unele acte, s'a menținut timbrul fiscal, fără a se adăuga cel de aviaie.

Pentru **„chitanțe, adeverințe... scrisori de creditare"** (cu excepția celor referitoare la: bonificări, rabaturi, returnări de mărfuri și rectificări de erori de calcul în facuri), extrasele de conturi curente, precum și pentru fiecare plata individuală înscrisă în state de salarii (Art. 4, § 20, timbru este:

Dela 101—10.000, lei 5.
Dela 10.001—50.000, lei 15.
Dela 50.001—100.000, lei 30.

Dela 100.001 lei în sus se va percepe 10 lei pentru fiecare sută de mii lei sau fracție.

3) Filele din **registrele comerciale** (jurnal și inventar, iar pentru societățile anonime și registrele de procese-verbale ale adunării generale și ale Consiliului de administrație, precum și cartea mare obligatorie și pentru întreprinderile bancare, se timbrează cu lei 10 de filă. rența de timbru pentru fo'le nescrise până la 1 Aprilie 1942 se aplică prin viză, — operație ce trebuia făcută până la 30 Mai 1942.

3) La art. 4 după par. 48 s'a adăugat următoarele paragrafe noi:

„Expedierile prin Serviciul poștal intern, cărți de vizită deschise, imprimate, afară de cele fără adresă, cărți, publicații, afară de ziare și cele periodice stabilite de Poștă", lei 0,50.

„Expedierile prin Serviciul poștal intern de scrisori ilustrate, mandate, citații", lei 1.

Telefoane..., chitanțe pentru plata abonamentelor telefonice, lei 2.

— Se taxează 1/2 din impozitul respectiv și convențiunile de sub paragraful 6 (art. 14), dacă se prelungesc cel mult pe același termen.

In § 6 intră, între altele, deschiderile de credit, convențiile de o durată mai mare de 6 luni (dacă nu s'a emis cambii).

— Eliberarea **facturilor** este obligatorie numai între comercianți și industriași pentru valori mai **mari de lei 500** (cinci sute), iar pentru vânzările la particulari, **dacă valoarea depășește lei 5.000.** (art. 14, par. 13, alin. 3).

— Producătorii... sunt obligați să elibereze facturi chiar pentru vânzări sub cele mai sus menționate (at. 14, par. 13, al. 9), făcând un borderou-factură pentru vânzările din cursul unei zile.

— **La vânzările de acțiuni prin Bursă** s'a sporit timbru fiscal dela 0,72 la mie la 0,20% (art. 14, § 16).

— Inchirierile de fabrici cum și **închirierile pentru orice fel de**

comerț sau depozit se taxează cu 4%, în loc de 2%, respectiv 3% (art. 14, al. 19).

— In cazul când un singur acționar achiziționează toate acțiunile unei societăți..., pentru elementele activului astfel dobândit, impozitul se va achita în termen de o lună dela achiziționarea acțiunilor, după distincțiunile prevăzute pentru transmisiunile de tlemente componente ale fondului de comerț (adaus la art. 15, § 8).

— **S'a suprimat impozitul de echivalent (0,25) asupra bunurilor mobiliare de orice fel.**

— S'a prevăzut o amendă până la o pătrime din impozitul comercial nu numai pentru întrepinderile, cari n'au registre obligatorii, **„ci și în cazul când nu vor fi ținute la curent, înscriind toate operațiunile în termen de 30 zile dela data efectuării lor".** (Art. 75).

Recenzii

WIE KALKULIERT MAN NACH LSÖ? de **Karl Zeiger.** Hanseatische Verlagsanstalt Hamburg — 97 pagini — 1941.

Modul fericit în care s'a rezolvat problema stabilizării prețurilor pentru mărfuri și servicii în Germania, datorită înaltului spirit de organizare de care a dat dovadă regimul național-socialist, merită atențiunea oricărui cercetător al domeniului economic.

După venirea la putere a noului regim, s'a păsit la executări de mari lucrări publice și apoi la înarmări masive, dându-se asftel de lucru celor 7 milioane de șomeri existenți în acea vreme în Germania.

Lucrarea lui Karl Zeiger se ocupă cu formarea prețurilor la comenzile de stat.

Insemnătatea acestor comenzi pentru economia națională a dus — fiindcă libera concurență în regimul economiei liberale se arătase ca un regulator de prețuri imperfect — la necesitatea unei atente reglementări din partea statului, pentru determinarea prețurilor acestor furnituri și servicii.

In afară de dispozițiile prevăzute în legea pentru stoparea prețurilor din 16 Oct. 1936, care de fapt guvernează regimul general al prețurilor, îndrumările oficiale importante ce lămuresc formarea prețurilor la comenzile de stat, le găsim în următoarele deciziuni:

1. **Richtlinien für die Preisbildung bei öffentlichen Aufträgen (RPÖ).** — Directive pentru formarea prețurilor la comenzile de stat, apărute la 15 Nov. 1938 și reeditate la 24 Martie 1941.

2. **Leitsätze für die Preisermittlung bei öffentlichen Aufträgen (LSÖ).** — Norme pentru determinarea prețului la com. publice (Nov. 1938). Sunt dispoziținni ce stabilesc în amănunt calcularea exactă a perțurilor.

3. **Leitsätze für die Preisermittlung auf Grund des Selbstkosten**

bei Bauleistungen für öffentliche Auftraggeber (LSBÖ). — Norme pentru formarea prețurilor pe baza valorilor de cost la lucrările de construcție pentru comenzile date de stat (25 Mai 1940).

Subiectul lucrării lui Karl Zeiger îl formează cercetarea și punerea în practică a dispozițiunilor din LSÖ, dând industriașului și negustorului prețioase îndrumări pentru modul cum să-și facă calculația potrivit prescripțiilor legale și în cadrul planului unitar de conturi.

Autorul este un bun cunoscător al contabilității industriale, având în literatura de specialitate germană — apărute în aceiași editură — încă două lucrări în deajuns de cunoscute:

1. **Neuzeitliche Buchhaltung des Industriebetriebes**, scrisă în colaborare cu Max Schau. Este un manual de contabilitate industrială, foarte răspândit, ajuns la ediția 4-a.

2. **Geschäfts-und Buchungsgänge für Industriebetriebe auf Grund der neuen Kontenpläne**, cuprinzând înregistrări contabile făcute în cadrul noilor planuri de conturi apărute după normalizarea contabilității în Germania.

Primul capitol din lucrare a „Wie kalkuliert man nach LSÖ?" Zeiger îl consacră formării prețurilor la comenzile de stat, arătând evoluția dispozițiilor de drept reglementând dirijarea prețurilor ce fac obiectul unor asemenea comenzi.

Capitolul al doilea arată sfera de aplicare a dispozițiunilor cuprinse în LSÖ și LSBÖ.

Este vorba de determinarea prețurilor pe bază de calculație pentru produse unice sau noui, ce n'au mai fost pe piață, sau pentru comenzi speciale de stat, al căror preț nu se poate stabili altfel.

In capitolele următoare autorul tratează alcătuirea și calcularea costurilor, analizând dintre costuri materialele și lefurile de fabricație și auxiliare, cu indicarea procedeelor pentru determinarea consumului cantitativ și după valoare, raportate la perioadele de calculație.

Totodată autorul dezbate problema separării costurilor propriu zise, care intră în costul fabricațiunii, de cheltuelile ce nu constituesc costuri, adică acele cheltueli care se soldează prin contul de profit și pierdere, deci influențează numai rezultatele anuale ale întreprinderii.

Deasemenea autorul insistă asupra cheltuelilor, care deși se fac o singură dată pe an, sau la mari intervale de timp, totuși ele trebuesc repartizate asupra fiecărei perioade de calculație, cum este cazul impozitelor, asigurărilor, salariilor pentru concedii, etc.

Deși ne dăm seama că depășim limitele pe care revista, în mod obișnuit, le îngădue unei recenzii, totuși nu putem trece fără a ne opri la modul cum este privită aci problema amortizărilor, ca prezentând un aspect contabil interesant (pag. 22).

Astfel, deoparte sunt arătate amortizările contabile ce se fac, potrivit dispozițiilor legiuirilor fiscale și comerciale, la finele anului, adică la încheierea bilanțului întreprinderii (bilanzmässige Abschreibungen).

De altă parte sunt amortizările ce trebuesc luate în perioadele

de calculație, ca părți de costuri (Kalkulatorische Abschreibungen) și care sunt stabilite după anumite norme tehnice.

De remarcat — și chestiunea este discutabilă — că după normele din LSÖ nu sunt admise în costurile fabricatelor, deci în calculație, decât numai acele amortizări condiționate de uzura efectivă a mașinilor și instalațiilor adică numai pentru acele investiții ce servesc exploatării. Amortizările celorlalte investiții, spre exemplu al mașinilor ce nu funcționează, al locuințelor, al terenurilor cu întrebuințare agricolă, etc., nu sunt socotite la calculația costurilor, ci numai la amortizările anuale făcute pentru bilanț.

Din cauza tratamentului deosebit al amortizărilor, contabilitatea trebue să le deschidă separat, adică pentru fiecare categorie de amortizări, câte un cont în clasa 2-a, pe care planul obligatoriu de conturi din Germania o rezervă tocmai separării cheltuelilor ce influențează numai rezultate anuale de cele repartizate în costuri pe perioadele de calculație.

Inregistrările anuale ale amortizărilor de bilanț, vedem că sunt făcute astfel:

1. **Amortizări de bilanț** = **Investiții**
   (clasa 2-a)
2. **Profit și Pierdere** = **Amortizări de bilanț**
   (clasa 2-a)

Observăm că amortizările sunt scăzute direct din investiții, însă sunt calculate în fiecare an la valoarea inițială a costului investițiilor.

Inregistrările amortizărilor pentru calculație:

1. **Amortizări** = **Amortizări pentru calculație**
   (cls. 4) (cls. 2)

Această înregistrare este făcută la fiecare perioadă de calculație, pentru repartizarea amortizărilor în costurile fabricatelor.

2. **Amortizări pt. calculație** = **Profit și Pierdere**.
   (cls. 2)

Inregistrare făcută la finele anului pentru soldarea contului Amortizări de calculație.

In debitul contului de profit și pierdere sunt amortizările de bilanț, iar în credit cele intrate în timpul anului la calculația costurilor, soldul debitor reprezentând amortizările la investițiile ce n'au servit propriu zis exploatării.

Se indică și un alt procedeu: în locul înregistrărilor directe la contul de profit și pierdere, se creiază un cont ce înglobează toate soldurile clasei a 2-a, care vin apoi repartizate prin intermediul acestui cont colector, la contul de profit și pierdere.

Autorul se folosește în comentariile privind problema amortizărilor de lucrarea lui Hess-Zeidler (Kommentar der NPÖ und LSÖ).

Partea expozitivă a lucrării lui Zeiger se termină cu arătarea cheilor potrivite pentru o justă repartiție a costurilor.

Partea practică a lucrării cuprinde două exemple de calculație: unul luat dintr'o industrie cu fabricație simplă — industria caseinei, —

iar celălalt dintr'o industrie mai complicată și cu fabricate multiple — industria de cauciuc.

In anexă, cartea conține textul integral al dispozițiilor legale din NPÖ, LSÖ ș LSBÖ.

Cartea are o deosebită valoare pentru industriașul și negustorul german ca o prețioasă călăuză la stabilirea prețurilor pentru comenzile primite din partea statului. Pentru lectorul român ea este importantă ca instrument de documentare a cercetătorului problemei prețurilor pentru furniturile și lucrările de stat, cum și celui preocupat de calculația costurilor industrialie.

Zărnești, 22 Mai 1942.

Mihai Manolache

Bibliografie

Analele Statistice și Economice Nr. 1—3/942, publică un interesant studiu al d-lui Dr. Ing. **Marius Al. Luca** despre **„Planul de conturi noui,** în care autorul, după ce expune rezultatele la care s'a ajuns în Germania cu planificarea Contabilității, desvoltă un plan de conturi pentru industria auriferă cu aplicație specială la soc. Mica.

Studiul d-lui Ing. Luca este de o deosebită actualitate acum când problema raționalizării și a prețului de cost preocupă atât Statul cât și întreprinderile

Mai publică articole d-nii Prof. **Gh. Leon** despre Regimul economic al național socialismului german, d-l **Prof. V. Slăvescu:** Doi financiari.

Independența Economică, Nr. 3—5, cuprinde studiul d-lui Prof. **G. Mladenatz:** „Problema de politică cooperativă românească", precum și studiile d-lor **I. I. Tatos:** „Politica grâului în România", I. C. Vasiliu: Problema inventarului agricol, etc.

Alaci, Nr. 1—2/942, cu studii despre: Raționalizarea economiei naționale (C. I. Ghidel), Românizarea întreprinderilor (Alex. Gh. Sandu) și alte studii și articole semnate de d-nii: Gh. Huber, St. Dumitrescu-Satu, N. Mihăilescu, care cere înființarea unui Colegiu al doctorilor și licențiaților Academiei Comerciale.

Revista de Drept Comercial și Studii Economice Nr. 3—4/942, cu un foarte interesant studiu al d-lui **Mihai P. Popescu:** „Abuzul de drept în societățile anonime", în care d-sa susține ideia că orice acționar poate cere anularea deciziunii unei adunări generale nu numai pentru viții de formă, cum prevede în mod expres Codul de comerț ci și pentru vicii de fond, adică s'au luat deciziuni vădit în contra legii noțiunea de lege prevăzută la art. 230 trebuind să fie înțeleasă în sensul principiilor generale de drept.

Această teorie, dacă este menită să apere drepturile minorității contra abuzurilor administratorilor și grupurilor majoritare, în schimb împiedică funcțiunea normală a unei soc. anonime.

Lămuriri contabile, comerciale, juridice și fiscale

— **Registru Cartea Mare obligatoriu pentru orice soc. comercială.** In conf. cu Decretul-lege asupra timbrului din 1 Aprilie 1942 „asociațiunile comerciale de orice fel sunt obligate la ținerea și timbrarea registrului Jurnal, Inventar și **Cartea Mare**".

— **Contracte de comision și contracte de consignație.** Curtea de Casație, S. IV, a stabilit jurisprudența în expedițiile de mărfuri dela socieățile petrolifere către „Distribuția" că sunt contracte de comision iar nu de consignație și deci nu trebue timbrate și tratate în general drept consignație.

— **Contract de depozit neregulat și contract de împrumut.** E ocazia discutării dacă depozitele neregulate erau impozabile la mobiliar pentru dobânda prezumată sub regimul legilor fiscale dinainte de 1 Aprilie 1942. Curtea de Casație S. IV, a stabilit că asemenea depozite nu erau supuse la impozit mobiliar pe dobândă prezumată, lăsând la aprecierea instanțelor de fond să hotărască, dacă este vorba de un depozit neregulat sau de un împrumut.

Curtea constată că: „Nu există o diferență din punctul de vedere al normelor de drept dintre depozitul neregulat și împrumut" deoarece „aceste două feluri de contracte se pierd unul în altul în limitele respective ale sferelor lor de aplicație astfel că aprecierea naturii lor intră în domeniul instanțelor de fond. (Decizia fiscală Nr. 1.194 din Sept. 1941).

Restituirea impozitelor și taxelor ilegal percepute se face după art. 243 din Codul de procedură fiscală dela 1 Aprilie 1941 fie pe cale administrativă, fie pe cale judecătorească, urmând în caz de respingere — filiera obișnuită a apelului și recursului.

Dreptul de restituire se prescrie în 3 ani dela data percepерii, iar pentru impozitele ce se percep pe cale de reținere și vărsare în termen de 30 zile.

Pe calea acțiunii în restituire nu se pot discuta motive de fond (art. 244).

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

De la Secțiuni

DOLJ. Inscrieri. Contabil Stagiar: Const. N. Tatomir. **Reactivări.** Expert Contabil: Jean Eftimescu pe data de 8 Maiu 1942. **Radieri.** Contabil Autorizat: Alfred Drăgan (născut Bergman).

VLAȘCA. Inscrieri. Contabil Stagiar: Alex. Comărnici.

DOLJ. Inscrieri. Contabil Stagiar: C. Teodorescu și Alex. A. Huianu. **Avansări.** Contabil Autorizat: St. I. Roibu, Ilie Drunică, Nic. A. Lascăr, Pantelie I. Mustață. **Reactivări:** Const. I Avram și D-tru Zaharescu, contabili autorizați.

BEIUȘ (fost Oradea Mare). **Inaintări.** Contabil Autorizat: Achim Pantea. **Inscrieri.** Contabil Autorizat: Emil A. Grecu. **Transferări.** Contabil Autorizat: Solomon Pantea la Ilfov, Liviu F. Moga la Cernăuți, Ilie D. Petrescu la R. Vâlcea.

DEVA. Inscrieri. Contabil Autorizat: Alex. Popescu, Tudor G. Boșonea, Ioan Gligore, Romul Tudoran, Gh. Salcu, Vasile Grigoraș și Aurel Domuța; Contabil Stagiar: Cornel D. Giurgiu, Mircea V. Plav, Stan I. Stan, Ioan I. Oltean, Petru Preda, Emil Popoviciu, Ioan Man, Ilie Popescu. **Avansări.** Contabil Autorizat: Ioan Ștefan. **Transferări:** Antoniu Bramberger, Expert Contabil, la Arad; Neagu Romulus, Contabil Autorizat, la Arad; D-tru Ștefanoviciu la Deva; Nicolae Jurchelia, Contabil stagiar, la Deva. **Reînscrieri:** Ioan Ursu, Expert Contabil; Ioan Bâscă și Teodor Văcaru, Contabili autorizați. **Decedat:** Oscar Zeitler, Contabil Autorizat.

Colegiale

— D-l **C. ST. FOTESCU,** Directorul Vânzării la Soc. Româno-Americană, a fost ales în Consiliul de Ad-ție al Soc. „Distribuția" iar dr. **V. M. Ioachim** și **V. Dumbrăveanu** și **V. Cațafani** cenzori.

— D-l **GH. RAUREANU** sub director Banca Românească a fost ales cenzor la Soc. Steaua Română.

— D-l Prof. **CEZAR MIRON** a fost numit în Consiliul de Administrație al Casei de Economie și Credit a Corpului didactic pe o perioadă de 5 ani.

— D-l dr. **CONST. Z. DEMETRESCU,** distinsul nostru

colaborator și fost Președinte al Corpului S. Ilfov, a fost numit Inspector General al Invățământului comercial.

— D-l **ILIE MECU** a fost numit Administrator-Delegat la „Minele de Aur ale Statului".

D-l **MIHAIL MANOLACHE-ZARNEȘTI** în urma colocviului depus la Secția Brașov a fost trecut în gradul de Expert Contabil.

— D-l **JEAN TH. GEORGESCU** a fost numit Sub Director al Liceului comercial „N. Kretzulescu", director fiind d-l **I. CONSTANTINESCU.**

UZINELE CHIMICE ROMÂNE

FABRICĂ DE ARTICOLE DE CAUCIUC

BUCUREȘTI. — ȘOSEAUA PANDURILOR Nr. 71

TELEFON 4-10-10

PRODUCE ȘI FURNIZEAZĂ :

Articole technice, Plăci, Garnituri, Tuburi curente, de presiune şi pentru lichide corosive. — Pneumatice de biciclete, Mingi, Baloanc, ete. — Incălţăminte, Covoare, Şoşoni, Galoşi — Măşti de protecţie contra gazelor, Costume, Cisme şi mănuşi contra iperitei — Amortizoare de tunuri, Mitraliere — Lucrări de etanşeitate la fortificaţii — Pânze cauciucate.

UZINELE METALURGICE UNITE
TITAN, NADRAG, CALAN S. A. R.

Bilanţ general încheiat la 31 Decembrie 1941

Activ			Pasiv		
Investiţiuni 1924-1940	811.500.000		Capital social		500.000.000
„ 1941	18.000.000	829.500.000	Fondul primelor de emisiune		100.000.000
Acţiuni, efecte publice şi cupoane		133.583.671	„ de rezervă statutar		104.500.000
Casa: numerar	49.352 400		„ de amortizare 1924—1940	560.047.068	
disponibil la bănci	70.143.058	119.495.458	Fondul de amortizare 1941	69.952.932	630.000.000
Debitori		839.723.160	Rezerve speciale impuse	99.187.100	
Stoc de materiale şi fabricate		547.071.755	„ pentru creanţe dubioase	25.812.900	125.000.000
			Fondul Casei do Pensii a personalului T.N C.		65.000.000
			Fondul pentru clădirea localului birourilor Bucureşti		5.000.000
			Dividende neridicate		72.862.360
			Creditori		741.707.188
			Beneficiu reportat din 1940	4.582.296	
			Beneficiu net din 1941	120.722.200	125.304.496
		2.469.374.044			2.469.374.044
Garanţii statutare		225.000	Deponenţi de garanţii statutare		225.000
Conturi de ordine debitoare		259 840.482	Conturi de ordine creditoare		259.840.482

Preşedintele Consiliului de Administraţie şi Administrator Delegat: **Ing. C. Orghidan**
Director Financiar: **Dr. P. Dimian**

Verificat şi găsit conform cu registrele:
Cenzori: **C. Ştefănescu-Brăila**, expert contabil; Prof. **Sp. Iacobescu**, expert contabil
Colonel **Tărtăşescu**

CONTUL DE PROFIT ŞI PIERDERE

Incheiat la 31 Decembrie 1941

Cheltueli			Venituri		
Cheltueli generale		70.523.799	Beneficiu reportat din 1940		4.582.296
Dobânzi	14.180.658		Beneficiu brut din 1941		439.743.065
Comisioane bănci	4.597.507	18.778 165	Beneficiu din participaţiuni		3.446.653
Impozitele societăţii		72.448.590	Ministerul de Finanţe ct. impozite încasate şi achitate (taxa de consumaţie, cifra de afaceri etc.)		358.632.568
Ministerul de Finanţe, ct. impozite reţinute (taxa de consumaţie, cifra de afaceri, etc.)		358.632.566			
Cheltueli şentru scopuri de ocrotiri sociale		48.239.531			
Fondul Casei de Pensie a personalului T.N.C.		42.524.501			
Amortizări pt. învestiţiuni		69.952.932			
Beneficiu reportat din 1940	4.582.296				
Beneficiu net din 1941	120.722.200	125.304.496			
		806.404.582			806.404.582

Preşedintele Consiliului de Administraţie şi Administrator Delegat: **Ing. C. Orghidan**
Director Financiar: **Dr. P. Dimian**

Verificat şi găsit conform cu registrele:
Cenzori: **C. Ştefănescu-Brăila**, expert contabil; Prof. **Sp. Iacobescu**, expert contabil;
Colonel **Tărtăşescu**

Activ — BILANȚUL GENERAL INCHEIAT

Cassa:	Numerar efectiv				581.230.762	
	Disponibil la B. N. R.				59 .352.721	
	„ „ C. E. C.				25.156.809	1.196.740.292
B. N. R. Devize în curs de decont				Lei 507.117.390		
Disponibil la bănci:	B. N. R. devize negociabile				32.616.521	
	In străinătate				110.522.587	143.139.108
Bonuri de tezaur și pentru înzestrarea armatei:						
Lombardabile B. N. R.			v. n.	904.925.725		894.186.453
din cari angaj.	v. n.	8.300.000	v. r.	8.291.000		
din cari gajate	v. n.	120.000	v. r.	120.000		
Portofoliu de titluri: Titluri românești, cu venit variabil:						
Acțiuni cotate la bursă			v. n.	52.381.500	112.805.000	
din cari angaj.	v. n.	676.500	v. r.	1.008.180		
Acțiuni necotate la bursă			v. n.	224.573.777	54.030.070	
din cari angaj.	v. n.	6.213.150	v. r.	2.472.475		166.835.070
Plasamentul fondului de rezervă:						
Ef. publ. gar. Stat sau lombard. B. N. R.			v. n.	210.030.685		85.358.503
din cari angaj.	v. n.	50.106.900	v. r.	20.719.582		
din cari gajate	v. n.	11.869.780	v. r.	5.142.750		
Portofoliu de scont. — Piățibil în țară:						
Cambii fără garanții					373 694.457	
„ garantate cu efecte comerciale					859.369.975	
„ „ „ titluri					58.226.002	
„ „ „ mărfuri					20.885.000	
„ „ „ ipoteci					57.604.402	
„ „ „ diverse și scris. de garanție					317.483.350	
„ „ „ gaj agricol					3.180.251	1.690.443.437
Din portofoliu de mai sus se află reescontat B. N. R.:						
Cambii fără garanții				42.651.698		
„ garant. cu efecte comerciale				7.500.000		
„ „ „ titluri				2.550.000		
„ „ „ mărfuri				19 500.000		
„ „ „ ipoteci				18.882 900		
„ „ „ div. și scr. gar.				2.500.000	93.584.590	
Debitori. — Din țară, în „lei":						
Debitori fără garanții					311.443.529	
„ garanții cu efecte comerciale					2.134 206	
„ „ „ titiuri					399.196.563	
„ „ „ mărfuri					1.960.594.408	
„ „ „ ipoteei					165.112.008	
„ „ „ diverse și scris. garanție					454.431.844	
Pentru cari sunt cambii de circulațiune:		**In portof.**		**Reesc. B.N.R.**	3.292.912.558	
pentru debitori fără garanții		63.491.520		19.152.370		
„ „ garanții ef. com.		1.998.852		—		
„ „ „ titluri		97.379.557		3.000.000		
„ „ „ mărfuri		496.294.731		112.050 000		
„ „ „ ipoteci		54.729.498		4 300 000		
„ „ „ div. și scr. gar.		107.276 032		2 000 000		
		821.170.190		140.502.370		
în valute străine					74.422	
					3.292.987.980	
Din străinătate — în „lei"					1.690.314	3.294.678.294
Creanțe în conversiune conf. legii din 7. IV. 1934:				**Cota legală de plată**		
In portofoliu				88.360.581	10.751.514	
Reescontate la B. N. R.				13.700.842	10.521.913	21.273,427
				102.061.423		
Participațiuni — în țară:		**In portof.**		**Gajate**		
La Intreprinderi Ind. & Com.		118.763.3 3		31.770.500		150.533.803
Imobile: pentru uzul propriu și înmag. mărfuri					51.700.007	
„ locuințe funcționari					40.500.000	
alte imobile					61.800.014	154.000.021
Mobilier:						34
Conturi diverse						22 251.970
Conturi tranzitorii						27.560.767
						7.847.001.179

[B]ANCA [C]OMERCIALĂ [R]OMÂNĂ S. A.

BILANȚUL LA 31 DECEMBRIE 1941

Pasiv

Capital social				500.000.000
Fonduri de rezervă:				
Rezervă legală			177.986.933	
Rezervă specială			22.013.067	200.000.000
Fonduri de amortisment:				
pentru creanțe dubioase			130.000.000	
„ imobile			34.000.000	164.000.000
Dobânzi nerealizate la creanțe dubioase				21.501.063
Diferențe de curs nerealizate la portof. de titluri				57.795.884
Depuneri spre fructificare:				
Din țară — la vedere:				
cu Livretele de economie la purtător			340.338.050	
„ „ „ „ nominative			592.961.226	933.299.276
Creditori — Din țară: în „lei"				
la vedere	4.654.322.644			
pe termen	370.040.515	5.024.363.159		
în valute străine:				
la vedere		58.255.381	5.082.618.540	
Din străinătate: în „lei"				
la vedere	228.232,653			
pe termen	351.630	228.584.283		
în valute:				
la vedere	4.610.519			
pe termen	105.440.000	110.050.519	338.634.802	5.421.253.342
Creditori devize B.N.R. în curs de decontare — Lei		507.117.390		
Angajamente de reescont — în țară:				
1. Curente:				
la B. N. R. efecte scont		93 584.598		
„ „ cambii circulat.		140.502.370		
„ „ „ diverse		22.202.418	256.289.386	
2. In conversiune — cota redusă:				
la B. N. R.			13.700.842	269 990.228
Angajamente B. N. R. lombard				93.007
Cecuri și ordine de plată emise:				
Simple — cu plata în țară				165.347.330
Dividende neridicate				1.874 346
Conturi diverse				15.987 198
Conturi tranzitorii				9 594.381
Beneficiul net:				
Report din anul precedent			21.770,935	
Beneficiul anului curent			64 492.189	86.263.124
				7.847.001.179

BANCA ROMÂ

Debit — CONTUR

Cauţiuni statutare		5.000.000
Debitori pentru aval. şi scris. de gar. date de bancă:		
în ţară	3.478.665.552	
în străinătate	5.494.492	3.479.160.044
Efecte comerciale în gaj:		
în portofoliu		29.507.576
Cambii de circulaţiune:		
în portofoliu	1.116.650.493	
reescontate	140.502.370	1.257.152.863
Efecte spre încasare:		
în portofoliu	113.749.995	
la corespondenţi	518.078.774	631.828.769
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj şi garanţii diverse:		
în portofoliu		6.124.901.197
Titluri în gaj:		
în portofoliu		1.766.956.354
Depozite de titluri şi alte valori în păstrare		2.021 479.887
Debitori pentru titluri împrumutate şi depuse		284.817.830
Debitori pentru acreditive şi diverse		1 197.192.089
Depozite de bonuri de tezaur şi pentru înzestrarea armatei		528.829.500
		17.326.826.109

Debit — CONTUL PROFIT ŞI PIEI

Cheltueli de administraţie:		
Salarii şi indemnizaţii	170.367.234	
Diverse	38.030.465	208.379 699
Impozite şi taxe		26.245 275
Dobânzi plătite: La depuneri	12.358.825	
La reescont	1.568.820	
La alţi creditorî	86.500.751	100.428.396
Comisioane plătite:		5.768.094
Amortismente la imobile		4.000.000
Aloeaţii la fond pentru creanţe dubioase		40 074.056
Alocaţii la Casa de pensii a personalului Băncii Româneşti		8.090.831
Beneficiul net:		
Report din anul precedent	21.770.935	
Beneficiul anului curent	64.492.189	86.263.124
		479.267.475

Preşedintele Consiliului de Administraţie,
C. I. C. BRĂTIANU

Verificat şi găsit în conformitate cu registrele, codul de comerţ

Cenzori: *Dem. Constantinescu*, expert contabil;

NEASCĂ S. A.

DE ORDINE

		Credit
Deponenţi de cauţiuni statutare		5.000.000
Creditori pentru aval. şi scris. de gar. date de bancă :		
în ţară (din cari B. N. R. pt. export 2.608.528.890)	3.321.567.044	
în străinătate	157.593.000	3.479.160.044
Deponenţi de efecte comerciale în gaj		29.507.576
Deponenţi de cambii de circulaţiune		1.257.152.863
Remitenţi de efecte spre încasare		631.828.769
Deponenţi de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj şi garanţii diverse		6.124 901.197
Deponenţi de titluri în gaj		1.766.956.354
Deponenţi de titluri şi alte valori în păstrare :		
din ţară	1.800.820.495	
„ străinătate	220.659.392	2.021.479.887
Creditori pentru titluri împrumutate şi depuse		284 817.830
Creditori pentru acreditive şi diverse		1.197.192 089
Bonuri de tezaur şi pentru înzestrarea armatei		528.829.500
		17.326.826.109

DERE LA 31 DECEMBRIE 1941

		Credit
Report din beneficiul anului precedent		21.770.935
Dobânzi încasate :		
Dela portofoliu scont	82.383.718	
„ debitori	147 091.793	229.475.511
Comisioane încasate		118.607.478
Venitul portofoliului de titluri :		
Din diferenţe de curs realizate	1.415.292	
„ cupoane exigibile	12.366.201	13.781.493
Venitul bonnurilor de tezaur şi pt. înzestr. armatei		44.381.795
Venitul participaţiunilor		12.860.334
Venitul imobilelor		12.319.779
Beneficii diverse		6.162.905
Incasări creanţe amortizate		19.907.245
		479.267.475

Director General, **G. Cretzianu**

Şeful Contabilităţii,
Director, *Ion Saragea*, expert contabil

şi legea pentru organizarea şi reglementarea comerţului de bancă.

Ştefan C. Ioan, I. Purcăreanu.

BANCA DE SCON

Activ — **Bilanţul General încheiat**

Cassa							
a) Numerar efectiv					166.450.048		
b) Disponibil la B. N. R. şi C. E. C.					111.373.845		
c) Cupoane scăzute şi titluri eşite la sorţi					2.013.583		279.837.4
Disponibil la bănci							
a) In ţară					46.195.343		
b) In străinătate					59.152.158		105.347.5
Portofoliu de titluri							
Titluri româneşti	În portof. val. nom.	Gajate val. nom.	În portof. val. reală	Gajate val. reală			
I. Cu venit fix							
a) Ef. publ.	20.195.609	40.386.608	10.530.772	19.052.850	29.583.622		
b) Scrisuri şi obligaţiuni	6.648.275	5.663.500	5.332.832	2.517.854	7.850.686	37.434.308	
II. Cu venit variabil							
a) Acţ. cotate la bursă	8.332.450	8.192.000	14.218.014	21.138.931	35.356.945		
b) Acţ. necot. la bursă	20.423.477	16.370.250	1.408.034	5.102.359	6.510.393	41.867.338	79.301.6
Total	55 599.811	70.612.358	31.489.652	47.811.994			
Plasamentul fondului de rezervă				val. nom.			
Efecte publice				14,643.600			10.067.8
Portofoliu de scont			În portof.	Reescontate			
Plătibil în ţară:							
a) Cambii fără gar. port. com.			23.032 627	87.448.062	110.480.689		
b) „ gar. cu mărf., titl. etc.			121.873.249	158.881.000	280.754.249		
c) „ „ cu hipoteci			7.630.153	17.542.000	25.172.153		
d) „ „ cu gaj agricol			1.141.891	3.873.500	5.015.391		421.422.4
Total			153.677.920	267.744.562			
Debitori			Cambii de circulaţiune primite din care:				
Din ţară:			În portof.	Reescontate			
a) Debitori fără garanţie			27.050.286	11.620.000	27.947.280		
b) „ garantaţi cu titluri			2.000.002		53 726.765		
c) „ „ cu mărfuri, documente de export, devize			103.550.000	266.585.000	393.100.055		
d) Debitori garantaţi cu hipot.			13.610.245	6.045.000	64.182.501		
e) „ gar. cu garanţii diverse			24.443.004	32.510.000	143.986.658		681.943.2
Total			170.653.537	316.760.000			
Creanţe în conversiune conf. legii din 7. IV. 1934 (cota redusă)							
In portofoliu							52.373.8
Participaţiuni			În portof. val. reală	Gajate val. reală			
In ţară:							
La întrepr. industr. şi comerc.			3.000.003	18.523.711			21.523.7
Imprumuturi pe termen lung			Cambii de circulaţiune primite din care:				
			În portof.	Reescontate			
			169.706	479.500			580.9
Imobile							
a) Pentru uzul propriu şi înmagazinări de mărfuri					37.367.372		
b) Alte imobile					49.708.460		87.075.8
Mobilier							13.170.0
Conturi diverse							44.069.3
Conturi tranzitorii							
				Total			1.796.712.9

ROMÂNIEI

31 Decembrie 1941 — **Pasiv**

Capital					120.000.000
Fonduri de rezervă					
a) Rezervă legală			20.000.000		
b) Rezervă specială			60.000.000		80.000.000
Fonduri de amortisment					
a) Pentru creanțe dubioase			24.169.683		
b) Pentru imobile			5.000.000		29.169.683
Diferențe de curs nerealizate în portofoliu de titluri					30.482.511
Depuneri spre fructificare	**La vedere**	**Pe termen**			
I. Din țară:					
1. La purtător, sau nominative dar plătibile la purtător:					
a) Cu livrete de economie la purtător	225.202.684		225.202.684		
b) Cu livrete de economie nominative dar plătib. la purt.	13.520.887		13.520.887	238.723.571	
2. Nominative:					
a) Pe livrete de econ. nomin.	29.101.649		29.101.649		
b) In cont	111.746.184	351.865	112.098.049	141.199.698	
3. Depuneri vechi		13.236.498		13.236.498	
Total	379.571.404	13.583.363		393.159.767	
II. Din străinătate	135.978	55.213		191.191	393.350.958
Total general	379.707.382	13.643.576			
Creditori					
I. Din țară	244.426.418	167.115.588		411.542.006	
Total	244.426.418	167.115.588			
II. Din străinătate { In lei	228.254		228.254		
II. Din străinătate { In valută	48.938.092		48.938.092	49.166.346	460.708.352
Total general	293.592.764	167.115.588			
Angajamente de reescont	**Provenite din:**				
In țară:	**Efecte scontate**	**Cambii de circulațiune**			
La B. N. R.	267.744 562	317.239.500			584.984.062
Cecuri și ordine de plată emise					
Simple: Cu plata în țară					22.791.860
Conturi diverse					19.185.062
Conturi tranzitorii					47.904.933
Beneficiu net					8.135.500
Total					1.796.712.921

BANCA DE SCONT

Debit **CONTUR**

Cauţiuni statutare		2.940.00
Debitori pentru avaluri şi scrisori de garanţie date de bancă		
In ţară (din care B. N. R. export Lei 230.210.691)		370.772.92
Efecte comerciale în gaj		
In portofoliu		15.513.91
Cambii de garanţie		
In portofoliu		45.541.49
Cambii de circuiaţiune		
a) In portofoliu	170.823.254	
b) Reescontate	317.239.500	488.062.75
Efecte spre încasare		
a) In portofoliu	56.828.684	
b) La corespondenţi (nedecontate)	3.137.494	59.966.17
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj şi garanţii diverse		
In portofoliu		1.576.713 81
Titluri în gaj		
In portofoliu		107.087.55
Depozite de titluri şi alte valori în păstrare		262.404.14
Debitori de titluri împrumutate		27.233.76
Debitori pentru acreditive şi diverso		275.197.46
Total		3.181.434.00

CONTUL DE PR

Debit **încheiat la**

Cheltuell de administraţie		
a) Salarii şi indemnizaţii	50.673.109	
b) Diverse	18.574.023	69.247.13
Impozite şi taxe		5.994.70
Dobânzi plătite		
a) La depuneri spre fructificare	4.806.945	
b) La reescont B. N. R.	14.886.338	
c) La alţi creditori	1.833.234	21.526.51
Comisioane plătite		1.449.07
Diferenţe de curs		268.40
Amortizări		98.485.83
a) La creanţe dubioase	8.548.584	
b) La mobilier şi diverse	1.093.418	9.642.00
		108.127.84
Beneficiu net		8.135.50
Total		116.263.34

Preşedintele Consiliului de Administraţie,
BASTAKI ION

Director General,
Săvulescu Alexandru

Administratori:

Grozdea Dimitrie — *Marinescu Gheorghe*
Tătăranu Constantin — *Simotta George*
Georgescu Nicolae — *Zamfirescu Constantin*

A ROMÂNIEI

E ORDINE

		Credit
Deponenţi de cauţiuni statutare		2.940.000
Creditori pentru avaluri şi garanţii date de bancă		
a) In ţară (din care B. N. R. export Lei 230.210.691)	317.231.929	
b) In străinătate	3.541.000	320.772.929
Deponenţi de efecte comerciale în gaj		15.513.918
Deponenţi de cambii de garanţie		45.541.493
Deponenţi de cambii de circulaţiune		488.062.754
Remitenţi de efecte spre încasare		59.966.178
Deponenţi de hipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj şi garanţii diverse		1.576 713.810
Deponenţi de titluri în gaj		107.087.556
Deponenţi de titluri şi alte valori în păstrare		262.404.148
Creditori pentru titluri împrumutate		27 233.760
Creditori pentru acreditive şi diverse		275.197.461
Total		3.181.434.007

FIT ŞI PIERDERE

Decembrie 1941

		Credit
Dobânzi încasate		
a) Dela portofoliu scont	26.790.409	
b) Dela debitori	43.187.567	69.977.976
Comisioane încasate		17.575.435
Venitul portofoliului de titluri		
a) Din diferenţe de curs realizate	695.809	
b) Din cupoane exigibile	4.093.542	4 789.351
Venitul imobilelor		5.089.863
Venitul devizelor şi beneficii diverse		15.530.583
Incasări din creanţe amortizate		3.300.132
Total		116.263.340

Şeful Contabilităţii,
Inspecttr **M Frangulea**, Contabil autorizat

Verificat şi găsit in conf. cu Codul de Comerţ şi Legea pentru organizarea şi reglementarea comerţului de bancă.

Censori : *Antoniu Ion*, expert contabil
Stelloriaa Olimp, expert contabil
Petrescu Virgil

SOCIETATEA ANONIMĂ

Activ

BILANȚ GENERAL INCHEIAT

Cassa şi depozite la bănci			34.167 382
Investiţiuni şi materiale telefonice. — Capital net învestit: (Calculat în conformitate cu art. XXV al contractului de concesiune din 4 Iulie 1930 şi pe baza legii monetare din 7 Februarie 1929)			
Investiţiuni şi materiale telefonice		4.141.974.341	
se scad: amortizări		650.951.918	
Capital net învestit		3.491.022.423	*
Alt activ din imobilizări: (Diferenţa rezultând din aplicarea art. XXV al contractului de concesiune din 4 Iulie 1930 la calcularea capitalului net învestit de mai sus, faţă de legea din 7 Noemvrie 1936, Inaltul Decret-Regal Nr. 1645, publicat în Monitorul Oficial din 19 Mai 1940 şi Inaltul Decret-Regal No. 895, publicat în Monitorul Oficial Nr. 78 bis din 1 Aprilie 1941)	733.485.306		
(Rest reprezentând primele plătite peste cursurile de mai sus pentru procurarea devizelor străine)	133.558.362	867 043.668	4.358.066.091
Investiţiuni în lucrări militare şi alte investiţiuni		142.588.282	
Se scad: amortizări		129.070 646	13.517.636
Titluri în portofoliu			17.602
Plasamentul fondului de pensii:			
Efecte publice (val. nom. 214.236.000		155.810.565	
Numerar		2.503.520	158.314.085
Diverşi debitori			732.154.349
Conturi transitorii			163.034.976
	Total		5.459.272.121

Debit

CONTURI

Pretenţiuni pentru lipsa de folosinţă a învestiţiilor rămase în afara graniţelor actuale: (Calculat în conformitate cu art. XXV al contractului de concesiune din 4 Iulie 1930 şi pe baza legii monetare din 7 Februarie 1929, în lei aur)			380.549.431
	Total		380.549.431

Debit

CONTUL DE PROFIT ŞI PIERDERE

Cheltueli generale de administraţie:			
Exploatare, comercial			454.983.235
Subvenţii pentru opere naţionale		82.000.000	
Alocaţii la fondul de pensii		124.922.565	206.922.565
Cheltueli de întreţinere			242.429.595
Amortizări			219.396.111
Amortizarea lucrărilor militare			129.070.646
Redevenţa statului			75.887.354
Dobânzi			74.007.063
Beneficiul net pe anul 1941			497.179.801
	Total		1.899.876.370

*) Capitalul Net Investit de mai sus cuprinde şi valoarea investiţiilor rămase în afara graniţelor actuale în valoare de Lei 279.644.634, calculată în Lei aur, în conformitate cu art. XXV al Contractului de Concesiune din 4 Iulie 1930 şi pe baza legii monetare din 7 Februarie 1929.

Preşedintele Consiliului de Administraţie:
(ss) **G-ral M. IGNAT**

Verificat şi găsit în conformitate

ROMÂNĂ DE TELEFOANE

LA 31 DECEMBRIE 1941

Pasiv

Capital		1.650.000.000
Rezervă legală (în conformitate cu art. XI, paragraful 3 din contractul lege de concesiune)		3.107.315
Rezerva pentru reînnoiri		483.776.433
Rezerva pentru prevederi speciale		485.606.984
Rezerva pentru debitori dubioşi		23.095.192
Fondul de pensii al personalului		158.314.085
Fondul de credit şi economii al personalului		31.980.827
Împrumuturi dela bănci		1.362.479.680
Diverse conturi creditoare		763.731.804
Beneficiul Anului 1941:		
(Calculat în conformitate art. XXV al contractului de concesiune şi pe baza legii monetare din 7 Februarie 1929)	201.840.747	
(Rest rezultând din aplicarea art. XXV al contractului de concesiune la calcularea beneficiului net)	295.339.054	497.179.801
Total		5.459.272.121

DE EVIDENŢĂ

Credit

Folosinţa investiţiilor rămase în afara graniţelor actuale		380.549.431
Total		380.549.431

INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 1941

Credit

Venitul brut din exploatarea reţelei telefonice		1.899.876.370
Total		1.899.876.370

Director Financiar şi al Contabilităţii:
(ss) *Gr. Georgescu*, expert-contabil

cu registrele şi piesele justificative

CREDITUL

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ PENTRU

ACTIV — **Bilanţul încheiat la**

Casa	—	—	—	11.040.193
Disponibil la bănci	—	—	—	23.851.881
Stocuri de ţiţeiu, derivate şi minereuri	—	—	—	78.735.431
Efecte publice şi acţiuni	—	—	—	173.845.471
Subscr. la Impr. Reîntr.— Val. nom. 62 mil.—	—	—	—	55.283.350
Particip ţiuni	—	—	—	139.972.323
Investiţiuni: Sonde şi investiţii la schele	Val. iniţială	Amortismente		
Val. iniţ. mai puţin posturile complet amortiz.	1.109.753.227			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	824.209.729		
Amortisment pe 1941	—	51.100.426	234.443.072	
Rafinăria Brazi: Valoarea iniţială	578.913.602			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	306.503.075		
Amortisment pe 1941	—	47.008.719	225.401.808	
Instalaţia de Isooctan: Valoarea iniţială	76.387.716			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940		3.492.833		
Amortisment pe 1941	—	6.427 983	66.466.900	
Mine: Valoarea iniţială	56.743.074			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	54.893.161		
Amortisment pe 1941	—	24.864	1.825.049	
Staţia de export, depozite şi pompe: Val. iniţ.	52.224.920			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	35.495.348		
Amortisment pe 1941	—	4.920.450	11.809.122	
Cisterne şi material rulanl: Valoarea iniţială	164.857.890			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	157.998.362		
Amortisment pe 1941	—	6 859.527	1	
Materiale	175.139.741	—	175.139.741	
Terenuri petrolif. şi conc. min.: Val. iniţială	189.847.478			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	75.954.654		
Amortisment pe 1941	—	4.415.048	109.477.776	
Imobile: Valoarea iniţială	88.906.214			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	64.745.509		
Amortisment pe 1941	—	1.052.855	23.107.850	
Automobile, animale şi vehicule: Val. iniţială	24.692.100			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	9.574.672		
Amortisment pe 1941	—	3.355.176	11.762.252	
Mobilier: Valoarea iniţială	11.671.013			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	6.899.816		
Amortisment pe 1941	—	483.994	4 287.203	
Drepturi de redevenţă: Valoarea iniţială	12.194.619			
Se scad: Amortismentele până la 31 Dec. 1940	—	12.194.618		
Amortisment pe 1941	—	—	1	863.720.775
Valoarea totală a invèstiţiilor	2.541.331.594			
Totalul amortismentelor	—	1.677.610.819		
Debitori: Clienţi cumpărători la intern	—	—	51.396.889	
Clienţi cumpărători la extern	—	—	89.672.147	
Diverşi debitori	—	—	205.787.768	
Afiliaţiuni	—	—	8.650.637	355.507.441
Produse exportate	—	—		134.783.717
Diverse active	—	—		31.578.305
				1.868.318.887
Conturi de ordine	—	—		1.474.474.524

MINIER

DESVOLTAREA INDUSTRIEI MINIERE

31 Decembrie 1941

PASIV

Capital		605 000.000	
Fond de rezervă statutar		25.038.091	
„ pentru creanţe dubioase		19.510.202	
„ de studii şi învăţământ geologic		10.428.622	659.976.915
Angajamente vechi la bănci		—	223.474.116
„ la bănci pentru investiţii şi achiziţii noi		—	248.328.254
Angajamente la furnizori şi alţi creditori		—	468.778.333
Avansuri pe documente pentru produse exportate		—	134.783.717
Conturi diverse		—	79.057.402
Beneficiul:			
Beneficiul din anul 1940		1.362.671	
Beneficiul net în anul 1941		52.557.479	53.920.150
			1.868.318.887
Conturi de ordine			1.474.474.524

CREDITUL MINIER

CONTUL DE PROFIT ŞI PIERDERE

Exerciţiul 1941

DEBIT			CREDIT		
Cheltueli de exploatare şantiere, rafinărie şi vânzări	—	399.356.240	Beneficiul reportat din anul trecut	—	1.362.671
Transport pe C. F. R. şi conducte	—	368.779.995	Produse proprii şi din cumpărări vândute la intern şi export	—	1.874.236.074
Costul ţiţeiului şi al produs. cumpăr. inclusiv redevenţele particularilor	—	505.881.723	Produse vândute pe bază de mandat	—	312.274.893
Taxe de consum., drumuri, export, impozit şi taxe miniere Stat (în iei), impozite com., clădiri, comunale, etc.	—	639.610.895	Venitul efectelor publice şi acţiunilor	—	10.656.291
Salarii la Centrală	—	79.038.442	Venituri diverse	—	101.052.335
Cheltueli de administraţie	—	21.817.112			
Dobânzi şi comisioane	—	58.218.663			
Participaţia noastră la depozitele petrolifere cerute de Stat	—	29.856.789			
Amortizări:					
Sonde şi investiţii la schele	51.100.426				
Rafinăria Brazi	47.008.719				
Instalaţia de Iso-Octan	6.427.983				
Mine	24.864				
Staţia de export, depozite şi pompe	4.920.450				
Cisterne şi material rulant	6.859.527				
Terenuri petrolif. şi conces. miniere	4 415.048				
Imobile	1.052.855				
Automobile, animale şi vehicule	3.355 176				
Mobilier	483.994				
	125.649.042				
Amortiz. de creanţe bloc. în străin.	17.953.313	143.602.256			
Beneficiu:					
Report din anal 1940	1.362.671				
Beneficiul net al anului 1941	52.557.479	53 920.150			
		2.300.082.264			2.300 082.264

Preşedintele consiliului de ad-ţie,
Costin Stoicescu

Director general,
Inginer Teodor Dobrescu

Şeful contabilităţii,
Subdirector, **Vasile Modoran**

Censori: **I. D. Clinceanu**, expert contabil; **I. M. Dumitrescu, C. Grigoriu**

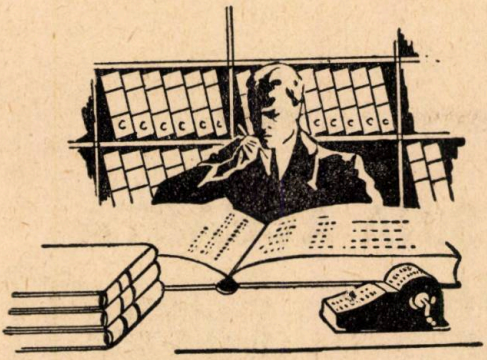

După munca încordată a contabilului....

.....destinderea și reconfortarea se recapătă gustând

Vinurile SAMPANIA MOTT

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...pentru ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă călca lingeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu ai la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, înseamnează să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

No. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

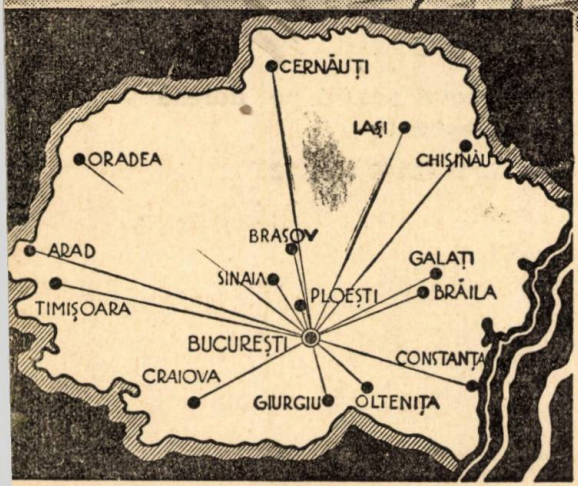

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- **A TERMINA AFACERI IMPORTANTE**
- **A REALIZA UN PROFIT**
- **A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE**

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

Dlui Eugen Vancu
la Banca "Albina"
SIBIU

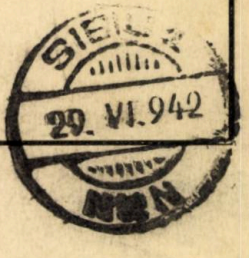

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administrației Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXI — No. 7-8 IULIE-AUGUST 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

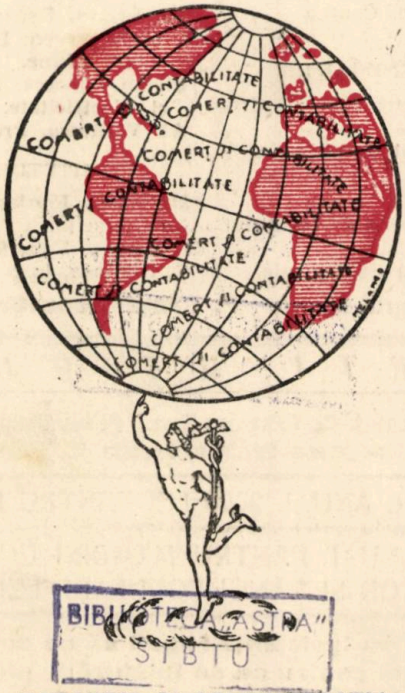

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STR. TEILOR 12
TELEFON 3-72-83

Tip. Românesc. Impr. Indep. Str. R. Poincaré, 17

FUNDATORII REVISTEI ÎN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Piopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M
Fost Preşedinte Corp. Contab.
Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 360

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 40 LEI

Anul XXXI.—No. 7-8 Iulie-August 1942

REVISTA GENERALĂ DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Comitetul: Rostul nostru — — — — — — — — — — — — — — — 153
Prof. I. Tutuc: Contabilitatea împrumuturilor pe obligaţiuni — 158
Dr. V. M. Ioachim: Raţionalizarea nomenclaturei contabile — — 168
Aureliu Marinescu: † Nicolae G Arghir — — — — — — — — — — 174
Gh. Em. Rîureanu: Technica înregistrării la conturile de ordine şi de evidenţă — — — — — — — — — — — — — — — — — 178
Anghel Daniel: Vitrinele — — — — — — — — — — — — — — — 181
St. St. Dumitrescu-Şuţa: Bilanţul fiscal — — — — — — — — — 185
Dela Secţiuni. — Asociaţia foştilor elevi ai Şcoalei Comerciale Sup. No. 1—Liceul Comercial „N. Kreţulescu" — - — 192
Jurisprudenţe fiscale. — Recenzii — — — — — — — — — — 195

«DREPTATEA NU PIERE; CA TRUPUL LUI HRISTOS, EA SE POATE INGROPA, DAR TOCMAI CA ŞI HRISTOS-DUMNEZEU, EA VA REINVIA».

Mihail Kogălniceanu

ROSTUL NOSTRU

— Cuvinte lămuritoare pentru trecut şi pentru viitor —

Consiliul Superior al Corpului Contabililor experţi şi autorizaţi a luat deciziunea să transforme **„Buletinul Corpului Contabililor Secţia Ilfov"** în organ oficial al Corpului din întreaga ţară, anunţând în acelaş timp că **„Revista de Comerţ şi Contabilitate"** este o revistă particulară.

Cu aceasta, vechea **„Revistă de Comerţ şi Contabilitate"** intră într'o nouă fază a activităţii sale, fără ca acesta să însemne că s'a încheiat şi misiunea Revistei ca organ de documentare şi răspândire a cunoştinţelor contabile şi comerciale şi ca organ de apărare a intereselor profesionale în general şi a absolvenţilor şcolilor comerciale în special, cari azi reprezintă un procent de peste 60 la sută din membrii Corpului contabililor.

Cu acest prilej, ţinem să dăm câteva lămuriri şi preciziuni în legătură cu trecutul acestei Reviste şi cu activitatea viitoare

a acestei publicațiuni, care are peste 30 ani de apariție regulată.

„Revista Generală de Comerț și Contabilitate" a fost înființată în urma primului congres al absolvenților școalelor comerciale superioare ținut în 1906, congres, care a format prima mare manifestare a comercialiștilor. Inițiatorii Revistei în frunte cu d. N. Butculescu și defunctul I. St. Rasidescu și-au luat angajamentul să asigure apariția regulată a Revistei, indiferent de rezultate, I. St. Rasidescu punând cu toată dragostea tipografia sa la dispoziție.

Intrucât Asociația Absolvenților Școalelor Comerciale „Uniunea" nu era persoană juridică, Revista a fost înscrisă pe numele fondatorilor.

Deși fondatorii cu mijloacele lor proprii au făcut posibilă apariția Revistei, totuși **niciodată nu s'au gândit să se considere ca proprietari ai ei.**

De aceea, în 1916, când s'a legiferat ca persoană juridică, **„Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare", fondatorii au trecut Revista în proprietatea Corpului, așa cum figurează și azi înscrisă la Trib. Ilfov.** Prin urmare, nici fondatorii, nici conducătorii actuali, sau cari vor mai veni nu sunt proprietari ai Revistei, care rămâne ceeace a fost în intenția fondatorilor **organ de manifestare al comercialiștilor și în special al „Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare"**

Apariția regulată timp de peste 30 de ani n'a fost niciodată pusă în legătură cu interesele materiale sau personale ale fondatorilor sau conducătorilor Revistei, cari au avut și au o singură preocupare: să-i **mențină acestei Reviste caracterul unei bune publicații de specialitate și să contribue în special la progresul comerțului românsec, al științei și technicei contabile, de care este legată și propășirea celor ce activează în acest domeniu.**

Această preocupare a avut-o Revista de la începutul apariției sale — **Ianuarie 1908** — deci, cu mult înainte de înființarea „Corpului Contabililor experți și autorizați" — care este în mare parte un rezultat al luptei dusă prin coloanele acestei Reviste și o realizare a celor grupați în jurul Revistei.

Dar nu numai pentru „Corpul Contabililor„ Revista a dus o acțiune vie și stăruitoare, ci și pentru înființarea primei noastre **Academii de Inalte Studii Comerciale,** pentru introduce-

rea **Contabilității duble la Stat,** pentru **legiferarea Bilanului-tip,** pentru **pătrunderea absolvenților școalelor comerciale în comerț,** pentru **legiferarea condițiunilor de muncă,** etc. etc.

Cine a avut curiozitatea să răsfoiască numai **„Indexul alfabetic"** pe materii și autori tipărit în 1937, va putea vedea cât de bogată și stăruitoare a fost activitatea acestei Reviste dela 1908 și câte probleme necesare și variate de specialitate contabilă s'a discutat în coloanele acestei publicații.

Am putea spune că nu există problemă de contabilitate, dintre cari unele par noi — pentru care cercetătorul conștiincios să nu găsească un studiu, o sugestie, un fapt în Revistă.

Numai cine crede că **totul începe dela el,** se poate dispensa de asemenea cercetări în trecut.

Ce a însemnat **„Revista Generală de Comerț și Contabilitate"** pentru profesiunea noastră, ne-o spune, între altele, următoarele rânduri ce le găsim în interesantul **„Tratat de Contabilitate"** vol. II al d-lui **Prof. dr. C. G. Demetrescu,** inspector general școlar și fost Președinte al Corpului Contabililor Secția Ilfov :

„O largă contribuție la progresul științei contabilității în România se datorează și „Revistei Generale de Comerț și Contabilitate" — Organ al Absolvenților școalelor superioare de comerț și în urmă și al Corpului Contabililor, care dela 1908 și până azi a desbătut cele mai importante chestiuni teoretice și practice de contabilitate" iar marele nostru animator și creator al Corpului Contabililor, defunctul **Gr. Trancu-Iași,** cu ocazia sărbătoririi a 25 ani de existență a Revistei, spunea :

„Din Revista aceasta am tras isvorul de energie, din care — ajuns în vârful piramidei — am dat colegilor mei mâna de ajutor părintească".

„Revista Generală de Comerț și Contabilitate", deci — fie că a fost organul oficial al Corpului Contabililor — fie că n'a fost — a înțeles să meargă pe drumul tras de fondatorii ei și nimeni și nimic nu a putut clinti pe conducătorii ei vremelnici dela aceasta.

Când în jurul Corpului Contabililor și mai ales în preajma alegerilor se făceau atâtea discuțiuni inutile, când diferitele grupări căutau să-și impună punctul de vedere — uneori cu săgeți veninoase și jigniri personale — Revista a căutat să se țină pe cât posibil deasupra acestor lupte.

Acum, când în mod oficial, Revista nu mai este **considerată** organul Corpului Contabililor experți și autorizați, — **„Revista Generală de Comerț și Contabilitate"** se va consacra mai mult cercetării și difuzării problemelor de știință și technică contabile, și științelor comerciale în general, urmărind, bineînțeles — în spiritul acțiunei sale de până acum — și mișcarea profesională, întrucât pentru moment nu s'a legiferat încă concentrarea reprezentării și apărării profesionale într'un singur organism, mai ales că misiunea „Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare" nu se poate limita numai la profesiunea de Contabil, ci se extinde și asupra altor preocupări, cuprinse în programul acestui Corp.

Desigur că în ceeace privește profesiunea contabilă, misiunea cea mai mare îi revine „Corpului Contabililor", alături de care Revista noastră **înțelege să acționeze ca și în trecut pentru binele proefsiunei, stând la dispoziția tuturor secțiunilor Corpului Contabililor și a membrilor.**

Credem că din acest punct de vedere și din punctul de vedere al desvoltării cunoștințelor contabile, oricine urmărește progresul, trebue să vadă cu ochi buni orice publicație serioasă, care deșteaptă și întreține emulația și interesul pentru profesiune.

Suntem siguri că așa a înțeles și actuala conducere a Corpului Contabililor rostul Revistei noastre, atunci când transformând Buletinul Secției Ilfov în organ oficial — în locul Revistei Generale de Comerț și Contabilitate — nu a îndemnat pe membrii Corpului **să nu mai fie abonați la Revistă,** pentrucă nu mai au această obligație, așa cum greșit s'a procedat uneori în trecut.

De altfel, ținem să precizăm că Revista Generală de Comerț și Contabilitate — fiind un organ independent de existența Corpului Contabililor — **nu a făcut niciodată uz de dispoziția din Regulamentul Legii Corpului ca să aplice vreo sancțiune, în cazul când membrii refuzau abonamentul.**

Ca probă este că **nici jumătate din numărul total al membrilor înscriși în Corpul Contabililor nu erau abonații Revistei.**

Noi am înțeles și înțelegem să menținem Revista ca publicație **UTILĂ,** pentru care abonatul să găsească un **interes,** nu ca o publicație **obligatorie,** la care să plătească abonamen-

tul, pentru a nu suferi vreo sancțiune și apoi să o arunce la coș.

De aceea, faptul că **„Revista Generală de Comerț și Contabilitate"**, nu mai este considerat organul oficial al Corpului Contabililor nu poate **schimba nimic din rostul acestei Reviste și din legăturile ce le are cu cititorii săi.**

Cine crede că a plătit până acum abonamentul numai ca o obligație legală, nu ca să citească Revista, ne va înștiința de sigur din vreme ca să nu-i mai trimitem Revista, căci hârtia și tiparul sunt atât de scumpe că nu ne mai putem permite să trimitem nici măcar un singur număr, fără a fi plătit, având în vedere că Revista nu trăește din subvenții.

Aceasta este singura rugăminte ce o facem membrilor Corpului, cari nu vor să mai primească Revista. In același timp rugăm pe toți abonații ca, după cum s'a comunicat și prin organul oficial al Corpului Contabililor, să trimeată orice corespondență și costul abonamentului numai la sediul Revistei, str. Teilor 12 ori la B. N. R. Serviciul de Viramente pentru Revista Generală de Comerț și Contabilitate.

In ce privește pe vechii noștri colaboratori, cari ne-au onorat cu colaborarea lor, îi rugăm să continuie a ne trimite articole, studii, observațiuni, după cum rugăm și tineretul să sprijine cu entusiasmul lor și cu dorința lor de mai bine orice publicație și orice mișcare, **oficială sau neoficială,** care urmărește același ideal, ca și ei.

Terminăm aceste cuvinte lămuritoare cu următoarele rânduri scrise în primul număr al Revistei pe 1932 :

„Noi avem convingerea că ne-am făcut datoria față de colegi și nu avem altă dorință decât de a avea alături de noi la această tribună pe cei mai dotați dintre tineri, cari să continue lupta noastră cu mai multă putere și cu mai mult succes, de cât am putut-o face noi".

Astfel înțelegem noi, ca și înaintașii noștri, să pregătim trecerea Revistei în mâinile acelora, cari vor avea să continue opera predecesorilor noștri și a noastră.

COMITETUL

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI «REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE», ORGAN CARE VĂ APĂRĂ INTERESELE.

Contabilitatea împrumuturilor pe obligaţiuni

Deşi am cinstea să mă găsesc pe Tabloul experţilor contabili, tot nu aşi fi avut curajul să fac observaţiuni asupra unei probleme de Contabilitate, dacă această problemă nu ar avea o strânsă legătură cu preocuparea mea principală care este Matematica financiară.

Este vorba de înregistrările contabile relative la operaţiunile legate de un împrumut făcut prin emisiune de obligaţiuni.

In **„Buletinul Contabililor"**, numărul din Decembrie 1941, se găseşte soluţia problemei de Contabilitate propusă la examenul de expert-contabil ţinut ceva mai înainte la Braşov.

In enunţiu se dă Balanţa de verificare şi Inventarul.

In Balanţa de verificare, se vede la Credit: **Obligaţiuni emise**, 10.000.000, iar la Debit: **Pierdere la emisia de obligaţii**, 300.000.

In Inventarul încheiat la 31 Decembrie 1941, se arată la Pasiv: **Obligaţiuni emise**, 9.000.000 şi **Obligaţiuni ieşite la sorţi**, 1.000 000, iar la Activ: **Pierderi la emisia de Obligaţiuni**, 270.000.

Aceleaşi valori ca în Inventar se găsesc, bine înţeles, la Bilanţ.

Insfârşit, la Debitul contului de Profit şi Pierdere se vede: **Pierderi la obligaţiunile eşite la sorţi**, 30.000.

In treacăt, fac observaţia că, deoarece s'a făcut o tragere la sorţi, care a redus pierderea la emisiune, dela 300.000 lei la 270.000 lei, urmează că scadenţa de amortizare se află în exerciţiul ce se încheie la 31 Decembrie 1941, deci acea scadenţă este şi o scadenţă de cupoane. Intr'un fel oarecare, ar fi trebuit să apară şi contul **Cupoane exigibile**.

Trecând peste această mică observaţie, soluţiunea ce s'a dat problemei este aceea care, în mod obicinuit, se dă la noi în ţară şi, desigur, şi în străinătate. Nu ştiu ce se petrece în alte ţări, însă în Franţa sunt contabili, — am impresia, din cele citite, că sunt încă puţini, — cari fac înregistrările în alt fel.

Acest alt fel de înregistrări este bazat pe consideraţiunea că, într'o emisiune de obligaţiuni, capitalul datorat de societatea sau instituţia emitentă nu este, la emisiune, valoarea nominală reprezentată de obligaţiuni, ci valoarea reală, adică aceea rezultată din cursul de emisiune.

Profesorul de Matematice financiare nu se poate împăca cu ideia că, încă dela emisiune, valoarea obligațiunilor, emise sub paritate, este 100% și că trebue să intervie un cont intitulat **Pierderi la emisia de obligațiuni.**

Matematica financiară precizează că, într'un împrumut emis sub paritate, dobânda plătită de debitor este formată din două părți: una care se plătește periodic prin cupoane și alta care se plătește la rambursare, prin prima de rambursare.

Din combinația lor rezultă procentul real plătit de debitor, de care trebue să se ție seama în înregistrările contabile.

Obligațiunile, la emisiune, au ca valoare pe aceea care rezultă din cursul de emisiune, iar datoria întreagă va fi această valoare înmulțită cu numărul obligațiunilor emise.

După un an dela emisiune (sau după un semestru), s'a plătit cuponul de dobânzi și s'a plătit și primul amortisment, dacă amortizarea începe odată cu achitarea primului cupon.

Obligațiunile rămase în circulație au la începutul anului al doilea o altă valoare, ceva mai mare, decât cea dela emisiune; datoria de plată va fi acum egală cu noua valoare a obligației înmulțită cu numărul obligațiunilor în circulație.

La ultima scadență de plată a împrumutului, valoarea unei obligațiuni va ajunge exact la valoarea ei nominală, plus valoarea cuponului de dobânzi.

Valoarea reală a datoriei la începutul fiecărui an, — deci și valoarea reală a unei obligațiuni, — trebue să rezulte din înregistrările contabile.

Indicațiunile pentru aceste înregistrări se obțin asimilând contractul de împrumut cu un cont curent, calculat cu procentul real de dobânzi rezultat din condițiunile de emisiune.

Cititorii cari doresc să aibă explicări și motivări mai ample de ordin contabil pot să le găsească în lucrarea **La Comptabilité des Emprunts à long terme par H. Galbrun, Docteur ès Sciences.**

Prezint aici două exemple, pe cari le-am alcătuit așa ca apelul la Algebra financiară să fie cât mai redus.

EXEMPLUL I

O societate industrială face un împrumut în valoarea nominală de 150.000.000 lei, în 30.000 de obligațiuni de câte 5000 lei; procentul nominal de dobânzi 5% anual, cursul de emisiune 86%. Împrumutul este rambursabil la o singură scadență, la 8 ani după emisiune.

Să se facă lucrările necesare înregistrărilor contabile pe toată durata împrumutului.

Lucrările pregătitoare sunt două conturi: **Contul curent al împrumutului** și **Contul Dobânzi.** In amândouă se lucrează cu **procentul real al împrumutului.**

Vom începe prin a calcula acest procent real.

Putem lucra pentru o valoare nominală de 100 lei cumpărată cu 86 lei. Acești 86 lei reprezintă valoarea actuală a celor 8 cupoane anuale de câte 5 lei, plus valoarea actuală a sumei de 100 lei ce se rambursează la sfârșitul anului al 8-lea, valorile actuale fiind calculate cu procentul real căutat.

Insemnând cu r dobânda cuvenită capitalului de 1 leu pe timp de un an, și punând 1+r=x, ecuația problemei este:

$$5\,\frac{1-x^{-8}}{r}+100\,x^{-8}=86$$

Ecuațiunea se rezolvă prin încercări, servindu-ne de Tabelele de dobânzi compuse.

Pentru 7½%, membrul întâiu are valoarea 85,356 iar pentru 7⅓% are valoarea 86,245. O interpolare ne dă **procentul real 7,37933%.**

Suma încasată din împrumut este 86% din 150.000.000 lei = 129.000.000 lei.

Prima de rambursare va fi 150.000.000—129.000.000 = 21.000.000 lei.

Cuponul anual reprezintă 5% din valoarea nominală a împrumutului, adică 7.500.000 lei.

Vom începe cu primul cont, **Contul curent al împrumutului.**

Se trece la **Creditul** contului valoarea reală obținută din împrumut (debitându-se, pentru moment, Contul **Casa**); se calculează dobânda pe anul întâiu cuvenită acestei valori, servindu-ne de procentul real al împrumutului și se creditează Contul curent, la sfârșitul anului întâiu, cu valoarea găsită, prin debitul **Contului Dobânzi, Imprumutul pe obligațiuni.**

Se trece la **Debitul** contului curent valoarea cupoanelor la sfârșitul anului, adică 7.500.000 lei.

Cu această sumă se creditează un cont denumit **Contul Serviciul împrumutului.**

In Contul curent al împrumutului se obține, la sfârșitul anului întâiu, un sold creditor, care se trece la pasivul Bilanțului.

La începutul anului al 2-lea se redschide Contul împrumutului cu acel sold creditor și se lucrează ca în anul precedent, continuându-se tot astfel până la sfârșitul anului al 8-lea, când, la creditul Contului, se obține suma de 157.503.172 lei, după cum se vede din detaliile de calcul din contul alăturat. Acest credit acoperă cuponul de 7.500.000 lei și valoarea nominală a împrumutului, adică 150.000.000 lei. Restul de 3.172 lei trece la Profit și Pierdere.

(Această sumă nu trebuie să existe; provine din faptul că procentul real este calculat cu o foarte mică eroare, prin adaus).

Contul curent al împrumutului

încheiat la sfârșitul fiecărui an cu 7,379333 %

Anii	Credit			(4) Debit	(5)	(6)	(7)
	(1) Valoarea împrumutului la începutul anului	(2) Dobânzi la sfârșitul anului cu 7,79333 %	(3) Total la sfârșitul anului	Valoarea cupoanelor (prin Creditul Ct. Serviciul împrumut.	Sold creditor din nou la sfârșitul anului	Creșterea va orli împrumutului în cursul anului (2)—(4)	Totalul creșterilor acumulate
1	129 000.000	9.519.340	138.519.340	7.500.000	131.019.340	2.019.340	2.019.340
2	131.019.340	9.668.353	140.687,693	7.500.000	133.187.693	2.168 353	4 187.693
3	133.187.693	9.828.363	143 016 056	7.500.000	135.516.056	2.328.363	6.516.056
4	135.516.056	10.000.181	145,516.237	7.500 000	138.016.237	2.500.181	9.016.237
5	138.016.237	10.184.678	148.200.915	7.500.000	140.700,915	2.684.678	11.700.915
6	140.700.915	10.382.789	151.083.704	7.500.000	143.583,704	2.882.789	14 583.704
7	143.583.704	10.595.520	154.179.224	7.500 000	146.679 224	3.095.520	17.679.224
8	146.679.224	10.323.948	157.503.172	7.500.000	150.003.172	3.323.948	21.003.172

Se vede că la Contul curent al împrumutului am mai adăugat coloanele (6) și (7).

Coloana (6) se obține făcând diferențele (2)—(4) adică diferența între dobânzile ce s'ar cuveni anual valorii împrumutului la începutul anului și valoarea cupoanelor plătite. Această diferență reprezintă **creșterea** valorii împrumutului în decursul unui an și trebue întrebuințată imediat spre a cumpăra valori mobiliare cari să producă o dobândă anuală de mărimea celei ce s'ar obține făcând calculul cu procentul real al împrumutului.

In adevăr, aceste diferențe de dobânzi, — între cea calculată cu procentul real și cea calculată cu procentul nominal,— se cuvin creditorilor și vor fi plătite la scadența împrumutului.

Pentru moment, rămân însă în patrimoniul Societății, printre diferitele posturi de Activ.

Societatea debitoare, pentru a-şi asigura disponibilităţile necesare şi a le fructifica, trebue să afecteze din activul întreprinderii o sumă corespunzătoare cu care să cumpere valori mobiliare producătoare de dobânzi cu procentul real al împrumutului (aproximativ).

Coloana (7) reprezintă acele diferenţe de dobânzi din coloana (6) acumulate în decursul anilor Suma arătată în coloana (7) în dreptul unui anumit an trebue să apară într'un post distinct din Activ, care ar putea fi intitulat: **Titlurile primei de rambursare a împrumutului pe obligaţiuni;** această diferenţă fiind plasată în titluri.

Dobânzile produse de aceste titluri se vor trece în creditul contului **Dobânzi, Imprumutul pe obligaţiuni.** In acest fel, apare drept cheltuială numai soldul contului, care va fi constant în fiecare an, după cum se vede din amănuntele contului ce urmează.

Acest sold se trece la sfârşitul anului în Contul de Profit şi Pierdere.

El reprezintă dobânda anuală, calculată cu procentul real, suvenită valorii reale a împrumutului.

Contul Dobânzi, Imprumutul pe obligaţiuni

încheiat la sfârşitul fiecărui an

Ani (sfârşitul anului)	Debit (Dobânzi dela Creditul C-tului Imprumut)	Credit (Dobânzile cu 7,37933 % aduse de sumele din coloana (7)	Solduri debitoare de trecut la Profit şi Pierdere
1	9.519.345	—	9.519.340
2	9.668.353	149.013	9.519.340
3	9.828.363	309.023	9 519.340
4	10.000.181	480.841	9.519.340
5	10.184.678	665.338	9 519.340
6	10.382.789	863.449	9.519.340
7	10.595.520	1.076.180	9.519.340
8	10.823.948	1.304.608	9.519.340

Valoarea unei obligaţiuni la începutul unui an se obţine împărţind valoarea împrumutului arătată pentru începutul acelui an cu numărul obligaţiunilor emise, adică cu 30.000.

Dacă se rambursează atunci împrumutul, o obligaţie nu

trebue plătită cu 5000 lei, ci cu rezultatul găsit prin împărțirea de mai sus.

Deasemenea, dacă Societatea ar fi declarată în stare de faliment, creditorii obligatari nu pot pretinde decât valoarea rezultată din Contul curent al împrumutului, care, bineînțeles, este inferioară valorii nominale.

In exemplul tratat a fost nevoe să se cumpere valori mobiliare producătoare de dobânzi cari apar în Activ sub denumirea **Titlurile primei de rambursare.** La scadența împrumutului, acest activ este vândut, spre a acoperi prima de rambursare.

Valoarea împrumutului a variat din an în an, fiind **crescătoare,** iar valoarea unei obligațiuni creștea iarăși din an în an, spre a deveni egală cu valoarea ei nominală plus cuponul, la scadența împrumutului.

EXEMPLUL II. Vom considera un al doilea exemplu, în care împrumutul, emis sub paritate, este amortizabil prin **trageri la sorți anuale.**

Vom vedea că, în acest caz, nu mai este nevoe să se cumpere valori mobiliare spre a se asigura prima de rambursare, fiindcă aceasta se plătește succesiv, în fiecare an, obligațiunilor cari se amortizează în acel an.

Valoarea împrumutului variază, deasemenea, din an în an, însă devine **descrescătoare.**

Cât despre valoarea unei obligațiuni, vom constata că ea crește, ca și în primul exemplu, din an în an, pentru a ajunge la valoarea nominală plus cuponul, la ultima scadență de amortizare a obligațiunilor.

Iată enunțiul problemei.

Se face o emisiune de 1000 obligațiuni, de câte 10.000 lei valoare nominală, pe cursul 92%, procentul nominal de dobânzi 4% anual.

Rambursarea se face în 4 ani, amortizându-se : în anul 1-iu 10% din obligațiunile emise, în anul al doilea 20%, în anul al treilea 30% și în anul al patrulea restul de 40%. Cupon anual.

Emisiunea se face la 1 Ianuarie 1942.

Să se prepare lucrările necesare înscrierilor contabile.

A. Se prepară **Tabelul de amortisment** și calculul anuităților.

In exemplul luat, aceste operațiuni sunt foarte simple.

Ani	Scadențe (începutul anului)	Capital nominal la începutul anului	Numărul oblig. amortiz. la sfârșitul anului	Valoarea amortismentului	Dobânzi (cupoane)	Anuitatea plătită la sfârșitul anului
1	1 Ian. 1942	10.000.000	100	1.000.000	400.000	1.400.000
2	1 „ 1943	9.000.000	200	2.000.000	360.000	2.360.000
3	1 „ 1944	7.000.000	300	3.000.000	280.000	3.280.000
4	1 „ 1945	4.000.000	400	4.000.000	160.000	4.160.000

B. Se caută **procentul real de dobânzi,** scriind ecuațiunea că suma primită în subscripție reprezintă **valoarea actuală** a anuităților plătite pe toată durata împrumutului, calculată cu acel procent real, pentru moment necunoscut.

Insemnând cu **r** dobânda pe an pentru 1 leu din capitalul subscris, și punând $1+r=x$, ecuația căutată va fi :

$$9.200.000 = 1.400.000\,x^{-1} + 2.360.000\,x^{-2} + 3.280.000\,x^{-3} + 4.160.000\,x^{-4}$$

sau simplificând cu 10.000, și schimbând ordinea :

$$140\,x^{-1} + 236\,x^{-2} + 328\,x^{-3} + 416\,x^{-4} = 920$$

Ecuațiunea se rezolvă prin încercări, servindu-ne de Tabelele de dobânzi compuse.

Pentru 7%, membrul întâiu al ecuațiunii devine :

$$140 \times 0{,}934579 + 236 \times 0{,}873438 + 328 \times 0{,}816298 + 416 \times 0{,}762895 = 922{,}0824$$

Rezultatul fiind mai mare ca 920, procentul 7% trebue mărit.

Incercând pe 7,25%, vom găsi că membrul întâiu are valoarea 916,0011.

Procentul real este cuprins între 7% și 7,25%. O interpolare ne dă procentul real al împrumutului 7,0853%.

Acest procent va servi pentru calcularea **Contului curent al împrumutului.**

Contul curent al Împrumutului

încheiat la sfârșitul fiecărui an cu procentul real al împrumutului, 7,0853 %.

Scadențe	Credit		Total la Credit	Debit		Solduri creditoare
	Valoarea obligațiilor la scadență	Dobânzi cu 7,0853 %		Valoarea cupoanelor	Valoarea amortismentelor	
1 Ian. 1942	9.200.000	—	—	—	—	—
31 Dec. 1942	—	651.848	9.851.848	400.000	1.000.000	8.451.848
1 Ian. 1943	8.451.846	—	—	—	—	—
31 Dec. 1943	—	598.839	9.050.687	360.000	2.000.000	6.690.687
1 Ian. 1944	6.690.687	—	—	—	—	—
31 Dec. 1944	—	474.055	7.164.742	280.000	3.000.000	3.884.742
1 Ian 1945	3.884.742	—	—	—	—	—
31 Dec. 1945	—	275.246	4.159.988	160.000	4.000.000	D. 12

La 31 Decembrie 1945, soldul contului trebuia să fie zero, diferența de 12 lei, lipsă dela credit, nu prezintă nicio importanță. Ea provine de acolo că în procentul de dobânzi 7,0853% este o ușoară aproximație.

Contul precedent și Tabelul de amortisment ne dau valoarea unei obligațiuni la fiecare din scadențele arătate, după cum se vede mai jos.

(1) Scadențe	(2) Valoarea obligațiunilor	(3) Numărul oblig în circulație	(4) Valoarea obligației (2) : (3)
1 Ian. 1942	9.200.000	1000	9.200
1 Ian. 1943	8.451.848	900	9.399,94
1 Ian. 1944	6.690.687	700	9.558,12
1 Ian. 1945	3.884.742	400	9.711,86

Dacă la valoarea de 9.711,86 lei a unei obligațiuni la scadența de 1 Ianuarie 1945 adăugăm dobânda sa cu 7,0853% pe an, care este 688,14, obținem 10.400 lei, pentru scadența de 31 Decembrie 1945.

In adevăr, la această dată, plătindu-se, pentru o obligație, cuponul 400 lei și valoarea nominală de 10.000 lei, nu mai rămâne niciun sold, după cum era normal.

C. In Tabelul de amortisment se vede o descompunere a anuității în **Cupoane** și **Amortisment.**

Se mai face însă o descompunere a anuității, așa cum rezultă din Contul curent al împrumutului.

Descompunerea anuității dedusă din Contul curent al împrumutului

(1) Date	(2) Dobânzi cu 7,0853 %	(3) Micșorarea valorii datoriei	(4) Anuități (2) + (3)
31 Dec. 1942	651.848	748.152	1.400.000
31 Dec. 1943	598.839	1.761.761	2.360.000
31 Dec. 1944	474.055	2.805.945	3.280.000
31 Dec. 1945	275.246	3.884.742	4.160.000
		+ 12	

Micșorarea valorii datoriei se obține ținând seama de valoarea datoriei la 1 Ianuarie al fiecărui an și făcând diferența între două valori consecutive. Ea reprezintă ceeace se achită, în fiecare an, din valoarea reală a împrumutului, după calcularea dobânzilor cu procentul real.

D. **Conturile** cari intervin sunt deci următoarele :

Contul curent al împrumutului care se creditează, la emisiune, cu **valoarea reală** a împrumutului prin debitul **Casei.** El se creditează la sfârșitul fiecărui an cu dobânzile cuvenite **valorii tuturor obligațiunilor** cari sunt în viață la începutul acelui an, dobânzi calculate cu procentul real al împrumutului. Creditarea se face prin debitul unui cont de **Dobânzi,** care se trece la sfârșitul anului la **Profit și Pierdere** ca o cheltuială.

Contul curent al împrumutului este debitat, la sfârșitul fiecărui an, prin creditul unui cont, numit **Serviciul împrumutului,** cu sumele destinate plății cuponului și amortizărilor. Acest cont se debitează cu plățile efectuate.

Soldul contului curent al împrumutului apare în Pasivul Bilanțului.

Deasemenea, soldul contului Serviciul împrumutului poate să apară în Pasivul Bilanțului, reprezentând obligațiunile eșite la sorți și cupoanele exigibile cari nu au fost încă achitate până la încheierea Bilanțului.

Descompunerea anuității astfel cum este arătată la punctul C face să apară dobânzile cu cari se creditează Contul împrumutului prin debitul Contului Dobânzi și **Micșorarea** valorii datoriei care apare la debitul Contului Profit și Pierdere.

In acest ultim cont apare astfel întreaga anuitate.

După câte știm, o lege a **Patrimoniului public** se prepară la Ministerul Finanțelor; se va vorbi în ea și de **Evidența Datoriilor publice**. Avem convingerea că această evidență nu trebue făcută numai prin înșirarea tabelelor de amortizări ci și prin alcătuirea, ca mai sus, a Contului curent al fiecărui împrumut. Aceste conturi curente vor servi, în decursul anilor la politica de urmat în administrarea datoriei publice.

Dacă articolul de față ar duce, întâmplător, la intervenția specialiștilor în Contabilitate, îi rog să se preocupe de problema cercetată, care are importanța ei, nu și de scăderile mele de ordin contabil, cari nu au nicio importanță.

Prof. I. TUTUC

Colegii, CARI SE GĂSESC PE FRONT, în fața inamicului, cer celor rămași la vatră, unire, solidaritate și respect necondiționat pentru înaintași.

Înaintașii ne-au păstrat țara, înaintașii ne-au bătătorit calea spre muncă cinstită, ordonată și constructivă pentru țară, iar cei ce luptă azi contra inamicului sunt înaintașii celor cari, în urma lor, vor păstra patrimoniul național recâștigat cu grele jertfe.

ȘTEFAN GEORGESCU

— Cu prilejul unui an dela moartea sa —

S'a oficiat la 20 August un an dela moartea fostului nostru coleg Ștefan Georgescu dintre coproprietarii firmei „Pivnițele Imperiale". — Regretăm mult că nu i-a fost dat harnicului Fănică să revadă în plin rod refăcută și în plină activitate frumoasa vie din Basarabia desrobită.

Dumnezeu să-i facă veșnica odihnă.

Fraților săi, Ion și Alex. Georgescu, le urăm din toată inima continuu progres, pentru ca ei, **negustori români născuți**, să servească de pildă — în ceea ce privește munca și cinstea.

Raționalizarea nomenclaturei contabile

Buletinul A. G. I. R. pe Ianuarie 1942 publică un interesant studiu al d-lui Dr. Ing. Al. Braniski despre : **„Raționalizarea contabilității"**.

Trecem peste partea polemică din introducere, deoarece d-l Ing. Braniski constată ca și noi că d-l Ing. Rusu Abrudeanu a exagerat, când în studiul său „Raționalizarea Contabilității' a afirmat că „lucrarea sa este o prezentare clasică, clară și definitivă a științei contabilității".

Asemenea d-sa este de acord cu noi că în lucrarea d-lui Ing. Rusu Abrudeanu sunt „definițiuni, ilustrațiuni (lupta dintre boxeuri pentru lichidul din hârdău) și observațiuni nepotrivite".

După ce face aceste constatări, autorul studiului scrie că „înainte de a raționaliza fondul, trebue să păşim la raționalizarea formei, raționalizând întreaga nomenclatură contabilă, căci, spune d-sa, „noi inginerii suntem ceva mai pretenționși".

Din acest punct de vedere, noi credem că d-l Rusu Abrudeanu a procedat mai sistematic, voind să raționalizeze bazele disciplinei contabile și apoi, ca urmare a acestei raționalizări, să ajungă la raționalizarea nomenclaturei contabile, căci una derivă din cealaltă.

De altfel și d-l Ing. Braniski face acelaşi lucru când pune mai întâi unele chestiuni de fond, cari sunt în strânsă legătură cu ceeace numim noi legi fundamentale ale contabilității raționale.

Prima chestiune pusă de d-sa este că „nu trebue să existe conturi de persoane, alături de conturi de valori".

A doua chestiune se referă la categoriile de conturi.

„Odată materializate toate conturile, propunem ca să se împartă în două categorii cu 6 serii de conturi.... Astfel vom avea Bunuri (avere concretă) cunoscute sub denumirea de „Activ" și Fonduri (avere abstractă) cunoscută sub denumirea de „Pasiv".

Aceste două chestiuni nu sunt „chestiuni de formă" ci **de fond**, cari au sau trebuie să aibă la bază o raționale

Pentru prima chestiune, d-l Ing. Braniski pleacă dela ideia că „nu trebue să contabilizăm raporturi juridice, ci numai valori comerciale", — idee pe care d-sa o justifică astfel:

„De când cu desființarea sclaviei, ființele umane nu mai sunt obiecte de vânzare și persoanele nu mai au o „valoare comercială".

Acest argument credem că nu poate forma o bază de discuție, căci înregistrând raporturi juridice, respectiv elemente patrimoniale bazate pe raporturi juridice, — nimeni nu s'a gândit să trateze ființele umane „ca obiecte de vânzare".

Pentru a doua chestiune expusă, sub formă de propunere. D-sa nu mai aduce nici o argumentare mai amplă, considerând probabil suficiente argumentările autorilor, cari au pus la baza contabilității raționale tocmai acest dublu aspect al Patrimoniului — obiectul însă-și al contabilității s. a. Proveniența Patrimoniului (Pasivul) și folosința lui (Activul).

Deci nu mai este vorba de „o propunere" ce se face acum pentru „raționalizarea nomenclaturei" conturilor, ci de o grupare logică a conturilor, grupare pe care technica contabilă a introdus-o chiar înainte de a se cristaliza teoria patrimonială a contabilității, respectiv, teoria conturilor pe această bază.

In ceeace privește subîmpărțirea în serii de conturi, D-sa pleacă dela gradul de lichiditate pentru Activ și gradul de exigibilitate pentru Pasiv, — iarăși un punct de vedere destul de vechiu, care însă nu are prea multă legătură cu teoria conturilor, ci numai cu technica de prezentare a situațiilor contabile.

Această împărțire a fost propusă de diferite Congrese Internaționale de Contabilitate, fiind adoptată și de Congresele Corpului Experților contabili la Chișinău în 1927 și pusă în practică prin bilanțul tip întocmit de Consiliul Superior al Administrării Bunurilor Publice în 1929.

Partea originală a expunerii D-lui Braniski, consistă în primul rând, după cum am arătat, în suprimarea conturilor de persoane și înlocuirea lor cu materialitatea raportului juridic.

Ca urmare a acestei ideei, D-sa pune față în față denumirile de până acum pe care le consideră irațională și denumirile propuse de D-sa, pe care le consideră raționale.

Denumirea irațională	Denumirea rațională
Activ	Bunuri
Pasiv	Fonduri
Profit și Pierdere	Rezultate
Cassa	Numerar
Numerar efectiv	Numerar
Diverse conturi debitoare	Debite
Diverse conturi creditoare	Credite
Conturi speciale	(Denumire proprie)
Conturi diverse	(„ „)
Conturi diverse de decontare	Decontări

Denumirea irațională	Denumirea rațională
Fond de amortizare	Amortismente
Creditori	Datorii sau credite
Debitori	Creanțe sau Debite
Clienți	Livrări
Furnizori	Furnituri
Subscriitori	Subscripții
Efecte de primit	Efecte
Efecte spre încasare	Efecte
Efecte de plată	Efecte proprii

Pentru a vedea cât de rațională este această nomenclatură propusă, vom observa numai că autorul întrebuințează atât pentru „Efecte de Primit" cât și pentru „Efecte spre încasare" denumirea de „Efecte" iar pentru „Efecte de plată" denumirea de „Efecte proprii", uitând că prin denumirea generală de „efecte" se înțelege nu numai cambii, cecuri, ci și titluri de împrumuturi publice, uneori chiar și acțiuni.

Această denumire generală introdusă în legi (a se vedea Codul de Comerț, Legea Burselor, Legea Bancară, etc.) în practica comercială și în orice manual de contabilitate nu poate fi întrebuințată — în nomenclatură zisă rațională numai pentru o categorie de efecte, denumite în literatura contabilă „Efecte comerciale" spre deosebire de „Efecte publice".

Și unele și altele însă sunt Efecte.

Denumirea de **„Efecte proprii"** poate fi ușor confundată

cu „**Efecte publice**“ — proprietatea întreprinderii ca fiind opusul Efectelor depuse de terți în păstrare, în gaj, etc.

Apoi a include „**Efectele spre încasare**“ în același cont de „Efecte“ împreună cu „Efectele de primit“ înseamnă a nu face deosebirea între „Activ proprietate“ și „Activ în posesiune“ — afară de cazul când autorul a voit să întrebuințeze denumirea „Efecte spre încasare“ ca fiind același cu „Efecte de primit“, — confuzie, care în practica comercială și în contabilitate nu se face niciodată.

Lipsește din „nomenclatura rațională“ denumirea de „**Conturi curente**“.

Autorul se ridică cu drept cuvânt contra abuzului ce se face în contabilitate cu această titulatură.

Dar, condamnând acest abuz, D-l Dr. Ing. Braniski cade în altă extremă, cerând excluderea complectă a denumirilor „Conturi corente debitoare“ și „Conturi corente creditoare“ ca fiind nepotrivite, căci ele nu spun absolut nimic caracteristic, întrucât, spune d-sa mai departe, „toate conturile unei contabilități sunt „curente“.

Autorul face aceste afirmațiuni tocmai, pentrucă nesocotește elementul juridic în înregistrările contabile.

Dacă spre a se ajunge la o nomenclatură rațională D-sa ar fi ținut seamă și de elementul juridic — foarte important în contabilitate — ar fi constatat că denumirea de „cont curent“ nu este lipsită de orice semnificație și că nu orice cont, chiar de persoane, este — în realitate — un „cont curent“.

Codul de Comerț vechi art. 370 și art. 513 și urm. din codul de comerț, ce era să intre în vigoare precum și interesantele studii și jurisprudențe publicate în Revistele de specialitate explică noțiunile de „**Contract de cont curent**“ și de „**Imprumut** în cont curent“ care nu e tot una cu „Imprumut pe gaj“. In primul caz, debitorul poate ridica și depune în cont curent, în al doilea caz debitorul ia întreaga sumă la acordarea împrumutului și o achită în întregime la scadența fixată iar în contractul de cont curent — fără a avea la bază un împrumut — nu se știe dinainte pentru cine va fi soldul la încheierea Bilanțului debitor sau creditor; asemenea conturi nu se pot încadra dela început în nomenclatura rațională a D-lui Ing. Braniski cu „Debite“ și „Credite“.

O altă greșală face autorul, tot din nesocotirea raporturilor

juridice, atunci când confundă contul de **„Acționari"** cu contul **„Acțiuni de subscris"**.

D-sa scrie „Contul Acționari" este o denumire nepotrivită un cont fictiv de persoane, căci produce multe confuziuni regretabile și care se întrebuințează în mod curent pentru acțiuni nesubscrise sau acțiuni neachitate. Nu numai acestă denumire este nepotrivită, dar însăși acest cont trebue să nu mai existe. Soldul lui trebue scăzut din Capital, pentrucă acesta să nu fie fictiv, ci totdeauna real, reprezentând capitalul deplin vărsat. ."

„Trebue contabilizat numai capitalul deplin vărsat pentru că ceeace nu s'a vărsat nu poate fi luat drept Capital. Contabilitatea rațională nu înregistrează intențiile, proectele de subscripție în speță, ci numai faptele economice".

„Denumirea de „Acțiuni" nu poate fi dată decât contului, care reprezintă acțiuni străine. Ea nu poate fi dată însă acțiunilor proprii emise, dar nesubscrisă, căci o acțiune nesubscrisă nu este la drept vorbind o acțiune".

Ne surprinde că D-l Dr. Ing. Braniski, care se vede că s'a ocupat de probleme contabile, a putut să facă confuzie între acțiuni subscrise, dar neachitate în întregime și acțiuni nesubscrise.

Dacă acțiunile, a căror emisiune s'a hotărât, dar nu s'au dat încă în subscripție ori s'au dat în subscripție, dar nu s'au subscris toate„ reprezintă un activ fictiv, dacă s'ar trece în Bilanț, apoi contul „Acționari" reprezentând acțiuni subscrise, deci angajamente certe de a vărsa sume la epocile fixate de Consiliului de Administrație este un activ **real,** nu fictiv.

Se știe că acționarii, în caz de faliment al societății, răspund până la limita sumei subscrise, chiar dacă au cezionat certificatul de subscriere.

Asemenea cazuri s'au ivit în practică, subscriitorii fiind chemați de Sindicatul Falimentului să complecteze vărsămintele pentru despăgubirea creditorilor.

Codul de Comerț (vechi) prevede la art. 169 : „Subscriitorii și diferiți cesionari sunt responsabili de plata totală a acțiunilor chiar de le vor fi înstrăinat".

In Bilanțul tip pentru societățile pe acțiuni prevăzut de art. 131 din legea germană asupra societăților pe acțiuni, este trecut „Activ" ca prim post :

„Vărsăminte de efectuat asupra capitalului social" ceeace corespunde la contul de „Acționari".

Este adevărat că sunt unii autori, cari nu consideră acest post ca un cont de Activ — avere, ci ca un post rectifivativ (de scăzut) din Capitalul social[1].

Aceștia, ca și D-l Dr. Ing. Braniski, tratând contabilitatea ca o anexă a altor discipline, nu țin seama de faptul că obiectul contabilității este „Patrimoniul — cu toate drepturile și obligațiunile ce decurg din acest concept juridico- economic.

D-l Dr. Braniski mai pune chestiunea de principiu și anume dacă nu e mai practic ca să se țină conturile de ordine și conturile de Evidență în partida simplă.

D-sa cere deci ca tocmai într'un plan rațional de conturi să introducem o metodă de contabilizare, cari azi nu se mai obișnuiește nici în întrepriderile mici.

Contabilitatea rațională face înregistrarea acestor posturi după metoda contabilității în partida dublă, nu ca o chestiune de **formalistică,** cum ar putea crede unii, ci ca o urmare **logică** a însă-și esenții contabilității s. a. înregistrarea Patrimoniului (proprietate și posesiune) sub cele două aspecte : „Existență și proveniență".

D-l Dr. Ing. Braniski ne-a spus în introducerea studiului său că „inginerii sunt mai pretențioși".

Tocmai penaru aceasta ar fi de dorit ca atunci când păsesc într'un alt domeniu, să se informeze și să se documenteze cât mai bine, pentruca să nu tragă concluziuni și să facă propuneri pornind dela noțiuni greșite sau rău înțelese.

Cu o bună documentare la bază, contribuția inginerilor mai ales pe tărâmul Rațonalizării Contabilității industriale poate fi foarte prețioasă, cum ne-o dovedește studiul D-lui Ing. Marius Luca publicat în „Analele Statistice și Economice Nr. 1—3/942.

Dr. V. M. IOACHIM

1) A se vedea articolul nostru : „Noi Contribuții românești la Teoria Conturilor". Revista de Comerț și Contabilitate, 1940, pag. 409.

Pentru susținerea revistei rugăm pe abonații noștri să recomande tuturor colegilor, contabili și comercianți, să se aboneze la revistă.

† NICOLAE G. ARGHIR

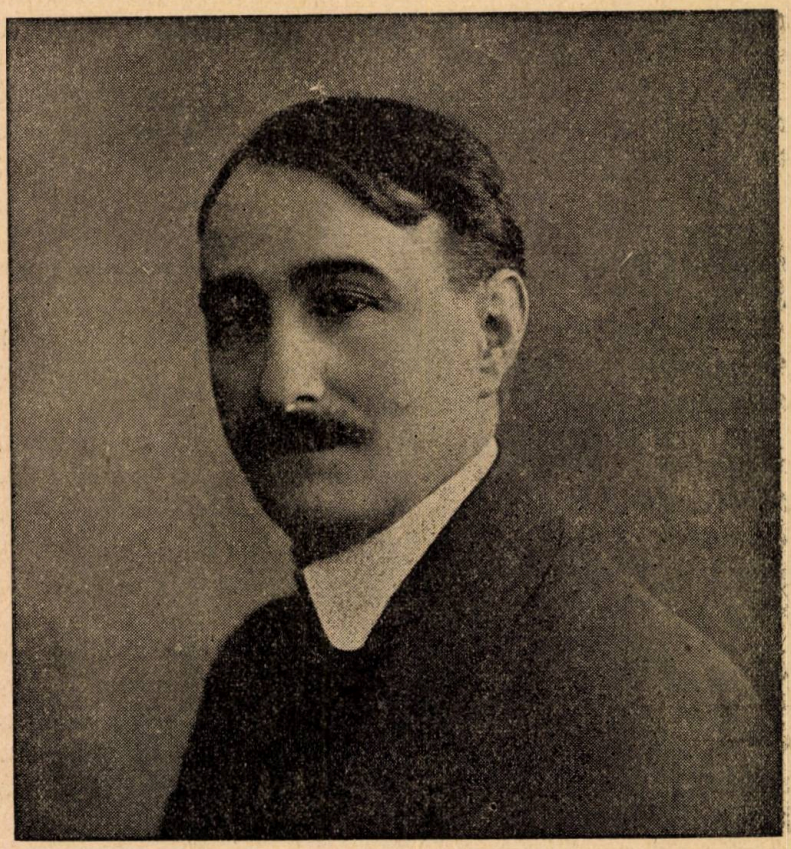

Nicu Arghir.

A încetat din viață un om cinstit, de-o rară modestie și de mare acțiune în viața economică și în viața socială a țării.

A făcut parte din falanga funcționarilor conștiincioși ai Statului pe care l'a servit cu devotament înainte și după pensionare.

Și-a început cariera la Banca Agricolă de unde, după puțin timp, a trecut la Creditul Agricol.

Fire idealistă și cooperator convins, a părăsit viața comodă a biuroului și a intrat în rândul pionierilor Băncilor Populare, unde, — la început ca controlor și apoi ca Inspector și Inspector general, — a făcut parte dintre aceia cari, alături de Spiru Haret, au reușit, înaintea războiului din 1916, să dea Băncilor Populare și Obștiilor Sătești cea mai mare desvoltare.

Politica începând să prindă rădăcini și în cooperație, firea cinstită a lui Arghir, nu a putut-o suporta ; de aceea, după războiu, îl găsim ca Director la Ministerul Comerțului, apoi ca Director la Direcțiunea Generală a Contabilității Generale a Statului și mai târziu ca Director General la Ministerul Muncii, de unde, amărât de lipsa de cinste a unora din subalterni, pe cari i-a ajutat părintește, a cerut regularea drepturilor la pensie, după o muncă grea și constructivă în folosul Statului.

Fiind absolvent al Școlii Superioare de Comerț din Iași, a activat în rândul vechei garde, stăruind alături de colegii săi de sub conducerea D-lui Nicolae Butculescu, pentru înființarea Corpului Contabililor, la conducerea căruia a stat ca membru în consiliu, Vice-Președinte și Președinte al Secției Ilfov, timp de 12 ani. A fost unul dintre aceia care a perseverat pentru introducerea în statutul funcționarilor publici a unui singur articol pentru respectarea drepturilor unui restrâns număr de vechi absolvenți de Școli Superioare de Comerț cari au activat intens ca specialiști în serviciul Statului cu mult înainte de eșirea din Academia de Comerț a primilor licențiați; dorința unora **de a profita** fără să fi avut un trecut de muncă constructivă în serviciul Statului, a avut, din nenorocire, ca urmare, nereușita acțiunei atât de bine documentată într'o cinstită expunere de motive.

Timp de 30 de ani nu a părăsit acțiunea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț, unde, în consiliu, prin conferințe și prin diverse articole publicate în coloanele acestei Reviste, a fost întotdeauna în rândul primilor luptători pentru chestiuni cu caracter general.

După eșirea la pensie în locul unei meritate odihne în orașul Vălenii de Munte, unde se stabilise, — în urma stăruinței proefsorului Nicolae Iorga, la universitatea căruia se remarcare prin conferințele ținute,— a primit să gospodărească orașul în calitate le primar. Nu oricine putea să pornească la drum

cu Nicolae Iorga ; de aceea, fiind unul dintre aleși, a muncit peste puterile lui, ziua și noaptea, pentru ridicarea orașului la nivelul dorit de marele Profesor. Și a reușit.

Pavarea orașului cu asfalt, aranjarea unui frumos și fermecător parc, restaurarea școlilor, bisericilor, edificiilor publice, a șoselelor, aranjarea teatrului în aer liber și multe alte lucrări, s'au realizat cu deplin succes într'un interval de timp scurt, în condițiuni de executare și de prețuri ce a uimit pe politicienii obișnuiți cu îmbogățiri pe spinarea banului public.

Colegul Nicu Arghir însă, a ajutat mult și pe harnica sa soție, D-na Virginia Arghir, la conducerea unui splendid magazin de scoarțe, broderii, bluze și obiecte lucrate de mânuțele țărăncilor noastre, a cărui firmă a funcționat pe piața Bucureștilor timp de peste 20 de ani, luând parte cu mult succes la toate expozițiile naționale și chiar internaționale.

Colegii cari au asistat la congresul internațional al Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț, ținut la Budapesta în Septembrie 1930, au răspuns cu entuziasm la invitația lui N. Arghir de a-i vizita boxa din Târgul de Mostre de la Viena.

Intr'adevăr mare ne-a fost uimirea când am văzut succesul obținut, bine înțeles cu mari sacrificii bănești, de boxa cu firma Arghir, unde țesăturile românești erau foarte căutate de cetățenii fostei capitale a Austriei.

Nicu Arghir care ducea o viață cumpătată și ideală de bun creștin, a fost greu încercat de Cel de Sus, prin pierderea drăgălașelor lui vlăstare : Mariana și Andreana.

A suportat cu resemnare, ani dearândul, această mare durere. In amintirea fiicelor lui a donat Bibliotecii Miron Costin din orașul Roman, locul său natal, 2000 de volume ; tot în memoria ficelor lui a înzestrat complect o școală de gospodărie și țesătorie din Vălenii de Munte și tot pe spezele lui a restaurat în întregime Biserica Sf. Nicolae din acel oraș.

Nicolae Arghir, deși avea un organism sănătos, totuși prea încrezător în acest organism, a fost răpus de o boală care-l debilitase în așa grad încât minunea de a fi salvat nu s'a mai putut săvârși. A închis ochii în orașul în care se născuse, iar înhumarea s'a făcut la cimitirul Bellu, într'un cerc strict familiar și a unui redus număr de colegi, **deși omul acesta a fost cineva, a luptat și a ajutat pe mulți.**

Atât orășelul Vălenii de Munte cât și orașul lui natal — Roman — și-au trimes reprezentanți (trei preoți) la înmormântare, cari-au preamărit activitatea de bun creștin și gospodar a lui Nicu Arghir, iar d. Nicu Caraianu, expert contabil, în numele Corpului Contabililor, Secția Ilfov, a ținut o mișcătoare cuvântare ,estopând caracterul curat și sufletul bun al celui ce a fost Președinte al Secției Ilfov.

Colegii, prietenii și cunoscuții lui Nicu Arghir, precum și **reprezentanții autorităților** pe cari dispărutul **le-a cinstit cu munca și capacitatea lui,** — și cari nu au putut lua parte la înmormântare — pot trece oricând în mod discret pe dinaintea mormântului său dela cimitirul Bellu, unde odihnește alături de iubitele lui odrasle, depunând o floare albă — numai una — culoarea lui favorită, în vasul rezervat celor cari au lipsit **de la o pioasă datorie.**

Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț trimite și pe această cale veneratei și inconsolatei sale tovarășă de viață, expresiunea celei mai sincere păreri de rău pentru durerea cu care Cel de Sus a încercat-o și de astă dată.

Noi am pierdut un rar și distins coleg, un convins apărător al intereselor generale și un neprețuit prieten.

AURELIU MARINESCU

„FORJA POLDI — I. A. R."

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

BUCUREȘTI: STR. OȚETARI 3 TELEFON: 3-43-03

CAPITAL SOCIAL: LEI 50.000.000

PIESE FORJATE DIN OȚEL ȘI METAL

Technica înregistrării la conturile de ordine și de evidență *)

După cum am arătat în numărul anterior al revistei, conturile de ordine și de evidență au primit dela doctrină o scindare.

Conturile de ordine propriu zise și **Conturile de evidență.**

Deși funcțiunea contabilă a acestor conturi este aceiaș și deși în bilanț ele apar în acelaș loc, totuși diferențierea este necesară din punct de vedere practic.

La conturile de ordine se înregistrează bunurile terților în posesie și

La conturile de evidență se trec raporturile de drepturi și obligațiuni privind și bunurile din patrimoniul propriu.

Din acest punct de vedere, separațiunea în bilanț va marca deoparte bunurile în posesie, deci **obligațiunile de restituire, iar de alta obligațiunile de plată eventuale sau condiționale** precum și **grevațiunile ce apasă asupra bunurilor în proprietate.**

Sensul și noțiunea juridică a operațiunilor ce se trec la aceste conturi apar clar în diferențierea făcută de doctrină și ar fi necesar ca Societățile Comerciale să utilizeze acest sistem care evită confuziile și conduc la o mai mare claritate a bilanțurilor.

Se susține că o altă deosebire a acestor 2 categorii de conturi ar fi și aceia că la **conturile de ordine** nu se poate pune chestiunea unei estimări de inventar pentru cel care deține lucrurile altuia, pe când la **conturile de evidență** se fac estimațiuni.

Socotesc că la închiderea unui exercițiu, sunt susceptibile de estimațiuni, — cari să influențeze balanța conturilor de valori, — atât conturile de ordine cât și cele de evidență.

Titlurile primite în depozit cu dreptul de folosință, titlurile luate cu împrumut, dacă sunt gajate și în posesia altuia, sunt susceptibile de o estimațiune la inventar pentru eventualitatea riscului de înstrăinare.

Mărfurile primite în gaj sau în depozit sunt susceptibile de evaluări pentru riscurile de conservare.

---

*) A se vedea No. 5 și 6/1942.

Estimaţia titlurilor, mărfurilor sau valorilor primite în gaj este mai completă, atunci când ele garantează un împrumut.

In timp de depresiune economică, cu scăderi mari de preţuri, marja unui gaj devine insuficientă, astfel că din lipsă de acoperire se impune facerea unei amortizări (dacă debitorul nu are altă avere sesizabilă).

Mărfurile sau valorile, proprietatea unui terţ, depuse în gaj se evaluează ca un bun în proprietate, fiindcă diferenţele **în minus, influenţează** direct **Contul de Profit şi Pierdere.**

Inainte de a trece la exemplificări practice trebue să arăt marea nedumerire care se observă uneori în lumea contabilă în ce priveşte manipularea sau aşa zisa technică de înregistrare a conturilor de ordine şi de evidenţă.

S'a spus, cu drept cuvânt, că o bună parte din aceste conturi provoacă duble înregistrări atunci când se arată mişcări în legătură cu conturile din bilanţul de valori.

Inregistrarea acreditivelor bancare, concomitent cu depunerea numerarului sau debitarea în contul disponentului; trimiterea spre încasare sau reescontul cambiilor aflate în portofoliul de scont; gajarea sau depunerea la un terţ, a titlurilor aflate în portofoliu, etc.

Intr'adevăr, înregistrările de natură a arăta (în special), pierderea temporară a posesiei unui bun, pot mări numărul operaţiunilor şi pot la bilanţ să exprime o valoare dublă: In bilanţul de valori **proprietatea,** iar în cel al conturilor de evidenţă, **posesiunea înstrăinată.**

In practică se poate remedia aceste dificultăţi scindând spre exemplu conturile de valori în mai multe subconturi:

Efecte în portofoliu.
Efecte reescontate.
Efecte la corespondenţă.
Efecte protestate.
Efecte acţionate.

Mişcarea acestor conturi va apare aşa dar chiar la conturile de valori şi bilanţul le va exprima cu subdiviziunile arătate mai sus.

Titlurile sau efectele publice se vor exprima în bilanţ:
în portofoliu
lombardate
depuse în garanţie

In acest mod sunt exprimate bilanțurile bancare și se evită dubla înregistrare la conturile de Evidență.

CONTURILE DE ORDINE PROPRIU ZISE

Conturile mai importante cu privire la bunurile proprietatea terților aflate în posesie, sunt:

Titluri și efecte publice în depozit liber.

Titluri și efecte publice în depozit blocat.

Titluri și efecte publice depuse în gaj.

Titluri și efecte publice depuse în garanție.

Titluri și efecte publice luate cu împrumut.

Titluri și efecte publice depuse cu ordin de vânzare.

Cupoane primite spre încasare.

Mărfuri în depozit, în consignație, în gaj, în comision.

Cambii, efecte comerciale sau documente de transport depuse în gaj, garanție sau spre încasare.

Devize sau documente de export depuse în gaj sau spre încasare.

Bilete la ordin de circulație.

Alte valori primite spre păstrare, gaj, vindere.

In numărul următor vom explica technica înregistrărilor la aceste conturi.

GH. EM. RIUREANU

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri Colegiale.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

VITRINELE

In vremea când limba românească nu fusese încă socotită ca o limbă ciobănească, de către unii scriitori, părinţii noştrii au cunoscut „galantarele" în locul vitrinelor de astăzi.

Vitrinele sau galantarele au luat naştere dintr'un spirit interesat al negustorului, care prin expunerea mărfurilor sale, a căutat şi caută să-şi atragă cât mai mulţi cumpărători, de unde şi zicătoarea că „Reclama este sufletul comerţului".

Dar această reclamă, pe semne nemulţumită de spaţiul redus al vitrinelor (galantarelor) a luat-o razna şi azi o întâlnim, pe unde nu te gândeşti: d'alungul şoselelor, în creerul munţilor, pe drumul de fier, pân'ce a răsbit şi la radio.

Astăzi vitrinele au luat forma unor adevărate expoziţiuni în miniatură, lucru care a contribuit la întocmirea de concursuri cu premierea celor mai frumoase.

Trebuie să recunoaştem că, majoritatea vitrinelor prezintă un deosebit farmec şi o plăcută distracţie pentru mulţimea pivitorilor, în aparenţă cu efecte inofensive; dacă meditäm însă puţin asupra acestor manifestări comerciale, vom constata că, vitrinele mai pot avea şi unele efecte de ordin moral şi social, efecte care în nici un caz nu pot fi neglijate, ele interesând într'un grad înalt întreaga colectivitate.

Dacă ne raportăm la zilele covârşitor de grele, pe care le trăim, cine poate nega faptul că, spectacolul vitrinelor nu pot produce şi efecte diametral opuse celui urmărit de reclama comerţului, căci nu odată, cauze mici în aparenţă produc efecte mari?

Dacă strălucirea vitrinelor pot face să nască în mintea copiilor unele dorinţi inocente şi inofensive, întrebatu-s'a cineva ce senzaţii trebuie să încerce cei mulţi flămânzi şi goi (care la un loc formează legiuni) în faţa vitrinelor bodegilor, magazinelor de mezeluri, etc., unde toate bunătăţile se läfäesc?

Putea-va vr'unul să rămână rece şi nepăsător, când maţele îi ghiorăie şi să înăbuşe în sufletul lui sămânţa urei şi a revoltei. Ba nu zău, poate concepe cineva contrariul?

Dar ce gânduri pot încolţi în sufletele naive ale fetelor şi femeilor, atât de setoase prin imitaţie după lux şi cochetărie, în faţa vitrinelor magazinelor de mode?

Câte vieți nu s'au pierdut și câte căminuri s'au distrus pentru slăbiciunea de a purta o haină scumpă, ori o bijuterie de mare preț și câte suferințe ca urmare a dorinței de a face invidios o clipă pe vecinul din dreapta sau pe vecina din stânga? Și toate acestea întâmplate chiar în sânul cetățenilor cu stare bună materială, pentrucă ispita este mai tare decât toate...

Citeam într'un ziar apărut după Sărbători, că vitrinele cu acest prilej au făcut adevărate victime prin populația bucureșteană.

Așa, la unele magazine s'a făcut coadă pentru ca cei mai mulți să-și procure chiar mărfuri neînsemnate și demodate, la prețuri sporite cu 300 și 400%.

Din considerațiuni de omenie și iubire creștină, cred că s'ar impune să înlăturăm aspectul anumitor vitrine, măcar pe durata zilelor de nesiguranță, în care trăim și **să dăm pace celor mulți săraci și disprețuiți,** să nu le mai sgândărim durerile și patimile, căci sunt și așa destul de amărâți și apoi nu trebuesc subevaluate răbdarea și durerea lor.

In locul unelor vitrine eu aș propune ca aceste magazine să afișeze felul mărfurilor, pe care le are de vânzare și să nu crează cineva că, o atare măsură ar putea să aducă vreo pagubă comerțului în general.

Ca și acum, magazinele cu delicatese și trufandale, parfumerii, bijuterii, lipscănii, etc., vor continua să fie asaltate de toți câți pot și chiar nu pot, să-și procure tot ceea ce le cere fantezia.

Strada Lipscani și altele, vor fi tot atât de asaltate de sexul frumos, în căutarea satisfacerii dorințelor de lux și cochetărie; va lipsi doar spectacolul micilor expoziții și poate că s'ar mai împuțina într'o măsură numărul celor ce-și pierd vremea.

Punând în discuție chestia vitrinelor, nu trebuie să uităm că, toate frământările politice, ca și începuturile de neliniște și revoluții au isvorât din ruperea echilibrului social dintre bogați și săraci, din egoismul excesiv al unora și atâțarea la ură a celorlalți.

Aceleași cauze au înlesnit înscăunarea comunismului în Rusia și cu toate că în esență comunismul este o plagă și un mare pericol cum s'a constatat cu prilejul războiului nostru

contra bolșevicilor, totuși el continuă să fascineze pe cei naivi din marea mulțime, care nu judecă decât prin stomacul lor, căci mizeria și mai ales foamea este cel mai rău sfătuitor.

Niciodată nu s'a impus, ca în timpul de față, în mod atât de categoric rezolvarea problemei **„armoniei sociale"** fără de care nu poate exista o pace sinceră și durabilă.

Nu mă gândesc la mult trâmbițata egalitate, care este o curată prostie concepută de o minte omenească, ca să capteze și să atâțe mulțimea.

Căci, de vreme ce oamenii se nasc neegali și se deosebesc între ei prin vitalitate, caracter și conformație cerebrală, cum ar putea o egalitate venită la întâmplare să niveleze aceste deosebiri?

Din cauza acestor deosebiri firești au existat și vor exista bogați și săraci, dar nu mai trebuie să continuăm cu sfidarea acestor inegalități, ci printr'un sistem social să facem în așa fel, ca pe viitor cel puțin, **nimeni să nu mai moară de foame, nimeni să nu mai umble desculț și în zdrențe**, în țara noastră bogată, sub disprețul suveran al celor puțini — pretinși aleși.

In această privință doctrina Național-Socialistă, plecând dela ideia că lupta de clasă — singură vinovată — trebuie înlăturată definitiv, caută să rezolve problema inegalității naturale, prin solidarizarea tuturor fiilor națiunii.

Numai în felul acesta se poate statornici un echilibru al liniștei interne și al dreptății sociale, încadrând toată națiunea pentru realizarea unui ideal comun.

Atunci săracii nu ar mai sta continuu la pândă spre a se arunca contra celor bogați.

Incheiând gândurile mele, pare că văd pe mulți din cititorii acestor rânduri schițând un zâmbet sarcastic și poate chiar compătimitor pentrul unul, care vine cu o propunere atât de stranie, și care ar însemna o întoarcere spre trecutul întunecat, o renunțare la un bun dăruit de civilizație.

Sărmană civilizație... ai rămas doar cu numele!

ANGHEL DANIEL
fost Director B. N. R.

N. R. — Noi cari prin coloanele acestei Reviste am susținut cu multă convingere modul de expunere al mărfurilor în vitrine; noi cari știm cu câtă însuflețire vorbea despre vitrine profesorul Gr. Trancu Iași studenților dela Academia de Comerț; noi cari știm că dela Ca-

mera de Comerț s'au acordat premii pentru vitrine; noi, nu putem împărtăși în totul părerea D-lui Anghel.

Capitala, care în anii ce-au precedat războiului a fost vizitată de foarte mulți străini, cari doreau să ne cunoască; capitala care ajunsese centru de atracție al românilor din toate unghiurile României Mari, a avut într'adevăr superbe vitrine în cari mărfurile erau expuse cu multă eleganță și cu foarte mult gust, atât pentru gură cască cât și pentru amatorii serioși de a cumpăra.

Suntem însă de perfect acord cu D-l Anghel că, în împrejurările de azi, ar trebui pentru unele vitrine **să se impună rezervă și decență.** Cei cari se îmbogățesc peste noapte și svârle banul nemuncit știu unde își pot goli punga, cei cari suferă însă, cei cu mijloace limitate, **oamenii cinstiți**, sunt sfidați de vitrinele în cari sunt expuse, ca în timpuri bune, toate bunătățile și articole cari satisfac toate gusturile.

Deci, pentru cei cari sufere, respect și mai multă prudență pentru tăciunele din cenușă.

Colegi,

Avem nevoe de un zid cu compoziție omogenă pe care furtunile, ori cât de mari ar fi, să nu-l poată măcina; fiți uniți ori unde vă găsiți.

Numai cu acest gând curat facem un apel călduros tuturor colegilor, negustori și contabili din întreaga țară — inclusiv din teritoriile realipite — să susțină cu entuziasm singura lor Revistă care în numărul din Februarie 1910, **deci acum 32 ani, a spus următoarele:**

„...pentru ca astfel cu toții uniți, să putem păși mai departe în urmărirea și atingerea idealului de apărare a intereselor noastre profesionale și ridicarea comerțului român".

Mulțumim colegilor din provincie, cari, înțelegând greutățile prin cari trecem, ne-au făcut oficiul de încasarea abonamentelor, trimițându-ne integral sumele încasate; mulțumim și colegilor din Capitală cari, văzând că până la 1 August a.c. nu au fost vizitați de încasator, s'au prezentat personal la administrația noastră pentru achitare.

După cum am trăit 31 ani numai din abonamente, deci fără subvenții, va trebui să trăim și de-aci înainte.

Rezervele ce-am acumulat însă s'au întrebuințat pentru acoperirea cheltuelilor prea mari, față de venituri.

Colegii cari primesc și citesc Revista, sunt rugați deci să plătească la timp costul abonamentului.

BILANŢUL FISCAL

Bilanţurile le putem numi comerciale şi fiscale. Bilanţul comercial este acela care este încheiat de contribuabil după concepţia sa comercială şi după dispoziţiile Codului Comercial şi are ca scop să arate situaţia patrimoniului întreprinderii la o anumită dată. Din punct de vedere technic este rezultanta matematică a unei perfecte stări de echilibru cifric. Bilanţul comercial împreună cu contul de Profit şi Pierdere formează certificatul de sănătate, punctele cardinale de stabilirea viabilităţii şi elementul cel mai bun pentru a arăta rentabilitatea unei întreprinderi. El e un concentrator de averi şi datorii şi formează baza de impunere fiscală.

Bilanţul fiscal este cel încheiat după legiuirile fiscale şi putem spune că este atribuit unei metode necontabile, impunerea rupând acel echilibru cifric, care stă la baza contabilităţii duble. Ia naştere în urma controlului extern al fiscului şi apare ca o lege isvorâtă din nevoile reale ale vieţei sociale sau ca un dicton **„maximum economic tolerat"**. El formează punctul de antagonism între arta contabilă, vigilenţa şi zelul organelor fiscale. Aşa da rBilanţul fiscal este forma Bilanţului comercial îndeplinind toate condiţiunile şi cerinţele scrise şi legate de principiile legiuirilor fiscale, care pe terenul aplicărei lor sunt în dese cazuri, interpretate eronat, fapt care duce la multe şi mari nemulţumiri în rândurile contribuabililor.

Deci una din marile sarcini ale contabilului, pe lângă multe şi variate probleme ce se pun în cadrul rezolvărei Bilanţului, mai este şi punerea acestei situaţii patrimoniale în acord cu prevederile Codului Comercial, dar mai cu seamă cu ultimele dispoziţiuni fiscale, pentru a fi valabil şi luat în seamă de organele fiscului.

Ideia bilanţului fiscal, datează la noi dela reforma fiscală „N. Titulescu" din anul 1921 iar ceace a dus la necesitatea bilanţului acesta special, a fost aşezarea impozitului pe venit, având la bază bilanţul contribuabilului.

Dece există o permanentă divergenţă de păreri asupra venitului net, constatat după registre, între fisc şi întreprinzător şi dece fiscul crede că adevăratul câştig, este cu totul altul, decât cel arătat de întreprinzător după scriptele sale? O primă

și mare cauză, este că nu s'a ajuns încă la ținerea contabilității științifice, așa ca rezultatele să fie indiscutabile. Technica contabilității duble este singura metodă practică, care constă într'o supra și justă punere a egalității matematice pe baza principiului economic al schimbului, astfel că o valoare este înregistrată concomitent, odată în debitul factorilor care absoarbe valoarea și a doua oară în favoarea factorului de proveniență a valorii, în virtutea cărei egalități, cnturile se găsesc întotdeauna într'o strictă egalitate cifrică. O altă cauză o găsesc, că încă nu există un plan de conturi bine stabilit, îndepărtându-se întregul noian de conturi **„sui generis"**.

Contul până în prezent, este o creațiune pur technică, și nu juridică. Diversitatea conturilor și metodele contabile utilizate azi, derutează în multe cazuri chiar și pe specialiști cum și organele fiscale, cari nu totdeauna sunt pregătite și cunoscătoare a contabilității și legiuirilor fiscale. Tot o cauză mai este și aceia că cel însărcinat cu atari atribuțiuni, în dese cazuri, nu procedează cu obiectivitate și echitabil la adunarea criteriilor necesare, în baza cărora urmează să se facă impunerea cerută și în fine mai adaug ,printre altele, și neclaritatea multor deciziuni fiscale date în acest sens.

Stabilirea venitului net de către organele fiscale, formează adevăratul punct nevralgic între fisc și contribuabil. Mulți susțin că stabilirea veniturilor reale este ceva utopic, iar alți cercetători spun că e ceva relativ. Dacă analizăm amândouă părerile, vedem că și unii și alții au dreptate în convingerile lor ,și anume, dacă pornim să stabilim ce însemnează venit net și venit brut, după regulile îngăduite de știința economică și financiară și după metoda reformatorilor fiscali, ajungem la următoarea definiție : Venit net, este acela care rămâne după, ce din venitul brut s'au scăzut toate cheltuielile făcute în vederea obținerii acelui venit net. Noțiunea de venit în materie de impozit comercial, în legislația noastră este sinonimă cu beneficiul. Pentru stabilirea venitului brut, legea nu dă nici o indicație precisă, despre modul de deducere, sau conturile de unde să fie extras. După conturile de rezultate ? Dar nici pentru acestea, legea nu artată nici o contraindicație, decât după cuvintele : **„obținut din rezultatul operațiuilor anului precedent"**.

Beneficiul net al unei întreprinderi, în majoritatea cazurilor,

nu poate fi păstrat la aceleași rezultate, când trebuie să ia aspectul de beneficiu fiscal. Sunt frecvente cazurile, când organele fiscale, prin micșorarea cheltuielilor și majorarea veniturilor, fără a modifica structura organică a bilanțului comercial, din pierderi scoate beneficii, fără a exclude din cheltuieli anumite sume, sau a inventa venituri și un bun exemplu îl avem cu depozitul comercial plătit sau alte conturi impozabile găsite la impunere, afară de cele din Profit și Pierdere, care pentru întreprinzător este o cheltuială, iar pentru fisc un venit.

Dar cum este urmărit de organele fiscale, venitul net al unei întreprinderi sau cum sunt căile după care se stabilește, date le legiuitor?

După L. C. D. din 1 Aprilie a. c., se face:

1. După elementele bilanțului și registrele de contabilitate, când întreprinderea ține regulat și sincer registrele auxiliare.

2. După cifra de afaceri a anului precedent, la care se aplică coeficientul de rentabilitate, în care caz cifra de afaceri se micșorează cu veniturile care au mai suportat alte impuneri elementare.

Cifra de afaceri se stabilește după registrele de contabilitate, dacă acestea au fost ținute regulat. In cazul când registrele de contabilitate sunt înlăturate dela constatarea veniturilor,sunt încă păstrate de fisc ca o valoare probatorie a unei recunoașteri, în ce privește conținutul lor.

Când registrele se găsesc nesincere și neregulat ținute, sau în lipsa acestora, cifra de afaceri se stabilește prin evaluare directă, după elementele din registrele comerciale, auxiliare ,evidențe și actele întreprinderii, calcule technice și constatări comparative cu alte întreprinderi de acelaș fel, pentru determinarea cuantumului. Aci constat că disjunctivul **„sau"**, care separă normele de stabilirea beneficiului, îl găsesc pus din punct de vedere fiscal, ca o posibilitate la ajungerea unei impuneri, care este mai favorabilă, după registre sau cifre de afaceri. Deasemenea când organele fiscale stabilesc impunerea în urma unei constatări comparative, cu o altă întreprindere similară, găsesc necesar ca în acest caz, să existe în lege stipulată obligațiunea pentru cel ce stabilește cuantumul, să treacă în procesul verbal de impunere și întreprinderea cu care s'a făcut comparația, ceeace s'a stabilit pe cale jurisprudențială.

Legea permite ca pentru cei neîndreptățiți, să adreseze contestații în termen de 30 zile, dela apariția legei, împotriva coeficienților stabiliți. Dar cui? Trebuie să se adreseze mai întâi organelor fiscale, Ministerului de Finanțe sau Justiției?

Referitor la obligativitatea ținerei registrelor, legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice din 1 Aprilie a. c., în modificările aduse, scutește pe toți comercianții și industriașii mici, care potrivit L. C. D. erau impuși până la un venit anual de 100.000 lei. Pe de altă parte, găsim tot în recenta modificare a legei pe acte și fapte juridice, articalul 75 **„Se amendează cu o pătrime din impozitul comercial cei ce nu vor poseda registre obligatorii, precum și în cazul când acestea nu vor fi ținute la curent, înscriind toate operațiunile, în termen de 30 zile dela data efectuării lor"** Aci pun întrebarea, dacă prima anulează pe cea de a doua, sau cea de a doua pe prima, sau textul al doilea se referă la cei ce nu intră în primul. Găsesc o inconsecvență, asupra căreia legea trebue să revină.

L. C. D. îndepărtează registrele, în care operațiunile nu sunt trecute regulat, așa după cum se găsește specificat în Codul Comercial, **„zi cu zi"**. Că operațiunile nu sunt trecute **„zi cu zi"** nu este o cauză suficientă a motiva îndepărtarea registrelor, Cod. Com. nereferindu-se decât la trecerea operațiunilor în registre, sub o formă cronologică, iar nu obligând trecerea operațiunilor în fiecare zi. Când registrele au fost respinse, pentru cel ce face constatarea, legea nu obligă a arăta motivul anumit. pentru care s'a respins. Dacă sunt înlăturate, ca neîndeplinind condițiile cerute, cum se face constatarea cifrei de afaceri? După care elemente? O impunere care nu se va face după registre, nu se va putea face nici după cifra de afaceri.

Că cifra de afaceri se consideră valoarea de facturare a produselor vândute, iar această valoare este definită astfel: valoarea stabilită de întreprinzător la care se mai adaugă, ambalajul, spesele de transport, asigurare, vamă, taxe de consumație, impozitele pe timbru, cifra de afaceri și orice alte taxe și impozite. După normele de drept, valoarea de circulație a unui bun, este aceea ce este stabilită între părțile contractante care pentru vânzător este valoarea produsului vândut, iar pentru cumpărător, valoarea cu care a cumpărat, de unde se

înțelege, că valoarea comercială, sau valoarea de circulație. este de drept a fi socotită la impozitul pe lux și cifra de afaceri. Cheltuielile ce nu mai sunt legate de vânzarea produsului și care se fac după ce s'a pus bunul în circulație — vânzare, ca: navlul, transportul, bonificările, și sconturile de cassă, care se integrează de organele fiscale prin portița lăsată „și alte taxe", sunt pe nedrept luate la cifra de afaceri. Acestea pe lângă că nu formează și nu sunt considerate de drept acte comerciale, chiar și în factură, unde este cazul, sunt trecute separat și chiar contabilicește ele nu sunt trecute în contul **„Produse vândute"** sau **„Cheltuieli asupra vânzărilor"**, ca făcând obiect aparte de adevărata valoare a circulației.

Din venitul brut, se permite a se scade numai:

1. Costul materiilor prime, transformate.

2. Salariile, retribuțiile, îndemnizările și remizele plătite, agenților, funcționarilor și lucrătorilor, în bani sau în natură, celelalte nefiind admise rămân tot cheltuieli pe seama întreprinderii ca ofrandele, cheltuielile de emisiune, cheltuielile de organizare, etc.

3. Chiria imobilelor ce sunt destinate exploatării, iar în cazul că imobilul este proprietate, se va scădea din venitul brut.

4. Amortismentul întreprinderii, care sunt proprietatea întreprinderii.

5. Alocațiile la casele de pensiuni și asistență ale funcționarilor, sau primele plătite pentru asigurarea funcționarilor, până la cel mult 10 la sută din salarii, precum și sumele plătite din beneficii, instituțiunilor de asistență socială și de utilitate publică.

6. Chiria instalațiunilor care nu au caracter de imobile prin natură.

7. Participările obligatorii ale lucrătorilor sau funcționarilor, stabilite prin contract sau statute, precum și gratificațiile neobligatorii până la 50% din totalul retribuției anuale.

8. Dobânzile capitalurilor împrumutate întreprinderii.

9. Cheltuielile care concură la producerea veniturilor întreprinderii și sunt în legătură directă cu întreprinderea.

Referitor la amortismentul învestițiilor, proprietatea întreprinderii, legea îngăduie:

Până la 33% anual la inevstițiuni cu caracter cu totul

aparte, a căror scoatere din uz, are loc într'un timp mai scurt de 10 ani și aci găsim clădirile uzinelor de produse chimice și și explosibile.

2% pe an din valoarea lor, la imobilele întreprinderii și numai dacă sunt utilizate pentru birouri și locuințe funcționarilor.

In ceeace privește termenele de amortizare, găsim menționat că, în nici un caz amortizarea nu se va putea face într'un timp mai scurt de 3 ani, iar cotele prevăzute de lege, vor fi sporite numai cu avizul comisiei centrale fiscale, pentru acele investițiuni cu totul aparte a căror scoatere din întrebuințare, se face într'un timp mai scurt de 7 ani. Aci observăm că legea nu stabilește nici o limită până unde o instalațiune, poate fi amortizată în decursul anilor. Deasemenea mai vedem că, cotele de amortizare la unele uzine sunt mai mari, față de clădirile altor uzine care se bucură de cote până la 3%. Găsesc că legiuitorul trebuia să prevadă categorii de cote după felul întreprinderilor și al instalațiunilor.

Legiuitorul menționează că amortismentul se va face individual și se va ține seamă cât s'a amortizat și cât mai este de amortizat, amortizarea având ca scop achiziționare de noui instalații necesare sau refacerea lor. Ea îndeplinește o condițiune ca și capitalul neconsumâdu-se prin debitare cu valoarea.

La întocmirea inventarului bunurilor pe **„prețul de cost"**, nu găsim nici în actuala modificare a legii, acordări de scăzăminte la mărfurile vechi ,stricate, nevândute, demodate, cum nici sconturile comerciale primite dela furnizori.

In ceeace privește sporirea capitalului întreprinderilor prin reevaluări de investițiuni, instalațiuni, etc.,reevaluare permisă de lege nu vedem fixat nici un criteriu la această sporire și adaug că este necesar, pentru că o libertate de evaluare exagerată a activului poate duce în eroare pe creditori, acționari, etc.

Cu privire la rezervele legale, găsim :

1. Când o societate a făcut o rezervă și este în raport cu beneficiul comercial mai mare, se scade la cote legale, iar în cazul că, în bilanț, se găsește mai mică, rezerva rămâne cea stabilită în bilanț. In cazul când o societate a făcut o rezervă raportată la beneficiul comercial mai mare decât cea prevă-

zută la art. 32, limita la care ea se reduce, se calculează asupra beneficiului fiscal, iar în cazul când rezerva prevăzută prin bilanț, ar fi inferioară celei cuvenite la beneficiul fiscal, rezerva va rămâne așa cum s'a fixat prin bilanț (Decizia Com. Centrale fiscale No. 30 din 19.IV.1930.

2. Fondul „Creanțelor dubioase" este neimpozabil, cu condiția să figureze în bilanț și să nu depășească cota de 3% din plasamentul de creanțe al întreprinderii și numai cu avizul comisiei centrale se poate majora cota până la 5%. Această cotă a fost fixată la 4% pentru exercițiul 1942—1944.

Prin publicarea bilanțului, după adunarea generală se înglobează la conturi, sumele stabilite, la repartiția beneficiului net. Cota acordată acestui cont, este instituită pentru creanțe dubioase, a căror realizare este îndoelnică și are o fizionomie distinctă, prin finalitatea ei, dar pentru cele ale căror pierderi sunt definitive și nerealizabile, legea nu dă voie a le considera în această cotă, dar nici a fi scăzute din beneficiul impozabil, ci din rezerva pentru creanțe dubioase. Abia prin ultima modificare a legei Contribuțiunilor Directe din 1 Aprilie 1942, s'a admis ca pierderile definitive să fie scăzute direct din Profit și Pierdere, dacă rezervele constituite în acest scop, nu mai sunt suficiente.

După ce am arătat toate acestea, vedem că încheierea bilanțului fiscal presupune derogări destul de mari dela bilanțul comercial, deaceea este greu ca prin același bilanț să se satisfacă și cerințele Cod. Com. și ale unei bune gospodării și cerințele fiscului, astfel că numai în momentul impunerii se poate vorbi de întocmirea unui **Bilanț și Cont de Profit și Pierdere** fiscal, separat de cel comercial.

S'ar putea ca prin separarea sumelor impozabile evidențiate în posturi deosebite — să se încadreze în același Bilanț și Profit și Pierdere, atât cifrele după bilanțul comercial, cât și cele după cerințele fiscului, operație însă foarte grea deoarece de multe ori vederile contribuabilului nu coincid cu ale fiscului în ce privește impozabilitatea sau neimpozabilitatea unor anume posturi.

ST. ST. DUMITRESCU-ȘUȚA

De la Secțiuni

Secția Dolj-Craiova

Inscrieri de noui membri: Landman I. Ioan contabil stagiar; Dumitrescu T. Constantin contabil stagiar.

Avansări: Contabil Autorizat: D-ra Leu Elena; D-nii Dumitru I. Lustig și Gh. S. Munteanu.

Transferări: Contabil Autorizat: D-nii Petre N. Tudor și Popa F. Ilie la Secția Ilfov.

Reactivări: Contabil Autorizat: D-l N. D. Iliescu.

Secția Bihor

Inscrieri: Contabil autorizat: D-l Petre Oniță, Beiuș.

Avansări: Contabil Autorizat: D-l Teodor Ulmeanu provenit din Secțiunea Sălaj.

Transferări: la Secțiunea Ilfov: D-l Dimitrie Galiin Contabil Autorizat; la Secțiunea Sibiu D-l Gheorghe Pop, expert contabil.

Asociația foștilor elevi ai Școalei Comerciale Superioare No. 1 - Liceul Comercial „N. Kretulescu"

De mai mulți ani de zile, profesorii și elevii acestei școli, serii după serii, au năzuit la închegarea unei asociații care să înmănucheze toate generațiile ei într'o **„familie"** în care să domine spiritul cald al amintirilor din viața de școală, al recunoștinței față de ea, al legăturilor cu ea și între seriile vechi și cele noui, al solidarității și sprijinului reciproc care trebue să fie dintre toți foștii elevi ai acestei școli.

Din cauza motivelor și împrejurărilor care au fost, această asociație nu a mai ajuns să capete ființă legală. Insă dorințele vii și manifestările voinței de a se constitui numai decât n'au încetat nici o clipă. Din contră. Dintre foștii elevi care, rând pe rând, s'au perindat pe la școala noastră mereu au cerut și cer continu constituirea ei. In deosebi cei care, în timpul din urmă, și-au sărbătorit ani și ani de când au termi-

nat şcoala, au stăruit ca să procedăm fără nici o întârziere la începerea organizării adunării generale de constituire. De altfel, în această privinţă, noi ne aflăm şi sub imperiul unui ordin al Onor Minister al Economiei Naţionale care hotărăşte înfiinţarea Asociaţiei foştilor elevi cu scopul:

„Să trezească şi să cultive spiritul de tradiţie necesar oricărei şcoli".

„Să facă dintre toţi foştii elevi o unitate care să se simtă indisolubil legată de şcoala unde s'au format".

„Este o înaltă obligaţie morală a fiecărei direcţii să dea cât mai curând dovezi de rodnică activitate şi pe acest teren".

Pentru aceasta avem onoarea a vă ruga stăruitor să binevoiţi a completa şi trimite îndărăt alăturatele foi semnate de D-voastră.

Considerând că spiritul şcoalei prin care aţi trecut şi recunoştinţa faţă de ea sunt vii şi reprezintă talismane scumpe pentru Dvs., aşteptăm cu multă bucurie adeziunea ca şi propunerile şi complectările pe care le veţi face.

Până când Dumnezeu va ajuta să ne putem vedea sănătoşi şi cu voe bună, vă rugăm să primiţi asigurarea dragostei întregi din partea şcoalei şi a stimei noastre.

Director, **I. Constantinescu**

Nu ne îndoim că toţi foştii elevi vor răspunde cu însufleţire la acest apel.

Revista noastră stă la dispoziţia Asociaţiei pentru a sprijini această binevenită iniţiativă.

D-l V. M. Ioachim, aduce la cunoştinţa colegilor că s'a epuizat lucrarea sa:

„Curs de Comerţ şi Contabilitate cu aplicaţie la Industrie", aşa că nu mai poate satisface comenzile ce a primit.

Se lucrează la o nouă ediţie revăzută şi completată cu aplicaţiuni la Industria petroliferă.

Apariţia acestei ediţii va întâmpina pentru moment dificultăţi din cauza scumpirii excesive a hârtiei şi tiparului.

Colegiale

D-l August Ştefănescu, a fost numit Administrator general al Casei Sănătăţei Publice de pe lângă Ministerul Sănătăţei.

D-l Virgil Chiriţescu, Director la Banca de Credit, a fost numit Administrator la Steaua Română.

UZINELE CHIMICE ROMÂNE

FABRICĂ DE ARTICOLE DE CAUCIUC

BUCUREŞTI. — ŞOSEAUA PANDURILOR Nr. 71

TELEFON 4-10-10

PRODUCE ŞI FURNIZEAZĂ :

Articole technice, Plăci, Garnituri, Tuburi curente, de presiune şi pentru lichide corosive. — Pneumatice de biciclete, Mingi, Baloanc, ete. — Incălţăminte, Covoare, Şoşoni, Galoşi — Măşti de protecţie contra gazelor, Costume, Cisme şi mănuşi contra iperitei — Amortizoare de tunuri, Mitraliere — Lucrări de etanşeitate la fortificaţii — Pânze cauciucate.

Jurisprudențe fiscale

Curtea de Apel București S. V.

Decizia No. 10 din 10 Ianuarie 1942

Impunerea la minimal și reducerea impozitului cu ½ se aplică atât societăților care nu fac nici un fel de operațiuni în afară de acele pentru conservarea activului precum și acelor societăți anonime care fiind în această situațiune, fac numai operațiuni izolate, străine de activitatea obicinuită a întreprinderii ; în speță, operațiuni de cumpărare și revânzarea de marfă când obiectul întreprinderii era o fabrică de țesătorie.

Asupra recursului declarat de Ministerul de Finanțe contra deciziunii Nr. 1292/939, a Comisiunei de Apel de pe lângă Ad-ția Financiară de Constatare, Sectorul III Albastru.

Având în vedere că prin deciziunea atacată cu recurs ,rezultă că prin procesul verbal Nr. 3/939, al Comisiunei de Impunere București, Soc. An. „Munca Textilă", din același oraș, Calea Victoriei Nr. 2, a fost impusă pentru un venit de lei 1.000.000.

Că, instanța de apel admițând apelul societății contribuabile și respingând apelul fiscului a diminuat venitul la 350.000 lei (trei sute cincizeci mii lei) cu reducerea de ½ conform art. 39 punct 4 al. 9 din L. C. D.

Având în vedere că prin apelul său fiscul a susținut că greșit s'a afirmat prin procesul verbal de impunere că societatea „Munca Textilă", nu a făcut nici un fel de operațiune ,când din registrele acestei întreprinderi rezultă că a cumpărat și revândut până la data de 15 Mai 1939, mărfuri în valoare de 529.471 lei, realizând un beneficiu de lei 24.911. Că față de acestă situațiune beneficiul net la care trebuia impusă societatea cotribuabilă ,în raport cu aceste operațiuni și prin comparație cu societatea „Țesătoria București", ar fi cifra de lei 2.500.000 (două imlioane cinci sute mii).

Având în vedere că societatea „Munca Textilă" ,în apelul său a susținut că fabrica de țesut care face obiectul întreprinderii nu este complect instalată, că nu are nici o activitate, cerând anularea impunerii.

Văzând motivele I și II de casare astfel enunțate :

1. Exces de putere, violarea și greșita aplicare a art. 39, pct. 4, al 9, — nemotivarea, prin aceea că comisia aplică reducerea prevăzută de textul art. 39 pct. 4 al. 9, — reducând venitul la minimal redus la ½ — deși în speță societatea nu îndeplinea condițiunile textului respectiv întrucât de acel text beneficiază numai societățile care n'au activitate — în speță — fiind dovedit că există o activitate.

2. „Omisiunea esențială — exces de putere și violarea art. 41 L. C. D. combinat cu art. pct. 2 — neluând în discuție și neadmițând apelul fiscului prin care cerea impunerea prin comparație".

Având în vedere că prin întâiul motiv de recurs se susține că deși a constatat că societatea intimată a avut operațiuni în valoarea unei cifre de afaceri de 529.471 lei — instanța de apel fără nici o dovadă consideră că este vorba de acte de comerț izolate, că deci contribuabila intimată nu a avut activitate, ajungând astfel printr'o nemotivare la o greșită aplicare a art. 39 pct. 4 al. 9 din L. C. D.

Având în vedere că potrivit art. 39, pct. 4 al. 9 din L. C. D. beneficiază de impunere la venitul minimal de lei 350.000 și de reducerea impozitului cu ½ , — societățile care nu fac nici un fel de operațiuni, ci se mărginesc numai la conservarea activului social. Că această condițiune care exclude orice operațiuni de speculațiune proprii unei întreprinderi comerciale nu înlătură actele cari sunt necesare pentru conservarea activului întreprinderii adică acele cari evită pierderile din capital social atunci când o societate nu are altă activitate.

Considerând că este necontestat în cauză — reeșind din însăși motivele de apel ale fiscului și di nsusținerile orale în fața instanței de apel — că intimata nu a făcut decât două operații de cumpărare și revânzare de mărfuri fără să fi avut altă activitate, fiind deasemenea necontestat că obiectul acestei întreprinderi era punerea în lucrare a unei fabrici de țesătorie.

Că față de această constatare, instanța de fond, considerând numai natura celor două acte de vindere-cumpărare în raport cu obiectul întreprinderii, făcând astfel o bună aplicațiune a art. 39 pct. 4 al. 9 din legea contribuțiunilor directe.

Că deci, în speță instanța de fond uzând de dreptul său suveran de apreciere asupra constatărilor de fapt — numai poate fi vorba de nemotivare și nici de violare sau excesul de putere în aplicarea textului invocat — motivul de recurs fiinn în totul nefondat.

Că din moment ce s'a respins acest prim motiv de recurs care duce la menținerea hotărîrii dată de instanța de fond — implicit urmează a se înlătura și cel de al doilea motiv de recurs întrucât prin acest ultim motiv se critică respingerea apelului fiscului, ori această a doua parte a deciziunei nu este decât consecința soluțiunei prin care se admite apelul contrbuabilei intimate.

Pentru aceste motive redactate de d. Cnsilier Traian Niculescu.

Respinge ca nefondat recursul făcut de Ministerul de Finanțe.

NOTA. — Deciziunea ce reproducem aduce o foarte interesantă lărgire în interpretarea textului din legea contribuțiunilor directe, referitor la scăderile de impozit pentru întreprinderile ce nu fac nici un fel de operațiuni, în afară de acelea de conservarea activului.

O deciziune recentă a Comisiunei Centrale fiscale, din 5 Septembrie 1941, preciza că acest regim se aplică și societăților anonime în stări de lichidare.

Rămânea doctrinei și jurisprudenței sarcina de a preciza sfera de aplicațiune a noțiunei de „operațiuni pentru conservarea activului". Desigur, doctrina dreptului comercial oferă criterii de recunoaștere a

acestor operaţiuni, a căror neefectuare ar primejdui însăşi existenţa întreprinderii.

Spre pildă, mărfuri supuse degradării pot fi înstrăinate, fără ca această operaţiune să fie din acelea ce conduc la concluzia existenţii unei activităţi impozabile. Ne referim la activitatea impozabilă, spre deosebire de existenţa unei societăţi, care e cauza impunerii la minimal după întreaga jurisprudenţă.

Ce este esenţial de remarcat în deciziunea raportată este noul punct de vedere adus de deciziunea de mai sus, care adaugă operaţiunilor strict necesarea conservării activului, şi pe acelea străine în activitatea normală a întreprinderii.

Este adevărat în acest punct de vedere jurisprudenţial, derogă dela linia jurisprudenţială constatată, care considera impozitul minimal ca un impozit de existenţă.

Intr'adevăr, a face operaţiuni în afară de cadrul obicinuit al activităţii implică mai mult de cât un stadiu de existenţă: este vorba de o activitate; activitate redusă, dar totuşi o activitate. Starea economică a subiectului impozabil nu mai e vegetativă.

Deaceea, soluţiunea adusă este mai mult echitabilă şi mai puţin juridică.

Constitue însă o posibilitate pentru instanţele judecătoreşti să repare inechităţi fiscale care, cu rigorismul legilor în vigoare, nu ar fi putut fi soluţionate în alt mod.

REVISTA ADMINISTRAŢIA FINANCIARĂ

Recenzii

Dr. Ernest Ene şi I. Budu. — Industria Pielăriei şi a Incălţămintei, Tip. Luceafărul pag. 52.

Uniunea Generală a Industriaşilor a publicat într'o broşură referatul prezentat Comisiunei XI „Pielărie" de D-nii Dr. Ernest Ene, Preşedintele Comisiunei şi Budu Secretar.

Este îmbucurător că conducătorii industriei noastre nu se consideră numai ca patroni ai unor întreprinderi, ci şi ca factori ai economiei naţionale privind problemele industriale din punctul de vedere al intereselor publice.

Prin participarea cât mai activă a economiştilor la întreprinderi, prin materialul adunat, analizat şi publicat de ei şi prin concluziunile ce se desprind din acest material se confirmă odată mai mult că susţinerea intereselor private ale întreprinderilor profită şi interesul public şi vice versa.

Numai plecând dela ideia falsă că între aceste două interese ar fi o prăpastie, se ajunge la acele măsuri generalizate de restricţii şi

sancționări, cari în timp normal, împiedică desvoltarea economică națională, în loc să o încurajeze.

In lucrarea de care ne ocupăm se examinează situația industriei pielăriei din ultimii 10 ani, marile progrese făcute, care a făcut inutil importul de pielărie, ajungându-se să se obțină la noi cele mai fine produse. Asemenea industria confecțiunilor de pielărie a făcut mari progrese și mai este încă locul de desvoltare ulterioară în special în ramura „Incălțămintei", unde din cauza consumului redus nu se produce de cât 2.600.000 perechi pe an, față de 7-8 milioane perechi cât ar fi strictul necesar.

Raportul arată că fabricile de pielărie au lucrat în ultimii ani cu o capacitate redusă, ajungând în 1940 la 30 la sută din capacitatea totală, iar în 1941 scăzut chiar la 18,13 la sută, iar din producție 85 la sută este rezervată armatei și numai 15 la sută populației civile.

In continuare, autorii se ocupă de starea actuală a aprovizionării cu materii prime în special piei, — pentru care s'a creiat O. R. A. P. — arătând activitatea desfășurată de oficiul român de aprovizionare, căruia i s'a încredințat în ultimul timp și distribuirea produselor de pielărie.

Din expunerea D-lor Dr. Ernest Ene și Budu se vede cauzele insuficienței produselor de pielărie, cauze cari puteau în parte să fie înlăturate printr'o atențiune mai mare ce trebuia dată creșterii vitelor, industria pielăriei fiind în măsură azi să satisfacă cererile chiar și în produse fine și în noile creațiuni, cu condiția să aibă materia primă necesară.

Raportul se termină cu propuneri cari privesc orice industrie legată de materia primă indigenă s. a. scutiri sau reduceri importante la aprovizionarea cu materiale, taxe protecționiste suficiente cu fixarea eventuală de contigente pentru unele produse importate, credit eftin, și îndestulător, continuarea românizării comerțului de pielărie.

Colegul nostru D-l Nedella Corneliu, comerciant din Arad (fost funcționar), căruia îi lipsesc din Bibliotecă colecțiile revistei noastre pe anii 1934—1936, roagă pe acela care din anumite împrejurări se poate dispensa de aceste colecții și doresc să-i servească, să le trimită pe adresa D-sale str. Eminescu No. 2 Arad, după ce va înștiința Ad-ția Revistei.

* * *

Se aduce la cunoștința colegilor cari au în Bibliotecă colecțiile noastre între anii 1908—1936 că le ținem la dispoziție **„Indexul Alfabetic pe Autori și Subiecte al Revistei Generale de Comerț și Contabilitate"** (întocmit de D-l Profesor Andrei Gheorghiu) contra sumei de Lei 50. Pentru Licee Comerciale, Cooperative și Biblioteci Populare la trimitem gratuit.

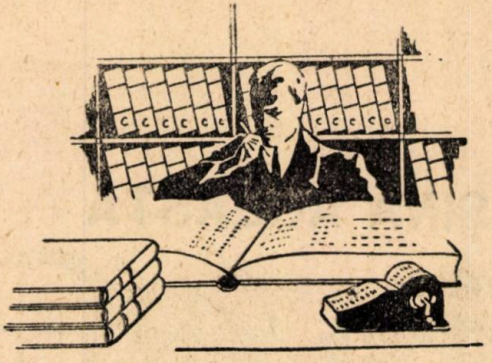

După munca încordată
a contabilului....

.....destinderea și
reconfortarea
se recapătă
gustând

Vinurile SAMPANIA MOTT

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...*pentru* ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă călca lingeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu ai la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, înseamnă să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

No. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

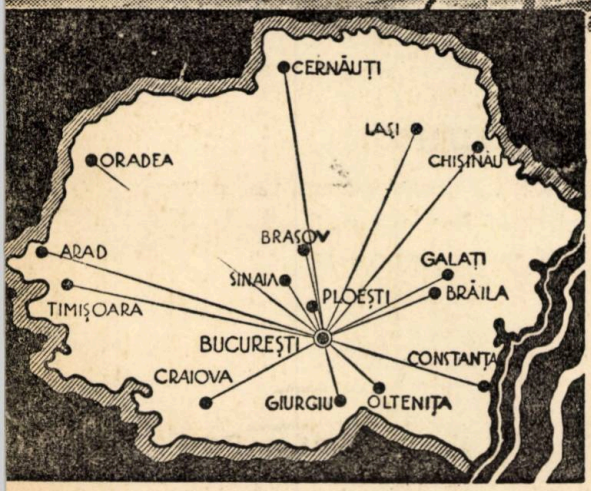

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- **A TERMINA AFACERI IMPORTANTE**
- **A REALIZA UN PROFIT**
- **A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE**

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Telefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMA ROMANĂ DE TELEFOANE

Adresa

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administraţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

EXECUŢIA :
Institut de Arte Grafice
TIP. ROM. Sed. secund INDEP.
Registrul Comerţ Nr. 663/932
Bucureşti, Str. Academiei, 17
AUGUST 1942

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASTRA"
SIBIIU

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXI — No. 9 SEPTEMBRIE 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

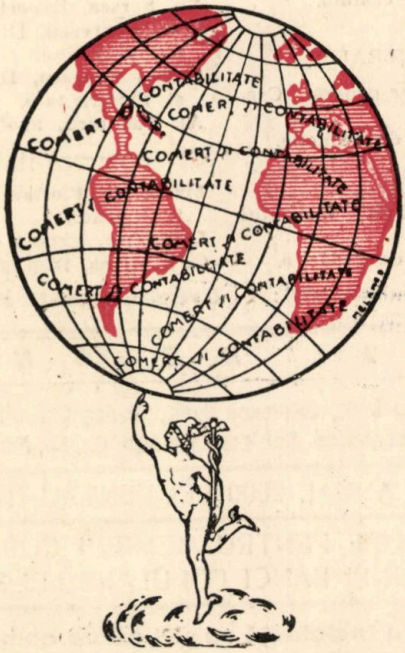

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI ÎN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M.
Fost Preşedinte Corp. Contab.
Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 360

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 40 LEI

Anul XXXI. — No. 9 Septembrie 1942

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Dr. C. G. Demetrescu: Literatura contabilă în evul mediu la italieni — — — — — — — — — — — — — — — — — 201
Toma Voiculescu: Pe marginea unor discuții — — — — — — — 216
Aureliu Marinescu: Critică și Creațiune — — — — — — — 218
Dr. V. M. Ioachim: Ținerea la curent a registrelor comerciale — 221
St. St. Dumitrescu-Șuța: Despre falșificarea unui document — 225
C. T. Teodorescu: Limitarea dividendelor în Germania și Reevaluarea capitalului — — — — — — — — — — — — — — 230
Lămuriri contabile, fiscale, juridice și comerciale — — — — 232
Recenzii — 233
Dela Asociația Școalei Comerciale „N. Kretulescu" — — — — 236

Literatura contabilă în evul mediu la italieni [1])

Scopul pe care l-au urmărit contabilii din toate timpurile, și mai ales începând cu cei din Evul mediu, a fost de a găsi și o formă de expunere cât mai completă, mai clară și mai logică a situațiilor contabile, a faptelor din întreprindere și a rezultatelor.

Din practica și gândirea cercetătorilor contabili s'a născut **„doppia scrittura"**.

După unii, ea s'ar datora lui **Francesco Sachetti**; după alții, unuia din membrii **familiei de Medicis,** care ar fi folosit-o pentru nevoile finanțelor principatului, precum și pentru acelea ale comerțului și ale industriei din acel timp.

Primele aplicațiuni raționale, ca și primele experiențe și observațiuni au fost făcute în Italia.

De aceea contabilitatea dublă s'a folosit încă din timpurile cele mai vechi atât în administrația publică cât și în aceea particulară.

Astfel, după **Vito Consumaono**, contabilitatea dublă se folosea în Sicilia, încă din anul 1135.

Orașul Genua întrebuința **„scrittura doppia"** la 1340 după

---

1) Din lucrarea ce va apare în curând sub titlul Istoria Contabilității dela origine până azi.

cum se constată din registrul „**il Quaderno**", în care-şi făcea înregistrările **Massaro,** vistiernicul general al Municipiului.

Arhivele din **Veneţia** păstrează un registru Maestru al firmei **Soranzo,** început la 1406.

Tot la începutul secolului al XV-lea s'a stabilit că metoda partidei duble s'a practicat de comunele **Florenţa** (la 1432) şi **Milano** (la 1456).

Băncile Sf. Gheorghe din Genua, Sf. Ambrozie din Milano, Sf. Marcu din Veneţia, etc., au folosit de asemenea registre în partidă dublă, regulat ţinute.

Toţi istoriografii sunt astăzi în unanimitate de acord în a recunoaşte că **patria contabilităţii este Italia** şi că **leagănul ei este Veneţia.**

Dealtfel în toate aceste ţări partida dublă se numeşte şi metoda italiană, iar în Italia, ea este cunoscută sub numele de metoda veneţiană **(Doppia scrittura venezziana).**

Astfel, Jean Ympyn, la 1543, James Peasle la 1559, Claes Pietersz la 1576, Edmondus Leon Mellema, la 1590 şi alţii o numesc „Contabilitatea italiană".

Această denumire se mai justifică şi pe faptul că în mai toate ţările se folosesc încă o mulţime de termeni tehnici contabili, de origină italiană (salda conti, conto nostro, vostro, loro, etc.).

In afară de toate acestea trebue să mai ţinem seama şi de faptul că primele întreprinderi comerciale şi bancare, reapărute după căderea imperiului roman şi năvălirile barbare, au fost în Italia în care au luat naştere marile oraşe comerciale : Amalfi, Florenţa, Genua, Neapole, Perussa, Pisa, Veneţia, etc.

Natural că toate aceste întreprinderi au folosit contabilitatea în partidă dublă, care a început să se perfecţioneze pentru a putea corespunde cerinţelor multiple ce i se impuneau în noua organizare comercială şi mai ales socială.

Contabilitatea în partidă dublă poartă pecetia geniului italian.

Ea era cunoscută şi aplicată de bancheri, comercianţi şi de administraţiile orăşeneşti, cu mult timp înainte de apariţia primelor lucrări de contabilitate.

Şi în privinţa lucrărilor de contabilitate tipărite, Italia este de asemenea ţara în care au apărut primele lucrări de acest fel.

1. Astfel, **în anul 1202, LEONARDO FIBONACCI** din Pisa

(după un manuscris aflat în bibliot. din Florenţa, numele său adevărat ar fi Filio Bonacci-pisano) tipăreşte **„Libro dell'Abaco"** **(Liber abaci)** — adică, cartea socotelilor cu cifre arabe.

Cifrele romane au fost foarte greoae în aplicaţiunile lor. Din această cauză, după căderea imperiului roman, ele au început să fie evitate, pentruca odată cu apariţia lucrării lui Fibonacci, în care se descrieau cifrele arabe şi se explicau întrebuinţările ei, să le vedem cu totul înlăturate şi înlocuite prin aceste cifre arabe.

2. **La 1272. IACOPPI RICCOMANO MANOVALDO** din Florenţa descrie într'o lucrare tipărită sub titlul **„Libro della Tavola"**, registrele folosite pe timpul său (Arh. storico ital. seria III Fasc. 18. Flornţa 1873).

3. **La 1300 DA COMO GIOVANNI ANTONIO** publică o lucrare extrem de interesantă, pentru acea vreme, sub titlul **„Regole di farragione"**, în care se încearcă pentru prima oară să se stabilească norme cât mai precise, privitoare la societăţi comerciale, cambii, registre, etc. (Bibl. univ. din Bolonia).

4. **La 1384 GIGLIO** din Siena, publică: **„Trattato d'Aritmetica applicata a molti casi particolari; al frutto del denaro, alle Società, alle Soccide dei Cestiami, al saggio delle monete,** etc. (Bibl. di Siena).

5. **La 1442,** trei comercianţi florentini, **FRANCESCO BALDUCCI PEGOLETTI, ANTONIO DA UZZANO** şi **BERNARDO DAVANZATI,** au scris cel mai vechi tratat despre comerţ sub titlul: **„La pratica della mercatura"**. In această lucrare sunt metodic tratate cele mai variate informaţiuni privitoare la mărfuri, la monete, măsuri şi greutăţi, uzuri, ţinerea registrelor, asigurări, etc.

6. **La 1463. BENEDETTO COTRUGLI** din Raguza a terminat de scris cartea **„Della Mercatura e del Mercante perfetto"**.

Ea a fost scrisă în timpul exilului său la Neapole.

Numai datorită acestei împrejurări, cartea sa nu a putut vedea lumina tiparului decât după 110 ani, adică la 1573.

In această lucrare, autorul stabileşte cu multă claritate regulele şi funcţiunea contabilităţii, aşa cum au rezultat din cercetarea registrelor folosite pe timpul său.

Deşi nu dă nici un nume contabilităţii, totuşi, din descrierea registrelor şi normelor de înregistrare, rezultă în mod clar că este vorba de o contabilitate în partidă dublă.

Opera lui Cotrugli cuprinde 4 cărţi şi tratează despre principiile schimbului, vânzarea pe credit, şi pe bani gata ; despre cambii, gajuri, precum şi normele după care se ţine contabilitatea comercială.

Această carte s'a bucurat de o primire foarte bună nu numai în Italia, ci şi în Franţa, unde la 1852 a fost tradusă la Lyon de către **Jean Boyron** sub titlul : **„Traîte de la marchandise et du parfait négociant".**

7. La 1494 apare lucrarea **„Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalità"**, datorită lui **PACIOLO FRA LUCA DA BORGO SAN SEPULCRO,** din **Toscana.**

In tinereţea sa, Luca Paciolo se afla în casa unui mare negustor din Veneţia, Antonio de Bonpiasi, ca meditator al fiului său. Aci a scris Paciolo un mic tratat de algebră (1470).

La 1475 Luca Paciolo se duce la Perugia ca profesor de matematică. Aci scrie a doua lucrare, — un tratat de matematică — dedicat elevilor săi.

In această carte sunt adunate noţiuni de algebră şi geometrie, regula de trei, dobânda, uzanţele comerciale din Veneţia, Florenţa, Genova şi Roma, ceeace făcu ca ea să fie socotită drept un adevărat tratat de matematică şi de contabilitate.

In acest scop, Paciolo a întreprins mai multe călătorii în oraşele comerciale din Italia, iar mai târziu şi în Orient.

La 10 Noembrie 1494 apare la Veneţia prima carte tipărită, de contabilitate datorită lui **Frater Lucas Paciolo de Borgo Sancti Sepulchri,** Ordinis minorum et sacrae théologie humilis professor, sub titlul : **„Tractatus de computis et scripturis — Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita.** (1).

Ediţia întâia a acestei cărţi este „in folio", cu caractere semigotice, având şi unele cuvinte şi texte scrise cu cerneală roşie.

Lucrarea cuprinde 2 părţi şi anume :

Prima parte începe dela folio 1—224 (adică 448 pagini) şi tratează : Aritmetica şi Algebră ; a doua parte conţine 76 foi (152 pagini) şi începe să fie numerotată tot cu Nr. 1. In această parte se tratează Geometria.

La începutul lucrării mai sunt încă 16 pag. nenumerotate.

1. Numele autorului nu apare decât la finele lucrării sale.

Ea s'a retipărit la Toscalano în anul 1523 într'o nouă ediție.

După unii comentatori se crede că aceasta nu ar fi a doua ediție a lucrării **„Suma, etc."** ci o lucrare nouă, mai ales că este intitulată **„La scuola perfetta dei mercanti"**.

Din cercetările făcute s'a constatat însă că această lucrare este tot „Summa, etc" din 1494, retipărită în 1523, după ce mai înainte a fost revăzută și completată cu noțiuni noui privitoare la monete și la calculele aritmetice, precum și un studiu asupra Contabilității (doppia scrittura venezziana).

Retipărirea acestei lucrări a avut loc după moartea sa.

Până la Paciolo istoria contabilității a fost acoperită de un văl și nu se putea vorbi de vreo metodă de contabilitate.

Mulți dintre scriitori, printre care chiar și cei moderni, îi atribue lui Luca Paciolo meritul de de a fi găsit „scrittura doppia".

Cert este însă că lucrarea sa „Summa de Arithmetica, Geometria, etc" a avut o importanță deosebită în întreaga Europă, deoarece pentru prima dată s'au putut difuza, celor mulți, cunoștințele de matematică, grație recentei invenții a tiparului.

Această lucrare a avut și o însemnătate practică pentru că, pentru prima oară se trata materia complexă a creditului, finanțelor și contabilității în partidă dublă, servind multă vreme ca fundament al tuturor lucrărilor și cercetărilor ulterioare făcute în acest domeniu.

In acest timp, Paciolo era profesor la Veneția.

La 1496, Ludovic Maurul îi creiază o catedră la Milano.

După căderea acestuia, locuiește la Forența, împreună cu Leonardo da Vinci, cu ajutorul căruia a publicat, la 1509, lucrarea :

„Divina / propantione / Opera a tutti gl ingegni perspi / caci e „curiossi necessaria Ove cia / scun Studioso di Philosophia Pros- „pectura Pictura / Sculptura : arhitectura, musica e altre mate- „matica soa / vissima sottile e admirable doctrina conseguira : e „de / lectarsi : co va rie questioni de secretarsi / ma scien / tia".

Desemnele din partea I și a II-a sunt executate de Leonardo da Vinci.

După aceea îl găsim pe Paciolo la Pisa (1500) ; la Bologna (1501—1502), la Florența (1502—1505), la Veneția (1508), după

care se retrage la Roma, chemat de Papa Leon al X-lea ca profesor de matematică.

Aci el moare în anul 1514.

In prefața cărții sale „Summa, etc." Paciolo arată că, dintre toate metodele de contabilitate pe care le-a cercetat s'a oprit la acela practicat de comercianții din Veneția, cărora li se datorează de fapt creațiunea genială a partidei duble.

In urmă mărturisește că el nu se consideră inventator **„della doppia scrittura"**; cu alte cuvinte, Paciolo are meritul, că a cercetat colecționat, a sistematizat și a explicat contabilitatea aplicată pe timpul său, după uzul din Veneția (el modo di Vinegia [1]).

Contabilitatea lui Paciolo este pur comercială și în partidă dublă, fără să lase câtuși de puțin posibilitatea să se creadă că s'ar putea folosi și vreun alt mijloc mai simplu.

„Summa de Arithmetica" tratează materia contabilității în partidă dublă în partea I **„Distinctio secondo, Tractatus XI de Scripturis"** sub titlul: **De Computis et Scripturis".**

După Paciolo, cum este de altfel și natural, prima operațiune cu care trebue să înceapă o contabilitate este aceea a întocmirii inventarului. Această lucrare se face într'un registru special în care se descriu toate elementele inventariate.

Atât lucrarea cât și registrul inventar sunt descrise de Luca Paciolo astfel: „Tot ce are pe lume comerciantul ca, avere mișcătoare și nemișcătoare și ca datorii „trebue să le treacă în „inventar. Acesta se scrie pe o foaie de hârtie sau într'un re-„gistru special. Se va începe cu părțile de avere care sunt pre-„țioase și se pot pierde ușor ca: bani gata, bijuterii, etc. și se „va continua cu celelalte părți de avere ca: imobile, mobile, „care nu se pot pierde".

Din această reproducere se constată că concepția lui Paciolo asupra inventarului, ca registru și ca lucrare, se apropie într'o foarte mare măsură de aceea din timpul de față.

Se mai observă apoi grija autorului, în ce privește gruparea sistematică a elementelor patrimoniale, chestiune care formează și în zilele noastre preocuparea de căpetenie a specia-

1) Bibliografia asupra lui Luca Paciolo:

L. Pungelioni: Commentario sopra la vita e le opere dit Fr.L.P.

F. Barcuili: Memorio intorno Fra L. P. e Pierro della Francesco Roma.

E. Narduci: Intorno a due edizioni della „Summa etc." ditra L.P. Roma-1864.

liștilor contabili. Pe timpul lui Paciolo ținerea registrelor se numea ragioneria sau computisteria.

In afară de inventar, Paciolo arată în Cap. IV care sunt celelalte **registre necesare unui comerciant.**

Intre acestea citează: memorialul (squartafoglio, squartafacio, Vachetta, Memoriale), jurnalul (Giornale) maestrul sau Cartea mare (gran libro sau quáderno, libro grande).

Memorialul. După Paciolo, acest registru este necesar pentru comerciant, deoarece în el se înscriu afacerile în ordinea în care ele au fost efectuate.

Inregistrarea se face în acest registru, fie de patron, fie de calfele (fattori), fie de ucenicii săi.

Pentru înlăturarea fraudelor în timpul lipsei patronului din localitate, prin înlocuirea filelor, autorul recomandă ca și acest registru să fie numerotat și chiar autentificat pentru a împiedica întrebuințarea registrelor duble, mai ales când există neînțelegeri între vânzători și cumpărători.

Jurnalul, pe care L. Paciolo îl consideră ca fiind de o importanță deosebită, trebue să fie numerotat și autentificat".

Pentru a distinge debitul de credit se întrebuințează 2 termeni: **„Per"** și **„A"** separați prin 2 virgulițe („—") cum le practică Paciolo sau 2 liniuțe paralele (II), așa cum le folosesc Manzoni, Casanova și Pietra [1]).

Particula **„Per"** (Prin) este folosită pentru desemnarea contului debitor, iar particula **„A"** (la), pentru desemnarea contului creditor. După Paciolo, formula debitului și creditului era:

Per (contul debitor) II A (contul creditor).

Partizile purtau data la stânga sus, sau tot sus, însă în dreptul coloanei de explicație. Separația articolelor se făcea printr'o linie orizontală, trasă pe toată lărgimea lor.

Registrul este liniat cu 4 coloane: în ultima la dreapta (subdivizată în: lire, soldi, grași și picoli) se înscrie suma operațiunilor; în penultima, pagina de referințe din Maestru; în aceea dela mijloc se descrie operațiunea, iar în prima din stânga, data.

---

1) **V. Luchini** op. cit. pag. 159. Ediția din 1912. Vezi și **Dr. D. Voina** Faze din evolutia Contabilității din 1932. Cluj.

Ca model de articol, Paciolo începe jurnalul său cu înregistrarea capitalului adus în întreprindere :

1493 adi 8. 9bre in Veneţia
1 Per Cassa di cont II a Cavédal de Mi
Deb. 1 tal dei tali etc., etc., per con-
Cred. 2 tanti mi trovo in quella al presente, etc. L. s. g. p.

In afară de faptul că jurnalul nu cuprindea decât o singură coloană pentru sume, se mai constată că totalizarea sumelor pe fiecare pagină nu se practica şi nu se obişnuia nici numerotarea articolelor din jurnal.

Maestru era şi pe timpul lui Paciolo registrul în care se repurtau operaţiunile la conturile respective.

In legătură cu acest registru, Fra Luca Paciolo justifică denumirea de partidă dublă, dată acestei contabilităţi astfel :

„Trebue să ştii că din toate posturile pe care le-ai format, „se fac întotdeauna în Cartea Mare câte 2 şi anume : unul în „debit (Dare) şi altul în credit (Avere).

Debitorul se notează ca şi în jurnal cu particula „per" (prin), iar creditorul, cu particula „à" (la).

In felul acesta se leagă toate posturile din Cartea Mare, în care nu se poate trece ceva în debit, fără a se trece aceeaşi sumă şi în credit. De aci a luat naştere **(balanţa de verificare,** care se face la încheiere (nel suo soldo).

Privitor la balanţa de verificare Paciolo se exprimă astfel :

„Dacă s'ar aduna pe o hârtie toate posturile din debit, chiar „dacă ele ar fi şi 10.000 şi după aceea şi toate posturile din cre- „dit, suma unora trebue să fie egală cu a celorlalte, contrar ar „însemna că s'a strecurat o greşală în Cartea Mare".

„Vei scrie apoi pe o bucată de hârtie întreg debitul maestru- „lui, trecându-l de partea stângă, şi tot aşa întreg creditul, „trecându-l de partea dreaptă şi apoi vei aduna din nou aceste „sume ; una este summa summarium a debitului şi cealaltă „summa summarium a creditului. Şi dacă aceste două summa „summarium sunt egale între ele, vei trage concluzia că maestrul „este bine ţinut".

Din toate acestea, observăm că Paciolo a reușit să explice atât întocmirea cât și funcțiunea balanței de verificare, după care a dat și norme privitoare la cercetarea și găsirea erorilor.

Tot în legătură cu maestrul, Paciolo este de părere ca, la reportarea operațiunilor din jurnal în cartea mare, să se facă rezumarea articolului, pentru a fi cât mai scurt, mai ales când este vorba de contul proprietarului, întrucât nu se dă socoteala nimănui ; pentru celelalte conturi, Paciolo se exprimă astfel : „ma in quelle che tu avrai a render conto ad altri, al quanto più „ti converrà dire avvenga che sempre si ricorra per la chiarezza „al giornale".

In Cartea Mare, conturile se succed fără a se aplica vreun principiu de clasificare sau de ordine logică. Singura regulă sugerată de Paciolo este aceea de a aranja astfel, încât contului debitor să-i urmeze imediat cel creditor, pentru că, „pero che „nel proprio giorno che nasce, l'uno, in quelle medessimo nasce „l'altro".

Conturile și închiderea maestrului.

In această privință Paciolo susține următoarele :

„Altre tutte le cose dette, conviene avere in tuttii libri queste „partite cioè **„Spese di mercanzie", „Spese di casa ordinari", „Spese straordinaire"** „Entrata e Uscita" (Rendite e spese) „Pro „danno o Guadagno e Perdita, che tanto vale le quali sono „sommamente necessari in ogni corpo mercantesco per poter „sempre conoscere il proprio Capitale ed alla fine, nel saldo, ve- „dere comme getti il traffico" et piu oltre „Per saper porre „l'inventario al libro Giornale, bisogna che tu immagini due „altri termini l'uno detto **Cassa** et l'altro detto **Cavedale** (Capi- „tale). Per **la tua Cassa, s'intende la tua propria,** ouvero borsa, „e **per Cavedale s'intende tutto il tuo monte, o corpo di facolta „privata il qual Cavedale in tutti i principi di quaderni (Mastri) „o Giornali mercanteschi deve essere posto creditore.** E cosi „poi tu, per te stesso seguirai, di porre tutte l'altre partite di „quel' altre **Robe,** di ciascuna „facendo sua partita separata" e „piu avanti prosegue il conto Cavedale e di Pro e Danni sono **„i Conti del Proprietario,** tutti i Conti di coloro coi quali si „hanno **affari li chiamo Conti dei Corrèspondenti,** e tutti glialtri „Conti, comme **li Contanti, le Gioie e Mercanzie e le cose stabile „che tu ti trocassi che fussimo tuoi propri".**

Din reproducerea de mai sus observăm că Paciolo menționează ca fiind mai importante conturile : Cassa și Capital.

La aceste 2 conturi se face primele înregistrări, privitor la aducerea, drept capital, a numerarului cu ocazia începerii negoțului. Prima parte de avere o constitue deci numerarul, a cărui socoteală se ține la contul Cassa.

De aci el ajunge la explicarea conturilor Cassa și Capital astfel : **„Per la Cassa s'intende la tua propria ovvero borsa ; per Cavedal s'intende tutto il tuo monte o corpo di facolta presente".**

„Cassa este a ta proprie sau punga ta (borsa), iar „capitalul „este averea ta întreagă și prezentă și trebue să constitue un post creditor".

Prin urmare, aducerea numerarului drept capital, suma de bani, va fi trecută odată la contul Cassa și a doua oară la contul Capital, pentrucă formează „il tuo monte, etc."...

Dar cum mai ai și bijuterii, acestea vor fi ținute la **contul „Bijuterii"** și cum ele sporesc averea ta, ele vor trebui trecute și la contul care ține socoteală de această **masă de avere,** adică la **contul Capital.**

Astfel, vei avea, pe deoparte în conturile diverselor părți de avere, evidența valorii fiecărei părți, dar în acelaș timp, vei avea într'un cont, numit Capital, evidența valorii tuturor părților la un loc (a masei) — a întregii tale averi. [1])

Tot prin contul Capital se vor înregistra și datoriile.

In afară de aceste conturi de prim ordin, Paciolo arată nevoia comerciantului de a deschide conturi speciale pentru : cheltueli de mărfuri, cheltueli ordinare și extraordinare, precum și pentru „venituri și cheltueli".

Din cele de mai sus se observă străduința lui Paciolo de a fixa caracterele noțiunei de capital.

Explicațiunea este însă cu totul simplă și nu este conformă cu realitatea.

In primul rând, capitalul reprezintă un drept, o cauză pentru care cineva stăpânește ca proprietar o avere.

Această avere o stăpânește în totalitatea ei, iar nu descompusă în părțile ei componente, așa cum caută a susține Paciolo. Intr'adevăr, autorul spune că la contul Capital se înre-

1. Teorie destul de veche, dar susținută azi de D-l Prof. I. Evian în lucrarea d-sale „Teoria Conturilor" Pag. 86 Cluj 1940.

gistrează deosebit fiecare parte de avere în parte. (Casa, de bani gata, bijuterii, etc.).

Cu alte cuvinte, capitalul propriu zis ar fi suma unor capitaluri analitice, fiecare din aceste capitaluri fiind egale cu părțile corespunzătoare de activ (avere).

Ex. **Per Cassa**, de bani gata **La Capital** dela mine (proprio).
Per Bijuterii, etc. **La Capital** dela mine (proprio).

Deci, câte părți de avere sunt, tot de atâtea ori se va credita contul capital.

In acest caz, vedem că **Paciolo dă contului Capital funcțiunea bilanțului,** întrucât prin acest cont se trec și datoriile, iar la sfârșitul anului soldul lui se închide prin contul de Profit și Pierdere **(Pro e danno,** guadagno e perdita, auanți e desauanți avantaj și desavantaj).

Intr'adevăr, Paciolo nu încheie la finele anului un bilanț propriu zis al tuturor intrărilor și eșirilor, ci recurge la un expedient, pe cât de simplu, pe atât de ingenios și care s'a folosit multă vreme și după aceea (Cap. 27).

Astfel, el concentrează la contul „Pro e danno" toate conturile de încasări, câștiguri, sarcine și cheltueli. De asemenea, el transportă cheltuelile speciale și beneficiile speciale la debitul sau creditul conturilor la care ele se referă. In sfârșit, Paciolo trece diferența — beneficiul sau pierderea la creditul sau debitul contului „Cavedale", după care se balansează unul câte unul conturile debitorilor, creditorilor, contul „Cavedale" și conturile lucrurilor — a bunurilor materiale. Soldul nou se reportează direct în conturile noui deschise. Din cele de mai sus observăm deci că contul Profit & Pierdere (Pro e danno) se închide la finele anului prin contul Capital.

Neprecizarea bilanțului, care se confundă de către L. Paciolo cu contul „Cavedale" este firească, pentru că noțiunea de bilanț implică noțiunea de patrimoniu, al cărui conținut juridic și economic nu-i putea fi cunoscut unui matematician, care și-a sprijinit explicațiunile sale, în mare parte pe principiile matematice.

De altfel, capitalul este propriu și împrumutat.

Capitalul propriu reprezintă drepturile pecuniare nete ale subiectului patrimoniului și este cu totul distinct de capitalul

împrumutat (Datoriile), care reprezintă obligațiunile subiectului patrimoniului.

Atât capitalul propriu, cât și cel împrumutat formează cauza juridică a patrimoniului economic, deci a bunurilor în proprietate, astfel că vom avea egalitatea patrimonială

$$\textbf{Bunuri proprietate} \left(\begin{matrix} \text{obiecte de drepturi} \\ \text{și de obligațiuni} \end{matrix} \right) = \text{Drepturi} + \text{obligațiuni}$$

sau **Activ** = **Pasiv**
sau **Activ** = **Pasiv** (Cap. + Creditori).

La Paciolo, această egalitate s'ar prezenta astfel :

Avere = Capital.
Capital = Datorii.

Aceasta însă nu este exactă, deoarece averea este procurată de capitalist și de creditori, ceeace s'ar putea reprezenta prin egalitatea :

$$\text{Avere} \left\{ \begin{matrix} \text{obiecte de drepturi} = \text{Capital.} \\ \text{obiecte de oligațiuni} = \text{Creditori.} \end{matrix} \right.$$

De aci rezultă că contul Capital va funcționa numai în cazul când operațiunile ar influența direct asupra drepturilor patrimoniale nete ale proprietarului întreprinderii.

Pentru datoriile întreprinderii urmează deci să funcționeze conturile creditorilor în legătură cu conturile care constitue obiectul obligațiunilor întreprinderii față de acești creditori.

Teoria conturilor după Paciolo este considerată de unii (1) ca o teorie matematică, pe motivul că : „dacă vom însemna toate „părțile de avere cu A și toată masa averii cu C, vom avea ecuația

$$A = C.$$

„Numai cât semnele primului termen al ecuației vor fi în „debit plus și în credit minus, iar semnele termenului al 2-lea „în debit minus și în credit plus"

$$\underset{+\ -}{A} = \underset{-\ +}{C.}$$

1) **I. Pricu:** Teoria matematică a lui Luca Paciolo pag. 12 și urm.

„Dar comercianții mai au și datorii și — fiindcă le au — sunt „și ele părți de avere, numai cât sunt pozitive sau se zice active, „ci negative sau cum le zicem pasive. Datoriile se contractează „la persoane care se chiamă creditori. Pentru ele, natural, tre- „buesc creditați creditorii ; deci datoriile se trec în minusul „conturilor diverselor părți de avere".

„Explicarea matematică este și mai concludentă. Datoriile „din punct de vedere matematic sunt minusuri acoperite prin „plusurile contravalorilor intrate sau ce vor intra asupra masei „averii. Deci **datoriile vor fi contabilizate numai în conturile „părților de avere, odată ca plus pentru valorile intrate și odată „ca minus pentru datorile de plată.** Diferența dintre ele, dă „aceeași masă a averii. Dacă notăm datoriile, aceste părți de „avere pasivă, cu P, atunci vom avea ecuația

$$A - P = C.$$

Din cele de mai sus observăm cât de greoaie și de inexactă este această teorie.

In primul rând, se spune că datoriile contractate la creditori se trec în minusul conturilor părților de avere, ceeace este tocmai contrar normelor de debitare și de creditare a conturilor.

Intr'adevăr + de A = debitul conturilor de activ iar — de A = creditul conturilor de activ, după cum și — de C = debitul conturilor de Capital iar + C = creditul conturilor de capital.

Dacă datoriile față de creditori se trec la contractarea lor la — de A, înseamnă că se creditează conturile de activ, ceeace este inexact, întrucât, dacă un matematician ar putea să dovedească că 1+1=2, nu ar putea însă să convingă pe nimeni că Creditorii ar putea să fie socotiți drept un activ, chiar negativ cum se susține mai sus, care ar avea drept echivalent un alt activ pozitiv.

Din această cauză ajunge la formula inexactă

$$A - P = C.$$

prin despărțirea averii în 2 părți, una reprezentând averea totală din care se scade datoria pe care o numește pasiv pentru a obține capitalul.

Am dovedit mai sus că Creditorii formează o parte a pasivului şi nu a activului; că Creditorii şi Capitalul formează drepturile şi obligaţiunile care au ca obiect existenţa în patrimoniu a activului, deci a averii.

Din toate acestea se poate stabili că Paciolo nu a căutat să fixeze o teorie a conturilor, ci a căutat să explice, întrebuinţând metoda matematică numai ca mijloc, — normele şi regulele de funcţionare a registrelor de contabilitate în partidă dublă.

Aceeaşi greşeală o fac şi mulţi alţi comentatori care atribue lui Fra Luca Paciolo teoria personificării conturilor.

Vom vedea ceva mai târziu că aceste teorii se datorează altor autori şi altor concepţii.

Revenind la **închiderea registrelor**, observăm că Paciolo foloseşte un metod extrem de simplu. In locul bilanţului (sau balanţei de eşire), conturile se închid cu soldul lor, iar la conturile noui se trece acest sold în capul coloanei de sume. Iată cum explică şi Paciolo această încheiere:

„Salderai tutto il tuo Quaderno, partita per partita, in „questo modo; che prima comincerai dalla Cassa, Debitori, „Robe ed Avventori e quelle porterai in libro A, cioé in qua- „derno nuovo, che non bisogna, comme fu detto di sopra, i resti „ponere in Giornale, sommerai tutte loro partite in Dare ed „Avere, aiutando sempre la minore come ti dissi sopra del „portare avanti; che questo atto di un Quaderno nel'altro è di „punto simile a quello, e fra loro non è altra differenza, se non „che in quello il resto si porta avanta nel medessimo Quaderno „e in questo da un libro nell'altro... etc.".

După ce aduce ca exemplu închiderea şi redeschiderea contului unui corespondent, Paciolo, termină cu următoarea concluzie:

„E cosi anderai soldando tutte le partite del Libro Croci, „che tu intendi portare in quaderno A, di Cassa Cavedal, Robe, „Mobili, Stabili, Debitori, Creditori, Uffici, Sensarie, Pesadori „di comune (Messataria) ecc. coi quali alle volte si usa canto „lungo. Ma quelle partite, che non volessi portare in detto Qua- „derno A (che potriene essere quello che solo a te s'apparten- „gono e non sei obbligato a segnare conto al alcuno come sono „spese di mercanzia, spese di casa, entrata, uscita, e tutte spese „straordinarie, fitti, pensioni, feudi e livelli) questi simili con- „vengo si saldare nel medesimo Libro-Croci nella partita del

„Pro e Danno, ovvero Avanzi e Disavanzi, o vuoi dire Utile e „Danni, in questo modo: che loro dare porterai in dare, di-„cendo nel soldo per Pro e Danno, in questo a carte tante"... (Cap. XXXIV).

Ultima partidă pe care Paciolo o închide în maestrul său, este aceea a capitalului (Cavedale). De asemenea, el a înțeles că bilanțul final al contabilității duble nu este tot una cu balanța întreprinderii. Bilanțul registrului trebue să se echilibreze, adică sumele debitoare trebue să fie egale cu acelea creditoare.

Contabilitatea italiană în partidă dublă pune deci în fruntea sa 2 conturi capitale: Profitul și Pierderea și Capitalul. Însuși contul de Profit și Pierdere își varsă soldul său la contul Capital, pentru a se stabili definitiv, dacă azienda a avut un profit prin sporirea capitalului ei cu acest profit, sau o pierdere prin reducerea capitalului.

Lucrarea lui Fra Lucas Paciolo a fost apreciată elogios de întreaga lume contabilă italiană și străină din toate timpurile, pentrucă lumina o ramură de activitate utilă vieții sociale și a servit timp îndelungat ca un indicator de raționament și sistematizare pentru o știință pe care a făcut-o mai clară, mai ușoară și mai uniformă în aplicațiunile ei.

Paciolo însă, dornic de studii și de meditații, a completat și ilustrat prima sa lucrare, prin retipărirea ei în ediția II-a la 1504, sub titlul: **„La scuola perfetta dei Mercanti"**, pe care au studiat-o și comentat-o în urmă toți specialiștii străini și care a fost considerată ca una din operile celebre de contabilitate. Normele după care sunt ținute registrele de conturi, sau cum spune autorul „l'arte della scrittura doppia veneziana" sunt expuse cu multă claritate într'una din părțile acestei lucrări.

Din acest moment se poate spune că forma înregistrării în partidă dublă s'a generalizat în Italia și s'a răspândit cu repeziciune în aproape toate întreprinderile comerciale, bancare și de navigațiune, fiind adoptată într'o mare măsură de administrațiunile civile, în special de către corporațiunile mânăstirești. Din Italia ea se răspândi tot așa de repede apoi în Franța, în Germania, în Țările de jos, Anglia, etc.

In toate aceste țări, contabilitatea dublă era cunoscută sub sumele de „metoda italiană".

Prof. Dr. C. G. DEMETRESCU
Inspectorul General al
Invățământului comercial

Pe marginea unor discuţii

Se stărue prea mult asupra unor teorii, care nu au nici o legătură cu ţinerea socotelilor unei întreprinderi şi nici cel puţin cu didactica contabilă fiindcă mai mult încurcă mintea cititorilor.

Se prind frânturi din literatură, ştiinţă şi artă în aşa măsură încât nu mai ştii dacă ai în faţă un tratat de contabilitate sau o enciclopedie în care se pot găsi de toate : filozofie, religie, drept, arheologie ş. a. m. d., un fel de sinteză a culturii generale, folositoare desigur dar care nu are nici o înrudire cu studiul contabilităţii. Şi în lipsă de alte speculaţiuni care ar putea să justifice „momente" sau „doctorate" se supraevaluează teoria în dauna realităţilor practice şi mai ales a unei temeinice educaţii comerciale.

In ultimul timp legându-se discuţii aprinse la stabilirea „MOMENTELOR" în ceeace priveşte clasificarea conturilor, mă simt obligat, să-mi spun şi eu cuvântul în această materie şi aceasta nu cu gândul de a înlătura „momentul" cuiva, ci de a lumina o chestiune care, în urma discuţiilor prin revistele de specialitate, în loc să se clarifice, ea mai rău se încurcă.

Se ştie de toţi aceea care au învăţat contabilitatea că sunt trei teorii care domină clasificarea conturilor şi anume : **teoria personalistică**, după care conturile sunt persoane ; **teoria materialistică**, consideră conturile ca lucruri şi **teoria mixtă** după care conturile sunt şi de lucruri şi de persoane. Câte şi trele teoriile sunt valabile fiindcă nu tulbură cu nimic principiul limpede şi simplu al dublei înregistrări.

Pentru stabilirea răspunderilor într'un patrimoniu, cred însă că cea mai logică ar fi teoria personalistică fiindcă aceasta presupune la spatele fiecărui cont o persoană cu răspundere, fie ea un agent gestionar, un terţ corespondent sau proprietarul întreprinderii, fiecare în parte, se debitează sau se creditează, după cum primeşte sau dă bunuri economice, exprimate în bani.

Studiul contabilităţii, după cum am mai spus şi altădată, este mărginit în teorie şi foarte vast în aplicaţie, sau, după expresia unui profesor străin, contabilul în cursul anului, prin înregistrările sale, enunţă probleme, pe care le rezolvă la finele anului prin invetar şi bilanţ ; cu alte cuvinte notează

modificările, transformările și permutările patrimoniale, pentru ca proprietarul sau personalul său de control în frunte cu contabilul să poată efectua un control permanent și serios asupra gestiunei, fiindcă, în ultimă analiză, scopul urmărit de contabilitatea unei întreprinderi este CONTROLUL ȘI STABILIREA REZULTATULUI.

Acest scop este atins prin mijlocul pieselor justificative, registrelor și conturilor.

Piesele justificative fac parte integrantă din înregistrări iar registrele impuse de lege ca și cele facultative sunt confecționate după nevoile întreprinderii și după felul cum se fac înregistrările : de mână sau cu mașina. Mașinismul a făcut progrese mari fără însă să aducă vreo știrbire prinicipiului de bază al egalității dintre debit și credit.

In ceeace privește conturile se știe că sunt părți din elementele patrimoniale iar nomenclatura lor, în afară de cele consacrate de practica și teoria contabilă, sunt lăsate în libera alegere a contabilului, care își va crea conturi în măsură să dea cele mai mici amănunte în cel mai scurt timp atunci când acestea îi sunt cerute de proprietar.

O nomenclatură uniformă a conturilor, poate să fie impusă, ca dex. în comerțul de bancă, unde această nomenclatură este indicată de Consiliul Superior Bancar, prin bilanțul tip, care trebue prezentat terților interesați prin publicitate.

Deasemenea se poate impune, mai ales în industrie, o tipizare a conturilor, spre a se putea face o comparație a prețurilor de cost și mai cu seamă a prețului de vânzare, al produselor finite, care trebue să fie același pentru toate industriile similare, prinse în economia dirijată.

Mai este necesară o nomenclatură uniformă atunci când trebue să facem comparația situațiilor pe mai mulți ani.

Deci toată libertatea în ceeace privește registrele, clasificarea și nomenclatura conturilor cu singura condiție să nu se altereze principiul de bază al egalității dintre debit și credit, fiindcă formula contabilă DEBIT-CREDIT rămâne valabilă pentru totdeauna iar de vreo noutate, care să îndrituească decernarea de „momente", nu poate să fie vorba nici astăzi și nici pe viitor.

TOMA VOICULESCU
Profesor

Critică şi Creaţiune

„Critică" şi **„Creaţiunea"** sunt două manifestări ale fiinţei umane care ridică pe om deasupra animalelor, numai dacă aceste manifestări au la bază — ca ori ce act omenesc cugetat — **raţiunea** şi ţintesc către **progres**: idealul social uman. Vorbim de critica dogmatică, nu de critica literară, în care impresionismul are un rol important.

Numai în aceste condiţii „critica" şi „creaţiunea" au aprobarea şi recunoştinţa colectivităţii, în ale cărei servicii sunt puse.

Pentru aceasta, nu este nevoie ca aceste două manifestări să fie neapărat strâns legate între ele.

Se poate foarte bine concepe „Critică" fără a fi însoţită de „creaţiuni" din partea aceluiaşi subiect, după cum se poate concepe „creaţiune" fără a fi precedată de critică, mai rar însă se va întâlni „creaţiune" neurmată de critică.

O critică, care n'ar fi urmată de nici o creaţiune — sau acţiune pozitivă, utilă nici din partea celui ce face critica nici din partea altuia sau altora, dovedeşte că sau societatea este incapabilă să reacţioneze, ori critica este lipsită de cele două condiţiuni esenţiale „raţiunea" şi „tendinţa" spre progres; — în afară de alte condiţiuni, decurgând din cele dintâi ş. a.: **obiectivitatea, priceperea, buna credinţă, dezinteresul.**

Indată ce lipseşte una sau mai multe din aceste condiţii, „critica" îşi pierde din valoarea ei ca factor de luminare, îndrumare, îndemn la acţiune, rămânând fără ecou sau în orice caz fără ecoul în măsura dorită, putând avea uneori tocmai efectul contrariu al unei critici sănătoase pentru acele spirite, mai slabe, mai impresionabile, cari s'ar lăsa prinse în mrejele unor critici, ce nu întrunesc condiţiunile de mai sus.

Din nefericire, trebue să recuoaştem că spiritul critic în înţelesul bun al cuvântului se întâlneşte din ce în ce mai rar.

Sunt epoci, când datorită unor împrejurări de ordin sufletesc sau material, spiritul sănătos critic cedează locul unei „nevroze critice", care nesocoteşte tot ce a fost în trecut, tot ce se face în prezent.

Mai ales în momente de mari încordări şi transformări, când sunt grele şi numeroase obstacole de trecut, când sunt

necesare cât mai multe restricții aduse libertăților de tot felul, critica nesănătoasă, îmbrăcată uneori în forme atrăgătoare — alteori în expresii tari, cuvinte răsunătoare sau difuzată în mod discret, — înflorește.

Un asemenea fel de critică se întinde ușor, pentrucă întocmai ca o buruiană sălbatecă și vătămătoare, ea nu are nevoe de săpat, semănat, plivit, ci crește dela sine sub influența elementelor naturii.

De aceea, într'o asemenea critică — care este foarte ușor de mânuit — nu vom găsi o înțelegere a lucrurilor, o gândire adâncă, o înlănțuire a ideilor, o alegere a cuvintelor, nu vom găsi într'un cuvânt aceea ce am pus la baza criticii sănătoase: „rațiune" și „ideia de progres".

Cine are timpul să citească asemenea critici, care abundă peste tot locul, în loc de acele condițiuni esențiale, de cari am vorbit, va găsi: denaturare sau necunoașterea faptelor, lipsă de înțelegere, incoherență, fraze goale și cuvinte sforăitoare — care înlocuesc ideile — mai multă sau mai puțină răutate și nu arareori resentimente sau dorinți mai mult sau mai puțin personale.

Ceeace caracterizează într'un cuvânt asemenea critici este lipsa de obiectivitate.

La aceasta ni s'ar putea răspunde cu cuvintele lui Anatole France: „Nu există critică obiectivă, după cum nu e nici artă obiectivă și toți cei ce se măgulesc a fi pus în lucrările lor altceva decât pe dânșii sunt jertfa iluziei cele mai amăgitoare".

Deși aceste observațiuni ale marelui romancier se referă mai mult la critica literară, totuși trebue să recunoaștem că în orice critică se oglindește nu numai ideile, dar și personalitatea autorului.

De aceea, valoarea și autoritatea unei critici trebue judecată și după autorul ei și chiar după stările sufletești și fizice sau împrejurările în care a scris-o, — unii fiind dominați în mod absolut de aceste stări și împrejurări, alții reușind într'o măsură mai mare sau mai mică să le domine.

De aci deosebirea între critică subiectivă, cu toate scăderile ei și critica obiectivă, **atât de utilă.**

Trebue reacționat contra criticii, care n'are nimic comun cu adevărata critică?

Credem că orice măsură s'ar lua pentru a stârpi acest fel de critică sunt lipsite de efect, mai ales că este greu să se facă deosebirea între cele două feluri de critică, iar răspunsurile sau lămuririle ce se obișnuesc uneori a se da — nu fac decât să întreţină discuţia şi să încurajeze pe cei ce ţin cu orice preţ să facă critică.

De aceea, singurul răspuns care se poate da acestora, mai ales în asemenea momente, este : **continuarea acţiunei pe drumul sănătos al celor bine gândite şi bine intenţionate.**

AURELIU MARINESCU

UZINELE CHIMICE ROMÂNE

FABRICĂ DE ARTICOLE DE CAUCIUC

BUCUREŞTI. — ŞOSEAUA PANDURILOR Nr. 71

TELEFON 4-10-10

PRODUCE ŞI FURNIZEAZĂ :

Articole technice, Plăci, Garnituri, Tuburi curente, de presiune şi pentru lichide corosive. — Pneumatice de biciclete, Mingi, Baloanc, ete. — Incălţăminte, Covoare, Şoşoni, Galoşi — Măşti de protecţie contra gazelor, Costume, Cisme şi mănuşi contra iperitei — Amortizoare de tunuri, Mitraliere — Lucrări de etanşeitate la fortificaţii — Pânze cauciucate.

Ţinerea la curent a registrelor comerciale

Atât Codul de comerţ cât şi Legea contribuţiunilor directe nu cuprind dispoziţiuni cu privire la termenul în care să se înregistreze operaţiunile şi în consecinţă, nu cuprind nici sancţiuni în legătură cu data înregistrării operaţiunilor.

Expresiunea din Codul de comerţ privind înregistrarea „zi cu zi" a operaţiunilor nu trebue luate în înţelesul că operaţiile trebue trecute în fiecare zi, pe măsura efectuării lor, — ceeace ar fi de cele mai multe ori o imposibilitate, ci în sensul că operaţiunile se înregistrează, în ordine cronologică.

Aşa se explică că şi instanţele superioare de judecată au hotărât că sunt ţinute regulat registrele în care operaţiunile se trec odată la 15 zile sau chiar la o lună cu condiţia să se pună ziua fiecărei operaţiuni *).

Dacă în legiuiri de bază, cum sunt cele sus menţionate, pentru cari ţinerea regulată a registrelor este o chestiune de interes public, nu sunt sancţiuni pentru netrecerea imediată a operaţiunilor, în alte legiuiri cu caracter limitat fiscal sunt prevăzute anume termene, înlăuntrul căror operaţiunile trebue să fie ţinute cu sancţiuni severe, în caz de abatere.

Astfel art. 75 din legea timbrului în noua redactare dela 3 Aprilie 1942 prevede o amendă, până la o pătrime din impozitul comercial **„în caz de nepredare a registrelor obligatorii, cum şi în cazul când acestea nu vor fi ţinute la curent, înscriind toate operaţiunile în termen de 30 zile dela data efectuării lor"**.

După acest text, ar însemna că o întreprindere, care chiar dintr'o cauză de forţă majoră nu a înregistrat o operaţie în termen de 30 de zile dela data efectuării, poate fi pedepsită cu o amendă de 10—20 sau 30 milioane, dacă a avut o impunere la comercial de 40, 80 sau 120 milioane.

Observăm că netrecerea unei operaţii în termenul de 30 zile din imposibilitate materială, din omisiune, din neglijenţa funcţionarilor sau din orice alte împrejurări independente de voinţa întreprinzătorului se pedepseşte mai sever chiar decât

*) „Registrele comerciale nu pot fi înlăturate pe motiv că înscrierile s'au făcut odată pe lună, atunci când operaţiunile sunt specificate pe zile şi sunt desvoltate în registre ajutătoare (C. A. S. III Buc. Dec. fiscală Nr. 262 din 4 Dec. 1931).

„manoperile, cari au împiedecat constatarea adevăratului venit impozabil" și cari după art. 81 din legea Contribuțiunilor Directe se pedepsește numai cu „întreitul impozitului cuvenit la **diferența venitului astfel sustras**".

In legea dela 1 Februarie 1933, când s'a introdus această sancțiune și în textul legii timbrului dela 1 Aprilie 1941 nu se prevedea un termen fatal, ci se spunea: **„în caz de nepredare sau neținere efectivă a registrelor obligatorii după această lege", contravenientul va fi supus la o amendă** de...", — ceeace permitea Ministerului de Finanțe ca, dela caz la caz, să aprecieze dacă o anumită întârziere sau neînregistrare la timp a unei operații constitue o „neținere efectivă" a registrelor.

In baza acestui text, Ministerul de Finanțe considera pentru întreprinderile mari cu exploatări multiple în centre diferite că o înregistrare chiar în 60 zile nu constitue o contravenție, după legea timbrului, mai ales în epoci de încheierea Bilanțului.

Noul text însă este atât de rigid, încât ori câtă justificare s'ar aduce pentru o înregistrare după 30 zile, sancțiunea din art. 75 ar putea fi aplicată.

Observăm că legiuitorul fiscal nu s'a mulțumit cu înregistrarea în termen de 30 zile în registrele legale prevăzute de codul de comerț, ci a extins sancțiunea la toate registrele obligatorii după legea timbrului, deci și la **Cartea mare,** pe care, după această lege, trebue să o țină „societățile anonime, asociațiunile comerciale de orice fel cum și întreprinderile bancare".

Mai întâiu s'a pus chestiunea de drept s. a. dacă prin o **„asociațiune comercială de orice fel"**, legiuitorul a vrut să înțeleagă și societățile comerciale, căci codul de comerț face deosebiri între **„Societate comercială"**, care are personalitate juridică (soc. anonime, în nume colectiv, în comandită) și „Asociațiuni comerciale", care n'au personalitate juridică, cum este asociața în participație pe termen fix sau pentru o anumită afacere.

Iar, dacă este vorba de **„Asociațiuni în participație"**, a înțeles legiuitorul să oblige asemenea asociațiuni să aibe alte registre decât acelea, pe care le ține componenții asociației, cari au calitatea de comercianți?

Credem că nu, căci Asociația în participație nu constitue o persoană juridică separată, operațiile asociației făcându-se

numai pe numele asociatului sau asociaților cu firmă înscrisă, în ale căror scripte vor apărea aceste operații.

O altă chestiune, care se pune este referitoare **la data efectuării operațiunei.**

Care este această dată ?

La o comandă transmisă în străinătate la 15 Iulie, executată la 15 August, facturată la 20 August, s'a primit factura la 1 Septembrie, iar marfa la 15 Septembrie. Care este data efectuării operației ?

Data când operația din punct de vedere juridic se consideră încheiată (transmiterea și acceptarea comenzii, respectiv acceptarea ofertii), data când s'a executat comanda, când s'a facturat sau când factura a ajuns la cunoștința cumpărătorului ori când marfa a sosit ?

Iată atâtea date, unde fiscul nu are decât de ales, pentrucă expresiunea **„data efectuării operațiunei"** este foarte elastică.

Ce se întâmplă în practică ?

Comanda, chiar acceptată, nu se înregistrează. Teoretic se propune ca să se facă înregistrări de evidență și asupra acestei chestiuni părerile sunt împărțite.

Sunt autori distinși, cari susțin că în contabilitate se înregistrează operațiuni economice, nu fapte juridice. Deci o operațiune trebue înregistrată numai, dacă s'a început executarea ei [1]).

Practica în general se conformează acestei teorii și — mergând chiar mai departe — nu înregistrează de multe ori comenzile decât în momentul când marfa a intrat în magazie, cu toate că aci teoria în general recomandă înregistrarea prealabilă printr'un cont : **„Mărfuri în Expediție"** și aceasta bineînțeles, numai dacă se primește factura, care formează piesa justificativă pentru înregistrarea operațiunei.

Dar chiar în acest caz, dacă este vorba de o comandă în străinătate, se poate ca dela expediția mărfii până la primirea facturii, în împrejurările actuale, să treacă, 15, 20 și chiar 30 zile.

După textul art. 75 din legea timbrului, întreprinderea respectivă ar fi în contravenție, căci a trecut 30 zile dela data

1. Prof. Fr. Leitner : Grundriss der Buchhaltung und Bilanz-Kunde. Berlin.

încheierii operaţiei, adică dela data facturii, deşi întreprinderea nu are nici o vină.

Alt caz. O întreprindere furnizează apă, lumină, sau prestează anume servicii, pe care le facturează odată pe lună.

De când se socotesc cele 30 zile ?

Din ziua de când s'a prestat serviciul sau din ziua facturării ?

Inregistrarea trebuind să aibă la bază un act justificativ, nu se face de obicei înainte de a se primi factura.

Am dat numai câteva exemple, spre a se vedea la câte discuţii poate da naştere noua dispoziţie din legea timbrului.

Apoi, sunt întreprinderile în cari se întrebuinţează diferite metode multiplicative (manuale sau mecanice) în care se trec operaţiunile pe măsura efectuării lor, iar centralizarea pe grupe mari de conturi se face lunar la câteva zile după terminarea lunei, timp care se poate prelungi ceva mai mult la întreprinderile, cari au exploatări în diferite centre.

In timpuri normale, la întreprinderile cu sediu administrativ într'o parte şi cu exploatările în altă parte nu se puteau evita de multe ori întârzieri ce depăşeau 30 zile, fără ca din aceasta să se fi făcut în trecut vreun motiv de sancţionare.

Cu atât mai mult, este firesc să se producă asemenea întârzieri în situaţia de azi, când comunicaţiile sunt mai anevoioase, când personalul este în parte mobilizat şi când alte preocupări mai urgente absorb timpul conducerii întreprinderilor.

De aceea, nu vedem nici o pierdere pentru fisc, dacă s'ar reveni la vechiul text din legea timbrului, lăsând Ministerului de Finanţe latitudinea să aplice sancţiuni, acolo unde într'adevăr poate fi vorba de „neţinerea efectivă a registrului".

Dr. V. M. IOACHIM

După cum am trăit 31 ani numai din abonamente, deci fără subvenţii, va trebui să trăim şi de-aci înainte.

Rezervele ce-am acumulat însă s'au întrebuinţat pentru acoperirea cheltuelilor prea mari, faţă de venituri.

Colegii cari primesc şi citesc Revista, sunt rugaţi deci să plătească la timp costul abonamentului.

Despre falșificarea unui document

După orice război, crizele economice și financiare, fiind mai mari, starea de imoralitate mai accentuată și dorința de îmbogățire fără muncă mai extinsă, falsificarea documentelor, se practică pe o scară mai întinsă.

In antichitate falsurile se făceau din motive de economie a materialului de scris, în evul mediu din fanatism, iar azi pentru avantajii materiale sau de ordin moral.

Falsul poate fi **parțial** sau **total**. Falsurile parțiale constau în ștergerea unei părți, cifre sau cuvânt, prin :

a) lipirea unui timbru sau altă hârtie peste un text existent.

b) ștergerea prin rădiere.

c) ștergerea prin agenți chimici.

d) adăogirea frauduloasă de cifre și cuvinte.

e) înlocuirea textului șters, cu un text nou.

Falsurile totale, sunt acelea care fac, ca un document, să fie lipsit de autenticitate.

Deghizarea voită a scrisului, este tot un fals.

Când plastograful își falsifică scrisul, se zice autofalsificare, iar când falsifică scrisul altei persoane, se numește altrofalsificare.

Altrofalsificarea este de mai multe feluri :

a) **prin decalc**, când se copiază originalul, prin transparență.

b) **prin imitare literă cu literă**, când se privește modelul și se scrie după el, imitând scrisul din text.

c) **prin imitare liberă**, când se ajunge după o exercitare îndelungată, la o imitare în ansamblu, nu în detaliu.

d) **prin procedee mecanice**, când se reproduce semnătura prin clișeu zincografic.

e) **prin utilizarea unei semnături în alb**, când se lasă în alb semnate, documente necompletate de alții.

f) **prin transportarea iscăliturii**, când iscălitura este făcută pe timbre și se deslipesc timbrele, care se aplică pe actul plăsmuit.

DOVEZI DE FALS

Dovezile de fals, sunt indicațiile cercetătorului, care duc la descoperirea falsului.

Aceste dovezi sunt :

a) **indeciziunea în scris,** când scrisul este exprimat, prin ruperea ductului sau prin lipsa de omogenitate a scrisului.

b) **înclinarea verticală a scrisului,** când un scris este vertical și aplecat și invers, un scris nefiind decât, ori numai vertical, ori numai aplecat.

c) **tremuratul ductului,** în toate sensurile. Chiar dacă unei persoane îi tremură mâna, scrisul este sau vertical sau orizontal. Pntru cei ce falsifică, tremurătura este o consecință, a fricei de justiție.

d) **retușerile și ștersăturile,**

e) **lizibilitatea,** când fracțiuni din text sunt prea citețe, față de restul actului.

f) **transparentul și alinierile,** când nu se păstrează o distanță medie între rânduri.

g) **când sigiliul,** este mișcat peste semnătură.

h) **anacronismele,** când cineva scrie pe un document, cuvinte ce pot scăpa ușor neobservate la citit. De exemplu : cineva scrie pe o cambie, că se obligă a achita suma ce datorează „la sfârșitul lumii" în loc de „la sfârșitul lunii".

PROCEDEE PENTRU EVITAREA FALSURILOR

Pentru a evita falsurile, se cere aplicarea următoarelor învățăminte :

1. Pe orice act verificat, să se pună imediat, semnătura sau parafa.
2. Să nu se dea nimănui parafa.
3. Să se cunoască de cei ce fac verificarea și semnăturile tuturor persoanelor care semnează, pe actul ce urmează a se verifica.
4. Orice rând lăsat liber în document, să fie anulat.
5. Să se interzică răsăturile și ștersăturile.
6. Să se interzică folosirea reactivilor chimici.
7. Semnătura să fie depusă imediat după ultimul rând.
8. Să nu se admită prescurtări de cuvinte.
9. Să nu se scrie cu cerneală ușor alterabilă, ci numai cu cerneluri stabile.
10. Documentele să fie ținute sub chee.
11. Să nu se semneze un document, după care se scot copii

la șapirograf, sau să se semneze cu cerneală de șapirograf, pentrucă aceastaă cerneală, are prea mulți reactivi chimici, care o fac să dispară ușor.

Hârtia de calitate inferioară, exclude falsurile.

In prezent se preconizează, ca în administrația armatei și orice scripte de administrație — gestiune mai ales, să se întrebuințeze, o hârtie mai inferioară.

Deasemenea hârtia colorată și ușor satinată, exclude falsul, prin faptul că își pierde lustrul și culoarea.

Ștersătura cu guma pe o hârtie superioară, la microscop, fibrele hârtiei se văd răsucite, iar când ștersătura e făcută prin agenți chimici se poate reînvia scrisul dispărut, tot prin mijloace chimice.

Oricine comite o plăsmuire, fie semnături false, fie prin alterațiune de acte, fie prin scrieturi, făcute sau intercalate pe registre sau pe acte după confecționarea sau încheerea lor, este aspru pedepsit de lege.

Orice falsificare cere următoarele elemente :

1. Actul să fie alterat.
2. Să se cauzeze prejudicii.
3. Intenția frauduloasă.

Tot delict de fals, este și când un funcționar public, redactează acte scrise privitoare la funcțiunea lui, cu viclenie, denaturând substanța sau circumstanțele lor, fie scriind altele, decât cele dictate de părți, fie constatând ca adevărate fapte mincinoase, sau ca mărturisite, fapte nemărturisite.

Elementele cerute în acest caz de delict sunt :

1. Calitatea funcționarului.
2. Arătarea de neadevăr în act.
3. Posibilitatea de cauzare a unui prejudiciu material sau moral.
4. Intenția de fraudă.

In cazul când un act, este confecționat fals și intervine din partea unei alte persoane, o nouă intenție de falsificare, aceasta nu poate să stingă primul fals, care a existat dela început și legea pedepsește pe autorii celor două falsuri.

Contra-facerea unui act autentic public sau înscris de comerț sau de bancă, constitue tot o crimă de fals.

Plăsmuirea de sigilii ale Statului, autorităților, se consideră

mare abatere și pentrucă vatămă drepturile și interesele Statului, sunt considerate crime.

Plăsmuirea biletelor de bancă și efectelor publice, sunt deasemenea considerate mari alterațiuni în bunul mers al gospodăriei unui Stat și ca atare sunt tot aspru pedepsite.

Contra-facerea sau falsificarea monedelor de hârtie și metal sau introducerea în țară și punerea în circulație a unor monede, ce au curs în țară, constitue tot o crimă de fals.

Așa dar, fals în acte publice, se socotește, nu numai când se preschimbă într'un mod mincinos declarațiunile sau faptele unor acte existente, dar și când se fabrică asemenea acte, ca emanând dela persoanele în drept a le face.

Falsurile nu se pedepsesc numai când au loc în acte publice, adică emanate dela funcționarii sau ofițerii publici arătați prin lege, ci în orice piesă justificativă, care devine un titlu și creează drepturi și obligațiuni, pentru alte persoane.

Tot un fals este și prejudiciul adus ordinei și legilor existente. Condiția esențială a existenții falsului criminal, este de a aduce o vătămare, unei alte părți. De exemplu : dacă un act este iscălit prin punere de deget, de o altă persoană, nu poate să devină elementul unui fals, dacă plăsmuitorul nu vatămă de drept și de fapt o altă persoană.

Legea prevede, că chiar dacă un funcționar care nu a depus jurământul, este autorul unui fals, nedepunerea jurământului nu constitue o cauză de nulitate a actului, ca neavând calitatea de funcționar public și pedeapsa este aceeaș care vizează pe funcționarii publici, actul având caracter public.

Dacă cineva a comis mai multe falsuri, în diferite acte publice la diferite epoci, nu există cumul de delicte și se pedepsește pentru fiecare caz în parte și după gravitatea falsurilor comise.

Intre elementele constitutive ale delictului de fals, nu este numai prejudiciul ci și posibilitatea de prejudiciu.

Un act public, dacă e infectat de un viciu, pentru care actul ar fi nul, nu încetează a fi public, deoarece acel viciu de formă e independent de voința agntului, iar falsurile săvârșite, în asemenea acte, sunt considerate ca făcute în acte publice.

In falsul în acte publice, prejudiciul nu consistă numai în însușirea ilicită a unor drepturi, pentru care prevenitul s'a servit de fals, ci în alterarea scriptelor, restituirea drepturilor

luate, neputând stinge infracţiunea falsului. Astfel dacă un perceptor şi-a însuşit diferenţe de bani, în folosul său, prin trecerea unei sume mai mici în cotorul chitanţelor, decât cele percepute şi trecute în chitanţa eliberată contribuabilului, nu constitue numai o simplă sustragere de bani publici şi falsul nu se stinge, prin restituirea sumelor luate în plus celor în drept.

Deasemenea dacă cineva a obţinut admiterea, unor vite la tăere pe baza unor bilete falsificate, de un funcţionar competinte, fără observarea prescripţiunilor legale sanitare, constitue un delict corecţional, nu o simplă contravenţiune sanitară.

In administraţia Statului, Legea Contabilităţii publice, cere imperios, ca prejudiciile aduse sub orice formă, să fie imediat şi cu cele mai mari garanţii acoperite, fapt care face ca numărul lor să fie mai redus, ca în administraţiile civile.

Cum legea nu pedepseşte pe un funcţionar, decât dacă falsul comis, a fost săvârşit în timpul funcţiunii sale, sau în cercul atribuţiunilor sale, oricine în ocupaţia lui, e bine a cunoaşte, consecinţele acestor deturnări şi a preveni pe subalternii săi cu cugetul necurat, să nu facă asemenea fapte şi când totuş s'au produs, să le poată identifica şi da pe mâna justiţiei pe înfăptuitor, pentru a nu fi făcut părtaş la daune.

Totuş în faţa mult cunoscutei teorii, a geniului bun şi rău, cei ce au numai câteva picături de sânge de falsificator, sub orice pedeapsă comit asemenea păcate, fiindcă ;

falsificatorii nu se creează, ci se nasc.

ŞT. ŞT. DUMITRESCU-ŞUŢA

„FORJA POLDI — I. A. R.“
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
BUCUREŞTI: STR. OŢETARI 3 TELEFON: 3-43-03
CAPITAL SOCIAL: LEI 50.000.000
PIESE FORJATE DIN OŢEL ŞI METAL

Limitarea dividendelor în Germania şi Reevaluarea capitalului

Incă înainte de actualul război, s'au luat măsuri în Germania pentru a restrânge facultatea de a dispune de întreg beneficiul destinat a fi distribuit acţionarilor.

Prin legea specială Anleihe Stockgesetz — din 1935 s'a prevăzut că se poate plăti ca dividend în numerar maximum 6% respectiv 8%, — dacă înainte s'a plătit un dividend de minimum 8%, iar restul — până la dividendul fixat, pentru care nu era prevăzută nicio limită — trebuia depus în numerar la „Goldiskontbank", de unde se plătea numai după 4 ani sau în bonuri de impozite. Şi azi Societăţile au asemenea sume blocate la Bancă.

Abia prin legea din 12 Iunie 1941 s'a introdus o limitare directă şi indirectă a dividendului.

Directă prin interzicerea de a se fixa un dividend mai mare decât ultimul dividend, dacă acesta este mai mare de 6%.

Dacă a fost mai mic de 6%, se poate merge — în baza acestei legiuiri până la 6%.

Dispoziţia se aplică Societăţilor anonime cu un capital social mai mare de 300.000 RM.

Dacă dividendul a fost în trecut mai mare de 6%, se poate plăti în numerar până la 8%, iar surplusul se plasează în bonuri de tezaur pentru contul acţionarilor respectivi, bonurile rămânând în administraţia Societăţii.

Ele nu pot fi valorificate decât la o dată ce se va fixa de Stat.

Ca măsură **indirectă** pentru limitarea dividendului, s'a introdus un impozit special progresiv pe tot ceeace trece de 6%, ajungând ca la un dividend de 10%, societatea să plătească încă 12% asupra capitalului.

O societate cu lei 10 milioane capital, dacă vrea să fixeze un dividend de 10% respectiv un milion, trebue să plătească Statului 12% asupra capitalului, adică 1.200.000, în afară de impozitele obişnuite.

Deci Societatea trebue să aibă disponibil ca beneficiu net — după scăderea tuturor rezervelor şi celorlalte impozite, cel puţin lei 2.200.000 ca să poată da un dividend de 10%, din care numai 8% brutto în numerar.

In asemenea condiţii, desigur că puţine societăţi vor depăşi dividendul de 6% respectiv 8%.

Spre a aduce o ameliorare a acestor dispoziţii, s'a permis societăţilor — prin legea de mai sus — să facă până la 1 Aprilie 1942 reevaluarea capitalului (Kapital Aufstockung), folosind pentru aceasta rezervele, — exceptând o sumă care să reprezinte 10% din capitalul social.

Asemenea se poate folosi diferenţa de Activ dintre Bilanţul comercial şi Bilanţul fiscal, putându-se reevalua orice post din Activ în cadrul acestei diferenţe.

Cu chipul acesta o societate, care dădea înainte 12% dividend la un capital de 10 milioane şi care ar fi trebuit să plătească un impozit special de 16% asupra capitalului, dacă şi-a dublat capitalul — prin reevaluări — va putea să dea un dividend în numerar de 6% fără a plăti impozitul special.

In schimb plăteşte odată pentru totdeauna un impozit de reevaluare de 10% asupra adausului de capital, dacă se dublează capitalul şi 20% dacă se măreşte capitalul cu 200%.

Se menţionează în lege că această taxă este în sarcina societăţii.

La reevaluare ia parte şi fiscul, care trebue să-şi dea un aviz că nu are nimic de obiectat şi că reevaluarea propusă de Societate este în limitele prescrise de lege.

Asemenea trebue să intervină o examinare a unui expert contabil, care certifică Bilanţul, ce serveşte de bază a reevaluării.

Sporirea capitalului sub această formă este propusă de Consiliul de Administraţie mai întâi către Consiliul de Supraveghere (Aufsichtsrat) şi dacă ambele organe sunt de acord se supune numai spre luare de cunoştinţă, adunării generale.

Dacă nu sunt de acord, atunci intervine deciziunea adunării generale.

Organele societăţii, chiar dacă nu sunt de părere că trebue să se facă reevaluarea, totuşi trebue să supună adunării această chestiune cu tot materialul documentar, altfel se expune să răspundă faţă de acţionari.

Reevaluarea nu trebue să modifice nimic din drepturile existente.

Pe baza acestei legi, o bună parte din societăţi şi-au mărit capitalul, evitând astfel să cadă sub prevederile legii privind limitarea şi taxarea extraordinară a dividendelor.

C. T. TEODORESCU

Lămuriri contabile, fiscale, juridice și comerciale

— *Negocierea acțiunilor necotate la Bursă.* Acțiunile necotate se pot negocia prin Bursă cu aprobarea Comitetului Bursei dată la cererea Agentului de schimb, prin care se face negocierea, cu îndeplinirea formalităților stabilite în ședința Comitetului dela 30 Ianuarie 1942.

Nu se pot vinde decât cantități de cel puțin 100 buc. pentru acțiunile având o val. nominală de lei 500 — și 50 buc. de valoare nominală a 1.000 lei.

— *Determinarea calității de angrosist sau detailist* nu se face după cum este credința generală, luând de normă cantitatea vândută, ci calitatea cumpărătorului.

Trib. Ilfov S. I prin decizia Nr. 128/1942 asupra unui proces verbal de sabotaj spune:

„In speță menționându-se în procesul verbal calitatea cumpărătorului, urmează a se vedea că s'a făcut cumpărarea de către consumatori, iar nu pentru vânzare, astfel că operațiunea încadrându-se în exercițiul detailiștilor urmează că inculpatul avea dreptul la un beneficiu mai mare.

— *Taxele asupra reevaluării activului pe baza legii din 15 Ianuarie 1942* nu se consideră ca taxe asupra capitalului, în afară de taxa de 0,50% asupra acțiunilor, deci nu se adaugă la beneficiu fiscal în conformitate cu Decizia Comisiei Centrale fiscale din 12 August 1942.

— *Impozitul pe echivalent* nu este un impozit pe capital și nici pe venit. Deci greșit a fost adăugat în anul trecut la beneficiu de cele mai multe Comisiuni de impunere.

Anul acesta Ministerul de Finanțe a dispus să nu se mai adauge la beneficiu, pe baza considerentului de mai sus.

— *Asigurări interne.* Conform Deciziei Comisiei Centrale fiscale din 25 Iulie 1942 sumele alocate fondului intern de asigurare se consideră ca rezerve, care nefiind cuprinse printre cele ce se scad, se vor adăuga la beneficiu.

Chestiunea va fi probabil adusă în fața instanțelor de judecată spre a se statua, dacă această Decizie este în cadrul legei Contribuțiunilor Directe.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI «REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE», ORGAN CARE VĂ APĂRĂ INTERESELE.

Recenzii

Dr. T. D. R. Ioanițescu: **Tratat de Asigurări sociale.** Cu o prefață de *Prof G. Tașcă*, 1942 pag. 463.

D-l Titi D. R. Ioanițescu, Asistent la Academia de Inalte Studii Comerciale, publică o nouă și interesantă lucrare asupra problemei, care l-a preocupat în mod special încă depe timpul studiilor sale universitare și am putea spune chiar înainte, fiind crescut în acel crez al așezărilor sociale, cari să facă și pe omul cu mijloace restrânse să se bucure de binefacerile progresului.

Autorul, dispunând de un bogat material doctrinar și trăind în mijlocul strădaniilor tatălui său de a pune o temelie solidă acestui așezământ în România, a fost la largul său ca să expună, să analizeze și să arate drumul pe care ar trebui să meargă asigurările sociale.

In entusiasmul său pentru această operă de solidarism social, d-l T. D. R. Ioanițescu, se pare că nu pune nici o limită acestor asigurări, cari, orice s'ar zice, au la bază o constrângere legală.

Se pare că d-sa ar dori să se extindă aceste asigurări asupra tuturor categoriilor de oameni activi: agricultori, meseriași, salariați, liber profesioniști, comercianți, etc., fără distincție și dacă s'ar putea, fără nici o limită de venit.

Acest punct de vedere, credem că nu este în concordanță cu doctrina, ce reiese din toate definițiile ce le examinează autorul și într'o oarecare măsură din chiar definiția sa dela pag. 90:

„Instituții de drept public create prin legi pentru a asigura obligatoriu massele muncitoare și grupurile de persoane similare lor"...

Desigur că noțiunea „*masse muncitoare*" este elastică și orice categorii de oameni activând pot fi considerate „masse muncitoare".

Insă dacă limităm noțiunea la ceeace în general se înțelege prin „masse muncitoare", ajungem la concluzia că asigurările sociale cu caracter de obligativitate și de repartizare de sarcini și pe alți umeri decât aceia ai asiguraților nu se pot aplica la întreprinzători, agricultori mijlocii și mari, liber profesioniști sau salariați cu venituri mari, etc.

Aceștia pot să se asigure individual sau colectiv — pe profesiuni sau altfel din propria lor inițiativă, presupunându-se că au și spiritul de prevedere și mijloacele necesare.

Altfel vom ajunge la sistemul pensiilor publice contributive sau necontributive.

D-l Titi D. R. Ioanițescu condamnă sistemul pensiilor sau ajutoarelor publice necontributive deavând suportul moral al asigurărilor dobândite pe baza contribuției proprii, deosebindu-se în această privință de d-l Prof. G. Tașcă, care în prefața lucrării, pune altfel problema, socotind că „întreaga problemă a asigurărilor sociale s'ar rezuma la o problemă de atribuțiune de risc". Ori, spune d-l Prof. Tașcă, riscul muncii cade în sarcina întreprinzătorului, ca și riscul accidentelor de muncă.

Deci salariatul nu trebue să contribue cu nimic, ci patronul. Pusă astfel problema, ceeace primește asiguratul n'ar mai avea nimic demoralizator în sine. Tot astfel s'ar putea pune problema în cazul pensiilor publice, la care dreptul beneficiarului este și mai justificat prin impozitele ce le plătește.

Astfel extinsă problema, vedem că n'ar mai exista nici o limită în ce privește asigurările sociale, dar s'ar denatura ființa și rostul lor.

Așa cum au fost concepute de doctrină și de legislație, asigurările sociale au un câmp foarte vast de activitate, au nevoie de continue adaptări și îmbunătățiri, necesită mijloace financiare destul de mari, o grijă deosebită în administrație și un larg spirit de iubire de oameni pentru a da toate foloasele, ce se așteaptă dela ele.

De aceea, suntem, pentru a vorbi în termeni agricoli, pentru o acțiune *intensivă*, nu *extensivă* pe tărâmul asigurărilor sociale.

Nu suntem pentru o încadrare în asigurările sociale a oricărei acțiuni de prevedere; trebue lăsat și inițiativei private sau profesionale posibilitatea de a acționa. De aceea și acum ca și în 1933, când d-l D. R. Ioanițescu a pus temelie solidă asigurărilor sociale, suntem contra înglobării în asigurări sociale a Caselor speciale de pensiuni de pe lângă marile întrepinderi, instituții sau Corpuri constituite, spre deosebire de autor, care ar voi „ca toate aceste mici căsuțe să se contopească în marea instituție a asigurărilor sociale".

Lucrarea d-lui Titi D. R. Ioanițescu pune și alte probleme tot așa de interesante, față de cari ia cu curaj atitudine, punând în toate ideile ce le exprimă aceiași convingere și adâncă pasiune pentru instituția asigurărilor sociale, ca și autorul legii din 1933.

Ni se pare însă că — din punct de vedere al țării noastre — nu a stăruit în deajuns asupra principiului autonomiei asgiurărilor sociale, al cărei partizan hotărât se declară, fără să ne precizeze însă dacă putem sau nu vorbi de o autonomie reală a asigurărilor sociale în România.

Poate mai târziu și în alte împrejurări, autorul se va opri mai mult asupra acestei chestiuni, tratând-o atât din punct de vedere doctrinar cât și din punct de vedere tehnic și al aplicațiunii pe teren a acestui principiu.

Cu această nouă lucrare, d-l Titi D. R. Ioanițescu dovedește, ca și în lucrările precedente, că este o harnică albină, care cu răbdare și pricepere, adună, încheagă și desăvârșește cât mai complet ceeace și-a propus.

Dr. V. M. Ioachim

Dr. W. Schäffler: DYNAMISCHE BILANZ IN BEISPIELEN pag. 105. Leipzig 1941.

In publicațiunile „Schmalenbach-Vereinigung" a apărut în anul trecut broșura Nr. 15 tratând diverse cazuri speciale din practica afacerilor din punct de vedere contabil în legătură și cu fiscul.

Cazurile expuse de autor sunt privite prin prisma dinamismului

bilanțului, după teoriile lui Schmalenbach, teorie adoptată însă-și practicei de prudență care stă la baza încheerii celor mai multe bilanțuri.

Autorul stărue asupra deosebirii între noțiunile Încasări-Venituri; Plăți-Cheltueală, deosebire, care uneori nici în contabilitate nu se face îndeajuns așa de ex. cheltuelile de reclamă, de reparații, dobinzi, etc., nu totdeauna coincid cu cheltuiala contabilă, care privește rezultatul unui exercițiu.

De aceea, autorul consideră că și fiscul ar trebui să admită constituirea de rezervă în anii când, din diferite împrejurări, nu s'au făcut cheltueli pentru a nu pune numai în sarcina anilor când s'au făcut asemenea cheltueli totalul sumelor cheltuite, deși privesc mai multe exerciții (trecute sau viitoare).

Tot pentru a se pune în concordanță cheltuelile cu rezultatele, autorul de acord cu Schmalenbach, Helpenstein și alții găsește greșit uzul de a se repartiza în mod egal amortismentul.

El cere ca amortismentul să fie în raport cu măsura în care s'au folosit investițiile — ceeace impune calculul amortismentului după cifra de afaceri.

Autorul pune o chestiune importantă susceptibilă de discuții. Principiul are dreptate, însă aceasta nu înseamnă că numai folosința instalațiunilor condiționează amortismentul, care trebue socotit chiar dacă mașinele nu sunt întrebuințate, căci o investiție își poate pierde din valoare și numai prin trecerea timpului.

Dr. Schaeffler tratează din același punct de vedere și o altă problemă s. a. aceia a repartizării rezultatelor în funcție de conjunctură, considerând ca o măsură de prudentă administrație să se țină seamă de faptul că după conjuncturi ascensionale urmează neapărat epoci de depresiune, când cheltuelile sunt mari iar beneficiile foarte reduse.

De aceea o parte din aceste cheltueli în epoci de depresiune trebue să fie acoperite din rezervele făcute în acest scop în anii de conjunctură favorabilă.

Autorul ar fi trebuit să adauge că în general întreprinderile mai ales după experiența făcută în răsboiul precedent, practică această politică, care însă nu este împărtășită de fisc, — ceeace are ca efect că o bună parte din aceste rezerve merg la Stat prin impozite, slăbind puterea de lucru și de rezistență a întreprinderilor.

Dr. Vim.

Colegiale

— **D-l MIHAIL GR. ROMAȘCANU** a fost numit Comisar General al Prețurilor pe lângă Ministerul Economiei Naționale.

— **D-l COSTACHE DOBRESCU,** Secretar General la Creditul Industrial a fost numit Secretar General la Ministerul Economiei Naționale.

Scutirea de impozit comercial a întreprinderilor conduse de absolvenți ai școlilor comerciale

Având în vedere faptul că dispozițiunile de scutire prevăzute de legea pentru organizarea învățământului comercial secundar sunt încă în vigoare, iar legea pentru așezarea contribuțiunilor directe asupra veniturilor din 1 Aprilie 1941, a fixat termenul de scutire la 3 ani, termen menținut în vigoare, se fac următoarele precizări :

Scutirea de impozit comercial pentru întreprinderile înființate de absolvenții de gimnazii și licee comerciale și de licențiații Academiilor Comerciale, trebue admisă atunci când se constată îndeplinite condițiunile prevăzute de legea pentru organizarea învățământului comercial din 1 Aprilie 1936 și anume : a) întreprinderea să fie condusă de beneficiarul scutirei ; b) exercitarea comerțului să fie făcută pe cont propriu ; c) să se prezinte avizul și recomandarea scutirei din partea Consiliului de îndrumare a învățământului comercial ce funcționează pe lângă Ministerul Culturii Naționale ; d) să se prezinte certificatul de înscriere al firmei la Oficiul registrului ; e) absolvenții și licențiații beneficiari ai scutirei de impozit comercial, să fie adevărați întreprinzători, neputând beneficia de scutire cei care nu au decât rolul de administrator mandatar sau salariați.

Dela Asociația Absolvenților Școalei Comerciale Superioare No. 1 și Liceului Comercial „N. Krețulescu" din București

In numărul precedent al revistei s'a publicat un apel pe care actualul Director l'a adresat tuturor absolvenților acestei școli.

Ca urmare în ziua de 1 Septembrie a. c. s'au prezentat la Școală un numeros număr de absolvenți între care am remarcat pe D-nii Alex. Pandele, fost Profesor, C. Demetrescu, Inspector General al Liceelor Comerciale, Emil Brancovici, Profesor Universitar, Jean Petrescu, Profesor, Paul Rusescu, Director la Cartea Românească, Victor Agapiescu, fost Director la B. N. R., Andrei Zănescu, Insp. G-ral B. N. R., N. Negoiță, Profesor, Dr. V. M. Ioachim, Profesor, I. Mangăru, C. Ștefănescu, Dr. Alex. Vasilescu, Profesori, M. Negoescu, asistent Universitar, Lt. Colonel I. Marinescu, I. Constantinescu, Directorul Liceului, Ion Vâjâianu, Nic. Bântea, Alex. Țenescu, etc., etc.

S'a ținut o însuflețită ședință prezidată de D-l Profesor Alex. Pandele, veteranul Profesorilor Școlii. D-sa și-a exprimat

marea satisfacție sufletească pentru dovada de realizare a Asociației pentru care activează de peste zece ani.

D-l I. Constantinescu, Directorul Liceului, după ce în cuvinte simțite arată mulțumirea că i s'a încredințat Direcția unei Școli Comerciale cu un frumos trecut, desfășură un plan de acțiune după urma căruia, prin Asociația ce va lua ființă, va profita atât Școala cât și absolvenții ei.

Au mai expus păreri asupra viitoarei activități D-nii C. Dumitrescu, A. Zănescu, A. Marinescu, și alții.

Intreaga asistență a fost de părere să se pornească la acțiune pentru realizarea scopului urmărit. S'a numit o comisiune compusă din D-nii C. Dumitrescu, Andrei Zănescu, M. Iorgulescu, I. Constantinescu, A. Marinescu, I. Racoviceanu și I. Mangâru, pentru redactarea statutelor.

In ziua de 17 Sept. delegația a prezentat proectul de Statut așa că nu se mai așteaptă decât intrarea în forma legală prin votarea statutelor de către Adunarea Generală a Asociației care se va ține în localul Școlii **la 27 Sept. a. c.** ora 9 jum. dim.

Pe lângă convocarea făcută de Comitetul de inițiativă pe care-o publicăm mai la vale facem și pe această cale un călduros apel către colegii noștri, absolvenți ai acestei reputate Școli, să participe cu însuflețire la crearea Asociației, care va întruni laolaltă pe toți absolvenții celor 72 serii, rămași în viață, în capul cărora se află veteranul absolvent (seria 1870) D-l Ilie Demetrescu Mirea, mare comerciant de fierărie.

A. M.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica **Nr.** 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Liceul comercial „N. KREȚULESCU"
din
București, B-dul Domniței, 37

Asociația Foștilor Elevi

CONVOCARE

In vederea organizării legale a **Asociației Absolvenților Școalei Comerciale Superioare No. 1 și ai Liceului Comercial „N. Kreţulescu" din București,** cu onoare vă rugăm să binevoiți a lua parte la **Adunarea generală de constituire** a acestei Asociațiuni, care va avea loc în aula liceului din B-dul Domniței No. 37, în ziua de Duminică 27 Septembrie 1942, orele 9 jum. dimineața.

ORDINEA DE ZI:

1. Votarea statutelor.
2. Alegerea Comitetului și a comisiei cenzorilor.
3. Disignarea membrilor care vor merge la tribunal pentru înscrierea și recunoașterea Asociației.
4. Diverse.

In numele comitetului de inițiativă,
Director, I. CONSTANTINESCU

NOTĂ. — In aceiași zi, la amiază, comitetul școlar, foștii elevi, actualii și foștii profesori vor sărbători retragerea din comitet, după o colaborare de 25 ani, a D-lui *Prof. univ. Em. Brancovici,* fost elev și absolvent al școalei noastre din seria 1884 și pensionarea D-lui *Costică Ștefănescu,* profesor de desen și caligrafie a atâtor zeci și zeci de serii de elevi. In acest scop, prin bunăvoința D-lui profesor Jean Petrescu, se va organiza o masă comună de sărbătorire.

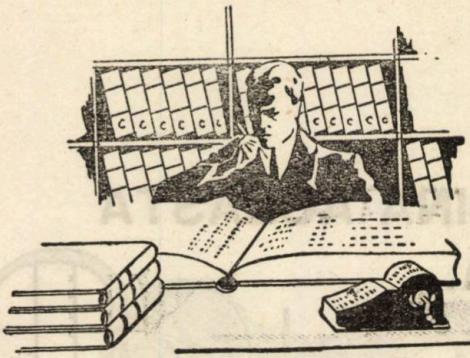

După munca încordată a contabilului....

.....destinderea și reconfortarea se recapătă gustând

Vinurile SAMPANIA

MOTT

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...pentru ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă călca lingeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu ai la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, însemnează să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

Nr. 4 – 2 1957

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

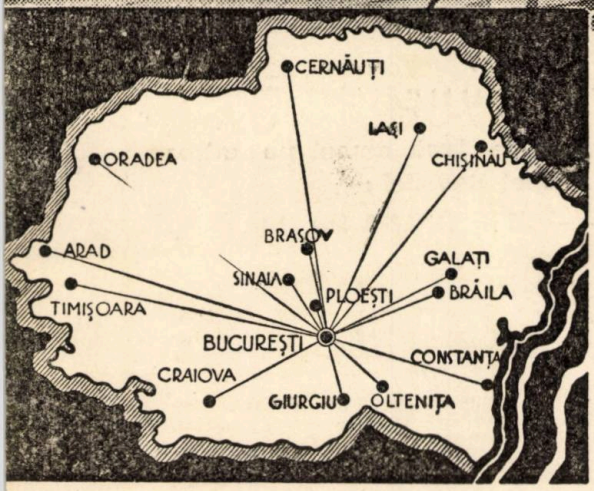

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- **A TERMINA AFACERI IMPORTANTE**
- **A REALIZA UN PROFIT**
- **A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE**

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Telefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administrației Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

EXECUȚIA :
Institut de Arte Grafice
TIP. ROM. Sed. secund INDEP.
Registrul Comerț. Nr. 663/932
București, Str. Academiei, 17
SEPTEMBRIE 1942

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXI. — No. 10—11 OCTOMBRIE-NOEMBRIE 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII CBIIU

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

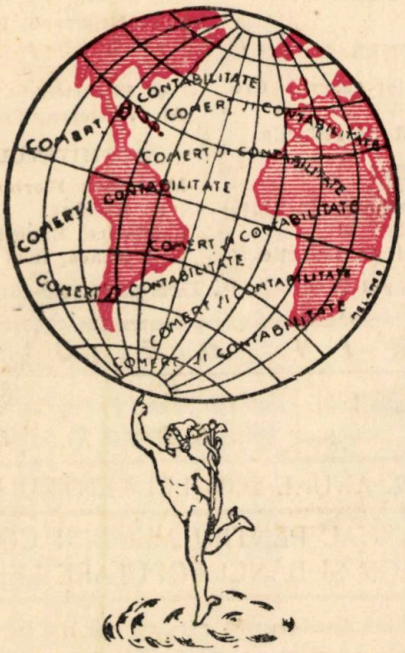

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M Fost Preşedinte Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 360

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 40 LEI

Anul XXXI. — No. 10-11 Octombrie-Noembrie 1942

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Comitetul: Răsfoind colecția Revistei — — — — — — — — — — 241
Victor M. Iliescu: Naționalizarea comerțului nostru — — — — — 244
Dr. Drăganescu-Brateș: Cu prilejul centenarului lui Theodor Ștefănescu — — — — — — — — — — — — — — — 250
Dr. V. M. Ioachim: Contabilizarea acțiunilor gratuite în patrimoniul acționarului — — — — — — — — — — — — — — 254
Gh. Em. Rîureanu: Organizarea comercială și contabilă a unui economat pt. aprov. funcționarilor unei întreprinderi — 259
St St. Dumitrescu-Șuța: Despre rezerve și capital social — — 266
Dr. Drăganescu-Brateș: Un muzeu de documente comerciale — 269
Lămuriri contabile, fiscale, juridice și comerciale — — — — 271
Recenzii — — — — — — — — — — — — — — — — — — — 275
Înălțătoarea serbare scolastică dela liceul com. N. Krețulescu 279

Răsfoind colecția Revistei noastre

Articolul „Rostul nostru" publicat în No. 7 și 8 a. c. a stârnit un deosebit interes în toată țara.

Deși conștienți de ceea ce am făcut — și dorim încă să mai facem, — totuși mărturisim că, nu ne așteptam la un spontan răspuns din toate unghiurile țării, în special, trebue s'o spunem, din aproape tot scumpul nostru Ardeal.

La rubrica „Colegiale", vom publica, deocamdată, câteva crâmpee din scrisorile primite pentru ca abonații, cari au pus în mod hotărît mâna pe condei să ne scrie, să constate cu satisfacție că o mulțime de colegi au avut spontan același gând curat. Aci arătăm ce spun doi abonați.

Un abonat, fost președinte al unei secțiuni, ne scrie:

„Păstrez cu sfințenie întreaga colecție a Revistei și în „orele libere nu simt altă plăcere de cât să privesc și să „răsfoesc cu interes întreg edificiul clădit de acei maeștri „zidari ce s'au găsit și se găsesc încă la conducerea ei „și cari continuând să colaboreze, alături de câțiva valo„roși tineri, ne împărtășesc cu dărnicie din vasta și valo„roasa lor experiență. Mortarul ce au plămădit pentru priza „cărămizilor este atât de omogen în cât cel mai strașnic „târnăcop nu le poate disloca și fărămiți; ies scântei vii, „cad, poate, blocuri ce țin unite cărămizile, — nu se ridică „însă nici un pic de praf. „Deci, din ceea ce ați construit nimic nu se pierde.

Un alt abonat, care și-a achitat abonamentul în mod regulat de la apariție până azi, ne scrie:

„Ceea ce mai constat la răsfoirea colecției revistei „este în primul rând lupta ce ați dus, și duceți încă, pentru „sfânta „Unire". Chiar atunci când au existat două curente „de principii, „Asociația" și „Uniunea", cuvântul de ordine „a fost „Unire"; deaceea noi am primit cu plăcere ambele „reviste cu același titlu, cu aceiaș copertă, cu aceiași ele„gantă manieră, și, cari, deși conduse de două comitete, „au fost călăuzite de un singur cuget curat: lupta „pentru interesul general al colegilor noștri. Acest mod de „a lupta a dus curând la crearea „Corpului Absolvenților" „iar mai târziu la legiferarea „Corpului Contabililor".

„Prinurmare, adevărul este unul singur: **Revista ne-a „îndrumat. Revista ne-a asigurat situațiunile ce ocupăm „azi, Revista ne-a reprezentat cu înaltă demnitate atât în „țară cât și în străinătate.**

„Ingrați nu putem fi.

Și întru cât praful nu s'a așternut încă pe bogata colecție a Revistei din bibliotecile celor multi dintre abonații noștri, vom căuta să redăm viață unora din articolele publicate, din cari, **acei ce nu știu, să vadă lămurit ce contribuții am adus pentru Comerțul Românesc, pentru Economia Națională, pentru crearea Academiei de Comerț și pentru crearea Corpului Contabililor din România.**

Am citit cândva și undeva următoarele frumoase cuvinte:

„Culegeți din grădina cu cărți, florile gândirii și simțirii românești.

Pentru acest număr din grădina colecției noastre am ales floarea unui coleg care a gândit, gândește și va gândi **curat** românește.

Este vorba de articolul „Naționalizarea Comerțului Nostru" publicat în No. 7/908 din primul an al apariției Revistei, scris, deci, acum 34 de ani de un tânăr și entusiast absolvent al Școalei Superioare de Comerț din Bulevardul Domniței, D-l Victor Iliescu, — pe atunci un modest funcționar la Creditul Rural, — azi general și Subsecretar de Stat al Educației la Ministerul Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor.

Articolul în chestiune am socotit că merită să fie cunoscut, **ca pildă,** atât de tinerii ce-au eșit și vor mai eși de pe băncile citatei Școli, cât și de cei cari au trecut și vor mai trece pe la Academia de Comerț, precum și de toți colegii ce se găsesc azi pe **ogorul muncii naționale.**

Din cuprinsul articolului se desprinde acel idealism curat ce frământa pe tinerii de acum 34 ani din organizația comercialistă „Uniunea" care prin **solidaritatea și perseverența membrilor, a dus la mari și importante realizări.**

Cerând D-lui General Victor Iliescu permisiunea de a republica articolul D-sa ne-a dat deslegarea prin următoarele simțite rânduri adresate D-lui Nicolae Butculescu, Președintele Corpului Absolvenților Școlilor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România.

Ministerul Instrucțiunei
Educației Cultelor și Artelor
Subsecretariatul de Stat
al Educației
Cabinet

Mult Stimate și Iubite Domnule Președinte,

„La adresa Dv. din 29 Septemvrie a. c. vă exprim toată „recunoștința mea pentru că'mi reîmprospătați amintirea „unor frământări spirituale din prima mea tinerețe și pe „care — sub îndrumarea Dv. directă — le-am materializat „în revista noastră.

„Reținând și acum esența articolului în cauză — valoarea „lui științifică este cred relativă fiind produsul unei minți „foarte tânără, dar poate să intereseze prin cea documen- „tară și anume că, problema frământă tineretul nostru „**îndată după eșirea lui din școală;** — astăzi, Providența „a ajutat Neamului nostru ca prin strădania trimisului ei „Domnul Mareșal Antonescu să se înfăptuiască și această „însemnată revendicare națională.

„Mă cinstește atențiunea Dv. de a-l reproduce și cred „că mă unesc în gând cu redacția revistei de a menționa „într'o notiță lămuritoare că articolul a fost scris acum „34 ani de un foarte tânăr absolvent al Școalei [1]).

1) Școala Superioară de Comerț din Bulevardul Domniței — București — azi Liceul Comercial Nicolae Kretulescu.

„Îmi fac o aleasă plăcere să vă încredințez și cu acest „prilej de vechea și curata dragoste ce vă păstrează „fostul Dv. elev.

General VICTOR ILIESCU

1/X/942

Dragi colegi, luați acum cunoștință de cuprinsul articolului citat mai sus.

COMITETUL

Naționalizarea comerțului nostru *)

Un articol cu același titlu, datorit d-lui G. Christodorescu și publicat în Nr. 3 al revistei noastre, a redeschis discuțiunea asupra acestei importante probleme, veșnic la ordinea zilei. La rândul său, mult apreciata Revistă Economică și Financiară se ocupă de aceeași chestiune în 2 articole, prin care combate intervenția Statului și crede că rezolvarea ei se poate face prin înființare de societăți cooperative de desfacere sau export și prin naturalizarea comercianților noștri străini, căci, zice acea revistă, este absurd să primim în școlile noastre pe străini și apoi să le refuzăm sistematic împământenirea.

Să cercetăm mai întâi întru cât aceste soluțiuni sunt admisibile și apoi să expunem și pe ale noastre.

In principiu, cred și eu că nu ar fi nici un motiv să se refuze împământenirea unui străin care, pe lângă că ar fi născut, crescut și instruit în România, ar proba dragoste pentru această țară, instituțiunile și legile ei; dar, prin a naturaliza pe comercianții străini nu schimbăm în bine situațiunea de astăzi, ci obținem tocmai contrariu: am da posibilitatea multor români de formă, dar străini prin sentimente, să dobândească imobile rurale, și pe de altă parte ei, fiind puternici prin capitalurile lor — având drepturi politice — curând ar acapara poate și conducerea țării. Atât avem de spus în privința acestei soluțiuni.

Relativ la intervenția Statului s'a spus — mai ales cu ocaziunea discuțiunii legii învoelilor — că e nedreaptă întru cât ea violează voința părților contractante și legea economică a cererii și ofertei. Desechilibrul de atunci în raporturile dintre proprietari

---

*) Publicat în No. 7/1908.

și săteni, precum și îmbunătățirea operată astăzi în situațiunea celor din urmă, ne probează tocmai contrariul.

Prin urmare, în condițiunile de inferioritate vădită ca capital și spirit comercial în care ne găsim azi, — apelul la intervenția Statului e foarte oportun. Dacă admitem că e o chestiune de interes social ca farmaciștii, inginerii și medicii oficiali și chiar avocații să fie români, apoi dacă cerem acelaș lucru și pentru comercianții dela sate, pentru ce nu am interveni și în comerțul de la orașe? Independența economică nu e și ea de interes social? Bine înțeles că nu cerem decretarea aceleași măsuri exclusiviste ca pentru profesiunile de mai sus, dar trebue luate oarecari măsuri cari să înlesnească propășirea elementului național. Cred deci că inițiativa particulară va fi infructuoasă dacă nu va fi secondată de sprijinul Statului; în acest sens sunt și următoarele propuneri:

A) Formarea unei case de export a marilor agricultori români.

B) Respectarea strictă a spiritului legii de încurajare a industriei naționale și alcătuirea legei contabililor.

C) Să beneficieze toți comercianții români solvabili de aiin. 2 art. 29 din statutele Băncii Naționale.

D) *Facultatea comercială.*

A) Comerțul nostru exterior se exercită aproape exclusiv asupra cerealelor și derivatelor lor și, după cum am arătat și altă dată acest comerț este monopolizat de străini din cari mulți numai cinste nu fac țării prin modul cum își îndeplinesc angajamentele încheiate cu casele din străinătate. Pentru lecuirea acestei triste stări de lucruri, ar trebui ca o mână de persoane de inimă români, poate din sânul Societății Agrare, să ia inițiativa înființărei unei societăți de export care să aibă ca îndatorire principală vânzarea în comision, direct consumatorului străin, a productelor asociaților și în acelaș timp — prin agenții în porturile dunărene și prin relațiuni cu toate băncile populare din țară — să cumpere grânele sătenilor, ferindu-i astfel de specula samsarilor străini, șireți și necinstiți. Această societate să aibă filiale în Anvers, Londra, Marsilia, Alexandria și Constantinopol înarmate cu probe de cereale — preînoite în fiecare an — și cu toate datele necesare în privința transportului, vămei, etc., așa încât consumatorul străin să știe precis cât îl va costa acolo cerealele noastre; iar pe de altă parte să aibă siguranța că i se va furniza cereale selecționate. Numai așa se va putea crea

tipuri de cereale românești și vor dispare din limbagiul comercianților belgieni expresiunile de *blés du danube* și *chargements coiffés*, cum au botezat în bătae de joc grânele noastre amestecate și murdare, precum și încărcăturile cari nu corespund cu proba decât la suprafață.

Am convingerea că o societate anonimă, astfel concepută, va da mai curând roade mai frumoase decât o societate cooperativă cum propune *Revista Economică și iFnanciară*, pentru că :

1) ar fi greu, dacă nu imposibil, să se înființeze societăți cooperative la sate, speciale pentru desfacerea cerealelor, căci pe de o parte săteanul își vinde grânele atunci când are nevoe de bani, pe de altă parte societatea cooperativă ar vinde cerealele tot unui exportator străin din țară ;

2) ar întâmpina mari greutăți din pricina concurenții ce le-ar face actualii deținători ai comerțului de cereale, bogați, solidarizați și ajutați de conaționalii lor din țările importatoare ;

3) nu ar fi unitate de direcțiune și mai ales cooperativa nu ar avea capital cu care să acopere riscurile, să construiască depozite și să cumpere mașini pentru selecționat.

Toate aceste neajunsuri dispar la o societate anonimă care ar avea capital, specialiști, conducere serioasă și înțeleaptă și care, în scurtă vreme, ar putea monopoliza comerțul de cereale.

Numai societatea Agrară ar fi în măsură să unească pe marii agricultori spre realizarea acestui scop, mai ales că în ședințele ei s'a discutat de multe ori organizarea Comerțului nostru de cereale. (Conferințele d-lor Ed. Ghica, Prefectul de Vaslui și P. Alexandrescu sindicul bursei din Galați). Iar dacă nu s'ar putea, atunci Statul ar trebui să ia inițiativa organizărei comerțului de cereale, înființând o Societate mixtă de Stat precum este Casa Rurală. Intervenția Statului nu este fără exemplu, căci guvernul elvețian se gândește și el serios ca să creeze un monopol al importului cerealelor, iar profitul să servească pentru întreținerea unei case de retragere. In Germania asemenea se agită ideia înființărei unei societăți de Stat sau chiar a monopolului desfacerei petrolului.

B) Al treilea loc printre produsele ce țara noastră exportă îl ocupă petrolul, iar printre cele importate vedem figurând 60 la sută : metalele, textilele, lâna și derivatele lor, deci putem clasa pe cei ce se îndeletnicesc cu comerțul acestor mărfuri în :

1) Societățile petrolifere și industriale.

2) Comercianții de manufactură.

Cele dintâiu sunt aproape toate în mâna străinilor cărora Statul le-a acordat cele mai largi avantagii prin legea de încurajare a industriei, zisă națională, obligându-le ca 2/3 din personalul lor să fie român. Este știut însă că, cu toate circulările și anchetele făcute, această dispoziție din urmă a rămas aproape literă moartă.

Aici e fără îndoială rolul Statului să intervină stăruitor ca cele 2/3 să nu se calculeze asupra *numărului* de funcționari ci asupra *sumelor* prevăzute în statele lunare nominale de salarii plătite.

Toți comercianții străini au acaparat și comerțul de manufacturate și mulți din ei — din cauza concurenții și crizelor — s'au transformat în adevărați speculatori de falimente. Fabricanții, ca să-și plaseze supra-producția, îi îndeamnă să ia mărfuri pe credit cât vor, la rându-le ei încetează bucuroși plățile, lichidează și dă creditorilor o mică cotă ; cu restul continuă comerțul pe numele soției, apoi al fiului, ficei, ginerelui etc., și urmează tot astfel până ce se îmbogățesc. Țara, cu toată procedura severă a falimentului, își pierde din această cauză bunul renume ; iar românii noștri, dintr'un esces de cinste, încetează plățile forțați de acest nou fel de concurență, plătesc pe creditori până la para cu banii împrumutați de la cămătarii străini cu dobânzi exorbitante și rămân pe drumuri.

Singurul leac îl văd în introducerea și la noi a legii pentru exercitarea profesiunei de contabil despre care Revista noastră s'a ocupat într'un număr trecut, și care ar trebui să cuprindă următoarele dispoziții :

a) *Nu pot fi contabili decât românii absolvenți ai școalelor superioare de comerț și cari au o diplomă de capacitate liberată de Corpul Contabililor.*

b) *Să se fixeze drepturile și îndatoririle contabililor pedepsindu-se cu închisoare și pierderea calității de contabili toți acei cari vor înregistra operațiuni nereale sau se vor dovedi ca complici la aranjarea falimentelor.*

c) *Nu pot fi înscriși pe listele de experți contabili ale Tribunalelor decât numai aceia de la litera a.*

d) *Tribunalele vor refuza viza anuală pentru registerele nesemnate de un contabil.*

e) *Să se refuze moratoriul celor ce nu vor prezenta registrele prevăzute de codul de comerț sau cari nu ar fi vizate de Tribunal în fiecare an.*

O asemenea lege va avea rezultate fericite: pe de o parte se va ridica prestigiul profesiunei de comerciant și vor dispare toți aceia cari necinstesc comerțul românesc; iar pe de alta, dacă îndatorirea din codul de comerț ca toți comercianții să țină registre ar fi respectată, românilor, absolvenți ai școlilor superioare de comerț, li s'ar creea un debușeu foarte important, atrăgându-i spre afaceri.

C) Măsurile de mai sus vor mări numărul negustorilor români, dar ele nu sunt de ajuns; aceștia, ca să prospereze, au nevoie de credit și aci e rolul Băncii Naționale a României.

Banca Națională, mulțumită scrupuloasei respectări a statutelor și înțelepciunii conducătorilor săi, a ajuns în starea atât de înfloritoare de azi; ea însă nu poate aduce un real serviciu comercianților români. In adevăr, comercianții angrosiști români — cari pot fi în posesiunea efectelor cu 3 semnături — țin să dispară; cei ce vând în detail și deci cu bani gata, nu au nici odată în portofoliu vreun efect de primit și prin urmare nu pot găsi credit la Banca Națională, care cere 3 semnături, și nici să alerge în piață după giranți nu le convine. Când încasările lor nu corespund cu plățile, ei recurg la bancherii străini plătind dobândă de 12 până la 20 la sută cu condițiie să prezinte și un girant, iar bancherii fiind în regulă cu trei semnături pot reesconta portofoliile la Bancă. Prin urmare, Banca Națională prin forța lucrurilor nu poate ajuta pe comercianții români, afară numai când s'ar mulțumi cu 2 semnături cum prevede alin. 2 al art. 29 din Statute, aliniat care astăzi se aplică numai băncilor ce sunt admise la scont.

Ar fi logic și patriotic dacă această favoare s'ar întinde și la comercianții mai mici români și iată cum: Comercianților români cu registrele în regulă ținute de un contabil și în baza bilanțului și inventarului semnate de acesta, li s'ar putea acorda un credit egal cu a 4-a parte din capitalul net, de care să uzeze prin emisiune de polițe cu 2 semnături. Cred că comerciantul român și cinstit nu ar avea de ce se teme când bilanțul și chiar registrele sale vor fi văzute la Banca Națională, care știe să respecteze secretul situațiunei comerciale; iar Banca Națională va

fi bine garantată de oare ce bilanțul și registrele ce i se prezintă cuprind operațiuni reale, întru cât ele sunt ținute de un contabil cu răspundere, angajat de comerciant conform cu legea despre care vorbii mai sus.

Această modalitate va avea de efect, pe lângă înmulțirea comercianților români, și un stimulent netăgăduit către muncă și cinste.

D) In articolele mele relative la facultatea comercială, publicate în Nr. 3 al acesti reviste și în Nr. 214 al *Revistei Economice și Financiare*, am arătat cu prisosință că naționalizarea comerțului nu va fi completă fără această reformă, căci, dacă prin unele măsuri s'ar creea o situațiune favorabilă comercianților români, ea ar fi efemeră și nu s'ar putea consolida decât procurând comercianților o instrucțiune economică temeinică, așa după cum s'a făcut în Germania.

Prin asemenea măsuri produsele solului și industriei noastre născânde ar putea învinge concurența streină în Orient, s'ar desăvârși naționalizarea comerțului înlăuntrul țării punându-se comercianții noștri pe acelaș nivel cultural cu concurenții lor de aci, iar școlile superioare de comerț și facultatea vor începe a fi populate și de fiii bogătașilor, micșorându-se astfel pleiada solicitatorilor de slujbe.

VICTOR M. ILIESCU

După cum am trăit 31 ani numai din abonamente, deci fără subvenții, va trebui să trăim și de-aci înainte.

Rezervele ce-am acumulat însă s'au intrebuințat pentru acoperirea cheltuelilor prea mari, față de venituri.

Colegii cari primesc și citesc Revista, sunt rugați deci să plătească la timp costul abonamentului.

Cu prilejul centenarului lui Theodor Ștefănescu

— Schiță biografică —

Un nume de care se leagă studiul și răspândirea științei Contabilității și desvoltarea învățământului comercial în România.

Theodor Ștefănescu, fiu de comerciant, născut în București, la 1842, elev la liceul Sf. Sava, nu pregetă să părăsească liceul și să treacă la școala de comerț, de curând înființată în capitală de Nicolae Krețulescu, Ministru al instrucțiunii publice, răspunzând astfel, atât îndemnului său lăuntric cât și apelului făcut de guvernul Țării din 1865 ca tineretul să se îndrepte spre comerț. El refuză în 1867, ca proaspăt absolvent, să primească postul de șef de birou al serviciului comptabilității din ministerul de finance (păstrez ortografia de atunci) și intră contabil la o casă de bancă.

La 1870 ocupă prin concurs catedra de contabilitate de la Școala comercială din București, începând munca trudnică dar rodnică de dascăl luminat și pasionat de specialitatea lui. In anul 1877 ministru G. Ghițu, îi încredințează direcțiunea școalei. Bucurându-se de patrioticul concurs al guvernului, stăruește și ministrul domeniilor cumpără pentru școală locul din Bulevardul Domniței, pe care Primăria, sub primariatul lui Pache Protopopescu construește localul pe care-l admirăm și azi.

In 1879 ministrul N. Krețulescu, îl cheamă în funcțiunea de secretar general al Ministerului Instrucțiunii; astfel Teodor Ștefănescu poate să completeze reformele și îmbunătățirile învățământului comercial.

In 1880 este ales director la Banca Națională a României, recomandat fiind de marii bancheri și lucrează intens la organizarea primului nostru institut național de credit și circulație. Pentru o mai bună documentare este trimis de Barcă să studieze organizarea institutelor similare din Franța și Belgia de unde aduce un material foarte prețios pe care-l folosește cu îndemânare și înțelepciune.

In Aprilie 1901, cu ocazia eșirei la pensie din învățământ a fost sărbătorit de foștii lui elevi, cărora le fusese nu numai dascăl, dar și călăuzitor în viața practică economică. Prin multi-

plele lui legături el recomanda pe foştii lui elevi în funcţiuni fie la Banca Naţională, fie la alte instituţiuni financiare sau întreprinderi comerciale şi industriale. Omagiul pe care i l-au adus foştii lui elevi a fost bine meritat atât pentru munca lui de dascăl, cât şi pentru faptul că reuşise să strângă pe foştii absolvenţi într'un mănunchi denumit pe atunci „Cercul absolvenţilor şcoalelor de Comerciu şi finanţe" al cărui preşedinte de onoare fusese proclamat.

Se vede deosebita atenţiune ce se dedea comerţului căci cuvântul era scris cu literă mare.

La serbare a luat parte şi Spiru Haret, ministru al Instrucţiunii Publice, care a spus :

„Constat cu o vie satisfacţiune că, D-voastră, absolvenţii Şcoalelor de Comerciu, sunteţi o forţă în această ţară, atât din punctul de vedere al cunoştinţelor ce posedaţi cât şi din punctul de vedere al poziţiunei ce ocupaţi, ca elemente producătoare, în arena socială, şi dacă unul a produs, ceea ce admirăm astăzi, la ce roade se poate aştepta ţara de la D-voastră toţi ?".

Iată câteva părţi de mare actualitate din cuvântările altor vorbitori de atunci:

George Assan, fost preşedinte al Camerii de Comerţ din Bucureşti :

„Una din cauzele care nu puţin a contribuit la crizele comerciale ce ţara străbate, este fără îndoială şi funesta prejudecată ce din nefericire prinde din ce în ce chiag în societatea noastră, aceia de a despreţui ocupaţiunea de comerciant".

„Ei bine Dmnilor ,numai prin cultură şi cultură comercială, mai ales, vom ajunge să risipim aceste fumuri nefaste şi Theodor Ştefănescu a pus o viaţă de om în profesarea acestor idei pentru care a binemeritat recunoştinţa comerciului şi industriei ţărei".

Dimitrie I. Gheorghiu, funcţionar la Cassa de Depuneri:

„In desvoltarea economică întocmai ca şi în cea ştiinţifică şi literară evenimentele mari sunt legate de oameni mari. Aşa, aplicaţiunea technică a electricităţi este legată de numele lui Edison, bacteriologia de numele lui Pasteur. Tot aşa în desfăşurarea principiilor economice şi mai cu osebire în aplicaţiunea practică a lor, operile mari sunt datorite oamenilor însemnaţi în diferite ţări şi împrejurări".

„M'am putut convinge că întemeerea, existenţa şi strălucirea de astăzi a învăţământului comercial nu sunt datorite de cât

muncei neîntrerupte, energiei neasemănate şi **dragostei sfinte,** cu care ilustrul nostru sărbătorit a muncit în mijlocul pornirilor generale şi a greutăţilor de tot felul".

C. Neamţu, profesor şi director al şcoalei de comerţ gradul II din Craiova : „De la o margine a ţării la alta un murmur general cere regenerarea noastră economică, iar oameni de stat au înţeles **că la baza progresului intelectual şi moral al neamului românesc stă organizarea sa pe cale economică."**

Mihail Gr. Popescu, şeful Comptabilităţei Generale din Banca Agricolă :

„Ne întrebăm : cărui bărbat din toată ţara îi revine meritul de a fi considerat ca **întemeetorul Ştiinţei Comptabilităţii,** atât **teoretică cât şi practică ?"**

„Cine dintre specialiştii noştri de pe vremuri au arătat lumei în România, că : *„acolo unde nu-i Comptabilitate nu-i lumină"* ?

„Cine a distrus întunericul misterios, care învăluia în taină ştiinţa cifrelor şi soldurilor în comerciu ?"

— Theodor Ştefănescu !"

D. M. I. Mihăilescu, profesor la Şcoala de Comerciu gr. I din Iaşi :

„A fost un timp când în Franţa veneau un mare număr de comptabili din Germania. Tot asemenea s'a întâmplat şi la noi, venind în ţară mulţi comptabili străini mai cu seamă din Transilvania. Insă cu apariţiunea tratatului de Comptabilitate al domnului Theodor Ştefănescu, elementul străin s'a redus din ce în ce mai mult, aşa încât azi toţi comptabilii din ţară se pot considera ca formaţi de tratatul de Comptabilitate al domnului Theodor Ştefănescu."

Despre tratatul de comptabilitate al autorului Theodor Ştefănescu am scris câteva pagini în „Precursorii Români în Contabilitate" *) şi din care extrag următoarele :

„Theodor Ştefănescu a tipărit prima ediţie a „Cursului de Comptabilitate în Partidă Dublă" la 1874, a doua la 1881, a patra ediţie la 1896, iar a 7-a şi ultima la 1908.

Opera Maestrului Theodor Ştefănescu se remarcă prin claritate în expunere, curăţenia limbii româneşti şi o mare îngrijire a tiparului.

*) Broşură apărută în 1941, care se poate cere la administraţia Revistei.

Judecată prin perspectiva timpului, lucrarea Maestrului Theodor Ștefănescu însemnează muncă, studiu și adaptare".

La Banca Națională a României Theodor Ștefănescu a ocupat până în ultima clipă a vieții sale locul de director al Serviciului Contabilității, fiind onorat în ultimii ani și cu înalta demnitate de locțiitor de Guvernator al Băncii.

Raportul Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a României către adunarea generală a acționarilor din 21 Februarie 1910 conține următoarele rânduri despre Th. Ștefănescu:

„Ales director de către acționari la înființarea Băncei Naționale, el a adus acestei instituțiuni, încă din primele momente ale funcționării sale, servicii mari și reale."

„Profesor de contabilitate, el a organizat contabilitatea Băncei de la început pe baze așa de solide, că ea continuă și astăzi a funcționa după principiile stabilite de dânsul."

„El își formase elevi pricepuți și din elita lor s'a recrutat personalul Băncei. Lui Th. Ștefănescu se datorește în mare parte că instituția noastră și-a putut alege funcționari cinstiți, muncitori și pricepuți."

Incheind această schiță biografică cu prilejul împlinirii a o sută de ani de la nașterea lui aducem un omagiu public și exprimăm recunoștința noastră pentru tot ce a înfăptuit maestrul Theodor Ștefănescu, om plin de duh, de dragoste de țară și om al datoriei dusă până la capăt cu foc sacru.

El s'a stins la Noembrie 1909 lăsând o dâră luminoasă în oceanul vremii.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

9 Noembrie 1942.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Contabilizarea acţiunilor gratuite în patrimoniul acţionarului

Decretul lege din 15 Ianuarie 1942, cu privire la sporirea capitalului social prin reevaluarea activului a pus în discuţie modul de înregistrare, în patrimoniul acţionarului, pentru acţiunile primite gratuit sau aproape gratuit.

Soluţiunea curentă, care s'a dat acestei chestiuni de către întreprinderile care au obţinut asemenea acţiuni, a fost înregistrarea acţiunilor ca număr şi valoare nominală în coloana de explicaţie, fără a li se da vreo valoare efectivă, iar dacă s'a plătit ceva pentru aceste acţiuni rezultate din reevaluarea activului, s'a trecut drept valoare efectivă numai suma care s'a plătit, chiar dacă aceasta a fost mult sub valoarea nominală, respectiv sub valoarea de cotaţiune.

S'a făcut această înregistrare pe consideraţiunea că o acţiune gratuită, nu reprezintă un spor de patrimoniu la acţionar, întrucât şi patrimoniul societăţii emitente şi mijloacele ei de lucru au rămas aceleaşi, cursul acţiunii vechi oglindind valoarea intrinsecă, faţă de capitalul real, inclusiv rezerve.

Această consideraţiune nu este totdeauna întemeiată. Reevaluarea activului de multe ori transformă o rezervă tacită — necunoscută publicului — într'o rezervă vizibilă, care sub forma de acţiuni gratuite, se distribue acţionarului — ca un beneficiu nedistribuit la timp sau ca un beneficiu conjunctural ,ce poate desigur să aibă un caracter nominal ca multe alte beneficii din epoca de depreciere monetară, dar poate avea şi un caracter real.

Se ştie că în special fiscul nu se împacă cu ideea beneficiului economic, că el urmăreşte „beneficiul juridic, matematic" — diferenţa de valoare — considerând moneta cu putere de cumpărare constantă. Deaceea art. 23 din legea Contribuţiunilor directe pretinde că sunt impozabile, ca venituri mobiliare" toate avantajiile materiale dobândite peste capitalul plasat, inclusiv cele dobândite sub forma de acţiuni gratuite sau cu preţ de favoare sau altfel".

Nu vom discuta legitimitatea unei asemeni dispoziții, care anulează o decizie mai veche a Comisiei centrale fiscale, după care acțiunile gratuite nu erau considerate ca un venit taxabil, ci facem pur și simplu constatarea că azi, din punct de vedere fiscal, asemenea acțiuni au pentru fisc, o valoare egală cu val. nominală scrisă pe ele — valoare taxată și ca spor de capital la societate și ca venit la acționar și poate și ca beneficiu comercial la societate.

De la această dispoziție a derogat legea din 15 Ianuarie 1942, scutind acțiunile provenite din reevaluare în condițiunile acestei legi, de impozitul mobiliar.

Față de această situație, se pune întrebarea dacă nu se poate concilia principiul de prudență, care cere ca acțiunile gratuite să nu fie considerate ca un spor efectiv de Activ-valoare, cu exigențele fiscului, care consideră asemenea acțiuni ca un spor de Activ fără un achivalent și deci ca un „Venit" :

a) taxabil după legea Contribuțiunilor directe și

b) scutit după legea din Ianuarie 1942, în condițiunile prevăzute în această lege.

Desigur că aceste principii se pot concilia, după cum am arătat și cu alt prilej că tehnica contabilă are mijloace de a întocmi, concomitent cu Bilanțul comercial și un Bilanț Fiscal.

A ne pune numai pe tărâmul prudenții, fără a ține seamă de situațiile create de fisc, înseamnă în cazul:

a) că vom plăti de două ori impozit la aceeaș sumă, iar în cazul,

b) că scutirea ce o acordă legea devine inoperantă.

Intr'adevăr, în cazul — a) Acțiunile gratuite la care s'a plătit impozitul mobiliar asupra valorii lor nominale, se vând, să presupunem cu o sumă egală cu valoarea nominală — după ce am vândut acțiunile optate (vechi). Va rezulta un beneficiu egal cu suma încasată din moment ce acțiunile gratuite, au fost înregistrate fără valoare, numai ca evidență.

Acest beneficiu intrând în compunerta beneficiului comercial, se va impune, afară de cazul când întreprinderea ar cere scădere pe motiv că valoarea nominală a acțiunilor

gratuite a fost odată impusă la mobiliar și dacă organul fiscal va înțelege temeinicia cererii.

Chestiunea este mai complicată în întreprinderile bancare, unde se lucrează mult cu acțiuni și o asemenea discriminare, este mai greu de ținut în evidență, mai ales când operația de vânzare se face mult mai târziu.

In cazul b) adică pentru acțiuni gratuite primite pe baza legii din 15 Ianuarie 1942, scutirea de impozitul mobiliar, devine inoperantă dacă se vinde acțiunile în total sau în parte, — întrucât se va considera drept beneficiu, tot ce se va încasa în plus, peste valoarea de înregistrare, — valoare care se referă numai la acțiunile vechi.

Să luăm un exemplu:

O Bancă are în portofoliu 1.000 acțiuni—Soc. anon, „C"; a căror valoare nominală este de lei 1.000 bucata și al căror cost de achiziție a fost de 1.200 lei, bucata, deci în total lei 1.200.000.

Pe baza legii din 15 Ianuarie 1942 obține 1.000 buc. acțiuni gratuite, pe care le înregistrează numai cantitativ nu și ca valoare.

Anul următor vinde toate cele 2.000 acțiuni cu lei 1.400 bucata, pentru care primește în total lei 2.800.000.

Va contabiliza beneficiul de lei 2.800.000—1.200.000 = 1.600.000 lei, care va intra în compunerea beneficiului comercial.

Dacă ar fi înregistrat cele 1.000 acțiuni gratuite, ca spor de activ cu valoarea de lei 1.000.000, beneficiul impozabil ar fi fost numai lei 600.000, — folosind deci scutirea de impozite, pe care a înțeles să o acorde legea din 15 Ianuarie 1942.

Iată de ce credem că de data aceasta trebue să considerăm ca și fiscul acțiunile gratuite drept un spor de activ, chiar dacă acest spor este numai formal și nu efectiv și chiar dacă ulterior cursul acțiunilor va scădea, scădere pe care, dacă avem interes — o putem considera ca o pierdere care se poate deduce din beneficiu ori din — Fondul plusvalutei titlurilor," după cazuri.

Desigur că acest spor de Activ, având de cele mai multe ori numai un caracter formal, nefiind un real spor de activ, contravalearea acestui activ să apară în pasivul

Bilanțului, pe un cont care să facă evident caracterul acestui Activ.

Care ar fi acest cont?

Pentru întreprinderile bancare, o soluțiune ar fi să se treacă la contul „Rezerve din Plusvalută titlurilor" — cont prevăzut de legea bancară, pentru plusurile de valoare din estimațiuni la Bilanț, pe baza cursului din ultima lună.

Nu credem potrivită o asemenea soluție, având în vedere că acțiunile gratuite au alt caracter și ținând seama de obiectivul urmărit din punct devedere fiscal.

Trecând la contul „Rezerve de plusvalută", nu înlăturăm impunerea diferenții, în caz de vânzare, pentrucă în spiritul legii bancare, aceste plus valute se țin provizoriu pe acest cont, iar dacă se realizează plus valuta prin vânzare, aceasta devine un beneficiu.

Apoi din acest cont se scad pierderile din estimațiuni, pierderi cari dacă — Rezerva din plusvalută — n'ar exista, ori n'ar fi suficientă, s'ar deduce direct din Profit și Pierdere, reducându se beneficiul impozabil.

Deaceea, noi am propune un cont separat, întitulat de ex: — **„Rezervă din acțiuni gratuite"**, cu mențiune după caz, dacă valoarea nominală, a acestor acțiuni, a fost impusă conf. Art. 23 din L. C. D., sau se bucură de scutirea prevăzută de legea din 15 Ianuarie 1942.

Ni se va răspunde poate, că înregistrând acțiunile gratuite ca un spor de Activ, umflăm activul.

Această obiecțiune nu este însă întemeiată, pentrucă la încheerea Bilanțului, sunt obligat să fac o evaluare justă a activului și atunci, sau voi pune valoarea cea mai mică — între valoarea de înregistrare și cursul zilei — sau voi ține seama de plusvalută — dacă va fi — cum spune legea bancară, trecând la Rezerva din plusvalută, numai diferența între valoarea de înregistrare în care intră și acțiunile gratuite, cu întreaga valoare nominală și valoarea reală, pe baza cursului din ultima lună, nemai fiind nici o deosebire, între acțiunile vechi și noi.

Prin aceasta realizăm obiectivul nostru, de a înregistra ulterior la vânzare, ca beneficiu numai diferența între suma obținută din vânzare și valoarea medie a acțiunilor vechi

și noui, — **cele noi, fiind înregistrate la timpul** său cu valoarea nominală — cum am arătat în exemplul de mai sus.

Punctul nostru de vedere este confirmat și de dispoziţiuni legislative acolo unde legiuitorul a ţinut să soluţioneze și această latură contabilo-fiscală a acţiunilor gratuite, emise pe baza unei legi speciale.

Este cazul legii germane din 12 Iulie 1941, pentru limitarea distribuirii de dividende care cuprinde un capitol (cap. 2.) despre: Reevaluarea capitalului.

In regulamentul de aplicare al acestei legi din 18 Aug. 1941 (regulament cu putere de lege) se spune la art. 57:

„Acţiunile a căror valoare nominală s'a modificat prin stampilare sau prin preschimbare, pot fi evaluate cu ultima valoare de înregistrare, plus suma cu care s'a ridicat valoarea nominală.....)

„Dacă s'au emis noi acţiuni (acţiuni pui) se poate adăoga la valoarea de înregistrare a vechilor acţiuni, valoarea nominală a noilor acţiuni, pentru a stabili cursul mediu....."

Iar art. 58 prevede că **„valoarea nominală cu care s'a mărit vechea valoare, ori valoarea nominală a acţiunilor gratuite (acţiuni pui) se consideră ca valoare de cost și deci în caz de vânzare numai diferenţa peste această valoare se consideră ca beneficiu impozabil** [1]).

Menţionăm că această modalitate de înregistrare este prevăzută numai pentru bilanţul fiscal, rămânând pentru bilanţul comercial dispoziţiunile din legea asupra societăţilor anonime pe acţiuni, care pune principiu evaluării pe cursul cel mai mic.

La noi, însă legea bancară permite evaluări peste valoarea de cost cu condiţia ca diferenţa să nu se distribue ca beneficiu, ci să apară într'un post special în Pasivul iBlanţului, ceeace am făcut și noi prin înregistrarea propusă, numai că nu am considerat just să înglobăm valoarea nominală a acţiunilor gratuite cu diferenţele de estimaţiune la inventar pentru motivele ce le-am expus mai sus.

Dr. V. M. IOACHIM

1) Dr. Paul Apfelbaum: Dividendenstop, Dividendenabgabe, Kapitalaufstockung (Stuttgart 1942, pag. 52).

Organizarea comercială și contabilă a unui economat pentru aprovizionarea funcționarilor unei întreprinderi

In ultima vreme Statul a înțeles să oblige și să sprijine înființarea de economate pentru aprovizionarea funcționarilor cu mărfuri de prima necesitate.

Această măsură vine în ajutorul imediat al funcționarilor, asigurându-le o aprovizionare sigură și eftină.

Un economat trebue să cuprindă două secțiuni:

1. Secțiunea aprovizionării.
2. Secțiunea distribuției.

Este necesar să fie două persoane care să conducă separat aceste secțiuni fiindcă, fiecare prezintă câte o specialitate deosebită.

Ce se cere unui bun aprovizionar!

1. Să cunoască bine piața și sursele de aprovizionare.
2. Să aibă relațiuni și inițiativă.
3. Să fie foarte hotărît și perseverent.
4. Să aibă libertate de acțiune și hotărîre.
5. Să cunoască bine legea sabotajului economic.
6. Să aibă spirit negustoresc.

Ce se cere unui bun distribuitor!

1. Să cunoască mărfurile și conservarea lor.
2. Să aibă funcționari distribuitori buni care să acționeze rapid.
3. Să aibă răbdare și mult tact.
4. Să aplice un sistem de distribuție, care să asigure pe o linie justă, satisfacerea nevoilor unei majorități de consumatori pașnici.
5. Să cunoască contabilitatea.

După cum se observă specialitatea unui distribuitor într'un economat depinde mai mult de elementul psihologic.

S'ar crede că greutatea cea mare este **procurarea de mărfuri.** Experiența dovedește însă că distribuirea mărfurilor procurate este factorul care predomină în organizarea unui economat de funcționari, pentru că de acesta depinde satisfacerea elementului de mulțumire al funcționarului consumator.

S'a observat că pretenţiile în ce priveşte calitatea mărfurilor sunt mult mai mari decât dacă mărfurile s'ar procura dela un comerciant.

Trebue păstrată deci, o atenţie deosebită în ceeace priveşte calitatea mărfurilor, conservare, sistemul de prezentare şi chiar ambalajul.

Dacă la un comerciant reclamaţiile sunt foarte rare, la un economat ele sunt foarte dese.

Trebueşte avut în vedere sistemul de cântărire şi în această privinţă recomand a se întrebuinţa cântare automate, cari pot fi controlate de consumatori, chiar în momentul distribuirii mărfii.

Psihologia specială de războiu măreşte nevoia de aprovizionare normală a unui om, astfel că de multe ori, fără a se simţi o nevoie absolută de un aliment oarecare, totuşi este foarte cerut. In această privinţă, economatele trebue să aibe în vedere o raţie normală şi justă, absolut egală pentru toţi funcţionarii. Cantitatea de aprovizionat trebue să fie perfect adaptată raţiilor fixate pentru toţi funcţionarii.

Nu se recomandă sisitemul de a se face aprovizionarea pe bază de înscrieri, fiindcă nevoia celui care nu s'a înscris se va naşte în momentul când se vor distribui alimentele celor cari au făcut înscrierea. Este lesne de înţeles nemulţumirile ce s'ar creia şi cari nu pot fi atenuate prin nici un fel de explicaţii.

Au dat rezultate bune introducerea de cartele interioare cu bonuri detaşabile pentru fiecare aliment sau marfă ce urmează a se distribui, deodată, sau succesiv.

Pe baza acestor cartele interioare, se fixează raţiile în funcţie de numărul persoanelor cari se află în sarcina funcţionarului posesor al cartelii.

Aceste cartele asigură o distribuţie raţională, un control automat şi uşurează foarte mult organizarea distribuţiei. Mai are un avantaj şi anume: câştigă încrederea consumatorilor cari dacă ştiu că au asigurată cantitatea fixată, evită aglomerările.

Nu e mai puţin adevărat că distribuţia se asigură în condiţiile cele mai bune numai cu concursul consumatorului funcţionar.

Dacă toţi funcţionarii ar dori o distribuţie instantanee, desigur că ea n'ar fi posibilă.

Imaginea cozilor de consumatori în faţa unui magazin comercial oarecare nu impresionează îndeajuns pe consumatorii unui economat şi nu apreciază cel puţin acest mare avantaj.

Elementul educativ al consumatorului trebue întotdeauna avut în vedere pentru reușita unei organizări bune.

In special acest element educativ trebue să determine renunțarea la capricii sau gusturi speciale când este vorba de o aprovizionare în comun.

Trebuește menajată susceptibilitatea consumatorului însă **în cadrul strict al unei repartiții raționale bazată pe satisfacerea nevoilor unei majorități pașnice.**

Și, cu referire la această chestiune trebue să relev câtă ordine și câtă înțelegere a timpului de războiu se arată în Germania unde organizarea perfectă pe care o are, nu ar fi fost poribilă fără baza educativă a poporului german, **admirabil disciplinat.**

Cred necesar a stărui asupra separării de atribuții în ce privește aprovizionarea, de o parte, și distribuția de alta, fiindcă conducătorul aprovizionărilor nu trebue impresionat și nici descurajat de minoritatea massei consumatorilor unui economat.

Magazinul de distribuție, trebue să aibă, în afară de conducător, un magazioner, un casier și unul sau mai mulți distribuitori.

Mărfurile sosite se recepționează depe factură de magazioner care păstrează un registru de magazie.

Model de registru de magazie

Data	Explicație	Cantitate		Valoarea în lei		D. / C	Sold în Lei
		Intrare	Eșire	Debit	Credit		

Pentru fiecare categorie de marfă se deschide câte o partidă, trecându-se intrările și eșirile.

Conform legilor în vigoare este obligatorie ținerea unui registru de intrare a mărfurilor (registru special eliberat de Ministerul Economiei Naționale) în ordine cronologică.

In registrul de magazie se mai trece în coloana de debit în

afară de valoarea mărfurilor și a timbrelor, cheltuelile de transport.

Notez că trebue dată o atenție deosebită timbrării facturilor, cu 1 la sută plus 4 la sută iar pe notele de transport, frachte, C. F. R., trebue să se aplice în afară de timbrul de chitanță și timbrul excepțional de 4 la sută, (aplicat asupra valorii transportului).

Separat de registrul de magazie mai trebue ținut un registru în care să se arate pe categorii, diferitele cheltueli ocazionate cu manipularea și conservarea mărfii, precum și plata salariilor personalului economatului.

Sumele avansate pentru valoarea mărfurilor și a cheltuelilor se debitează într'un cont de Carte Mare (a întreprinderii) intitulat **Economatul Funcționarilor.**

Coloana debitoare a contului de Carte Mare trebue să fie egală cu coloana debitoare în lei a registrului de magazie și a registrului de cheltueli .

Coloana creditoare a acestor registre trebue de asemenea să corespundă ca reprezentând valoarea vânzărilor.

In cazul că distribuția se face pe credit, atunci va trebui deschis un registru cu partizi separate pentru f iecare funcționar cumpărător.

Pentru a se ține o evidență mai ușoară, se deschide un cont la C. Mare intitulat — **Avansuri funcționari pentru procurare de mărfuri,** care se va debita prin creditul contului: **Economatul Funcționarilor,** cu toate vânzările pe credit.

In conformitate cu dispozițiunile legilor în vigoare, întreprinderile sunt obligate să desfacă salariaților ei mărfurile cu prețul de cost (valoarea mărfii plus timbrele) la care se va adăuga transportul.

Calculul prețului de vânzare se va face deci în consecință, urmând ca toate celelalte cheltueli, inclusiv manqurile inerente manipulării să fie suportate de întrepridere.

Lunar, toate aceste cheltueli de manipulare, mancuri, salarii se vor vira dela **„Economatul funcționarilor"** la **„Cheltueli de administrație"** și deoarece este o obligațiune impusă de lege, cred că ele vor trebui să fie recunoscute de fisc, nefiind un ajutor în natură.

Dacă întreprinderea înțelege a suporta o parte din preț,

distribuindu-l cu un preț inferior celui de cost, atunci această diferență se calculează înainte de distribuire, se creditează cu ea, contul **„Economatul funcționarilor"** și se debitează la contul de rezultate, contul **„Ajutoare acordate în natură la funcționari"**. Asupra acestei sume se va plăti impozitul de 10 la sută.

Cu această diferență suportată de întreprindere se va credita și partida mărfei respective (în lei) la reg. de magazie și prețul de distribuire se va nota în consecință.

Odată prețul de distribuire fixat se notează la partida mărfei din registrul de magazie.

Distribuirea se va face pe bază de bonuri, legate și vizate de Percepție conform dispozițiilor fiscale. Carnetul de bonuri trebue alcătuit din câte 100 file numerotate care să cuprindă fiecare **trei părți :** una constitue cotorul, alta se eliberează cumpărătorului iar a treia se reține pentru a se face descărcările respective în reg. de magazie.

Bonurile de eșire trebuesc timbrate cu 4 la sută (pentru articolele impuse de lege).

Timbrele se aplică : matca pe cotor și capul pe bonul care se eliberează cumpărătorului.

Dacă totalul vânzării trece de 3.000 lei pentru alimente sau 5.000 lei pentru mărfuri diverse la un singur cumpărător, atunci trebue eliberată factură (cu timbre de 1 la sută plus 4 la sută).

Registrul facturier trebue vizat de o autoritate judecătorească.

Fiind vorba de eliberare de mărfuri funcționarilor unei întreprinderi, cred că nu este cazul a se cere buletinul populației.

Bonurile însă vor fi neapărat nominale.

Pentru fiecare distribuire trebue atașat la bonul de eșire fișa din cartela interioară, Aceasta ca un control.

Trebue să se afișeze totdeauna data distribuirii mărfurilor, cantitatea atribuită și prețul.

In incinta magazinului de desfacere se vor afișa prețurile de desfacere și cantitatea mărfurilor aflată în altă încăpere decât aceia unde se face distribuția. Se va arăta pe aceiași listă numele conducătorului magazinului.

Amintesc că trebue obținută autorizația Consiliului Sanitar, pentru funcționarea unui magazin de distribuție.

Cassierul magazinului, dacă nu are o cassă Național, va ține un caet în care va nota numărul bonului și valoarea lui.

Timbrele nu se notează pe acest carnet de casă, urmând ca pentru ele, cassierul, care le aplică, să țină o evidență deosebită.

Pe baza bonurilor de eșire, (copia) se alcătuește un „*teu de descărcare*", conform modelului.

Cartofi		Ceapă		Macaroane		Brânză		Sàpun		etc.
Cant.	Lei	Cant.	Lei	Cant.	Lei	Cant.	Lei	Cant.	Lei	

După ce s'au trecut toate bonurile pe acest teu se face o recapitulație în ordinea alfabetică a mărfurilor vândute.

Acest teu de vânzare (se face separat unul pentru vânzări pe credit și separat pentru vânzări pe numerar) se predă unui funcționar care va controla :

1. Dacă bonurile se succed în ordine numerică.

2. Dacă ifecare bon are atașat fișa din cartela interioară și dacă cantitatea a fost bine atribuită în funcție de numărul persoanelor.

3. Calculează după recapitulație dacă prețul de desfacere înmulțit cu cantitatea corespunde cu valoarea în lei încasată.

4) Adună totalul bonurilor din cotorul bonurilor și controlează dacă acest total corespunde cu totalul din teul de vânzare și totalul caetului de cassă al cassierului.

După executarea acestui control, predă magazionerului, teul de vânzare ca să treacă în registrul de magazie eșirile, (numai totalul zilei pe categorii de mărfuri).

In acest fel se exercită un control destul de eficace al mărfurilor, putându-se controla oricând dacă evidența fișelor sau partizilor din registrul de magazie corespunde cu realitatea mărfurilor existente.

Sunt inerente și lipsuri de manipulare, diferențe de cântar (la predare și distribuire) și lipsuri prin uscare, evaporare, etc.

La acestea trebue purtată o mare grije pentru a se putea distinge oricând manquo-ul normal, de sustrageri. Este recomandabil a se cere totdeauna informații dela comercianți specialiști.

Dacă se fac inventare totale (cel puțin de 3 ori pe an) sau la sfârșitul fiecărei partide de mărfuri distribuite, atunci se cercetează cauza lipsei și se încheie procese verbale de descărcare.

Se are în vedere și faptul că ambalajul intră întotdeauna la cântar și aceasta poate produce **plusuri** de cantitate sau de multe ori **compensează** mancurile obișnuite.

Dacă se întâmplă ca să se cumpere mărfuri la un alt preț decât cel anterior avut, pentru a nu se distribui mărfurile cu 2 prețuri (în special la mărfuri omogene în ce privește calitatea și felul) se obișnuește a se calcula un preț mediu de desfacere. (ținând seama de cantitatea rămasă în magazie).

După ce procesele verbale de descărcare sunt controlate și aprobate sunt înregistrate în creditul contului de **C. Mare : Economatul Funcționarilor** prin debitul contului de **Cheltueli de Administrație.** In registrul de magazie se descarcă pe baza acestui proces verbal, **eșirea cantităților, cantitativ și în lei.**

Lunar se încheie câte o situație a Reg. de Magazie. a Reg. de Cheltueli și se verifică suma soldurilor acestor registre cu soldul **Cartea-Mare** al Contului : **Economatul Funcționarilor.**

Redând o organizare care a fost experimentată cu bune rezultate, sper să viu în ajutorul Economatelor cari au luat ființă de puțin timp.

GH. EM. RÎUREANU

Despre Rezerve și Capital social

Orice sumă prelevată și reținută de întreprindere, din beneficiile realizate, în scopul unei eventuale întrebuințări, se numește **„rezervă"**.

Aceste rezerve, sunt cele mai concrete garanții de soliditate și rezistență, pe timpuri de depresiuni economice și chiar în timpuri normale.

Rezervele învederează asigurarea integrității capitalului și mărește încrederea în întreprindere.

Dacă analizăm stabilirea venitului net impozabil, după metoda registrelor, constatăm că art. 31 al. 10 din L. C. D., nu admite ca fonduri de rezervă, la societățile anonime, decât fondurile de rezervă statutare și de rezerve speciale, pentru creanțe dubioase. Aceste fonduri se numesc legale ca fiind prevăzute de Cod. Com. sau de legea contribuțiunilor directe. Afară de ace-

stea mai sunt și fonduri de rezervă speciale, care se fac de către conducătorii societăților, fără să fie cerute de vre-o lege și fără să fie admise la scădere de fisc.

Rezervele statutare ce se admit a se face din beneficiul net la bilanț, sunt de maximum 10%, când rezervele nu au atins un sfert din capital și până la 5%, când ele au atins jumătate din capital, iar când au atins această limită, nu se mai admite nici o scădere.

Prin beneficiu net se înțelege și beneficiu fiscal, conf. Deciziei Comisiei Centrale fiscale din Iunie 1930.

Aceste procente sunt egale pentru toate societățile anonime, indiferent de felul exploatării. Găsesc necesar ca acest text să se modifice, pentru unele întreprinderi a căror exploatare, cere formarea unor fonduri de rezerve mai masive, pentru a asigura un viitor mai îndepărtat al întreprinderii. De exemplu: societățile petrolifere, care pot avea ușor surpriza unor pierderi simțitoare, fie prin lucrări costisitoare și fără bune rezultate, fie prin achiziții de terenuri neproductive, sunt cele mai amenințate. Suficiente exemple din trecut și recente întâmplări, justifică pe deplin necesitatea măririi acestor fonduri.

La Ministerul de Finanțe, se studiază, înființarea unui **„Fond de explorare"** alimentat din beneficiul net, până la 10% din capital — fără plată de impozit — fond din care să se acopere cheltuelile de explorare, urmând a se impune numai atunci când sondele de explorare ar intra în producție. Deși un asemenea Fond, nu are propriu zis caracter de **„Fond de rezervă"**, totuș indirect contribue la sporirea posibilităților de lucru ale societăților.

Formarea de rezerve mai mari, este una din preocupările conducătorilor unor asemenea societăți, uneori chiar în contra dorinței acționarilor, cari ar voi să încaseze imediat toate beneficiile realizate.

In calculul formării fondurilor de rezervă, găsesc că, conturile de debitori în monedă străină cât și posturile tranzitorii, au caracter de creanțe, care în cele mai multe cazuri sunt expuse la pierderi, deci trebue să intre în calculul pentru stabilirea limitei neimpozabile a Fondului pentru creanțe dubioase, asemenea și soldurile debitoare dela Bănci.

Rezervele au o strânsă legătură, cu capitalul social și plasarea fondurilor de rezervă, formează o problemă tot atât de importantă ca și folosirea capitalului social.

Știm că natura și scopul rezervei acumulate, este de a face față eventualităților rele și cum în fața acestora, are datoria de a apăra capitalul, problema se pune, ce echivalente sigure și disponibile trebue să aibă ele în Activ. In unele țări, în special în epoca premergătoare războiului — însăși Statul s'a preocupat de această chestiune, pe deoparte pentru a da acestor rezerve, un caracter mai concret (a se vedea legile bancare și de asigurări) pe de altă parte, pentru a spori capacitatea de subscrieri la împrumuturile publice.

In Germania în anul 1933, rezervele au fost afectate în mod obligator, cumpărării de rente de Stat și această constrângere a fost și pentru rezervele matematice și tehnice ale societăților de asigurare, al căror caracter, este cu totul diferit de rezervele obișnuite.

Unii cercetători au susținut, că plasamentul rezervei să nu fie decât în numerar, ca trebuind să fie gata pregătit, pentru orice eventualitate. Alții cer ca rezervele, să fie plasate în efecte publice. Acesta este unul din cele mai întrebuințate plasamente azi, având la bază o siguranță și lichiditate indiscutabilă, deși rentabilitatea este mai mică, iar alții susțin, că acolo unde capitalul social este insuficient pentru exploatarea întreprinderii, e o mare greșeală, ca plasarea să se facă în rente, acțiuni, etc., cu o dobândă mică, iar pentru găsirea fondurilor de lucru, să se folosească de credite luate cu dobânzi mari. Aceștia susțin că în asemenea cazuri, rezerva trebue să lucreze lângă capital, ca un fond de lucru eftin, chiar dacă este expusă acelorași riscuri ca și capitalul, rezerva servind numai pentru acoperirea contabilă a pierderii, fără a fi nevoe să se reducă capitalul.

Un serios plasament ar fi în achiziții de imobile, ipoteci, etc., dar marele inconvenient, care nu satisface natura rezervelor, este că asemenea valori nu sunt ușor realizabile.

Plasamentul spre fructificare, la instituțiuni cu mari garanții aduce deasemenea o slabă rentabilitate și afacerile sufere din lipsă de capital.

Multe întreprinderi s'au gândit la emisiuni de acțiuni gratuite, pentru sporirea capitalului social și păstrarea unei mai bune proporții, între valoarea nominală a acțiunii și remunerarea ei anuală, dar această operațiune se face din ce în ce mai rar, din cauză că impozitul apasă greu, pe orice nouă emisiune

de acțiuni, prin distribuirea rezervelor, impunerea făcându-se atât la societate, dacă au fost rezerve scutite, cât și în mâna acționarului.

In Franța în anul 1938, ca o măsură potrivită încurajării activităților industriale și comerciale, totodată ca o stimulare a inițiativei private, s'a publicat un decret lege, care favorizează rezervele încorporate la capitalul social, transformare care azi s'a dovedit a fi mult mai eficace, în fața devalorizărilor ce zdruncină raportul normal, între capital și importanța lui reală. Sporul de capital cu din rezerve mai ales, în asemenea epoci, nu echivalează cu un spor efectiv de mijloace de acțiune ; este vorba numai de o ridicare nominală a capitalului, care în general nu contrabalansează micșorarea puterii de lucru a capitalului, prin deprecierea monetară.

Această operațiune este cea mai potrivită, ca găsind-o că corespunde în întregime, unui bun plasament. O mai găsesc chiar și ca o bună politică de adaptare la realitate, iar măsurile de ușurare afirmă categoric, interesul ce se poartă întreprinderilor particulare, care lucrează în general, în cadrul economiei naționale.

Aceste rezerve le-am considerat „efective", a căror proveniență este numai dintr'un beneficiu real al întreprinderii. Mai sunt și rezerve rezultate din fluctuațiuni monetare și care pentru întreprindere, pot fi beneficii viitoare efective sau numai nominale, după cum moneda și-a menținut sau nu puterea de achiziție.

Aceste plusuri de valori, pot fi contabilizate, nu însă ca beneficii efective, ci ca Evidențe în Pasivul — Bilanțului.

Distribuirea lor, nu se recomandă, decât atunci când au dobândit caracterul de beneficii reale, prin eșirea valorilor din patrimoniul întreprinderii și numai dacă contravaloarea obținută, are aceiași putere de cumpărare ca în trecut.

Beneficiile nominale, datorite deprecierilor monetare, ar trebui ținute în întreprindere, pentru a nu slăbi puterea de lucru a întreprinderii [1]).

ȘT. ȘT. DUMITRESCU-ȘUȚA

---

1. A se vedea: Dr. V. M. Ioachim „*Bilanțul și Fluctuațiile monetare*".

Un muzeu de documente comerciale

Toate realizările mari se meditează și se frământă îndelung.

Intru realizarea capodoperilor se nasc oameni cu suflete mari cari, jertfindu-și ani întregi din viața lor, renunțând la frumusețile naturii și la tot ce este trecător, se dedau cu trup și suflet pentru a aduce un aport pe treptele înalte ale științei. Acest sacrificiu, isvorît din dragostea pentru știință și din iubirea de oameni, le dau forțe nebănuit de mari pentru a duce opera lor la bun sfârșit.

Ne rămâne nouă urmașilor misiunea de a aprecia valoarea acestor sacrificii și de a merge pe căile deschise de acești înaintași.

Domnul Dumitru Z. Furnică din frageda tinerețe a fost pasionat de studiul și colecționarea documentelor care priviau trecutul comerțului românesc.

Incă de pe la 1880, ca funcționar și mai târziu ca negustor avut, Domnul Dumitru Furnică nu piredea nici un prilej, în călătoriile sale prin țară și în străinătate, să scotocească arhivele și rafturile prăfuite ale anticarilor de pe cheiurile Dîmboviței, Senei, Spreei, Dunării sau lagunele Veneției și să culeagă act cu act mărturia strălucitului comerț românesc de odinioară.

I-au trebuit 30 ani de muncă pasionată și devotată ca să poată strînge un mănunchi de doucmente pe care să-l ofere în dar Camerei de Comerț și de Industrie din București, la 1911, ca rod al muncii sale.

Dela 1911 ,în calitatea sa de membru al Camerii de Comerț și personal, a continuat să adaoge alte acte pentru înbogățirea Muzeului, așa încît astăzi, după o muncă de peste 60 de ani, să ne poată prezenta un adevărat glăstar de frumuseți istorice care stau la dispoziția cercetătorilor de adevăr, catalogate sub auspiciile Camerii de Comerț și cuprinzând 2299 piese.

Spre pildă găsim în acest Muzeu :

Mostre de ștofă și pânzeturi, comandate de Hagi Crăciun din Craiova dela Tîrgul din Lipsca, prin Hagi Constantin Popp, negustător din Sibiu. Anul 1766.

Dantelă de fir comandată de Antonache Hagi Teohari din București, la firma Ianache Hagi Petre Luca din Sibiu. Anul 1804.

Mătase din rochia de bal a Mariei C. Butculescu, fiica lui Const. Bujoreanu şi a Catinchii F. Fotino. Anul 1840.

Privilegiul lui Mircea Cel Bătrân, dat negutătorilor poloni din Lemberg ,ca să aibă voie a umbla cu mărfuri în toată ţara, prin oraşele şi schelele de la Dunăre, începând dela Porţile de Fier până la Brăila, document nedatat.

Cartea lui Dan Voevod, domnul Munteniei, prin care se reînoesc vechile drepturi ale braşovenilor şi locuitorilor din Ţara Bârsei, statornicind vămile şi rânduind darea de trei la sută, pentru trecerea mărfurilor la Dârstor, Giurgiu, Nicopole şi Rucăr. Anul 1431.

Cartea lui Ştefan cel Mare, domnul Moldovei, prin care dărueşte lui Ion Murgul, satele de pe Perechiciu, Hânţeştii şi unde a fost Neagşe Taurul, cumpărate de domn drept 760 zloţi tătărăşti dela Oană Zeamă, Vasilica, Armeanca şi Neagşa fii lui Dragoş Zeamă dela Zeletin. Anul 1491.

Cartea lui Matei Basarab, domnul Munteniei, prin care întăreşte lui Paraşcu cu perţul, moşia la Cosoba de jos, jud. Ilfov. Anul 1641.

Zapisul prin care jupâneasa Calea, soţia lui Paraşco, negutătorul, vinde împreună cu fetele sale, 450 stânjeni de moşie în Cosoba de Jos, lui Radu Creţulescu. Anul 1662.

Cartea lui Alexandru Nicolae Şuţu Voevod, prin care scuteşte de bir pe Ion sin Cernea dulgherul din Bucureşti. Anul 1819.

Scrisoarea lui Cristea Crăciun din Craiova către Hagi Constantin Popp, că a dat lui Chir Iordache 6.061 lei şi l-a trimis să strângă lână pentru negoţ, Anul 1778, Iulie 19 şi alte scrisori, recipise de vamă, frahte, chitanţe, facturi, poliţe, circulări, liste de preţuri, etc., care ne spun foarte mult, dacă ne dăm puţină osteneală de a le cerceta.

Pe marginea unui trecut frumos şi plin de soare pentru comerţul nostru românesc, să ne adăpăm la isvoarele lui şi să pornim a reînvia şi clădi un nou comerţ care să întărească opera strămoşilor noştri.

Acum, când tindem la românizarea comerţului nostru, acest muzeu este cât se poate de binevenit şi fericit va fi acela care s'a străduit a-l făuri ,când va afla cît de cercetată va fi capodopera sa.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEŞ

Lămuriri fiscale, comerciale, juridice și contabile

Sucursalele sunt obligate să țină registre comerciale.— In principiu sucursalele ca și centrele, de cari depind sunt obligate să țină registrele legale și să le timbreze.

Sunt excluse dela aceast ăobligație, magazinele de desfacere, în orice localitate ar fi, care nu fac decât să vândă mărfurile Centralei pe prețurile minimale fixate de ea și care sunt obligate să-și predea conturile operațiunilor efectuate zilnic, vârsând sumele încasate.

(Decizia Comisiei Centrale a Timbrului).

Prescripția de 5 ani a cupoanelor. — Curtea de Casație S. I. a dat următoarea judicioasă decizie:

Considerând că, dacă în conformitate cu art. 1875 Cod. civil prescripția curge în contra oricărei persoane, care n'ar putea invoca o excepție anume stabilită prin lege, aceasta nu înseamnă că un obstacol legal n'ar fi suficient să suspende cursul prescripției, când un asemenea obstacol ar pune în imposibilitate pe titularul unui drept să-l exercite pentru că în atari împrejurări un principiu de echitate se opune ca un drept să poată fi pierdut chiar dacă legea însă-și nu permite exercițiul lui. (Decizia Nr. 891 din 13 Oct. 1941).

In același sens a hotărît Comisia centrală fiscală în chestiunea prescrierii dividendelor, stabilind că se întrerupe prescripția când, din cauza de forță majoră, nu se pot încasa dividendele.

Inregistrarea amortizărilor. — Ministerul de Finanțe aadmis excepțional anul acesta să s eșeadă amortismentul chiar dacă nu este trecut în Fond de amortizare.

In viitor însă nu se vor mai admite scăderea dacă contribuabilii, nu se conofrmează noului text al legii contrib. directe, trecând amortizarea la Fondul de amortizare în Pasivul Bilanțului.

Ținerea și timbrarea registrelor. — Potrivit legei timbrului, societățile anonime, asociațiunile comerciale de orice fel și întreprinderile bancare, pe lângă registrele „Jurnal" și „Inventar", mai sunt obligate la ținerea și timbrarea registrelor" Cartea Mare".

Intrucât a fost sesizat că unele din organele fiscale pretind ca toate societățile comerciale să aibă și registrul „Cartea Mare", în afară de registrele „Jurnal"și „Inventar", Miinisterul Finanțelor a comunicat cu ordinul Nr. 414.099-942 că legea timbrului urmează întocmai distincțiunilor făcute de Codul comercial, (care în Cartea I-a, titlul VIII Cap. I, despre asociațiuni, a înțeles că obligațiunea ținerii și timbrării registrelor comerciale să fie reglementate în art. 4 par. 19, după distincțiunile făcute de legiuitorul comercial).

In consecință, s'a pus în vedere organelor în subordine că, potrivit legei timbrului, *societățile în nume colectiv, societățile în coman-*

dită, iși societățile cu răspundere limitată, spre deosebire de societățile anonime, întreprinderile bancare și asociațiunile comerciale, sunt obligate să țină numai registrele „Jurnal și Inventar".

Scutiri de impozite pentru Licențiații și absolvenții Școalelor Sup. de comerț. — Prin ordinul circular al Direcției Contribuțiilor Directe No. 256.672 din 27 Mai 1942 s'a dispus să se acorde scutirea de impozit comercial pe timp de trei ani a întreprinderilor existente luată în exploatare de absolvenți ai școalei comerciale sau licențiați ai academiilor de comerț, dacă sunt îndeplinite condițiile legale. Aceste condiții valabile și pentru înființarea întreprinderiior de către licențiați prevăd următoarele clauze: a) întreprinderea să fie condusă de beneficiarul scutirei; b) exercitarea comerțului să fie făcută pe cont propriu; c) să se prezinte avizul și recomandarea scutirei din partea Consiliului de îndrumare a învățământului comercial ce funcționează pe lângă Ministerul Culturii Naționale; d) să se prezinte certificatul de înscriere al firmei la Oficiul registrului comerțuui; e) absolvenții și licențiații beneficiari ai scutirei de impozit comercial, să fie adevărați întreprinzători, neputând beneficia de scutire cei cari nu au decât rolul de administrator, mandatari sau salariați .

Expertizele fiscale. — Raportul de expertiză ordonată de Comisiunea de apel se va mărgini să facă examinarea diferitelor posturi din registre și acte, trăgând consecințele numai de natură contabilă iar cele de expertiză privind altă specialitate, numai consecințele de natura materiei supusă expertizei. Celelalte considerațiuni nu vor fi ținute în seamă.

(Art. 37 Codul de Procedură fiscală 1/IV/942).

Cum se calculează impozitul asupra expertizelor. — Din onorariul brut se scoate 1/3 drept cheltueli și se aplică impozitul de 24%.

Impozitul se scade apoi din onorariu la care s'a calculat și la rest se aplică supra cota de 5,50%, dacă expertul este căsătorit (necelibatar).

Dacă este celibatar impozitul supra cotă se dublează.

Dacă impozitul se suportă de parte, atunci suma ce rămâne din onorariu fixat, după ce se scade 1/3, se înmulțește cu 1,39237. La suma rezultată se calculează 24%, și apoi impozitul supra cotă ca mai sus.

Drepturile acționarilor. — Acționarii pot chema la răspundere Consiliul de Administrație și cenzorii, chiar dacă adunarea generală a decis să nu se pornească o asemenea acțiune. Acționarul sau acționarii trebue să dețină 7% din totalul acțiunilor și să intenteze acțiunea în termen de 6 luni dela ținerea adunării.

Tribunalul poate cere depunerea unei garanții iar în cazul unei acțiuni de rea credință poate condamna pe acționar la repararea prejudiciului adus administratorilor societății.

(Art. 16 din Decretul lege al funcționării Soc. anonime din 1940).

De la Secţiuni

CÂMPU LUNG-Bucovina. — **Inscrieri :** Contabil autorizat : d. Elizei Valcov, licenţiat al Academiei Comerciale din Bucureşti.

CÂMPU LUNG-Muscel. — **Inscrieri :** Contabil Stagiar : Dobrin I. Sever.

CETATEA ALBĂ. — Din iniţiativa d-lui Virgil C. Mătuşoiu, expert-contabil, contabilul Băncii Naţionale Cetatea Albă, Secţiunea Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţilor Contabili Cetatea Albă a fost reînfiinţată.

In şedinţa de constituire din 11 Iulie 1942 au fost aleşi :

Preşedinte : d. Vasile Abrudeanu, director B. N. R.

V.-Preşedinte : d. Virgil G. Mătuşoiu, contabil B. N. R.

Secretar : d. Ioan G. Sandu, şef de secţie Adm. Financiară.

Membri : d-nii Graţian Mărcuş, primsecretar Camera de Comerţ şi C-tin Petculescu comerciant.

Cenzori : d-nii Romulus Stoicovici, procurist Banca Românească, Ioan M. Coşniţă, casier Adm. Financiară şi Teodor Săndoiu, şef de birou Primăria Oraşului.

Persoanele de mai sus au fost desemnate a face parte din Comisia interimară de conducere şi de cenzori prin Decizia Consiliului Superor al Corpului 5 din Iunie 1942.

Colegiale

— D. GH. POPESCU a fost delegat Director General al Schimburilor cu străinătatea în Ministerul Economiei Naţionale.

— D. PROF. ION GRECU a fost numit Director al Românizării pentru Bucovina.

— D. Dr. LAZĂR IONESCU a fost delegat să îndeplinească funcţiunea de Director General al Casei de Depuneri şi Consemnaţiuni atât timp cât titularul, d. **Mircea Vulcănescu** va îndeplini funcţiunea de Subsecretar de Stat.

— D. AUGUST ŞTEFĂNESCU, Directorul Contabilităţei Ministerul Muncii, a fost numit cenzor la „Casa de Economii şi Credit a Personalului sanitar şi de ocrotire".

— D-nii GH. RAZUŞ şi RADU IONESCU au fost aleşi cenzori la Soc. „Laromet".

— D-l Dr. D. VOINA, colaboratorul nostru, Conferențiar al Academiei Comerciale din Cluj-Brașov a fost recomandat în unanimitate pentru a fi numit Profesor de Contabilitate generală la aceiași Academie.

Transmitem felicitări distinsului nostru colaborator.

— D-l AL. VLADESCU, Inspector general ad-tiv și d-l CORNELIU CURTA, Director Casa de Amortizare au fost numiți cenzori la I. A. R.

— D-l MIHAIL POȘOIU, Inspector financiar, a fost delegat Inspector general financiar.

— Încă una din realizările activității revistei a fost și înscrierea la facultatea de drept a absolvenților Școlilor superioare de comerț. Într'adevăr, anul acesta s'au înscris 180 bacalaureați ai Liceelor Comerciale, fiind răușiți și admiși în sesiunea de Octombrie numai 12 !

— Din scrisorile primite de la abonați :

Un coleg, inspector la o mare bancă din localitate, ne scrie : „Voi stărui mereu pe lângă colegii de aici, tineri și bătrâni, alaciști „sau comercialiști, **îndemnându-i să citească Revista, să și-o apro-„pie, căci este a lor, a tuturora.**

Un coleg, Expert Contabil, din Arad își închee astfel scrisoarea : „Ținem să ne exprimăm sincerile noastre mulțumiri co-„legilor acestei reviste și colaboratorilor ei, asigurându-i că noi „și mai departe vom căuta să le fim abonați și cititori, rugându-i „ca, nu numai tinerilor contabili începători, ci și nouă celor încă-„runțiți în serviciul contabil, **să ne fie și pe mai departe îndruma-„tori și apărători ai intereselor și cunoștințelor noastre profesionale.**"

O secțiune vecină județului Ilfov ne scrie : ...„vă rugăm să „binevoiți a primi expresiunea celor mai bune mulțumiri pentru „marile servicii aduse în mod **desinteresat** de „Revista Generală „de Comerț și Contabilitate, tuturor membrilor Corpului Conta-„bililor".

O secțiune din Banat închee astfel :... „Vă rugăm să semna-„lați activitatea noastră și sprijinul ce înțelegem să dăm revistei..."

— Se caută tânăr absolvent de Școală Superioară de Comerț din seriile de la 1936 încoace pentru preluarea unui comerț de pescărie în centrul Capitalei.

Nu se cere capital material, **ci muncă și cinste.**

— Rectoratul Academii Comerciale din Cluj, cu sediul la

Brașov, solicitându-ne pentru Bibliotecă colecția Revistei pe ultimii zece ani, ne-am adresat — întru cât Administrația Revistei nu mai are în depozit colecții întregi — câtorva colegi cu rugămintea de a satisface cererea.

Colegul nostru Ștefan Popescu, Directorul Contabilității Societății de Gaz și Electricitate, a oferit Corpului Absolvenților întreaga d-sale colecție pe 32 de ani, însoțind-o de o scrisoare din care extragem următoarele rânduri :

„M'am despărțit cu emoție de aceste volume pe cari le-am „citit și recitit cu drag și cum cuprind articole folositoare tineri„lor colegi le-am oferit cu bucurie sperând că vor fi de folos „la timp util".

Și pentru că din dar, dar se face, Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale superioare a oferit Academiei din Cluj nu numai colecția pe zece ani, **ci întreaga colecție a Revistei.**

Recenzii

Dr. Paul Apfelbaum: DIVIDENDENSTOP, DIVIDENDENABGABE. KAPITALAUFSTOCKLUNG. pag. 92 Stuttgart 1942.

Prin legea din Iunie 1941 s'a reglementat sub o nouă formă fixarea și distribuirea dividendelor. Cu acest prilej s'a dat dreptul întreprinderilor să facă o reevaluare a capitalului, putând pe această cale să îndulcească rigorile limitării și taxării dividendelor.

In numărul precedent Revista s'a ocupat de aproapede această lege.

Asupra acestei legi au apărut diverse Studii și Comentarii.

Unul din cele mai bune este al d-lui Paul Apfelbaum, care analizează fiecare dispoziție din lege și din ordonanțele respective, la lumina textelor și a technicei contabile și fiscale, căci noua reglementare pune în discuție o serie întreagă de chestuni.

Autorul se ocupă de situația diferitelor categorii de acțiuni, de convențiunile încheiate cu diferiți creditori în legătură cu procentul beneficiului, neto ajungând ca concluzia că nici unul din drepturile anterioare nu pot să fie stîrbite prin reevaluarea și reducerea procentului de dividend. In ce privește acțiunile cari nu sunt ocmplet vărsate, autorul consideră că acestea dau dreptul la noi acțiuni în raport cu valoarea lor nominală nu cu vărsămintele efectuate, cu condiția însă ca ulterior să completeze vârsămintele, — ceeace înseamnă că prin derogare dela Codul de Comerț se poate spori capitalul pe baza acestei legi, chiar dacă nu e complet acoperit vechiul capital.

Iată o chestiune ,pe care legiuitorul nostru a omis să o precizeze în Decretul Lege de reevaluare din 15 Ianuarie 1942.

Autorul se ocupă apoi de avantajele reevaluării di npunct de vedere al politicei de dividend şi din punct de vedere fiscal, aşa că, după părerea autorului organele de ocnducere ale soc. au obligaţia să supună adunării această chestiune cu tot materialul necesar, chiar dacă nu ar fi de părere c ăreevaluarea prezintă interes pentru societate.

Iată iarăşi o latură juridică importantă a problemei, pe care nu ştim dacă conducătorii societăţilor noastre şi-a upus-o în aplicarea legii din Ianuarie 1942.

Autorul se ocupă şi de problemele contabile, pe care le ridică reevauarea activului, arătând avantajul ce-l are deţinătorul unor acţiuni reevaluate de a le socoti în averea sa cu noua valoare.

De această chestiune ne ocupăm în acest număr, când vom discuta cum s'a procedat la noi din punct de vedere contabil.

Dr. Vim.

HERSTELLUNGSKOSTEN UND STAUER BILANZ: **Dr. Otto Veiel.** Erich Schmidt Verlag, Berlit.

Dr. Jur.Otto Veiel, Preşedinte la Curtea Superioară fiscală a tratat într'o broşură de 65 pag. problema mult discutată a „Costului de fabricaţie din punct de vedere fiscal".

Autorul stabileşte dela început că noţiunea „costului" nu este concepută la fel chiar în legiuirile, în care s'a introdus în ultima vreme această noţiune.

Astfel, după codul de comerţ noţiunea preţului de cost este mai elastică, lăsând libertate întreprinzătorului să adauge sau nu parte din cheltueli de administraţie.

Legea fiscală se ocupă mai mult de costul industrial iar legea preţurilor scoate unele elemente din cost şi le trece în cota de beneficiu, cu care se poate încărca mărfurile.

Dr. Otto Veiel tratează problema costului mai mult din punct de vedere fiscal, ilustrând expunerea sa cu exemple luate din practică.

Principial, costul fiscal se compune din ceeace efectiv se cheltueşte spre a obţine un bun economic ; tot ce nu este direct în legătură cu obţinerea bunului nu intră în costul de producţie, cu toate că poate să intre în costul comercial şi chiar în costul de fabricaţie din punct de vedere comercial.

Astfel, nu fac parte din costul de fabricaţie, după autor, amortismentul la bunuri deja amortizate, dobinzi, cheltueli de conducere administrativă, impozite comerciale, ofrande, etc.

Autorul tratează apoi fiecare grupă de cheltueli care fac parte din „Costul Industrial" s. a.

1. *Materii prime* şi *Materiale ;* 2. *Mâna de lucru,* inclusiv salarii administrative în legătură cu fabricaţia ; 3. *Cheltueli generale de fabricaţie,* în care intră şi *amortsmentul ;* 4. *cheltueli speciale,* modele, patente, cheltueli de cercetare şi desvoltare pentru o anumită fabricaţie.

Dr. Veiel se ocupă mai de aproape de capitolul mult discutat al

„*Cheltuelilor generale de fabricație*", al căror adaus la costul de fabricație este, după legea fiscală, o obligație pentru contribuabil, pe când după codul de comerț, o facultate.

Autorul analizează posturile care intră și care nu intră în cheltueli generale, precizând că nu intră în această categorie: cheltuelile conducerii generale, cheltueli de vânzare, de reclamă așa după cum am susținut și noi totdeauna.

In schimb ni se pare curios că nu înglobează în cheltueli de fabricație sumele cheltuite cu formarea ucenicilor.

Revenind asupra cheltuelilor generale, autorul încearcă să admită în costul de fabricație o cotă parte din cheltuelile generale de execuție nu de conducere, — ceeace credem că complică și mai mult problema, fără a avea cel puțin o justificare logică această descriminare a cheltuelilor generale administrative.

Cu drept cuvânt, Ministerul de Finanțe german în Instrucțiunile la legea contribuțiunilor directe din 1940 spune:

„Pentru motive de simplificare și uniformizare în materie de impunere, se prevede o activare a cheltuelilor administrative, — ceeace ar fi greu de stabilit".

La acestea, noi adăugăm un argument de logică. Obiectul unei întreprinderi industriale nu este să fabrice produse, ci să desfacă aceste produse, deci întreaga activitate administrativă și comercială are ca preocupare realizarea acestui obiectiv; dacă și în ce măsură s'a realizat aceasta, ne arată beneficiul brut dat de vânzare, din care trebue să se scadă totalul acestor cheltueli făcute în vederea obținerii acestui beneficiu.

In aceste cheltueli intră și dobinzile la sumele împrumutate, pe care și autorul, spre deosebire de alții, nu le adaugă la costul de fabricație; asemenea nu intră în costul de fabricație salariu pentru patron, care face parte din beneficiu.

In acelaș sens sunt o serie de deciziuni ale Curții Superioare fiscale, după cum ne arată și autorul la pag. 46.

El admite însă o excepție pentru dobinzile efectiv plătite în vederea obținerii unui produs cu lungă durată de fabricațiune, -- chestiune susceptibilă de discuție.

Autorul se ocupă apoi de repartizarea cheltuelilor generale, arătând că o distribuire ideală a acestor cheltueli nu este posibilă și că totdeauna trebue să se conteze pe o oarecare aproximație.

Lucrarea d-lui Dr. Veiel prezintă un deosebit interes acum când problema prețurilor este pe primul plan al preocupărilor oamenilor de guvernământ și al întreprinzătorilor.

Pentru susținerea revistei rugăm pe abonații noștri să recomande tuturor colegilor, contabili și comercianți, să se aboneze la revistă.

APEL

Se apropie sfârșitul anului, și, pentru ca să nu înregistrăm pagube ca în anul precedent, facem un ultim apel către colegii noștri cari nu au achitat încă abonamentul, fie pe trecut, fie pe anul curent, să ne trimită, cât mai curând posibil, plata prin mandat poștal.

Acolo unde se mai găsesc încă secțiuni cari înțeleg să continue din convingere susținerea revistei care a contribuit la crearea Corpului Contabililor, colegii vor găsi aceeaș bună voință pentru încasări.

Cu această ocaziune rugăm stăruitor secțiunile cari n'au mai dat semne de colaborare și cărora le vom trimite situații de restanțieri să țină seama de faptul că și lichidările trebuesc făcute în regulă pentru ca să nu înregistrăm deficite tocmai de la cei chemați să țină ordine în scriptele altora.

Virarea sumelor încasate se vor face de secțiuni prin Banca Națională a României Ct. Virament, decontările trebuind să urmeze imediat viramentului pentru ca să putem desfigura fișele abonaților.

Mulțumim călduros atât Secțiunilor din Ardeal și Banat cari, înțelegând semnificațiunea cuvântului „UNIRE" ne-au virat în mod regulat încasările, precum și acelora dintre abonați cari ne-au trimis direct abonamentele prin mandat poștal.

Abonații din Capitală cari n'au putut fi încă vizitați de încasatori, cari sunt mobilizați, sunt rugați să ne trimită costul abonamentului prin mandat poștal sau să facă achitarea direct la Administrația Revistei în fiecare zi între orele 9—13 și 16—19.

Cerem scuze abonaților pentru insistențele noastre, împrejurările însă ne silesc să facem apelul de mai sus, nu în interesul nostru, CI AL TUTUROR.

Suntem convinși că majoritatea colegilor au înțeles că lupta profesională și răspândirea culturii contabile, oricare ar fi piedicile, trebue continuată.

COMITETUL

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri Colegiale.

Inălțătoarea serbare scolastică dela liceul comercial „Nicolae Kreţulescu"

— Infiinţarea Asociaţiei tuturor Absolvenţilor —

In aula renovată a acestei şcoli — pe vremuri cea mai vastă şi mai frumoasă — în faţa foştilor şi actualilor profesori, a părinţilor, a elevilor şi a unui enorm număr de absolvenţi, din cele 55 de serii, cari umpleau până la refuz parterul, balcoanele şi galeria, a avut loc într'un cadru excepţional de festiv deschiderea anului şcolar.

S'a remarcat în sală prezenţa d-lor general Victor Iliescu, Ministru Subsecretar de Stat la Ministeru ISducaţiei Naţionale, d. Nicolae Butculescu, Preşedinte de onoare al Corpului Contabililor, Em. Brancovici, Profesor Universitar şi distins economist şi numeroşi industriaşi, comercianţi, bancheri şi funcţionari superiori la stat şi instituţii particulare, toţi foşti elevi ai şcolii.

Aspectul sălii a avut caracterul unei solemnităţi cum rar se întâlneşte în viaţa şcolastică. Deşi se prezenta o atmosferă de impunătoare sobrietate, totuşi pe feţele tuturor era atâta mulţumire sufletească încât se părea că şi foşti profesori ai generaţiilor trecute, ale căror tablouri se găsesc înşiruite pe pereţii aulei, — au prins viaţă; ochii lor par'că sclipesc, buzele lor par'că vorbesc iar din pereţii aulei se pare că s'aud svâcnirile inimilor acestor mari apostoli ai învăţământului comercial în cap cu Th. Ştefănescu, părintele contabilităţii în ţara noastră. Serbarea s'a deschis cu imnul regal intonat de corul şcolii de sub conducerea maestrului Budală.

Confesorul liceului, părintele Medrea, refugiat din teritoriul cedat al Ardealului, după ce a oficiat sfânta sfeştanie, a ţinut o cuvântare pilduitoare îndemnând tineretul la muncă şi ordine. Propune păstrarea unui minut de reculegere pentru foştii elevi ai şcolii căzuţi în războiul de reîntregire cât şi în acest război.

D. I. Constantinescu, directorul liceului, îşi exprimă mulţumirea că i s'a încredinţat conducerea unei şcoli cu un trecut atât de rodnic. De pe băncile acestei şcoli au eşit elementele cari au ilustrat viaţa culturală contabilă, financiară, economică şi comercială a ţării, şi cari din locurile unde prin muncă s'au înălţat n'au uitat niciodată templul de cultură de unde au primit învăţămintele de cari s'au folosit în viaţă. Prezenţa în sală,

spune d-sa, a atâtor absolvenți, reprezentanți ai celor peste 55 de serii astăzi mari industriași, mari comercianți, distinși profesori și înalți funcționari de stat și din instituțiunile particulare, prezent în sală a d-lui general Victor Iliescu, Ministru subsecretar de stat al educației naționale și d-sa **absolvent al seriei 1902,** este un strălucit exemplu pentru tineretul acestei școli. După ce salută în numele corpului profesoral pe reprezentanții generațiilor trecute de foști elevi ai școlii, le mulțumește că au răspuns la apelul d-sale de a se desăvârși organizația Asociației tuturor absolvenților trecuți în anuarul întocmit de regretatul fost director C. Rădulescu.

Regret, contniuă d-sa, retragerea d-lui Em. Brancovici dela președinția consiliului școlar după o activitate de 25 ani.

Face apel la colaborarea părinților pentru desăvârșirea educației elevilor și declară deschise cursurile anului școlar.

D. Nicolae Butculescu, noul președinte al comitetului școlar își exprimă marea mulțumire că școala găzduește un număr atât de mare de reprezentanți a atâtor generații de absolvenți printre care remarcă în primul rând pe d. general Victor Iliescu, azi ministru, fost elev al d-sale și unul dintre primii colaboratori ai „Revistei de Comerț și Contabilitate".

D. Ministru Victor Iliescu răspunde că se simte mândru că este absolvent al acestei școli și că a fost elevul aceluia care a reușit să întrunească la oalltă pe toți absolvenții școalelor comerciale din țara noastră.

A urmat apoi adunarea generală a foștilor absolvenți, care pentru formarea biroului alege prin aclamații pe d. E. Brancovici ca președinte iar ca asistenți pe d-nii Aureliu Marinescu, Inspector General C. Dumitrescu și profesor N. Negoiță.

D. Em. Brancovici mulțumește adunării, declară ședința deschisă și dă cuvântul d-lui profesor N. Negoiță care citește statutele Asociației, cari s'au votat cu unanimitate.

D. profesor C. Dumitrescu, Inspector General al Invățământului Comercial, fost elev al școlii, propune persoanele cari ar putea să facă parte din comitetul de conducere al Asociației.

Adunarea alege cu unanimitate de voturi ca membrii de onoare pe d-nii General Victor Iliescu, Em. Brancovici, Nicol. Butculescu, Alex. Pandele, I. Ciocârlie, I. D. Clinceanu, Ilie Mecu și A. Zănescu, iar în consiliul de ocnducere pe d-nii D. Cristescu (1892), N. Ioniță (1898) Spiridon Iacobescu (1899), Aureliu Ma-

rinescu (1900), D. Mociorniță (1905), dr. V. M. Ioachim (1909), C. Rasidescu (1911), V. Negoiță (1912), N. Penescu (1913), C. Dumitrescu (1914), N. Denischiotu, I. Mangâru, I. Petrescu, V. Iorgulescu și Gh. Radu (1941). Se aleg și d-nii Al. Ștefănescu, C. Podeanu, D. D-trescu, E. Zănescu și E. Boiu în comitetul de cenzori.

Intreaga adunare alege apoi prin entuziaste aclamații ca Președinte de onoare al asociației pe d. General Victor Iliescu.

Serbarea s'a încheiat cu o masă intimă pentru sărbătorirea d-lor profesori Em. Brancovici și C. Ștefănescu, unde s'au ținut cuvântări de o rară simțire colegială.

Și astfel s'a desfășurat o înălțătoare serbare școlastcă care va avea ca urmare în primul rând o rodnică actvitate pentru *spațiul vital al școlii*, care dela 4 clase, câte a fost pe vremuri, are astăzi 16 clase în aceiași clădire.

A. M.

Dela Asociația absolvenților

Școalei Comerciale Superioare Nr. 1 și a liceului N. Kretzulescu

Zilele trecute s'a ținut întâia ședință de constituire a comitetului de conducere al Asociației, prezidată de d. prof. universitar Em. Bracovici, asistat de d. prof. N. Negoiță, secretar.

Au fost prezenți aproape toți membrii de onoare, consilierii și cenzorii aleși de adunarea generală din 27 Septemvrie a. c.

După un schimb colegial de vedere au fost aleși în unanimitate ca președinte activ d-nii : Christescu, prim cenzor la B. N. B.; vice-președinți C. G. Demetrescu, inspector g-ral al învățământului comercial și Aureliu Marinescu; secretar N. Negoiță, profesor la liceul N. Bălcescu; casier I. Constantinescu, profesor și director al liceului N. Kretzulescu, membru de drept în consiliu, care cu învoirea comitetului deleagă această atribuție d-lui I. Georgescu, profesor al acetsui liceu.

In compunerea delegațiunei permanente sunt desemnați conform statutelor, d. președinte D. Christescu, iar în lipsa sa unul din vice-președinți C. G. Demetrescu și Aureliu Marinescu cu d. I. Constantinescu, directorul liceului și I. Mangâru, profesor.

D. Al Pandeli, membru de onoare și fost profesor timp de 35 ani al liceului N. Kretzulescu, urează cele mai frumoase realizări în domeniul activității acestei asociații preconizată de d-sa, cu mulți ani înainte.

D. St. Țenov, membru de onoare și fost profesor al acestui liceu, evidențiază importnața acestor organizațiuni ce sunt pe cale să se extindă pe lângă toate liceele comerciale din țară prin inițiativa d-lui Lăzărescu, subdirector al învățământului profesional din Ministerul culturii naționale și stăruința d-lui C. G. Demetrescu, inspector general. D. Țenov propune ca toate aceste organizațiuni să formeze — printr'o strânsă colaborare — o uniune a tuturor absolvenților liceelor comerciale din țară, sub conducerea Corpului absolvenților acestor școli, o veche organizare bine apreciată prin trecutul său de muncă pe ogorul economiei naționale și al sprijinului ce întotdeauna l-a dat acestor absolvenți.

Deasemenea și d. Andrei Zănescu, inspector B. N. R., se oferă să facă aceiași propagandă printre funcționarii B. N. R., absolvenți ai acestei școli comerciale superioare.

D-l Butculescu se asociază la propunerea făcută și consiliul hotărăște punerea în aplicare a acestei inițiative.

D-l profesor Brancovici și Aureliu Marinescu, propun și consiliul hotărăște reluarea demersurilor pe lângă autoritățile în drept a echivalării drepturilor absolvenților școalelor comerciale superioare, ieșiți înaintea lui 1913, când s'a înființat Academia Comercială, numai în ce privește înaintările în funcțiunile publice și particulare, înlăturându-se astfel o nedreptate făcută acestor vechi absolvenți.

D. C. G. Demetrescu, inspector general al învățământului comercial, va stărui să se introducă în legea ce se pregătește acest deziderat și va face toate insistențele pentru înscrierea în asociație a tuturor absolvenților ai liceului Kretzulescu, stabiliți prin diferitele orașe ale țării.

D-l St. Solacolu, industriaș amintește că în Noemvrie a. c., se împlinesc 100 de ani dela nașterea defunctului Th. Ștefănescu, cel mai de seamă profesor de contabilitate, considerat ca părintele acestei științe în țară la noi și un aprig susținător al absolvenților școlii comerciale și propune comemorarea cu toată solemnitatea cuvenită acestui pios eveniment. D-nii Brancovici și

Sp. Iacobescu, elogiază memoria distinsului defunct și consiliul deleagă pe d-nii Butculescu, Sp. Iacobescu, Aureliu Marinescu și St. Solacolu cu organizarea acestei solemnități.

Ședința a luat sfârșit într'o foarte plăcută atmosferă, plină de furmoase promisiuni de viitor manifestate de cei prezenți.

STATUTELE

ASOCIAȚIEI ABSOLVENȚILOR FOSTEI ȘCOALE COMERCIALE SUPERIOARE No. 1 ȘI AI LICEULUI COMERCIAL „N. KREȚULESCU" DIN BUCUREȘTI

CAPITOLUL I

DENUMIREA, SCOPUL, DURATA

ART. 1. — Se înființează — Asociația Absolvenților fostei școale Comerciale superioaer No. 1 și a Liceului Comercial „N. Krețulescu", din București.

Funcționarea acestei Asocaiții este reglementată de prezentele Statute.

ART. 2. — Scopul acestei Asociații este :

a) asocierea tuturor absolvenților acestei școale pentru creiarea, întreținerea și desvoltarea de raporturi de solidartate și de sprijin reciproc;

b) ajuorarea materială și morală a acestei școale și a membrilor asociației;

c) sprijinirea acțiunilor culturale și economice — naționale desfășurate de membrii acestei asociații.

ART. 4. — Durata Asociației este nelimitată.

CAPITOLUL II

MEMBRII ASOCIAȚIEI

ART. 5. — a) Sunt membri activi ai Asociației toți absolvenții de origină etnică română, percum și foștii și actualii Profesori titulari ai școalei, cari se înscriu în Asociație și cotizează.

b) Sunt membri donatori acei cari vor face donațiuni de la 10.000—100.000 lei.

c) Sunt membri de onoare toți acei cari vor face acestei Asociații donațiuni sau legate peste 100.000 lei, — precum și foștii și actualii demnitari în Stat sau conducători de întreprinderi, cari au absolvi această școală și vor aduce mari servicii Asociației.

CAPITOLUL III

FONDURILE ASOCIAȚIEI

ART. 6. — Fondurile Asociației se alcătuesc și se alimentează din :

a) Cotizația anuală a fiecărui membru, de minimum 300 lei anual, plătibilă integral sau în rate;

b) din donațiuni, legate și orice alte contribuțiuni;

c) din veniturile produse din fructificarea fondului creiat prin contribuțiunile prevăzute la alin. a) și b).

ART. 7. Sumele rezultate din cotizații și din diferite contribuțiuni (donații, legate ,etc.) vor fi depuse la C .E. C.

CAPITOLUL IV

CONDUCEREA ASOCIAȚIEI

ART. 8. — Organele de conducere ale Asociației sunt:

a) Adunarea geenrală;

b) Comitetul.

ART. 9. — Adunare ageneralâ este compusă din toți membrii Asociației;

ART. 10. — Adunarea generală este de două feluri; Adunare ordinară și extraordinară.

CAPITOLUL V

ADUNARILE GENERALE

ART. 11. — Adunarea generală ordinară se întrunește odată pe an. Ea se consideră convocată de drept la data deschiderii anului școlar. Adunarea generală ordinară se convoacă de Președintele Comitetului cu cel puțin 15 zile înainte de data fixată pentru ținerea ei. Convocarea se va face prin publicațiuni într'un ziar răspândit, în Revista generală de Comerț și Contabilitate și în Buletinul Contabililor și va cuprinde data și ordinea de zi.

ART. 12. — Atribuțiunile Adunării generale ordinare sunt :

a) aprobă bilanțul și contul de venituri și cheltueli și dă Co-

mitetului descărcare pentru gestiunea anului financiar;

b) Aprobă bugetul pentru anul următor, care trebue să cuprindă și subvențiile necesare școlii, fondurile de ajutorarea membrilor Asociației precum și bursele elevilor și absolvenților cari vor urma cursuri de specializare ;

c) Alege membrii în Comitet și în comisiunea de Cenzori precum și pe Președintele și membrii de onoare. Alegerea se va face prin vot ; candidaturile se vor depune în mâinile Președintelui Comitetului cu 3 zile înainte de ținerea Adunării generale;

d) Fixează cotizațiile anuale ale membrilor ;

e) Stabilește programul de activitate pentru anul viitor ;

f) Hotărăreşte asupra plasamentului fondurilor Asociației.

ART. 13. — Adunarea generală ordinară este valabil constituită dacă sunt prezenți cel puțin o jumătate plus unul din totalitatea membrilor Asociației; hotărîrile se iau cu majortatea absolută. Dacă la prima ședință nu se poate întruni acest număr, Adunarea generală ordinară se va ține la aceiași oră și cu aceiași ordine de zi, în prima Duminică, după cel puțin 8 zile dela data primei convocări, fără altă înștiințare, când se va putea lucra cu orice număr de membri prezenți.

Modificarea statutelor se va face numai de Adunarea generală extraordinară, pentru care este necesară prezența a unui număr de cel puțin 3/4 din totalitatea membrilor, precum și votul afirmativ a 2/3 din numărul voturilor exprimate.

Toți membri Asociației au vot egal la Adunările generale. Un membru poate da procură de reprezentare altui membru, nimeni nu poate avea însă mai mult de cinci procuri.

ART. 14. — Adunarea generală extraordinară se convoacă de Președintele Comtietului oridecâteori se va crede necesar; mai poate fi convocată și de Comisiunea Cenzorilor sau de 1/3 din numărul membrilor Asociației. Formalitățile de convocare și de ținerea ședinței sunt cele dela Adunarea generală ordinară.

CAPITOLUL VI

COMITETUL ASOCIAȚIEI

ART. 15. — Comitetul este compus din 10-14 membri, aleși de Adunarea generală pe termen de 3 ani iar Directorul Liceului Comercial „N. KREȚULESCU" este de drept membru în acest

Comitet. In fiecare an se va reînoi câte 1/3 din numărul membrilor Comitetului prin tragere la sorți; membri ieșiți la sorți nu vor mai putea fi realeși decât după 3 ani dela expirarea ultimului mandat. Funcțiunea de membru în comitet sau de cenzor e onorifică.

Membrii Comitetului și ai Comisiunii de Cenzori trebuie să fie din diferite serii de absolvenți .In caz de vacanță, Comitetul și Comisia se complectează prin cooptare, urmând ca alegerea definitivă în locurile vacante să se facă la prima Adunare generală.

Și la cooptare se vor respecta normele de mai sus, adică membrii cooptați să fie din serii diferite de absolvenți.

ART. 16. — Membrii Comitetului se vor întruni pentru constituirea cel mai târziu la o săptămână dela data alegerilor. Comitetul va alege dintre membrii săi un Președinte, doi Vice președinți, un secretar și un casier. Candidaturile sunt individuale.

Pentru a putea lucra valabil, este necesară prezența a cel puțin 1/2 plus 1 din membrii Comitetului.

Comitetul se întrunește cel puțin odată pe lună. Membrii cari lipsesc nemotivat la mai mult de 3 ședințe se consideră demisionați.

Membrii de onoare vor putea lua parte la ședințele comitetului, cu vot consultativ.

ART. 17. — Atribuțiunile Comitetului sunt:

a) Execută deciziunile Adunărilor generale;

b) Administrează averea Asociației;

c) Activează — pe orice cale — pentru a strânge fondurile necesare măririi actualului local al școlii, înzestrarea ei cu materialul necesar precum și pentru ajutoarera membrilor Asociației în vedera înființării de întreprinderi.

Intrebuințarea ajutoarelor acordate membrilor Asociației va fi controlată de Comitet. Atât aceste ajutoare, cât și bursele acordate elevilor și absolvenților vor fi restituite în condițiunile, limitele și la datele cari vor fi stabilite de Comitet, spre a putea beneficia și alte serii de elevi, absolvenți și asociați, din fondul de rulment care va rezulta .

d) Numește și revocă personalul necesar fixânddu-i — când este cazul — un salariu.

c) Acordă dreptul de semnătură persoanelor cari vor putea semna valabil ;

f) Inchee bilanțul și contul de gestiune, întocmind bugetul și darea de seamă pe care le va supune spre aprobare Adunării generale ordinare.

ART. 18. — Pentru rezolvarea chestiunilor curente, Comitetul va alege ,din sânul său o delegație permanentă compusă din Președinte sau unul dintre vice președinți și doi membri. Atribuțiunile ei se vor fixa de Comitet.

ART. 19. — Președintele este delegatul Comitetului, el reprezintă — de drept — Asociația în fața oricărei autorități, în justiție precum și acolo unde va fi necesar.

CAPITOLUL VII

CONTROLUL ASOCIAȚIEI

ART. 20 .— Controlul gestiunii Asociației va fi exercitat de o Comisiune de Cenzori formată din 3-5 membri, aleși în fiecare an ,precum se prevede în art. 15. Atribuțiunile Cenzorilor sunt:

a) Să verifice gestiunea cel puțin odată pe trimestru.

b) Să verifice, la finele anului, bilanțul și contul de venituri și cheltuei și să întocmească raportul respectiv pe care să-l depună la Asociație cu cel puțin 15 zile înainte de data fixată pentru Adunarea generală ordinară.

Cenzorii pot lua parte, în mod consultativ, la ședințele comitetului.

CAPITOLUL VIII

DISPOZIȚIUNI FINALE

ART. 21. — Anul financiar începe la 1 Septembrie și se termină la 31 August, cu excepția primului an, care va începe la data constituirii legale a Asociației.

ART. 22. — In caz de disolvarea Asociației averea ei va trece în patrimoniul Liceului comercial „N. KREȚULESCU", din București.

ART. 23. — Pentru toate chestiunile neprevăzute de aceste statute se va aplica legea persoanelor juridice.

Autentificat de Trib. Ilfov, Secția Notariat, sub No. 29370/942.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI «REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE», ORGAN CARE VĂ APĂRĂ INTERESELE.

MAŞINA ACEASTA URIAŞĂ...

...pentru ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puţin exagerat. Totuşi este perfect adevărat. Pentru a vă călca îngeria lesne şi economic, au lucrat zeci de mari inventatori şi au fost investite milioane.

Să nu aveţi la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, înseamnă să nu te foloseşti de realizările tehnice moderne.

Nr. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

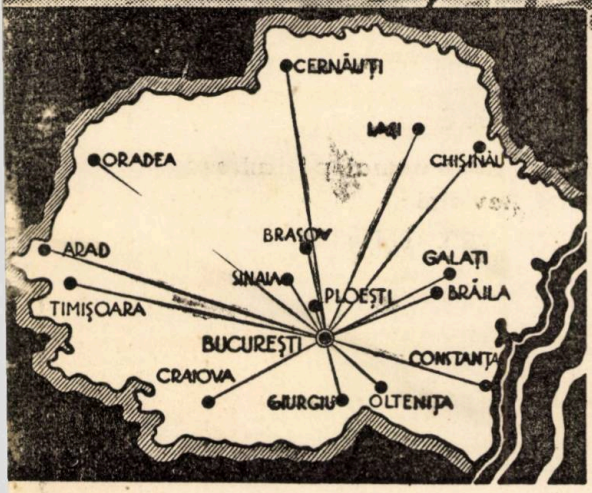

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- **A TERMINA AFACERI IMPORTANTE**
- **A REALIZA UN PROFIT**
- **A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE**

E STE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administrației Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

EXECUȚIA :
Institut de Arte Grafice
INFORMAȚIA - INDEPENDENȚA
București, Str. Academiei, 17
NOEMBRIE 1942

1942

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXI. — No. 12 DECEMBRIE 1942

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

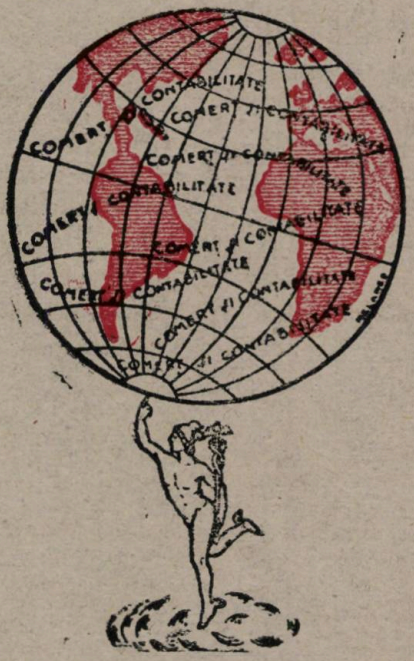

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI.—STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M Fost Preşedinte Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 360

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 40 LEI

Anul XXXI. — No. 12 Decembrie 1942

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Comitetul: Înștiințare către toți abonații revistei — — — — — 289
Dr. V. M. Ioachim: Normalizarea Contabilității: Note pe marginea unui Anteproect — — — — — — — — — — — — — 290
Lucrările pentru normalizarea contabilității și calculației — — 303
Comitetul: O anchetă asupra „Normalizării Contabilității și Costurilor" — — — — — — — — — — — — — — — — — 305
Gh. Em. Rîureanu: Technica înregistrării la Conturile de Ordine și de Evidență — — — — — — — — — — — — — — 307
Conferințele D-lui Dr. Konrad Mellerowicz — — — — — — — 311
Recenzii. — Colegiale — — — — — — — — — — — — — — — 314

Înștiințare către toți abonații revistei

Se aduce la cunoștință că revista și-a asigurat apariția pentru anul viitor, însă cu enorme sacrificii din partea Comitetului de conducere al corpului Absolvenților comercialiști.

Pentru ca să nu fim expuși la cheltueli inutile cu imprimatul, cu întrebuințarea hârtiei și cu expediția, rugăm insistent pe toți colegii noștri, abonați, să ne comunice în scris dacă înțeleg să reînoiască abonamentul la revista care le-a adus foloase de necontestat timp de 32 ani; — Cu modul acesta vom cunoaște exact numărul de exemplare ce va trebui să tipărim cu începere dela 1 Ianuarie 1943.

Din răspunsuri vom avea plăcerea să constatăm încă odată dovada solidarității, — pentru care activăm cu atâta perseverență, — precum și aprecierea unanimă a recunoașterei sacrificiilor ce facem.

Nu vom mai imprima și expedia de cât numărul de reviste cu abonamentele plătite și cu restanțele justificate (boală, mutare, concentrare).

Avem colegi pe front cari nu ne-au uitat, ne-au trimis costul abonamentului și ne-au cerut

să le trimitem revista chiar la unitatea din cari fac parte ; ***acestora le-am trimis revista, ca omagiu, acolo unde se găsesc, iar la domiciliu revista cu abonamentul achitat.***

Facem un călduros apel pentru achitarea abonamentului pe 1943 chiar la începutul anului, prin mandat poștal sau prin contul nostru de virament la Banca Națională a României.

Acolo unde se găsesc secțiuni al căror conducători au apreciat și apreciază foloasele aduse de revistă profesiunii noastre, abonații vor găsi aceeaș caldă înțelegere și îndrumare.

Cerem încă odată scuze abonaților pentru insistențele noastre, împrejurările însă ne silesc să facem înștiințarea de mai sus, nu în interesul nostru, **ci al tuturor.**

Trimiterea abonamentului ține loc de înștiințare.

COMITETUL

Normalizarea Contabilității

Note pe marginea unui Anteproect

Ideia normalizării contabiltății pornește dela ceeace s'a făcut în Germania în ultimii ani pe acest tărâm.

In această țară, străduințele pentru uniformizarea contabilității datează de aproape trei decenii. J. Fr. Schaer, în Buchaltung u. Bilanz, Berlin 1914, publică un plan de conturi pe care îl recomandă întreprinderilor.

După războiul din 1914—1919, organizațiunile profesionale și Oficialitatea s'au ocupat cu întocmirea unor planuri de conturi, la început aceste planuri de conturi având un caracter cu totul facultativ.

Unul din planurile de conturi care a avut aplicațiuni în practică, a fost „Normalplan für Fabrikbetriebe" întocmit în 1930 de Uniunea Fabricilor de Mașini (V.D.W.A.) Acest plan fiind întocmit de însăși cei interesați s'a avut în vedere ca planul să aibă un caracter general aplicabil tuturor întreprinderilor, fără a se intra în amănunte

și fără a impune industriilor respective modificări radicale în metodele lor de înregistrare.

Pentru interesul ce-l prezintă în legătură cu străduințele ce se fac acum și la noi în direcția uniformizării contabilității, dăm mai jos acest plan :

1) Numerar și creanțe de încasat.
2) Angajamente.
3' Investiții.
4) Materii prime — Piese de schimb.
5) Cheltueli după felul lor.
6) Mărfuri în fabricație — Semifabricate. Chelt. diverse și regia.
7) Produse fabricate.
8) Rezultate și diminuări de rezultate.
9) Capital și Conturi de Închidere.

In 1935 profesorul Schmalenbach (Schmalenbach, Der Kontenrahmen 4 Auflage Leipzig 1935) reia ideia planului de conturi după sistemul zecimal și recomandă următorul cadru de conturi, din care s'au inspirat și autorii Anteproectului întocmit de o parte din membrii Comisiunei numită în 1941 de fostul Minister al Coordonării ca să studieze această chestiune.

Cadru de conturi Schmalenbach:	**Propunerea din Anteproect:**
0. Conturi fără mișcare în cursul anului (Ruhende Konten) — Investiții, Capital, Rezerve.	0. Conturi de dotație și investiții (Ruhende Konten).
1. Conturi financiare.	1. Conturi financiare.
2. Venituri și cheltueli neutrale.	2. Venituri și cheltueli neutrale.
3. Cheltueli după felul lor cari nu intră în alte categorii.	3. Conturi de mărfuri.
4. Cheltueli materiale și simbrii.	4. Conturile elementului de cost.
5. Liber.	5. Conturi de imputare a costurilor.
6. Secții ajutătoare (Conturi de cheltueli pe subdiviziuni technice sau administrative).	6. Conturi de sectorizare a costurilor
7. Secții principale (Conturi de cheltueli pe subdiviziuni technice sau administrative.	7. Conturi de produse.
8. Semifabricate și fabricate.	8. Conturi generatoare de rezultate.
9. Vânzări, Rezultate Conturi de Inchidere.	9. Conturi de Inchidere și Evidență.

Aceste preocupări au fost, însușite de oficialitate, care la 12 Noebmrie 1936 dă o dispoziție către organizațiunile profesionale

ca să se străduiască ca prin norme de contabilizare și calculație să se ajungă la o reformă generală și unitară a sistemului de socoteli.

Pe baza acestor lucrări s'a întocmit Decretul din 11.II.1937. Ministerul Economiei Naționale întocmește un cadru de conturi ca o indicație, — pe care îl recomandă Asociațiunilor Profesionale pentru ca acestea să întocmească pe această bază planuri de conturi obligatorii pentru membrii Asociației, după ce aceste contabilități-tip vor dobândi și aprobarea Comisarului General al Prețurilor.

Acest cadru de conturi pornește dela Cadrul Conturilor al 'ui Schmalenbach, însă este conceput într'o formă ceva mai generală pentru a se putea adapta la toate categoriile de întreprinderi in mod treptat ca aplicațiune generală și complectă.

Dăm mai jos și acest plan:

0. Conturi de Investiții și Capital.
2. Conturi financiare.
3. Conturi pentru materii prime, materii accesorii, respectiv pentru cumpărări de mărfuri.
4. Conturi de cheltueli după felul lor.
5. Liber.
6. Liber.
7. Conturi de produse fabricate și semiproduse.
8. Conturi de Rezultate, respectiv de Vânzări.
9. Conturi de Inchidere.

} Conturi de fabricație și de calculație.

Și acest cadru de conturi nu a devenit obligatoriu imediat, ci pe baza lui parte din organizațiunile profesionale au întocmit planuri de conturi amănunțite, devenind obligatorii — cele ce au fost întocmite și aprobate — la 1 Ianuarie 1939, și acestea numai la întreprinderile de o anumită mărime, existând și azi unele categorii de întreprinderi cari nu au întocmit planuri în cadrul conturilor fixate prin decretul din 11 Noembrie 1937.

Până la 1 Ianuarie 1942 s'au aprobat circa două sute planuri de conturi pentru diverse ramuri industriale, comerciale, etc.

La 16 Ianuarie 1939 au apărut și „Normele generale de calculație" care statuează principiul că o calculație rațională trebue să aibă la bază înregistrarea procesului de fabricație dup trei criterii:

I) Fel de cheltuială (Kostenarten).

II) Locul care a dat loc la cheltuială (Kostenstellen).

III' Produsul, care suportă cheltuiala (Kostentraeger).

Deși literatura contabilă și technica contabilă recunoaște justețea acestui principiu, totuși date fiind greutățile ce le întâmpină

aplicarea, toate cercurile, inclusiv cele oficiale, sunt de acord că o schematizare uniformă cu caracter obligatoriu în această direcție și o repartizare ideală a cheltuelilor pe loc de producție și pe produs nu este posibilă.

De aceea și în „Allgemeine Grundsaetze der Kostenrechnung" se întrebuințează expresia „sollen" și nu „müssen" (Zur Erreichung der Ziele der Kostenrechnung *sollen* die Kosten erfasst und gegliedert werden nach : *Kostenarten, Kostenstellen, Kostentraeger)* pentru aplicarea acestui principiu. Asemenea se prevede facultatea pentru întreprinderi de a urmări prin contabilitate sau pe cale statistică prin „Betriebsrechnungebogen" gruparea cheltuelilor după locurile cari le-au provocat fiind suficientă gruparea: *Cheltueli producție, Cheltueli Administrative, Cheltueli Vânzare.*

Repartizarea pe produse a cheltuelilor se poate face fie prin contabilitate — ceeace la o industrie cu produse multiple este foarte greu, fie pe cale statistică.

Decretul recunoscând greutatea și uneori chiar imposibilitatea repartizării cheltuelilor pe fiecare produs, recomandă gruparea pe categorii de articole — și efectuarea de calculații technice extracontabile pe produse din timp în timp.

Toate aceste preocupări, despre care am vorbit până acum, sunt în strânsă legătură cu politica prețurilor, de aceea accentul este pus pe calculație.

Concoimtent însă — am putea spune independent de aceste străduințe — sunt în Germania preocupările pentru o reglementare mai amănunțită a societăților pe acțiuni, mai ales în ce privește administrația, întocmirea și prezentarea socotelilor.

Și în aceste preocupări, găsim străduințe pentru uniformizarea pe cât posibil a contabilității și în special a bilanțurilor date publicității, însă pentru alte considerațiuni. De aceea, dispozițiunile cari au fost legiferate în această direcțiune, privesc numai socetățile pe acțiuni.

Aceste dispoziținni nu merg de cele mai multe ori mână în mână cu dispozițiunile cuprinse în decretele de cari am vorbit mai sus privind reglementarea prețurilor și a conturilor.

Prima dispoziție pentru uniformizarea nu atât a contabilității cât a Bilanțurilor și anume a celor date publicității a fost luată prin legea modificatoare a societăților pe acțiuni din 19 Septembrie 1931, în care s'a prevăzut un Bilanț tip și un Cont de Profit și Pierdere tip pentru societățile pe acțiuni.

Cu foarte puține modificări, aceste dispoziţiuni sunt cuprinse şi în legea modificatoare din 30 Ianuarie 1937, azi în vigoare cu mici modificări.

Deci schemele de Bilanț tip şi de Profit şi Pierdere tip pentru soc. anonime din 1931 au rămas aproape aceleaşi, deşi între timp au apărut „Normele generale de Contablitate şi Calculaţie" ale Ministerului Economiei Naţionale.

Explicaţia constă în aceea că se recunoaşte soc. pe acţiuni dreptul de a întocmi un bilanț şi un cont de profit şi pierdere intern şi altul pentru publicitate — în care conturile pot fi altfel grupate decât sunt în contabilitate.

Schema de Bilanț tip este următoarea:

ACTIV

I) Vărsăminte de efectuat asupra capitalului subscris.
II) Investiţii, în care intră după legea din 1937 şi participaţiunile.
III) Avere circulantă.
IV) Posturi tranzitorii.

PASIV

I' Capital social.
II) Rezerve.
III) Posturi rectificative la investiţii (Fond de amortizare).
IV) Rezerve pentru datorii probabile.
V) Angajamente.
VI) Posturi tranzitorii.

Iar Schema pentru contul de Profit şi Pierdere cuprinde următoarele conturi:

Cheltueli

1) Salarii şi simbrii.
2) Sarcini Sociale.
3) Amortizări şi rectificări de valori la Investiţii.
4) Dobânzi, dacă depăşesc pe cele încasate.
5) Impozite.
6) Contribuţii la Asociaţiuni obligatorii.
7' Deprecieri de valoare şi alte pierderi.
8) Cheltueli extraordinare.
9) Toate celelalte cheltueli, dacă depăşesc produsul obţinut la Venituri sub punctul I).

Venituri

1) Produsul anual, după scăderea cheltuelilor, altele decât cele cuprinse și specificate mai sus.

2) Venituri din participațiuni.

3) Dobânzi, dacă depășesc pe cele plătite.

4) Venituri extraordinare.

5) Venituri din desființarea rezervelor legale.

6) Subvenții extraordinare primite.

Aceste Scheme nu au un caracter rigid obligator. Iată în această privință textul art. 131 și 132:

„In Bilanțul anual (în Contul de Profit și Pierdere) se vor arăta separat posturile ce urmează, susceptibile de subdiviziuni, dacă ramura economică respectivă nu necesită o grupare derogatorie care trebue să aibă aceiași valoare", iar art. 134 prevede:

„Ministerul de Justiție, cu avizul Ministerului Economiei Naționale, este împuternict să întocmească formulare speciale de Bilanț și Profit și Pierdere, care să deroge dela art. 131 și art. 132 sau să le completeze".

Ministerul de Justiție a făcut uz de această dispoziție. edictând formulare speciale derogatorii pentru Bănci hipotecare, pentru soc. de asigurare, soc. de construcție, cooperative, etc. etc. așa că nu se mai poate vorbi de o schemă uniformă de Bilanț.

Atât normele generale de contabilitate și calculație edictate de Ministerul Economiei Naționale cât și normele contabile cuprinse în legea asupra soc. pe acțiuni nu sunt obligatorii pentru Ministerul de Finanțe, care pretinde și el pentru necesitățile fiscale să se întocmească un Bilanț fiscal, având alte criterii pentru considerarea cheltuelilor și evaluarea bunurilor.

In concluzie, Germania, care a servit autorilor Anteproectului ca îndemn și model pentru uniformizarea contabilității în România, n'a ajuns, după aproape 30 de ani de preocupări teoretice și practice, să edicteze norme generale de contabilizare unanim admise și de legiuirile cu caracter juridico-comercial și de cele cu caracter economic, fiscal și de legiuirile cu caracter excepțional.

Pentru necesitățile calculației prețurilor, s'a ajuns la unele norme generale la început cu caracter facultativ și acum în curs de aplicațiune obligatorie cu concursul Asociațiunilor Profesionale.

II

Uniformizarea contabilității în România

Și în România, după războiu, s'a discutat la început teoretic uniformizarea contabilității fie prin uniformizarea denumirii conturilor, fie prin stabilirea unei sau unor scheme de Bilanț și Cont de Profit și Pierdere tip, fie prin fiixarea unui sau unor planuri de conturi.

In 1927 s'a ajuns la un Bilanț tip pentru întreprinderile economice înființate pe baza legii pentru valorificarea și administrarea Avuțiilor publice, iar în 1934 prin Legea și Regulamentul Bancar s'a ajuns la norme generale de evaluare și la un Bilanț și un Cont de Profit și Pierdere tip pentru Bănci fără a se face obligatoriu un anume plan de conturi.

Prin Codul de Comerț cel nou, ce urma să intre în vigoare, se prevăzuse pentru soc. pe acțiuni anume norme de înregistrare pentru unele posturi, pentru estimațiuni și pentru prezentarea Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere, — fără ca aceste norme să ducă la un cadru de conturi nici chiar pentru soc. anonime. Inițiativa luată de fostul Minister al Coordonării în 1941 de a se reglementa normele de contabilizare și de prezentare a Bilanțului a dus la formarea unei comisiuni de experți contabili și juriști, din care însă lipseau tocmai acei, cărora urma să li se aplice aceste norme, adică reprezentanții întreprinderilor, sau cel puțin ai Asociațiunilor Profesionale.

Comisiunea nici chiar din punct de vedere teoretic contabil nu a ajuns la un punct de vedere unitar. Dela primele ședințe s'au format două curente, fiecare discutând apoi separat și depunând rapoarte separate la Ministerul Coordonării.

Ar fi fost interesant să se fi trimis spre examinare Asociațiunilor nu numai raportul Comisiunei, care a lucrat sub președenția d-lui prof. I. N. Evian, ci și al Comisiunei care a lucrat sub președenția d-lui prof. Sp. Iacobescu. Examinând ambele propuneri, se poate desprinde punctele de asemănare și de deosebire între ideile reprezentate de cele două Comisiuni.

Comisiunea prof. I. Evian, al cărei Anteproect se discută acum la Ministerul Economiei Naționale, pornește în fixarea Cadrului de Conturi dela sistemul zecimal al lui Schmalembach, fără a face vreo legătură între această grupare și teoria conturilor.

De aceea, găsim în grupa V atât conturile de Investiții cât și conturile de Capital și Rezerve, — cari fac parte teoretic și practic din categorii deosebite. Grupa O nu conține deci elemente asemănătoare; faptul că nu se lucrează cu aceste conturi în cursul anului nu constituie un semn distinctiv de ordin juridic sau economic.

Aceiași observație facem pentru Conturi financiare, care cuprind atât Conturi de Activ (Casse, Efecte de primit) cât și Conturi de Pasiv (Efecte de Plată, Creditori).

O grupare logică trebue să pornească dela ideia că aceiași categorie mare sau mică (grupă, clasă, subdiviziune) să cuprindă elemente care au puncte de asemănare.

Comisiunea prof. Sp. Iacobescu pornește dela acest principiu în fixarea cadrului de conturi — punând acest cadru în legătură strânsă cu teoria patrimonială a contabilității profesată de d-sa la Academie și adoptată în mare parte de literatura cnntabilă românească.

D-sa, fără a se servi de sistemul zecimal, se menține la grupele de conturi având la bază teoria patrimonială și anume:

Conturi de valori	Conturi de Fonduri
Conturi de persoane debitoare	Conturi de persoane creditoare
Conturi de rezultate negative	Conturi de rezultate pozitive
Conturi de ordine și Evidența debitoare.	Conturi de ordine și Evid. creditoare.

Desigur că și această clasificare în 8 grupe de conturi nu exclude întrebuințarea sistemului zecimal, care prezintă multe avantagii și este necesar mai ales într'o contabilitate mecanizată.

Acest cadru de conturi (prof. Iacobescu) care are la bază o rațiune contabilă — are avantajul că este destul de larg conceput pentru a se încadra în el orice întreprindere, respectiv orice plan de conturi, nepunând dela început problema repartizării cheltuelilor pe zone și pe produse prin conturi, — problema care privește mai mult industria și care am văzut câtă greutate întâmpină în practică și chiar în teorie pentru a se ajunge la o repartizare justă.

Separând dela început conturile în grupe mari după funcțiunea lor economică și juridică, se poate avea în totalul fiecărei grupe cifre cari prin ele însă-și au o semnificație fără a intra în analiza conturilor ce compun grupa. Vom avea pe deoparte: Averea sub formă de conturi de valori și de persoane iar pe de altă parte Pasivul sub formă de fonduri proprii și angajamente iar rezultatele

vor fi deasemenea separate după: Cheltueli și Pierderi deoparte și Venituri brute de altă parte, ceeace nu este cazul în cadrul de conturi Evian unde la grupa 2 sunt „Venituri și Cheltueli neutrale" la un loc.

O altă deosebire principială între Anteproectul Evian și Anteproectul Iacobescu este că Antepoectul Evian voește să întocmească un singur formular tip obligatoriu de Bilanț și Cont de Profit și Pierdere pentru toate categoriile de întreprinderi și deci și planuri de conturi desvoltătoare uniforme, pe când Anteproectul Iacobescu, ținând seama de particularitățile principalelor categorii de întreprinderi întocmește formulare de Bilanț tip și Profit și Pierdere tip separat pentru: Intreprinderi Comerciale, Intreprinderi Industriale, Bănci și Asigurări.

Găsim că această soluție este mai logică, căci după ce am fixat un cadru general de grupe mari de Conturi aplicabil tuturor întreprinderilor, întocmirea planurilor de conturi înlăuntrul acestui cadru trebue să se adapteze naturii fiecărei categorii de întreprinderi, cu conturile specifice fiecărei ramuri.

Asemenea și pentru formularele de Bilanț și Cont de Profit și Pierdere, care este bine să derive din planul de conturi.

De exemplu: Bilanțul-tip prevăzut de legea Bancară are cu totul alt cuprins față de Bilanțul-tip al unei Intreprinderi comerciale sau industriale.

De altfel și Anteproectul — după ce la Art. 15 dă o schemă cu posturile ce trebue să figureze în Bilanț și în Contul de Profit și Pierdere — la Art. 20 prevede că „este autorizat Consiliul Superior să stabilească pe baza anexelor, tipuri de Bilanțuri și de Profit și Pierdere pe grupuri, după spcialitatea sau obiectul fiecărui grup de întreprinderi".

Anteproectul Evian se ocupă amănunțit de normele de calculație pentru care prevede formulare obligatorii.

Asemenea se ocupă cu evaluările ce ar urma să le fixeze Consiliul Superior Contabil cu caracter de obligativitate pentru toate instanțele judecătorești, administrative și fiscale ca și pentru întreprinderi.

Anteproectul Iacobescu nu se ocupă cu aceste chestiuni, cari fac parte din politica economică a întreprinderilor și din politica economică și financiară a Statului, — politică cuprinsă în legile respective — cari pot să urmărească obiective diferite.

Am văzut că nici în Germania nu s'a ajuns la o contopire a Bilanţului Comercial cu cel fiscal, existând deosebiri în ce priveşte evaluările, amortismentele, calculul rezervelor, etc.

De unde legea soc. pe acţiuni admite constituirea de rezerve tacite prin evaluarea cu costul cel mai mic, prin amortizări mari etc., legea fiscală nu recunoaşte constituirea de asemenea rezerve, carii sunt impozabile.

Dacă fiscul ar renunţa la acest punct de vedere şi ar adopta principiul prudenţei, care stă la baza politicei de Bilanţ a întreprinderilor, atunci s'ar putea concepe o obligativitate şi în materie de evaluări şi chiar în acest caz nu se poate impune norme rigide, ci norme elastice, cari să poată fi adaptate împrejurărilor.

In orice caz, credem că aceasta face parte mai mult din viitorul Cod de Comerţ, decât dintr'o lege specială pentru normalizarea contabilităţii.

Anteproectul Evian, după ce presupune stabilirea de norme rigide pentru planurile de conturi, calculaţie, estimaţiuni, amortizări etc., spre a asigura aplicarea acestor norme dela început prevede la art. 23 o sancţiune severă şi anume: *„pierderea dreptului de invocare a registrelor ca elemente de probă în faţa oricăror instanţe de ordin administrativ, fiscal sau judiciar"*.

La lumina acestor consideraţiuni generale, vom examina pe articole Anteproectul prof. I. Evian.

La art. 6. — Am arătat că împărţirea pe clasele de conturi nu porneşte dela ideia ca fiecare clasă să aibă conturi cu puncte de asemănare între ele din punct de vedere juridic şi economic.

Grupele 0, 1 şi 2 cuprind atât conturi de Activ, respectiv Cheltueli, cât şi conturi de Pasiv, respectiv Venituri. Iar grupele 5 şi 6 nu pot fi considerate obligatorii decât pentru unele categorii de întreprinderi şi în special pentru cele industriale, dar şi aci am arătat că este foarte greu să pretindem ca prin conturi să se facă pentru toate întreprinderile o „sectorizare" şi o imputare a costurilor — ceeace nu se pretinde nici în Germania, deşi cadrul de conturi datează din 1937.

Ţinând seamă de aceste consideraţiuni şi de Anteproectul Iacobescu, noi păstrând ideia sistemului zecimal, am propune următorul „Cadru de Conturi", — ce se poate adapta la orice fel de întreprindere:

0 Conturi de Valori.

1 Conturi de Persoane debitoare.

2 Conturi de Cheltueli şi Pierderi.
3 Liber pentru conturi specifice fiecărei ramuri de întreprinderi.
Exemplu: Conturi de Producţie pentru Industrie.
Conturi de exploatare pentru întreprinderi de servicii, etc.
4. Conturi de Capital şi Rezerve.
5. Conturi d Rectificare a Activului (Fonduri de Amortizare, etc)
6. Conturi de Persoane creditoare .i Diverse Angajamente.
7. Conturi de rezultate brute.
8. Conturi de Ordine şi de Evidenţă.
9. Conturi de Inchidere.

La art. 7 şi 8 se prevăd anume scheme obligatorii cu denumirea conturilor aplicabile tuturor întreprinderilor.

Considerăm că o aseemnea schematizare prin lege nu e posibilă.

In afară de cadrul de conturi, nu credem practic ca să se fixeze şi scheme desvoltătoare obligatorii, fără ca să se fi luat contact cu reprezentanţii diferitelor categorii de înetreprinderi şi fără să se ţină seama de particularităţile principalelor ramuri.

De aceea, considerăm că este preferabil să se adopte aceeaşi metodă ca în Germania, adică legea să dea numai *Cadrul General de Conturi* ca mai sus sau care se va stabili şi apoi înlăuntrul acestui Cadru, fiecare ramură sau grupă principală de întreprinderi să-şi întocmească planul de conturi în acord cu organul oficial, care va fi chemat să aplice legea. La început, aceste planuri de Conturi vor fi date ca recomandaţiuni, urmând ca ulterior să se introducă obligativitatea, după ce se va vedea ce rezultate dă aplicarea în practică a planului de conturi.

La art. 9 se prevede o schemă obligatorie pentru industrie şi una pentru comerţ. Facem aceiaşi observaţie ca mai sus. Se poate cere ca să se separe cheltuelile de fabricaţie de cheltuelile administrative şi comerciale, urmărind ca în cadrul acestui principiu, fiecare grupă de întreprinderi să-şi întocmească schema adaptată acelei grupe. De o sectorizare obligatorie uniformă şi generală a cheltuelilor şi de o repartizare pe produse a fiecărei cheltueli în parte nu poate fi vorba. Această operaţie urmează să se facă după natura întreprinderilor prin conturi sau extra contabil, servindu-se de metodele de repartiţie a cheltuelilor adaptate fiecărei categorii de întreprinderi, fără ca prin aceasta să se ajungă la compli-

caţiuni scripturale, cari fără a realiza o repartizare ideală a cheltuelilor, devin costisitoare.

Lar art. 11 propunem ca formularele pentru stabilirea costului să fie certificate de un expert contabil, experţi cari credem că sunt destul de pregătiţi pentru asemenea lucrări.

Lar art. 15, 16, 18 şi 20 propunem ca formularul de Bilanţ tip şi Cont de Profit şi Pierdere să fie întocmite de categorii mari de întreprinderi (comerţ, industrie, bănci) cu scheme destul de elastice ca să poată fi aplicate la orice ramură din categorie respectivă.

Ca nomenclatură observăm că nu toată lumea contabilă este acord cu împărţirea făcută la art. 15 unde se trece la Activ I printre conturile de rectificare a posturilor din Pasiv „Vărsămintele de efectuat" (acţionari), care de fapt reprezintă o obligaţiune luată de acţionari şi deci acţionarii sunt debitorii societăţii, cu scadenţa ce o fixează Consiliul de Administraţie.

Conturile „Tranzitorii" (IV) pot să intre în una din celelalte categorii, — întrucât sau au caracter de Activ recuperabil în anul viitor ori au caracterul de imobilizare sau de Pierdere amortizabilă.

Conturile de Ordine trebue completate cu Conturile de Evidenţă, cari nu au exact acelaşi caracter ca cele de Ordine.

Lar art. 21 credem ca normele de evaluare trebue să fie lăsate pentru noul cod de comerţ, când se va examina mai de aproape dacă este cazul a se impune norme rigide de evaluare, amortizare şi rezerve sau norme minimale şi maximale, înlăuntrul cărora întreprinderile să poată lua dispoziţiunile cele mai potrivite în interesul unei bune administraţii.

Până acum, în toate legiurile comerciale s'a folosit metoda din urmă.

Sancţiunea dela art. 23 o considerăm prea aspră, mai ales dacă ţinem seama că este vorba de a face o tranziţie dela un regim de libertate în ce priveşte ţinerea registrelor la un regim care stabileşte până în cele mai mici amănunte normele de contabilizare.

Concluzii

In cazul când se consideră ca o necesitate să păşim de pe acum la o „normalizare a contabilităţii", înainte de a revizui Codul de Comerţ unde se tratează materia Contabilităţii şi a Bilanţului, credem că nu este în interesul reformei ce se urmăreşte, ca să se stabilească dela început prin lege norme uniforme şi obligatorii fără

a se ține seamă de caracteristicile fiecărei categorii și chiar grupe de întreprinderi.

De aceea, noi credem că este mai bine ca prin lege să se fixeze numai un cadru general de conturi, — asupra căruia urmează să cadă de acord reprezentanții cei mai autorizați ai științei și tehnicei contabile.

Anteproectul examinat reprezintă punctul de vedere numai al unei părți din Comisiunea ce fusese instituită de fostul Minister al Coordonărei, — ceilalți membrii ai Comisiunei reprezentând un alt punct de vedere concretizat într'un alt raport.

Fiind două puncte de vedere opuse, urmează — după părerea noastră — ca să fie din nou pusă în discuție problema cadrului general de conturi, cu participarea cât mai activă și a reprezentanților Asociațiunilor Profesionale.

Desvoltarea cadrului de Conturi să se facă de fiecare Asociație pe grupe mari de întreprinderi, legea făcând numai recomandări cu caracter principial și general.

Aceeași procedare o propunem pentru calculația prețului de cost și operațiunile contabile în legătură cu calculația.

Dr. V. M. IOACHIM

Colegi, faceți din Revistă, tribuna voastră de manifestare.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Lucrările pentru normalizarea contabilității și calculației

Comisiunea dela Ministerul Economiei Naționale

La Ministerul Economiei Naționale sub prezidența d-lui C. Anghelescu, Consilier Ministerial, s'a ținut o Comisiune formată din autorii Anteproectului, N. K. Constantinescu, reprezentanții U.G.I.R., cultură, iar d. dr. Dragănescu-Brateș despre Bilanțul tip în industrie. Vom reveni asupra acestor conferințe.

S'a examinat Anteproectul ce s'a prezentat Ministerului de Comisiunea care a lucrat sub prezidența d-lui Prof. I. N. Evian, discuțiunile rămânând în continuare, după ce reprezentanții industriei, finanței și comerțului își vor face observațiunile lor, pe baza anchetii ce a întreprins-o organizațiunile respective printre membrii lor.

Conferințele dela Corpul Experților Contabili

Consiliul Superior al Corpului Experților Contabili a luat în studiu această importantă problemă, organizând o serie de conferințe cu discuții contradictorii, pe baza cărora Corpul va prezenta forurilor competente punctul său de vedere.

Conferința introductivă a fost ținută de d. Prof. *Spiridon Iacobescu*, care a arătat importanța și necesitatea unor dispoziții normative pentru ținerea Contabilității și prezentarea Bilanțurilor mai ales într'un regim de economie dirijată.

Analizează planurile de conturi formulate în Germania — la început din inițiativa particulară iar în urmă din îndemnul oficialității, care a dat acestor planuri un caracter obligatoriu.

Expune lucrările cari s'au făcut la noi în legătură cu uniformizarea Contabilității și arată că, spre deosebire de ceeace s'a făcut în Germania, Comisiunae, care a lucrat sub prezidența sa, a ajuns la concluzia că un cadru general de conturi trebue să se reazăme pe conceptul contabil, d-sa considerând că teoria juridico-economică a patrimoniului este cea mai indicată a reprezenta conceptul Contabil.

De aceea Cadrul de Conturi propus de d-sa corespunde clasificării elementelor patrimoniale rezultând din teoria de mai sus Conturi de Rezultative de Activ și Conturi de Ordine și Evidență.

La Activ : Conturi de Valori, Conturi de Persoane debitoare,

La Pasiv : Conturi de Capital și Fonduri, Conturi de Persoane creditoare. Conturi de Rezultate de Pasiv și Conturi de Ordine și Evidență.

In lumina acestui cadru, s'au întocmit Bilanțuri-tip pe categorii economice.

A doua conferință a fost a d-lui *Prof. I. Mărculescu*, care a vorbit despre : *Bilanțul-tip*, și *contul de Profit și Pierderi tip în comerț.*

D-sa a făcut un expozeu al teoriilor Contabilități duble, arătând superioritatea teoriei juridico-economice.

A analizat Bilanțul-tip și Contul de Profit și Pierderi tip pentru întreprinderile comerciale, în care se poate încadra orice conturi caracteristice diferitelor ramuri comerciale.

D-sa recunoaște greutățile cce se pot ivi la încadrarea în normele generale pentru unele ramuri cari nu se ocupă propriu zis cu cumpărare de mărfuri spre a fi vândute în aceiași stare, ci le supun la unele transformări, ori se ocupă cu prestări de servicii.

Grupând la un loc întreprinderile de acelaș ifel, se va putea ajunge în cadru general, la planuri de conturi adaptate fiecărei grupe. De aceia o asemenea lucrare nu se poate face decât cu concursul reprezentanților diverselor grupe de comerț, industrie, etc. etc.

D. *Prof. Al. Tănăsescu* a vorbit despre Bilanțul tip în agricultură iar d. Dr. Drăgănescu Brateș despre Bilanțul-tip în industrie. Vom reveni asupra acestor conferințe.

Conferințele dela Asociația Experților Contabili

Asociația Experților Contabili a organizat în aceiași chestiune un ciclu de conferințe în Palatul Camerii de Comerț.

Acest ciclu a fost deschis prin conferința d-lui *Prof. I. Evian* dela Academia Comercială Cluj-Brașov, care a vorbit despre : *Ce este Contabilitatea ?*

D-sa a căutat să demonstreze că noțiunea de Contabilitate așa cum se înțelege mai ales la noi este prea restrânsă și s'ar referi numai la ținerea registrelor, — ceeace ar corespunde cuvântului german „Buchhaltung" și cuvântului italienesc „doppira scrittura".

D-sa spune că noțiunea de contabilitate ar trebui să corespundă noțiunii „*Rechnungswesen*" din l. germană și noțiunei „ra-

gioneria" din l. italiană, care cuprinde nu numai ținerea registrelor (Buchhaltung) ci și *Buget, Calcuație, Statistică.*

Vorbește de importanța acestor noi ramuri ale Contabilității, căreia d-sa îi dă numele generic de „Calculație generală" și de necesitatea uniformizării dispozițiunilor privind ansamblul socotelilor unei întreprinderi.

A doua conferință a fost ținută de d. *N. K. Constantinescu*, care a vorbit despre : *Normalizarea Contabilității și Calculației*, expunând lucrările făcute de Comisiunea care a lucrat sub prezidența d-lui dr. I. Evian.

Principiile de bază ale acestor lucrări se găsesc în articolul publicat în acest număr.

Arată stadiul în care se găsesc aceste lucrări cari spune d-sa, au fost însușite de Ministerul Economiei Naționale și urmează a fi legiferate.

O anchetă asupra „Normalizării Contabilității și Costurilor"

Problema uniformizării Contabilității și a Calculațiilor preocupă de câtva timp cercurile profesionale și oficiale dela noi.

Cum această chestiune prezintă un interes deosebit *„Revista Generală de Comerț și Contabilitate"* pentru a da posibilitate unui număr cât mai mare de profesioniști să-și exprime părerea, publică pe lângă articolul d-lui dr. V. M. Ioachim și un chestionar cu rugămintea ca să fie completat de acei cari vor să-și dea contribuția pentru o cât mai bună soluționare a acestei probleme.

Cea mai bună propunere va fi premiată.

CHESTIONAR

1) Ce părere aveți asupra Normalizării Contabilității și Calculației Conturilor printr'un cadru obligatoriu de conturi și o schemă obligatorie de calculație pentru toate întreprinderile ?

2) Care ar fi în linii generale acest cadru de conturi și această schemă ?

3) Plecând dela un cadru general de Conturi — sau fără un asemenea cadru — este recomandabil să se întocmească Planuri

de conturi și Bilanțuri-tip pe categorii mari economice (comerț, industrie, bănci, asigurări, transporturi), sau înlăuntrul fiecărei categorii să se facă Planuri de Conturi și Bilanțuri-tip pe feluri de industrii sau Comerț?

4) Care ar fi propunerea dv. pentru ramura de întreprinderi în care activați, în ce privește:

a) Planul de conturi

b) Bilanțul-tip

c) Profit și Pierdere tip.

5) Este recomandabil să se dea norme generale și obligatorii pentru toate întreprinderile în ce privește Calculația și Contabilizarea Costurilor și în caz afirmativ, care ar fi aceste norme sau principii generale?

6' Care ar fi piedicile pentru întreprinderea în care activați pentru aplicarea unor norme generale și uniforme spre a stabili costul pe produs?

7) Observațiuni generale și speciale asupra „Normalizării Contabilității și Calculației".

Răspunsurile se vor trimite pe adresa Revistei str. Teilor 12. Revista își rezervă dreptul a publica aceste răspunsuri, fie individual, fie colectiv sau sub forma unui studiu.

Colegii, cari doresc ca răspunsul să apară sub forma unui articol, sunt rugați a da răspunsului forma corespunzătoare și a ne autoriza să-l publicăm.

Colegi, dată fiind importanța acestei anchete și urgența ei, nu întârziați să răspundeți la acest Chestionar în interesul profesiunei, al întreprinderilor în care activați și al Economiei Naționale.

COMITETUL

Cu durere anunțăm pierderea marelui industriaș

NIȚĂ IONESCU

Fiu de mic negustor din Com. Fintești jud. Buzău, el a început ca ucenic, s'a dus în Franța la Paris, Nisa și Marsilia de a învățat arta cofetăriei, întemeind o cofetărie modernă la Sf. Gheorghe

El era totdeauna alături de noi la conferințe, adunări, congrese și figura lui va rămâne pururi luminoasă.

Technica înregistrării la Conturile de Ordine şi de Evidenţă

Contul Titluri şi Efecte Publice : primite sau date în păstrare, cu împrumut sau ordin de vânzare.

Cel care primeşte asemenea valori va face următoarea înregistrare :

Titluri şi Efecte Publice primite în depozit liber în Portofoliu. = *Deponenți de Titluri şi Efecte Publice în depozit liber*

Primit dela D-l X. Val. Nom. 100.000. Rentă Unificată spre păstrare, conform scrisorii din...

Cel care depune asemenea valori, va face următoarea înregistrare :

Depozitari de Titluri şi Efecte Publice depuse în Depozit Liber = *Titluri şi Efecte Publice depuse în Depozit Liber*

Depus la Banca Y. Val. Nom. 100.000.— Renta Unificată 4½ cupon... spre păstrare, în condițiunile scrisorei din...

Dacă efectele se depun sau se primesc cu titlul de gaj, în garanție, cu împrumut sau cu ordin de vânzare, articolele contabile vor avea mențiunile respective. In principiu, cel care primeşte efectele, creditează pe *depunător* şi debitează *Contul Efectelor* ; cel care depune efectele, debitează pe depozitar (deținător) şi creditează *Contul efectelor depuse în depozit liber*, în *gaj*, etc.

Operațiunile de acest fel se obişnuesc să se facă cu Băncile.

In practică, Băncile țin câte o partidă pentru fiecare depunător de titluri şi câte o partidă pentru fiecare categorie de Titluri (pe sorturi de acțiuni, de rentă etc.).

Vom avea aşa dar o situație a depozitarilor, indicându-se numai cifra totală a Titlurilor depuse şi o situație a portofoliului de Titluri pe categorii de titluri, acțiuni etc.

Toate înregistrările se fac pe valoarea nominală a titlurilor.

Dacă un *depozit liber de titluri* este poprit, este necesară o înregistrare care să arate că titularul numai dispune liber de depozit.

Titluri şi efecte publice din depozit liber poprite ; în portofoliu = *Titluri şi Efecte Publice în depozit liber ; în portofoliu.*

Dacă titlurile care formează un depozit, garantează un împrumut la aceiași Bancă, unde sunt depuse, atunci articolul contabil va fi:

Titluri și Efecte Publice primite în gaj ; în portofoliu = *Depunători de titluri în gaj*

Se va face apoi și articolul de eliberare din depozit.

Dacă clientul depunător dă dispoziţiuni Băncii ca să depună titlurile în garanție la o autoritate în vederea unei licitații, atunci Banca va face înregistrarea următoare :

Titluri și Efecte Publice în depozit liber depuse la Autorități = *Titluri și Efecte Publice în depozit liber în portofoliu*

Sau dacă Sucursala unei Bănci trimite titlurile spre păstrare, Centralei sale, atunci articolul contabil va fi.

Titluri și Efecte Publice în depozit liber, remise Centralei = *Titluri și Efecte Publice în depozit liber în portofoliu*

La Ad. Generale în vederea exercitării dreptului de vot la diferite societăți, se obișnuește, pentru a se evita deplasarea titlurilor, să se facă numai anunțarea acțiunilor, de către Banca care le deține în depozit.

De la primirea scrisorii dela client și până la ținerea Adunării Generale, acțiunile rămân blocate.

Este necesar a se face un articol contabil în felul următor:

Titluri și Efecte Publice în depozit liber blocate în vederea Ad. Generale din... = *Titluri și Efecte Publice în depozit liber*

Se obișnuește câteodată să se constitue în mâinile Băncilor, depozite de acțiuni—blocate pentru a se exercita pe un anumit termen, dreptul de vot în comun.

Este nevoie ca să se menționeze în articolele contabile această situație deosebită.

Am observat mai sus că toate schimbările intervenite după constituirea depozitului, se petrec la contul :

Titluri și Efecte Publice cu subconturile : *în portofoliu, remise Centralei, remise spre încasare blocate, poprite.*

Balanța de verificare va exprima situația portofoliului de titluri, astfel :

Titluri și Efecte Publice în depozit liber
In Portofoliu.

Remise Centralei, Remise spre încasare
Blocate, Poprite

Poate că sistemul de a se arăta sub această formă situația depozitelor de titluri ar fi criticabilă din punct de vedere teoretic.

Din punct de vedere practic însă, are marele avantaj că micșorează numărul conturilor și exprimă real ca echivalent *al creditărilor pentru titlurile depuse*, situația reală a portofoliului de titluri.

Aceiași diviziune de subconturi :

In portofoliu, remise, blocate, poprite, se poate aplica la titlurile primite cu *titlul de gaj, în garanție*, sau cu *ordin de vânzare*, toate fiind în situația de a fi în portofoliu, remise, blocate, sau poprite.

Pentru *titlurile remise* se obișnuește a se ține evidență specială pe partizi pentru fiecare deținător în parte.

Pentru Titlurile împrumutate înregistrările decurg astfel :

In Patrimoniul Imprumutatului.

Titluri primite cu împrumut în portofoliu = *Creditori pentru Titluri Imprumutate*

In Patrimoniul Imprumutătorului.

Debitori pentru Titluri Imprumutate = *Titluri date cu Imprumut*

Imprumutatul deobicei ia cu împrumut titlurile pentru a le depune în garanție la diferite autorități.

Atunci va face în momentul depunerii în garanție următoarea înregistrare :

Titluri Primite cu Imprumut depuse în Garanție = *Titluri Primite cu Imprumut în Portofoliu*

Deponenții de titluri, în depozitul liber pentru a beneficia de un comision, permit câteodată depozitarilor să se folosească de titluri pentru a le depune garanție sau pentru a le împrumuta la alții.

Vom face și în aceste cazuri articole contabile care să schimbe situația titlurilor din *portofoliu* în *titluri depuse în garanție sau împrumutate*.

In toate aceste ipoteze am observat că partea creditoare a egalității de schimb (presupunând că este vorba de patrimoniul unei Bănci) reprezintă angajamentul față de clientul depunător.

Partea stângă a egalității de schimb reprezintă situația în care se află valorile primite.

Dacă valorile rămân în portofoliu (tezaur) se va indica acest subcont.

Dacă valorile se remit spre păstrare la un terț, se va arăta : Remis la....

In acelaşi fel dacă aceste valori, cari nu sunt proprietatea Băncii, suferă schimbări de natură a influența situația lor juridică (gaj, garanție, poprite), vom face articolele contabile respective pentru ca registrele să rețină toate aceste situații.

Am arătat mai sus, mai multe operațiuni cu titluri, cari nu sunt proprietate ci constituesc numai un depozit, pentru Bancă.

Pentru cazul când Banca va avea de făcut operațiuni, cu titlurile proprietatea sa (caz care se aplică şi depunătorului de titluri în depozit la Bancă) atunci se obişnueşte ca schimbările de situații să se petreacă chiar la conturile de valori respective, fără a se mai face articole la conturile de ordine.

Spre exemplu :

Titluri în proprietate aflate în portofoliu.

Titluri în proprietate remise spre păstrare

pentru a se arăta locul unde sunt titlurile.

Când este vorba însă ca să greveze asupra acestora vre'o sarcină, atunci va trebui făcut şi un articol de evidență.

Deținători de titluri depuse în gaj = *Titluri depuse în gaj*

Aceasta nu împiedică însă ca în registrul Cartea-Mare să se țină o rubrică separată în care să se noteze Val. Nominală a titlurilor depuse în gaj.

Contul va figura astfel în Cartea-Mare (ct. Valori).

Debit **Titluri şi efecte publice**

In portofoliu Val. nom.	Remise spre păstrare Val. nom.	Depuse gaj, garanție Val. nom.	Total	
			Val. nom.	Val. reală

Deci în situațiile interne ale Contabilității unei industrii sau unei Soc. Comerciale, fiindcă Băncile sunt obligate să publice bilanțul în acest fel (bilanțul tip),

titlurile în proprietate vor fi exprimate în activ astfel :

Titluri și Efecte Publice :

în portofoliu

remise spre încasare

gajate sau depuse garanție.

Valoarea titlurilor gajate (Val. Nom.) va corespunde valorii dela *cont de Evidență* : *Titluri gajate.*

Se stabilește astfel o corelațiune de control între conturile de Valori și conturile de Ordine.

Articolul la conturile de ordine, conturile de Evidență pentru gajarea titlurilor este nevoie a se face pentru a confirma o situație juridică, — Contabilitatea trebuind a reține în registrele sale toate aceste acte sau fapte.

Este greșită concepția unora cari susțin că nu interesează registrele din moment ce am *un act* sau *un titlu* de natură a-mi valorifica drepturile prin justiție.

Este nevoie de registre fiindcă acel act sau titlu poate fi contestat de un terț și desigur că în acest caz expertiza contabilă va arăta cum au reținut registrele comerciale situația juridică creată prin actul încheiat.

GH. EM. RÎUREANU

Conferințele D-lui Dr. Konrad Mellerowicz

D. prof. Mellerowicz de la Academia de Științe Economice (Wirtschaftshochschule) — fostă Academia de Inalte Studii Comerciale din Berlin — a ținut în zilele de 16 și 17 Noembrie a. c. două interesante conferințe la Academia de Inalte Studii Comerciale din București, tratând despre:

— *„Situația actuală și tendințele de evoluție a calculului prețului de cost".*

— *„Formarea prețului în economia dirijată".*

D-sa, ca exponent al doctrinarilor eocnomiei planificate, pornește dela constatarea că în viața economică de azi nu se mai pune accentul prim pe *„activitatea de desfacere"*, ci pe activitatea *administrativă — organizatorie".*

Nu piața este aceea care dictează prețurile, ci prețurile se formează înlăuntrul întreprinderilor sub supravegherea autorității ad-

ministrative, care cercetează, stabilește și de multe ori impune „prețul just" care să satisfacă și interesul privat și pe cel public.

De aceea a intervenit o acțiune nouă: „*costul justificat din punct de vedere public economic*", în care nu intră toate cheltuelile așa cum sunt făcute de fiecare întreprindere, ci numai acelea considerate de autoritatea publică ca fiind strict necesare, ținând seama de o bună organizare a întreprinderii.

Deci nu intră în cost indemnizații plătite peste cele legale tantiemele, subvențiile, amortismentele și dobinzi peste cele normale, ofrande, pierderi exagerate de materiale, etc.

In continuare, autorul stărue asupra deosebirii între „Ausgabe" „Aufwand" și „Kosten" pentru care spune că literatura română se străduește acum să găsească expresiuni potrivite.

„Ausgabe" înseamnă o plată, care poate să nu fie contravaloarea unui consum de bunuri sau servicii în vederea unei producții, „Aufwand" înseamnă cheltuială în general, fără a se referi numai la un anumit produs — Aufwand este deci ceece în general apare în debitul contului Profit și Pierdere iar „Kosten" reprezintă cheltueala aferentă unui produs.

Conferențiarul face apoi o expunere succintă a evoluției calculației dela înglobarea costurilor într'un singur cont — Mărfuri — până la analiza de azi a cheltuelilor pe: „*Fel de cheltueală, pe spetii și pe produs*, arătând că numai o socoteală cât mai exactă a raportului dintre cheltueală și ceeace s'a obținut poate să dea un cost just.

D. prof. Millerowicz rezumă astfel principiile de azi ale calculației:

1. Legătura intimă între contabilitate și calculație și controlul reciproc între ele.

2. Organizarea administrativă și technică cea mai apropiată de necesitățile și obiectivele calculației.

3. Stabilirea precisă a obiectivelor calculației.

4. Păstrarea unui raport direct între cheltuială și produsul obținut pe baza cheltuelii respective.

5. Delimitarea cheltuelilor în timp, în spațiu, pe natură de cheltuială și pe produs, separând pe cele ce nu țin de producție (cheltueli neutrale) și pe cele extraordinare de cele ordinare.

6. Justificarea tuturor cheltuelilor din punct de vedere material cu acte în regulă și din punct de vedere economic.

7. Separarea cheltuelilor fixe de cele proporționale.

8. Stabilitate în folosirea prețurilor interne (Verrechnungspreise) și a coeficientelor de repartizare a cheltuelilor comune (normele Kostenzuschlaege).

Conferențiarul arată ceeace s'a făcut în Germania în această direcție, ocupându-se de reglementarea calculației pe baza legilor din 1939 și a ordonanței din Martie 1942, prin care se fac obligatorii principiile moderne de calculație, metodele de înregistrare cu planuri de conturi pe grupe de întreprinderi, gruparea și repartizarea cheltuelilor, dispozițiunile legale fiind destul de elastice pentru a avea o aplicațiune generală.

In a doua conferință, d. prof. Mellerowicz a tratat despre „Prețul just și mijloacele de a-l stabili".

„Prețul just" trebue să fie astfel fixat ca să se obțină o aprovizionare optimă a comunității, el trebuind să prezinte următoarele însușiri:

a) în cele mai multe cazuri să satisfacă în cele mai bune condiții cerințele pieței.

b) în cazuri excepționale să ajute la atingerea unor țeluri politico-sociale.

c) Să reprezinte prețul cel mai economicos.

d) Să fie un preț al repartiției drepte a beneficiului.

Prețul liber are însușirile de mai sus când oferta și cererile nu sunt stânjenite. Altfel este nevoie de o dirijare a prețurilor.

In Germania, dirijarea prețurilor a evoluat dela faza de blocare a prețurilor spre controlul prețului de cost cu stabilitatea salariilor și limitarea dividendelor și beneficiilor.

Dirijarea germană a prețurilor a căutat să atenueze dezavantajele prețului de cost pe următoarele căi:

1) Nu recunoaște ca eficace *costul real* (Istkosten' ci numai costul justificat din punct de vedere ecoonmic general.

2) Prețul de cost al întreprinderilor industriale trebue comparat cu acel al calculației oficiale și cu acel al altor întreprinderi, în special al întreprinderilor mojlocii.

3) Se fixează prețuri unitare și prețuri grupate.

Prețuri grupate sunt cele ce rezultă din prețul de cost al intreprinderilor bune, celelalte întreprinderi fiind obligate să reducă costul la cel ce rezultă din calculație pentru întreprinderile bune, dacă prin aceasta n'are pierderi.

† CAMILLE PONS

Industria noastră a înregistrat cu durere pierderea lui Camille PONS.

Născut la Paris în 1885, el intră ucenic la Uzinele FICHET din Paris la 1902 și ajunge lucrător la 1904. Harnic, blând și cinstit el înaintează șef de echipă, apoi maistru și se dovedește a fi un bun organizator.

Casa FICHET îl trimite la București în Mai 1919 să înființeze o filială care începe a lucra în Octombrie 1920, în special case de bani.

Am avut prilejul să colaborez cu acest om în calitatea mea de cenzor al Uzinelor FICHET din București, dela întemeiere până în Mai 1940, când Directorul PONS a plecat la Paris.

Admiram la el pe rând calitățile lui de conducător, achizitor de lucrări, îndrumător al lucrătorilor, creator al modelelor diverse de produse fabricate, corespondent, dar mai ales admiram la el bunătatea cu care trata pe toți, răbdarea, calmul și în acelaș timp culanța cu care dedea soluțiile chestiunilor multiple ce i se înfățișau. De o modestie rară, el își conducea singur automobilul, și acela un modest „Citroën", era econom, totuși nu sgârcit, știind să fie darnic unde trebuia.

El introduse pe piața noastră, la 1932, clasoarele FICHET, birouri, etajere, biblioteci, scaune etc. metalice și a făcut instalații foarte apreciate la Academia Română, Institutul Economic Românesc, Institutul Ion C. Brătianu, Fundația „Regele Ferdinand" din Iași, etc., pe lângă alte articole mărunte ca: lacăte, broaște, casete de economii, siguranțe de uși și tezaure, instalații speciale de alarmă pentru tezaure etc.

Camille Pons nu a avut norocul să vadă înfăptuite și aparatele CALORIGAZ lansate în iarna trecută de Uzinele Fichet, deoarece la 26 Mai 1942 firul vieții lui s'a sfârșit la Paris.

Am aflat cu întârziere știrea despre pierderea lui prematură și o relevăm acum când se împlinesc șase luni.

Camille Pons a trăit 57 ani, din cari 39 ani a lucrat numai la Casa FICHET, unde prin muncă, cinste și bunătate a ajuns din ucenic, director general și administrator delegat al Uzinelor din București ale acelei case.

In cei 20 ani pe care i-a trăit în țara noastră Camille PONS a contribuit la întemeierea și înflorirea unei industrii de seamă, a format o pleiadă de lucrători români în specialitatea metalurgică, împărțind bunătatea lui pretutindeni, dar mai ales în familiile muncitorilor, cari l-au regretat și-l regretă mult...

DR. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

26 Noembrie 1942

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri Colegiale.

Recenzii

Prof. Mihail Manoilescu: ROSTUL ȘI DESTINUL BURGHEZIEI ROMANEȘTI. Edit. „Cugetarea", 1942, pag 444. D-l Prof Mihail Manoilescu a dat de curând la lumină studiul problemei, care l-a preocupat în ultima vreme: **Problema burgheziei românești..**

Față de atacurile se se dau burghezimei, atât pe tărâm ideologic, cât și pe tărâm material, era necesar să se cerceteze — fără sentimentalism și fără ură, cum a luat naștere burghezia în general și în special în România, cum a acționat și care poate fi locul ei în viitoarea organizare politică și economică

D-l Mihail Manoilescu și-a luat această sarcină, și cu toate criticele ce și d-sa le aduce burgheziei, și în special burgheziei regimurilor trecute, d-sa ajunge la concluzia că și în viitor, ca și în trecut, Societatea trebue să se reazămă pe burghezime ca factor de organizare, muncă și progres.

Este adevărat că d-l prof. Mihail Manoilescu consideră ca o necesitate și ca o certitudine schimbarea mentalității acestei importante categorii sociale în direcția unui idealism, mai pronunțat, rămânând însă și pe viitor ca piloni ai Societății **Dreptul de proprietate, inițiativa și răsplata după capacitatea, pregătirea și munca fiecăruia,** adică tocmai ceea ce stă la baza unui sistem economic și politic, în care predomină clasicele principii burgheze.

Nu se poate concepe o viață economică, animată și rodnică, cu nesocotirea intereselor individuale ale întreprinzătorilor și în afară principiului proprietății instrumentelor de producție". (Pag. 329.

Ceva mai mult, autorul arată că elita conducătoare a societății de mâine va fi recrutată tot din elemente burgheze.

Trebue însă să adăugăm că d-l Mihail Manoilescu dă cuvântului „burghez". un înțeles mult mai larg și mult mai simpatic, decât s'a dat până acum, mai ales de acei cari duc lupta contra acestei clase.

Trecând prin noțiunile de clasă, grup, categorie, foarte clar expuse, autorul formulează pentru „burghezie" o definiție proprie, cu mult superioară definițiilor curente, — definiție care credem că va rămâne un bun câștigat în știința econmică și socială.

D-sa spune: (pag. 61).

„Burghezia este clasa socială constituită din a) familiile a icăror capi orgnizează și dirjează munca și producția națională, precum și b) acei cari realizează cadrul și condițiunile necesare acestor activități, fie în afară, fie înăuntrul Statlui„.

Primii (a) sunt: agricultori (mari și mijlocii) comercianți, industraiși, bancheri — ceilalți (b) sunt intelectualii: ingineri, medicj. avocați, artiști. etc.

Denumirea, pe care D-sa o dă celor de al doilea s. a. **pseudoburghezi** nu o credem prea fericită, cuvântul de „pseudo", având ceva pejorativ nepotrivit cu pregătirea și funcțiunea celor cărora li se adresează.

Dar, în această privință, D-l M. Manoilescu deși face și d-sa parte integrantă din categoria „pseudo-burghezilor" decât a „burghezilor propriu zișI" are unele caracterizări, care ar face să se creadă că expresiunea „pseudo-burgheză" a fost înadins aleasă.

Astfel d-sa la pag. 245 scrie: „Intelectualii reprezintă partea cea mai nesigură, cea mai oportunistă și ca să nu cruțăm termenii **cea mai lipsită de caracter din mijlocul unei națiuni**" afară bine-înțeles de ingineri, cari „se disting între ceilalți intelectuali printr'o anumită probitate sufletească, pe care am numi-o mai curând **rectitudine**" (pag. 419. De altfel, din punct de vedere al caracterului, autorul n'are o idee prea bună de întreaga burghezie românească care **n'are generozitate, n'are caracter, n'are ținută**" (pag. 280).

Nu știm dacă autorul a voit prin aceasta să pună în antiteză pe burghezul român cu plugarul, muncitorul și meseriașul român reprezentând celelalte clase sociale, care nu ar avea aceste scăderi.

Observăm însă că d. M. Manoilescu, după ce constată aceste mari defecte ale burgheziei, consideră că elementelor din această clasă le revine onoarea să prezideze opera de uriașe transformare a producției, de educare a sutelor de mii de tineri, cari vor veni să dubleze numărul muncitorilor noștrii industriali, a meseriașilor și a „comercianților" (pag. 381). Dacă această burghezie are atâtea defecte, de ce i se lasă tot ei formarea noii burghezii, care, după autor, va avea cu totul altă ideologie, rupând complet cu preocuparea exclusivă a beneficiului individual, realizat cu orice preț și indiferent de serviciile sociale și naționale, ce le împlinește (pag. 381).

Este adevărat că d-sa vede în noile regimuri corporatiste și totalitare un început serios de schimbarea mentalității burgheze din trecut sperând că în curând „se va constitui sau reconstitui și la noi o forță politică de caracter și de ideologie totalitară, car va însemna sfârșitul burgheziei românești în forma și spiritul cel d'inainte de 1940".

Notăm că d-l Prof. M. Manoilescu consideră anul 1940 ca un început de schimbare a spiritului burghez însensulevoluției prevăzută de d-sa.

In ce măsură această constatare este adevărată, rămâne de văzut, pentrucă, cum este și firesc, nu poate să ni se aducă dovezi concrete în această privință.

De altfel, în întreaga lucrare vom găsi puține date și fapte în sprijinul constatărilor și comentariilor, ce autorul le face în ce privește esența și funcțiunea burgheziei în trecut și în viitor.

De aceea, d-l Ing. M. Manoilescu ne și previne la început (pag. 8) că „acest volum nu este o lucrare științifică în înțelesul absolut și pedant, de care s'a abuzat în domeniul culturii sociale", dar adaugă d-sa: „lucrarea noastră este o carte de știință prin obiectivitatea cu care scrutează și explică fenomenele burgheziei contemporane românești".

Și totuși, cel puțin în ce privește previziunile, credem că autorul a pus mai mult optimismul convingerilor sale, și ideile cu care

a pornit la drum, idei expuse în studiile publicate în trecut, în conferințe, la catedră, etc., — idei car au dat loc la vii discuții contradictorii. — Noi credem că esența, funcțiunea și evoluția unei categorii sociale nu poate fi judecată în mod izolat numai după unele aspecte, după unele întâmplări ori situațiuni, după unele elemente sau acțiuni izolate, — după unii cameni sau grupuri, — pe care să-i luăm drept tip reprezentativ al unei categori întregi, al unei epoci sau al unei ideologii, ci categoria socială trebue mai întâi examinată prin complexitatea firei omenești, asupra căreia numai cu timpul poate să influențeze Societatea cu organizația, curentele și ideile predominante. Căci, cum foarte bine ne spune și autorul: „O clasă socială mai mult chiar decât un om singur, este un amestec de merite și de păcate, de virtuți și de scăderi sufletești, de sporadice învolburări către ideal și de subite recăderi în materialism" (pag. 3318).

A crede că schimbând cadru de organizare, se ajunge deodată la schimbarea firei omenești, care este așa de bine descrisă de autor, — înseamnă a fi prea optimist în ce privește posibilitățile de transformare a sufletului omenesc.

De aceea și Concluziunile, la care d-sa ajunge în ce privește viitoarea organizare economică în o nouă ideologie, ca un corolar al organizării politice, vor da loc la aceleași vii discuții ca și scrierile sale anterioare.

D-l Mihail Manoilescu, ca și d-l Andrei Corteanu în L'Evolution de l'Etat*), ajunge la concluzia că tot clasei intelectuale sprijinită de clasa producătorilor îi va reveni sarcina conducerii Statului, însă de unde d-l Manoilescu speră ca într'un nou cadru politic să se formeze o nouă ideologie de o esență superioară celei de azi, d-l Corteanu nu vede posibilă o atare transformare decât prin măsuri legislative de nivelare a beneficiilor, așa fel ca profitul folosirei mașinilor și al conjuncturilor să revină comunității, — pentru a ajunge la același: **ridicarea morală și materială a maselor.**

Noi credem că spiritul omenesc — după cum în trecut a găsit drumul potrivit fiecărei epoci ca să se ajungă la realizările de azi,— tot asemenea va găsi și în viitor calea de mijloc, pentruca lucrând asupra sufletului și asupra materiei, prin cultură și prin reforme sociale, ținând seamă de complexitatea firei omenești, să facă se beneficieze un număr din ce în ce mai mare de binefacerile civilizației.

Dr. V. M. IOACHIM.

---

*) Andre Corteano. L'Evolution de l'Etat. Paris, 1933.

Colegiale

— *Prof. M. Mazilescu* a fost numit în Consiliul de Administrație al Regiei Autonome a Asigurărilor de Stat iar d. *Constantin Mihail* a fost numit cenzor în calitate de expert contabil.

— *D. Stelian Popescu*, fostul nostru colaborator, a fost numit Director general la Institutul de Asigurare al funcționarilor.

— *D. Eugen Dragomirescu* a fost delegat cu conducerea Direcțiunei Contribuțiunilor directe în locul d-lui *I. Malevschi*, numit ca Șef al Corpului de Inspectori speciali.

— *D. Simion Alexandrescu*, Inspector general financiar, a fost delegat cu conducerea Corpului de Inspecție și Control al Ministerului de Finanțe.

— *D. Al. Tomescu-Brăila* a fost numit Director la Banca Timișoarei Suc. București.

— Comisiunea pentru examenul de profesori de științe comerciale a fost alcătuită astfel :

Președinte : *M. Mazilescu*, dela Acad. Com. București.

Membri : *I. Gârbacea* dela Acad. Com. Cluj-Brașov ; *I. Mărculescu* și *Cezar Miron* profesori, Liceul Comercial.

D-l *Aurel Vijoli* dela B. N. R. a fost numit Director al Prețurilor în Ministerul Economiei Naționale.

— D-l *Prof. V. Jinga* a fost numit Președinte al Comisiei pentru capacitate la științele juridico-comerciale.

— D-l *St. D. Tănăsescu*, Directorul general al Contab. Municipiului a fost numit în Consiliul de Ad-ție al Soc. „Abatorul Municipal".

— D-l *Romulus Gonta* a fost numit reprezentant general al soc. de asig. „Dorna Vatra" pentru București și Ilfov.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI «REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE», ORGAN CARE VĂ APĂRĂ INTERESELE.

«CONCORDIA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI

BILANŢ încheiat la 31 Decembrie 1941

(aşa cum rezultă din fuziunea cu Soc. „Foraky Românească")

(Publicat în Monitorul Oficial Nr. 249 din 24 Octombrie 1942)

ACTIV

Imobilizări		
Concesiuni, sonde, instalaţiuni şi diverse	5.460.839.386	
Investiţiuni complect amortizate	2.009.760.899	
Reevaluarea conf. D. L. No. 31 din 15/I/942	406.000.000	7.876.600.285
Realizabil		
Titluri şi efecte în portofoliu	115.811.859	
Diverşi debitori	2.245.023.648	
Materiale şi burlane în depozit, materiale pe drum, ambalaje	865.149.311	
Stocuri de ţiţei şi produse petrolifere, cărbuni şi produse metalurgice	316.954.739	3.542.939.557
Disponibil		
Cassa şi Bănci		104.318.089
Total Lei		11.523.857.931
Conturi de ordine		
Efecte, garanţii şi cauţiuni în depozit		855.996.811

PASIV

Datorii către Societate		
Capital		1.470.000.000
Rezervă statutară	140.131.170	
Fond de amortizare:		
a) pentru instalaţiuni neamortizate	3.325.666,245	
b) „ „ complect amortiz.	2.009.760.899	
Rezerve diverse	970.938.795	6.446.497.109
Fond de prevedere pentru funcţionari		50.000.000
Datorii către terţi		
Diverşi creditori şi aconturi as./ comenzii		3.364.885.328
Conturi de rezultat		
Beneficiu		192.475.494
Total Lei		11.523.857.931
Conturi de ordine		
Efecte, garanţii şi cauţiuni în depozit		855.996.811

DEBIT — CONTUL DE PROFIT ŞI PIERDERE încheiat la 31 Decembrie 1941 — CREDIT

Cheltueli generale şi de exploatare	1.951.473.328	Report din anul precedent	37.461.084
Amortizări	570.019 282	Venituri diverse din anul 1941	2.918.555 291
Rezervă pentru creanţe dubioase	45.048.271		
Rezerve pentru oxplorări	147.000.000		
Rezervă pt. Casa de prevedere a funcţionarilor	50.000 000		
Beneficiu	192.475.494		
Total Lei	2.956.016.375	Total Lei	2.956.016.375

Preşedintele consiliului de administraţie,

(ss) **Eftimie Antonescu**

p. Contabilitate:

(ss) *Fl. Georgescu*, Expert-Contabil

Verificat şi găsit în regulă;

Cenzori:
(ss) *A. Ştefănescu*, Expert-Contabil
(ss) *D. Jorgovici*
(ss) *C. Stănescu*

Repertoriul general al materiei publicate în anul al XXXI-lea (1942)

No. 1—2 IANUARIE-FEBRUARIE

Dr. Vim.: In pragul unui nou An 1
Comitetul: Apel 3
Dr. V. M. Ioachim: Legea sabotajului economic şi preţurile 4
Aureliu Marinescu: Un caracter: Grigore L. Trancu-Iaşi 16
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Pro Domo Sua 18
August Em. Dorwagen: Contabilitatea agricolă 23
Lucilica Sp. Iacobescu: Transporturile aeriene în genere cu aplicaţii la România 25
Dr. C. Mitru: Redevenţă, excedent sau beneficiu? 32
Lămuriri juridice 38
Recenzii. — Colegiale 40

No. 3 MARTIE

Dr. V. M. Ioachim: Reevaluarea Capitalului prin reevaluarea Activului 49
Mihail Gr. Romaşcanu: Metod practic de contabilitate 52
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Din Istoricul Contabilităţii 57
Dr. C. Mitru: Expertul contabil public 61
I. Tăcutu: Majorările de capital prin reevaluarea activului social şi problema reînoirei investiţiunilor 65
Lămuriri juridice 67
Recenzii 68
Reviste 72
Dela Secţiuni. — Colegiale 73

No. 4 APRILIE

N. Butculescu: Un sfat colegilor contabili 77
Dr. V. M. Ioachim: Inregistrări contabile după impunerile fiscale 78
Aureliu Marinescu: Monografia unei societăţi comerciale pentru aprovizionarea cu carne a Capitalei 83
Dela Corpul Absolv. Şcolilor Sup. de Comerţ şi Liceelor Com. din România 90
Darea de Seamă pe anul 1941 91
Jurisprudenţe fiscale 97
Lămuriri juridice 101
Colegiale 102

No. 5—6 MAI-IUNIE

Dr. V. M. Ioachim: Evaluările după noua lege a contribuţiunilor directe 105
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Bilanţ fiscal 112

Gh. Em. Riureanu: Tehnica înregistrării la ordine și evidență 116
Șt Șt. Dumitrescu-Șuța: Clauza aur 119
Noile modificări în legiuirile fiscale 127
Mihail Manolache: Recenzii 130
Lămuriri contabile, comerciale, juridice și fiscale 134
Dela Secțiuni. — Colegiale 135

No. 7—8 IULIE-AUGUST

Comitetul: Rostul nostru 153
Prof. I. Tutuc: Contabilitatea împrumuturilor pe obligațiuni 158
Dr. V. M. Ioachim: Raționalizarea nomenclaturei contabile 168
Aureliu Marinescu: † Nicolae G Arghir 174
Gh. Em. Riureanu: Technica înregistrării la conturile de ordine și de evidență 178
Anghel Daniel: Vitrinele 181
St. St. Dumitrescu-Șuța: Bilanțul fiscal 185
Dela Secțiuni. — Asociația foștilor elevi ai Școalei Comerciale Sup. No. 1 — Liceul Comercial „N. Krețulescu" 192
Jurisprudențe fiscale. — Recenzii 195

No. 9 SEPTEMBRIE

Dr. C. G. Demetrescu: Literatură contabilă în evul mediu la italieni 201
Toma Voiculescu: Pe marginea unor discuții 216
Aureliu Marinescu: Critică și Creațiune 218
Dr. V. M. Ioachim: Ținerea la curent a registrelor comerciale 221
St. St. Dumitrescu-Șuța: Despre falșificarea unui document 225
C. T. Teodorescu: Limitarea dividendelor în Germania și Reevaluarea capitaluuli 230
Lămuriri contabile, fiscale, juridice și comerciale 232
Recenzii 233
Dela Asociația Școalei Comerciale „N. Krețulescu" 236

No. 10—11 OCTOMBRIE-NOEMBRIE

Comitetul: Răsfoind colecția Revistei 241
Victor M. Iliescu: Naționalizarea comerțului nostru 244
Dr. Drăgănescu-Brateș: Cu prilejul centenarului lui Theodor Ștefănescu 250
Dr. V. M. Ioachim: Contabilizarea acțiunilor gratuite în patrimoniul acționarului 254
Gh. Em. Riureanu: Organizarea comercială și contabilă a unui economat pt. aprov. funcționarilor unei întreprinderi 259
St St. Dumitrescu-Șuța: Despre rezerve și capital social 266
Dr. Drăgănescu-Brateș: Un muzeu de documente comerciale 269
Inălțătoarea serbare scolastică dela liceul com. N. Krețulescu 279
Lămuriri contabile, fiscale, juridice și comerciale 271
Recenzii 275

No. 12 DECEMBRIE

Comitetul: Înştiinţare către toţi abonaţii revistei 289
Dr. V. M. Ioachim: Normalizarea Contabilităţii: Note pe marginea unui Anteproect 290
Lucrările pentru normalizarea contabilităţii şi calculaţiei 303
Comitetul: O anchetă asupra „Normalizării Contabilităţii şi Costurilor 305
Gh. Em. Rîureanu: Technica înregistrării la Conturile de Ordine şi de Evidenţă 307
Conferinţele D-lui Dr. Konrad Mellerowicz 311
Camille Pons 314
Recenzii. — Colegiale 315

Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate doreşte colegilor abonaţi cu prilejul Sfintelor Sărbători sănătate, mulţumire şi ani mulţi mai fericiţi.

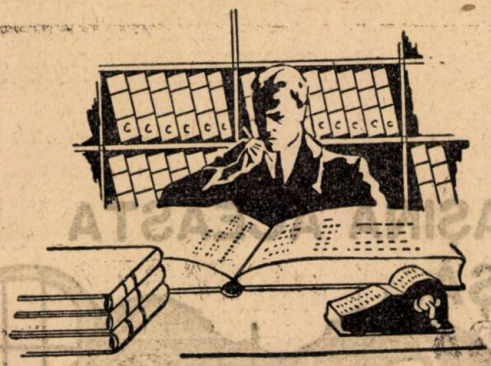

După munca încordată a contabilului....

.....destinderea și reconfortarea se recapătă gustând

Vinurile SAMPANIA MOTT

MAŞINA ACEASTA URIAŞĂ...

...pentru ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puţin exagerat. Totuşi este perfect adevărat. Pentru a vă călca lenjeria lesne şi economic, au lucrat zeci de mari inventatori şi au fost investite milioane.

Să nu aveţi în întâmpinarea un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, încercaţi să nu îl folosiţi de realizările tehnice moderne.

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

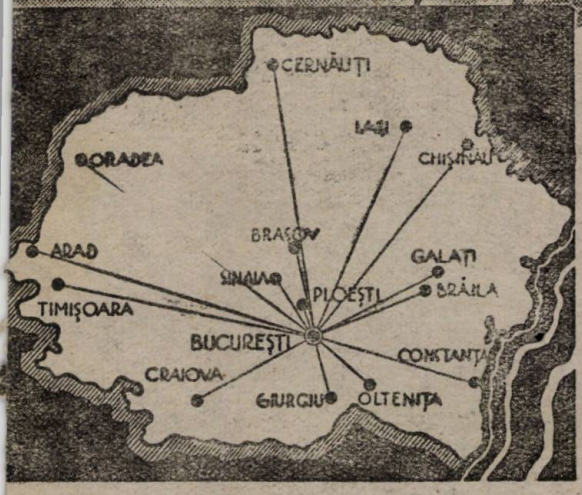

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- A TERMINA AFACERI IMPORTANTE
- A REALIZA UN PROFIT
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Telefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administrației Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „STRA... SIBIU

EXECUȚIA :
INFORMAȚIA ZILEI S. A. R.
Secția de Editură
ATELIERELE DE ARTE GRAFICE
„INDEPENDENȚA"
București, Str. Academiei, 17
DECEMBRIE 1942